

بخش هشتم – خدمات فنی و مهندسی سازمان

صفحه	تاریخ تصویب	فهرست مطالب
الف) دستورالعمل‌ها		
۴۴۲	۱۴۰۳/۳/۱	دستورالعمل خدمات نقشهبرداری و تعیین حجم برداشت از معادن و محدوده‌های معدنی
۴۴۹	۱۴۰۳/۳/۱	فرم‌های خدمات نقشهبرداری
۴۶۰	۱۴۰۳/۲/۱۷	تعرفه خدمات نقشه برداری سال ۱۴۰۳
۴۶۴	۱۳۸۸/۷/۱۱	دستورالعمل انجام عملیات میله‌گذاری
۴۶۶		شیوه نامه تعیین حق الزحمه عملیات میله گذاری
۴۶۷	۱۴۰۳/۱/۲۹	دستورالعمل استفاده از موارد استثنای برای انطباق صلاحیت فنی با شغل در صورت کمبود تعداد اعضای واحد شرایط
۴۷۱	۱۴۰۲/۵/۲۴	دستورالعمل چگونگی بررسی و تأیید طرح‌های فعالیت‌های معدنی
۴۷۸		دستورالعمل مراحل اجرای برنامه بازرسی
۴۸۱	۱۳۹۱/۱/۱۰	آئین‌نامه نحوه تعیین کارشناسان رسمی
۴۸۱	۱۳۸۶	اصلاح آئین‌نامه نحوه تعیین کارشناسان رسمی
۴۸۴	۱۳۹۳/۱/۱۷	درجه بندی منابع و کانسارهای مواد معدنی در فعالیت‌های اکتشافی
۴۸۵	۱۳۹۰/۲/۲۷	درجه‌بندی معادن بر اساس ظرفیت اسمی مندرج در پروانه
۴۸۷	۱۴۰۱/۸/۲۲	درجه بندی واحدهای کانه‌آرایی، فرآوری و صنایع معدنی
ب) شرح و شرایط شغل‌های مختلف		

۴۹۵		شرح و شرایط شغل مسئول تهیه طرح اکتشاف
۴۹۹		شرح و شرایط شغل مسئول فنی عملیات اکتشاف
۵۰۳		شرح و شرایط شغل مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف
۵۰۸		شرح و شرایط شغل مسئول زمین شناسی استخراجی معدن
۵۱۱		شرح و شرایط شغل مسئول تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی
۵۱۶	۱۴۰۲/۱۲/۲۳	شرح و شرایط شغل مسئول تهیه طرح بهره برداری معدن
۵۲۱	۱۴۰۲/۱۰/۱۸	شرح و شرایط شغل مسئول فنی معدن
۵۲۶	۱۴۰۲/۱۰/۱۸	شرح و شرایط شغل مسئول ایمنی معدن
۵۳۱	۱۴۰۱/۸/۲۲	شرح و شرایط شغل مسئول فنی واحد‌های کانه آرایی، فرآوری و صنایع مواد معدنی
۵۳۵		قرارداد مسئول فنی واحد کانه آرایی، فرآوری و متالورژی استخراجی
۵۳۹	۱۴۰۱/۸/۲۲	قرارداد مسئول فنی واحد کانه آرایی، فرآوری و صنایع معدنی
۵۴۳	۱۴۰۱/۸/۲۲	گزارش ماهانه مسئول فنی واحد فرآوری و کانه آرایی
۵۴۸	۱۴۰۱/۸/۲۲	گزارش ماهانه مسئول فنی واحد متالورژی استخراجی
۵۵۳		شرح و شرایط شغل مسئول نقشه برداری در عملیات معدنی
۵۵۷		شرح و شرایط شغل مسئول میله‌گذاری

(ج) سند مدیریتی

۵۶۱	۱۳۸۲	سند مدیریتی برنامه بازرگانی
۵۶۵	۱۳۸۴	سند مدیریتی برنامه تدوین ضوابط و معیارهای فنی

بسمه تعالیٰ

دستورالعمل خدمات نقشهبرداری و تعیین حجم برداشت از معادن و محدوده‌های معدنی

۱- کلیات

۱-۱- این دستورالعمل بر مبنای ماده ۱۴ قانون معادن مصوب سال ۱۳۹۰ و ماده ۶۳ آیین‌نامه اجرایی قانون معادن و بندۀای ۴ و ۵ دستورالعمل اجرایی ماده ۱۰۶ آیین‌نامه اجرایی قانون معادن مصوب سال ۱۳۹۲ (نامه شماره ۶۰/۴۸۳۵۵ مورخ ۰۲/۱۵/۱۳۹۸)، ماده ۴ قانون نظام مهندسی معدن و مواد ۳، ۱۷ و ۱۹ آیین‌نامه اجرایی آن، بند ۷ بخش‌نامه موارد مشمول کتمان و نحوه اقدام (نامه شماره ۶۰/۱۳۵۷۴۴ مورخ ۰۲/۰۶/۱۴۰۰) معاونت وقت امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت تدوین شده است. بدین‌وسیله دستورالعمل خدمات نقشهبرداری و تعیین حجم برداشت از معادن جهت اجرا به ادارات کل صنعت، معدن و تجارت استان‌ها و سازمان‌های نظام مهندسی معدن استان‌ها جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

۲- تعاریف

قانون: قانون نظام مهندسی معدن، مصوب ۱۳۷۹/۱۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی است.

آیین‌نامه: آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن مصوب ۱۳۸۱/۰۳/۲۹ هیئت‌وزیران است.

اداره کل صمت استان: اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان است.

شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی معدن ایران

سازمان استان: سازمان نظام مهندسی معدن استان است.

سازمان مرکزی: سازمان نظام مهندسی معدن ایران

پروانه اشتغال: پروانه اشتغال به کار حرفه‌های مهندسی معدن است.

عضو: عضو مهندس نقشهبردار سازمان نظام مهندسی معدن استان است.

متقاضی: بهره‌بردار یا وکیل قانونی وی متقاضی تهیه نقشه توپوگرافی و تعیین حجم هندسی

گروه تخصصی: گروه تخصصی نقشهبرداری سازمان استان‌ها می‌باشد.

دستورالعمل: منظور مفاد این دستورالعمل می‌باشد.

حجم هندسی: برآورد تغییرات حجمی اتفاق افتاده در محدوده معدن در طول دو دوره متوالی یا متناوب با استفاده از روش‌های ژئودیکی (نقشهبرداری)

تعرفه: تعرفه خدمات مهندسی موضوع این دستورالعمل و تعرفه‌های مصوب شورای مرکزی می‌باشد.

سایر واژه‌ها و اصطلاحات به کاررفته در این دستورالعمل مطابق مقررات جاری و متدالوں کشور است.

۱-۳- به منظور تعیین حجم هندسی برداشت از معادن، ادارات کل صمت استان‌ها موظفند نسبت به معرفی دارندگان مجوز به سازمان استان جهت تهیه نقشه عملیات معادن رویاز و زیرزمینی (طبق طرح مصوب با لحاظ وضعیت سینه‌کارهای معدن) با مقیاس ۱/۵۰۰ برای معادن درجه ۱ و ۲ در دوره ششم‌ماهه و با مقیاس ۱/۱۰۰۰ برای معادن درجه ۳ و ۴ در دوره یکساله بر اساس گروه‌بندی آیین‌نامه اجرایی قانون معادن و با نظر کارشناس اداره کل صمت مطابق فرم شماره ۱ (پیوست ۱) اقدام نمایند. وظیفه کنترل سوابق تهیه نقشه و ابلاغ به بهره‌بردار با اداره کل صمت استان می‌باشد.

۲- نظام ارجاع کار

۲-۱- به استناد ماده ۴ قانون و مواد ۳، ۱۷ و ۱۹ آیین‌نامه اجرایی آن هرگونه انجام امور فنی در فعالیت‌های معدنی، استعلامات مراجع ذی‌صلاح و گزارش‌های عملیات اجرایی منوط به امضای اشخاص حقیقی و حقوقی ذیل نقشه‌ها همراه با مهری خواهد بود

نظام نامه ها و دستورالعمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

دستورالعمل خدمات نقشهبرداری و تعیین حجم برداشت
از معدان و محدوده های معدنی

صفحه ۷ از ۲

که در آن نام کامل و شماره پروانه اشتغال و شماره عضویت سازمان استان درج شده باشد. بر این اساس ارجاع مستقیم خدمات مهندسی از طرف اداره کل صمت یا از طریق دارندگان مجوزهای معدنی به اشخاص حقیقی و حقوقی با عنایت به بند ۲-۲ این دستورالعمل (موضوع تعارض منافع) ممنوع می‌باشد.

۲-۲- در جهت ارتقای سلامت اداری، رعایت اخلاق حرفه‌ای و حفظ حقوق دولتی و انفال، مستند به بند (ت) ماده ۳۱ قانون و همچنین بخش‌های (الف) و (ب) قانون ارتقاء سلامت اداری و مقابله با فساد مصوب ۱۳۹۰ و قانون دائمی نمودن آن مصوب ۱۳۹۹ (شامل سازمان نظام مهندسی معدن) و تبصره ۱ ماده ۲۵ قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶ (منشور اخلاقی و اداری اخلاق حرفه‌ای کارگزاران نظام)، شرکت‌های حقوقی صاحب صلاحیت و پروانه، اعضای نقشهبردار، اعضای گروه تخصصی نقشهبرداری و کارشناسان ادارات کل صمت استان‌ها مکلفند در امور ارجاعی و نظارتی در صورت وجود جهات رد، موضوع را به طور کتبی اعلام و از مبادرت به ارائه خدمات مهندسی، کنترل و ارزیابی امتناع نمایند، در غیر اینصورت متخلص محسوب و به مجازات انتظامی موضوع قوانین مذکور محاکوم می‌شوند. جهات رد در موضوع شامل قربات نسبی یا سببی تا درجه سوم از هر طبقه با بهره‌بردار، ارتباط مستقیم یا غیرمستقیم کاری و وجود نفع شخصی در موضوع ارجاع یا تأیید فنی و نظارت می‌باشد.

۲-۳- در خواست خدمات نقشهبرداری مورد نیاز گزارش پایان عملیات اکتشافی و طرح بهره‌برداری و تعیین حجم هندسی برداشت از معدن، مطابق فرم شماره ۱ (پیوست ۱) توسط ادارات کل صمت استان‌ها به سازمان استان ارسال می‌گردد. متقاضی پس از مراجعت و تکمیل فرم خوداظهاری مطابق فرم‌های شماره ۲ یا ۳ (پیوست‌های ۲ و ۳)، هزینه‌های حساب ارائه خدمات مهندسی و سایر کسورات قانونی را مطابق تعریفهای مصوب سازمان پرداخت می‌نماید و ارجاع کار به اعضای حقیقی یا حقوقی حائز شرایط با رعایت قانون معدن (معدن درجه ۱ حداقل پایه ارشد، معدن درجه ۲ حداقل پایه ۱، معدن درجه ۳ حداقل پایه ۲ و معدن درجه ۴ پایه ۳) و با لحاظ ظرفیت اشتغال عضو انجام می‌پذیرد. در موارد خاص و نبود عضو به تعداد کافی، مطابق تبصره ۶ این دستورالعمل اقدام می‌گردد.

تبصره ۱- ضریب منطقه‌ای برای ردیف ۱ تا ۳ بخش (الف) تعریفهای خدمات نقشهبرداری، با اعمال ضریب تصحیح بر اعداد جداول ابلاغیه مطابق با ضمیمه شماره ۳ بخشنامه ۱۴۰۱/۱۱۴۶۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۹ سازمان برنامه و بودجه «دستورالعمل حق‌الزحمه خدمات نظارت»، براساس فرمول زیر محاسبه و اعمال می‌گردد.

$$R = \frac{r + ۳.۹}{۴.۹}$$

که در آن r ضریب منطقه‌ای سازمان برنامه و بودجه و R ضریب منطقه‌ای سازمان استان می‌باشد.

تبصره ۲- ظرفیت کسرشده اعضای حقیقی و حقوقی بر اساس نسبت حق‌الزحمه دریافتی بر مبنای عدد پایه P در سامانه محاسبه و ثبت می‌شود.

تبصره ۳- با عنایت به شرح وظایف نمایندگان گروه تخصصی در فرآیند اجرایی این دستورالعمل، حق‌الزحمه کارشناسی اعضای فعال گروه بر اساس کارکرد تأییدشده توسط رئیس گروه تخصصی و رئیس سازمان از محل دریافتی سهم سازمان استان مطابق نظامنامه پرداخت به ارکان قبل پرداخت می‌باشد.

تبصره ۴- بهمنظور تهیه نقشه توپوگرافی و برآورد حجم برداشت هندسی برای تهیه گزارش‌های پایان عملیات اکتشافی یا طرح‌های بهره‌برداری معدن علاوه بر عضو نقشه‌بردار سازمان، عضو تهیه‌کننده گزارش پایان عملیات اکتشافی یا طرح بهره‌برداری معدن نیز در زمان برداشت حضور خواهد داشت و متناسب با میزان حضور خود منطبق با شرح و شرایط شغل مربوطه، حق مأموریت دریافت خواهد نمود.

تبصره ۵- در صورتی که انجام عملیات نقشه‌برداری، موضوع بند ۷ دستورالعمل شماره ۶۰/۱۳۵۷۴۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۲ «موارد مشمول کتمان و نحوه اقدام» باشد، متقاضی مطابق دستورالعمل شماره ۶۰/۴۸۳۵۵ مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ ملزم به تهیه نقشه بهروز معدن زیر نظر عضو نقشه‌بردار سازمان می‌باشد. بهمنظور تعیین حجم برداشت یک عضو دارای پروانه اشتغال متناسب با نوع و درجه فعالیت معدنی (عضو دارای رسته پی‌جویی و اکتشاف برای محدوده‌های اکتشافی و عضو رسته استخراج برای معدن

نظام نامه ها و دستور العمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

دستورالعمل خدمات نقشهبرداری و تعیین حجم برداشت
از معدن و محدوده های معدنی

صفحه ۷ از ۳

در حال بهره برداری) دارای صلاحیت و ظرفیت اشتغال معرفی می گردد. حق الزحمه خدمات کارشناسی عضو صدرالاشارة مستقل از تعریفه خدمات نقشه برداری تعیین حجم بوده و طبق دستورالعمل مبانی قیمت گذاری بر اساس پایه پروانه اشتغال عضو و معادل ۵ نفر روز محاسبه و دریافت می گردد.

تبصره ۶- حسب دستورالعمل های جاری، اولویت در ارجاع کار در حدود ظرفیت مقرر با اعضای دارای پروانه می باشد. در صورت تکمیل ظرفیت اعضای دارای پروانه اشتغال یا محدودیت تعداد دارندگان پروانه، می توان با هماهنگی استان های مجاور از اعضای دارای ظرفیت اشتغال آن استان استفاده نمود. همچنین بر اساس دستورالعمل «استفاده از موارد استثنایی»، بکارگیری اعضا کارورز برای نقشه برداری معدن / محدوده های اکتشافی درجه ۴ در حدود ظرفیت اشتغال بلا مانع می باشد.

۶-۲- سازمان استان پس از دریافت فرم درخواست خدمات نقشه برداری از اداره کل صمت استان (مطابق فرم شماره ۱)، هزینه علی الحساب مربوط به ارائه خدمات مورد نظر را مطابق تعریفهای مصوب از متقارضی اخذ نموده و سپس مستندات مربوطه شامل تصویر مجوز اکتشاف یا بهره برداری، مختصات محدوده اکتشافی یا معدن و همچنین مشخصات کارشناس معرفی شده و نقشه بردار (حقیقی یا حقوقی) را به متقارضی (دارنده مجوز فعالیت معدنی) طی نامه کتبی اعلام می نماید.

۶-۳- در خصوص تهیه نقشه گزارش های پایان عملیات اکتشافی و طرح های بهره برداری، نقشه بردار موظف است بر اساس مختصات محدوده معدن در پروانه اکتشاف، گواهی کشف و پروانه بهره برداری نسبت به جانمایی محدوده در تصاویر گوگل ارث (Google Earth) اقدام و نسبت به تهیه نقشه وضع موجود از معدن در مهلت یک ماهه اقدام نماید.

۶-۴- در خصوص تعیین حجم برداشت معدن، پس از بازدید میدانی به منظور شناخت وضع موجود، بررسی اجمالی محل های برداشت، دپوی مواد معدنی، باطله و محدوده های فاقد تغییرات توپوگرافی، تعیین محدوده نقشه برداری، تعداد و فواصل محدوده های مولتی زونال، روش نقشه برداری با توجه به شرایط معدن (زمینی یا پهپادی) نوسط عضو نقشه بردار و عضو معرفی شده از سوی سازمان استان و با هماهنگی متقارضی ظرف ۱۰ روز از تاریخ ارجاع انجام می پذیرد. حداکثر مهلت تهیه نقشه و ارائه مستندات فنی تعیین حجم و گزارش نهایی کارشناسان به سازمان استان یک ماه می باشد. تأخیر ناشی از عوامل فرسوساژور و خارج از اراده کارشناسان (مانند عوامل طبیعی و قهری ناشی از حادث غیر مترقبه، تأخیر در اخذ مجوز پرواز از مراکز عملیات مورد تأیید سازمان هواپیمایی کشوری به دلیل مسائل سیاسی و امنیتی و ...) با ارائه مستندات و تأیید سازمان استان، زمان اجرا قابل بررسی و تمدید می باشد.

۶-۵- با عنایت به اینکه یکی از اهداف مهم ارائه خدمات نقشه برداری مستندسازی و تهیه نقشه وضع موجود برای تعیین حجم برداشت ذخایر معدنی در دوره های زمانی مختلف و کنترل برداشت های خارج از محدوده می باشد، در این حالت هزینه عملیات خدمات نقشه برداری در محدوده سینه کارها، دپوی مواد معدنی، دپوی باطله و تأسیسات و جاده های دسترسی به معدن با تعریفه مصوب سازمان و سایر مناطق بکر و فاقد فعالیت معدنی (در صورت نیاز و یا درخواست متقارضی) با ۵۰ درصد تعرفه مصوب سازمان محاسبه می شود. مبنای تشخیص محدوده های غیربکر، تغییرات در تصویر ارتوکتو محدوده معدنی می باشد. ملاک برآورده هزینه علی الحساب اولیه نقشه برداری، اطلاعات درج شده در فرم خوداظهاری توسط بهره بردار است (فرم پیوست ۲). هزینه نهایی نقشه برداری پس از ارائه صورت وضعیت توسط نقشه بردار (بر اساس نوع توپوگرافی و مساحت دقیق نقشه) تعیین و پس از تأیید گروه اکمیسیون تخصصی نقشه برداری با بهره بردار تسویه می گردد.

تبصره ۷- نقشه برداری از معدن برای تعیین حجم در سالات بعدی صرفاً در محدوده فعالیت های معدنی (سینه کارها، دپوی مواد معدنی، دپوی باطله، تأسیسات و جاده های دسترسی به معدن و ...) مستند به بازدید میدانی، تصاویر گوگل ارث، گزارش های مسئول فنی، عضو ناظر و بازرگان مطابق گزارش مقدماتی فرم ۴ (پیوست ۴) انجام می پذیرد.

مطابق بخش های (الف) و (ب) تعریفه خدمات نقشه برداری، حداقل مساحت ارجاعات نقشه برداری زمینی در مقیاس های ۱/۵۰۰ و ۱/۱۰۰ برای هر ارجاع کاری معادل حداقل ۱۰ هکتار منظور می گردد. همچنین حداقل مساحت نقشه برداری پهپادی، معادل ۲۰ هکتار منظور می شود.

نظام نامه ها و دستور العمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

دستورالعمل خدمات نقشهبرداری و تعیین حجم برداشت
از معدن و محدوده های معدنی

صفحه ۴۴ از ۷

۸-۲- به منظور امکان نظارت مستمر و ارزیابی دقیق نقشه ها و برآورد و کنترل احجام هندسی و دسترسی به آرشیو مستندات فنی، سازمان های استانی موظفاند نسبت به آرشیو فایل های نقشه و مستندات نقشهبرداری معادن منطبق بر اصول مدیریت داده های مکانی اقدام نمایند. به منظور افزایش کارایی و دسترسی آنلاین به اطلاعات، سازمان مرکزی با پشتیبانی وزارت صمت مطالعات لازم را برای راه اندازی سامانه های Mapserver و WebGIS به منظور بهره برداری دستگاه های ذی ربط از این اطلاعات فراهم می نماید. فرآیند اجرایی تعیین حجم برداشت از معادن به روشهای نقشه برداری در فلوچارت پیوست شماره ۵ نشان داده شده است.

۳- دستورالعمل ها و مستندات فنی

۱-۳- دستورالعمل های فنی تهیه نقشه برای تعیین حجم هندسی منطبق بر استانداردهای سازمان نقشه برداری کشور (دستورالعمل شماره ۶۳۳۵ مورخ ۱۳۹۰/۳/۲۳ و اصلاحیه های بعدی آن) برای تهیه نقشه های بزرگ مقیاس ۱/۵۰۰ و ۱/۱۰۰۰ به روش زمینی و دستورالعمل تهیه نقشه ها و اطلاعات مکانی به روش فتوگرامتری پهپاد مصوب ۱۴۰۰/۱۰/۰۴ و اصلاحیه های بعدی آن می باشد (علاوه بر دستورالعمل فنی تهیه نقشه با پهپاد، رعایت مقررات کشوری برای پرواز و اخذ مجوز توسط عضو نقشه بردار الزامی می باشد). شرح خدمات اجرایی منطبق بر جداول پیوست بخشنامه سنواتی تعریف خدمات نقشه برداری سازمان برنامه و بودجه کشور می باشد که هر ساله به روزرسانی می گردد.

رعایت مصوبات یکصد و بیست دومین جلسه شورای عالی نقشه برداری کشور مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۲ به شماره ۴۴۷۷۹۵ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۵ که به موجب آن کارفرمایان و مجریان پروژه های پهپاد فتوگرامتری ملزم به رعایت دستورالعمل های ابلاغی تهیه نقشه و اطلاعات مکانی به روش فتوگرامتری پهپاد ضابطه شماره ۱۱۹۶ نظام فنی اجرایی سازمان برنامه و بودجه کشور هستند الزامی است. مسئولیت تهیه کلیه مجوزهای قانونی نقشه برداری پهپادی شامل پلاک، گواهینامه عملیات هوایی صادره از طرف سازمان هوایی ایران و اخذ مجوزهای پرواز به عده عضو حقیقی و حقوقی سازمان استان می باشد. سازمان استان و ادارات کل صمت استان ها موظفند حسب درخواست کارشناسان مساعدت های لازم را در خصوص صدور معرفی نامه و تسهیل امور نقشه برداری پهپادی معادن را با دستگاه های ذی ربط استانی به عمل آورند.

۲-۳- منظور از روشهای نقشه برداری در این دستورالعمل، تهیه نقشه و برآورد احجام هندسی با استفاده از روش نقشه برداری زمینی (توتال استیشن)، پهپاد، روشهای^۱ RTK و PPK^۲ سامانه های تعیین موقعیت ماهواره ای^۳، تصاویر ماهواره ای و روش اسکنر لیزری، لیدار^۴ و فتوگرامتری برد کوتاه می باشد.

۳-۳- با عنایت به تغییر مبنای مسطحه ای نقشه های قدیمی از بیضوی اروپایی ED50 به بیضوی جهانی WGS84 و تغییر مختصات محدوده معادن و جلوگیری از تداخلات و تعارضات، قبل از تهیه نقشه اقدامات لازم جهت تطبیق، اسکن و رقومی نمودن نقشه های کاغذی قدیمی و زمین مرجع نمودن آنها، تغییر سیستم مختصات و پیاده کردن محدوده بر اساس سیستم مختصات جدید از طریق ارجاع به سازمان استان صورت پذیرد.

۴-۳- مستندات و گزارش فنی تهیه نقشه و برآورد حجم هندسی بسته به گروه یا درجه معادن و روش تهیه نقشه بايستی شامل:
• مقدمه گزارش شامل: مشخصات معادن (نام، آدرس، مساحت ذکر شده در پروانه بهره برداری، تاریخ صدور پروانه، وضعیت

فعال یا غیرفعال بودن و ...) و مشخصات بهره بردار؛

• جدول مختصات محدوده معادن که در پروانه بهره برداری ذکر شده است؛

¹ Real-Time Kinematics
 ² Post-Processing Kinematics
 ³ Global Navigation Satellite Systems
 ⁴ Light Detection and Ranging

نظام نامه ها و دستور العمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

دستورالعمل خدمات نقشهبرداری و تعیین حجم برداشت
از معدن و محدوده های معدنی

صفحه ۷ از ۱۵

- روش استخراج و مشخصات ابزارهای مورد استفاده؛
- نقشه های توپوگرافی با مقیاس ۱/۱۰۰۰ یا ۱/۵۰۰ (حسب گروه بندی آیین نامه اجرایی قانون معدن) در شیت و لیزادر استاندارد سازمان نقشهبرداری کشور با ملحقات علائم معدنی نظیر محدوده و سینه کار و نقاط حفاری، نمونه گیری و... در فرمت های رقومی DXF یا DWG با لایه بندی و فونت های استاندارد فارسی سازمان نقشهبرداری کشور و (PDF)؛
- مدل رقومی ارتفاعی معدن^۵ DEM؛
- نقشه ارتوفوتو و عکس های هوایی خام منطقه (در روش پهپاد)؛
- روش محاسبه احجام، جداول محاسبه احجام یا Report نرم افزار استفاده شده در محاسبه حجم (ارائه فایل های داده محدوده یا معدن و نرم افزارهای بکار رفته برای تعیین حجم شامل Civil3D، Agisoft، Global Mapper و غیره)؛
- ارائه نقشه تغییرات ارتفاعی در منطقه به صورت DEM و منحنی میزان دوبعدی و سه بعدی (از طریق آنالیز مدل های DEM در دوره های زمانی)؛
- (دقیق ترین روش محاسبه احجام، مقایسه دو رویه در سیستم مختصات یکسان می باشد)
- ارائه حداقل سه مقطع پروفیل از تغییرات در دو دوره زمانی در محدوده های تغییرات (مولتی زونال). ضمناً کلیه محورهای مقاطع طولی با استیضاح نقشه های توپوگرافی مشخص گردند؛
- داده های خام مختصات توtal استیشن و فایل اکسل مختصات و فایل های راینکس (یا گزارش نتایج از سامانه های RTK و PPK نظیر سامانه شمیم/شمیم پلاس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سحاب و...) و تصاویر نقاط کنترل زمینی با GNSS؛
- کلیه ارتفاعات بکار رفته برای تهیه نقشه و احجام با استیضاح نسبت به سطح متوسط آبهای آزاد (ژئوئید) تصحیح گردند، برای این منظور استفاده از مدل ژئوئید محلی IRG2018 سازمان نقشهبرداری کشور توصیه می شوند.
- ابر نقاط روش پهپاد، لیدار، لیزر اسکنر، فتوگرامتری برد کوتاه؛
- تصویر ماهواره ای معدن در منطقه (از گوگل ارث و یا سایر منابع) در قالب فایل های رقومی (فلاش، DVD و غیره، به صورت یک فایل زیپ شده و با ذکر نام فایل ها و شاخه ها به صورت فارسی) در دو نسخه به سازمان استان و اداره کل صمت استان ارائه گردد.
- این مستندات با استیضاح در سازمان استان و اداره کل صمت استان با ذکر عنوان و مشخصات معدن به نحو مقتضی آرشیو گردند و حسب استعلام بهره بردار، اعضای حقیقی و حقوقی، کارشناسان رسمی و دستگاه های ناظری قبل ارائه باشند.
- تبصره ۱- مکتشف، بهره بردار، مسئول فنی معدن، سازمان نظام مهندسی معدن استان ها و اداره کل صمت استان ها موظف هستند اطلاعات لازم برای تهیه گزارش و اجرای عملیات نقشهبرداری را در اختیار عضو قرار دهند.
- ۳-۵- در خصوص برآورد حجم برای سالهای گذشته، مبنای کار استفاده از نقشه ۱/۱۰۰۰ یا ۱/۵۰۰ اولیه طرح های اکتشافی (کاغذی یا رقومی) برای صدور پروانه می باشد. بهره بردار موظف است حسب ماده ۱۰۶ آیین نامه اجرایی قانون معدن موضوع ماده ۳۴ قانون معدن، نقشه های کاغذی یا رقومی را ارائه نماید. نقشه های کاغذی پس از کنترل مبنای مسطحاتی و ارتفاعی رقومی شده و پس از تشکیل DEM در فرآیند تعیین احجام مورد استفاده قرار می گیرند.
- ۳-۶- در صورتی که به هر دلیل امکان دسترسی به نقشه های ۱/۱۰۰۰ یا ۱/۵۰۰ اولیه معدن میسر نباشد، پس از توجیه بهره بردار در خصوص موضوع بخشنامه «موارد کتمان و نحوه اقدام»، نقشه بردار نقشه توپوگرافی وضع موجود معدن را تهیه نموده و اطلاعات وضعیت اولیه محدوده های سینه کار را از نقشه های توپوگرافی پوششی ۱/۲۵۰۰۰ سازمان نقشه برداری کشور استخراج می نماید. در این حال ضروری است پس از حذف خطای ثابت مبنای ارتفاعی رقوم ارتفاعی نقشه بزرگ مقیاس وضع موجود و نقشه پوششی

نظام نامه ها و دستورالعمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

دستورالعمل خدمات نقشهبرداری و تعیین حجم برداشت
از معدن و محدوده های معدنی

صفحه ۱۶ از ۷

۱/۲۵۰۰۰ سازمان نقشهبرداری کشور بین دو نقشه با یکدیگر انطباق یابند. محاسبات تعیین احجام در این حالت با دقت ارتفاعی بهتر از ۵ متر قابل محاسبه خواهد بود. به منظور ارزیابی دقیق تر حجم با دقت ارتفاعی بهتر از ۲ متر، ضروری است حسب امکان زوج تصاویر ماهواره‌های IRS و Quick Bird و Worldview از منطقه مورد مطالعه تهیه و مدل DEM از این تصاویر استخراج گردد.

۷-۳- برآورد درصد خطای محاسبات حجم هندسی بر مبنای نقشه‌های ۱/۱۰۰۰ یا ۱/۵۰۰ اولیه معدن (در صورت ارائه نقشه و پس از رقومی سازی و تبدیل دیتام محلی به جهانی)، برآورد حجم با دقتی بهتر از ۹۵ درصد و در سطح کیفی خیلی خوب خواهد بود. در صورت عدم ارائه نقشه ۱/۱۰۰۰ اولیه (پس از توجیه بهره‌بردار در خصوص عواقب قانونی موضوع بخشنامه موارد کتمان و نحوه اقدام نامه شماره ۱۳۵۷۴۴ مورخ ۶۰/۰۶/۰۲)، محاسبات حجم هندسی بر مبنای نقشه‌های اولیه ۱/۲۵۰۰۰ و نقشه ۱/۱۰۰۰ جدید انجام پذیرفته و برآورد حجم با دقتی بهتر از ۸۰ درصد انجام می‌پذیرد. در صورت برآورد حجم بر اساس تصاویر ماهواره‌ای یا عکس‌های هوایی باکیفیت از منطقه (موضوع بند ۳-۶ این دستورالعمل) برآورد حجم می‌تواند با دقتی بهتر از ۸۵ درصد انجام پذیرد.

تبصره ۱- دقت برآورد حجم هندسی تابع کیفیت نقشه اولیه (پایه سنواتی) معدن می‌باشد. در این حالت مسئولیت کیفیت نقشه اولیه به عهده عضو نقشه‌بردار تهیه‌کننده نقشه می‌باشد.

تبصره ۲- قبل از ارسال گزارش و مستندات فنی طرح به اداره کل صمت استان، ضروری است گزارش مطابق فرم شماره ۶ (پیوست شماره ۶) به تأیید عضو نقشه‌بردار و عضو دارنده پروانه اشتغال در رسته پی‌جوبی و اکتشاف یا استخراج معدن (بر حسب نوع خدمات) معرفی شده توسط سازمان رسیده و نهایتاً جزئیات فنی گزارش از طریق چک‌لیست فرم شماره ۷ (پیوست شماره ۷) توسط گروه‌های تخصصی یا نماینده آن کنترل و تأیید گردد. در صورت تأیید گزارش توسط گروه تخصصی نقشه‌برداری، صورت وضعیت و حق‌الزحمه پیشنهادی عضو نقشه‌بردار برسی و صورت وضعیت نهایی به سازمان ارسال می‌گردد.

تبصره ۳- بررسی نهایی داده‌ها و نقشه‌های قدیمی و جدید برای تدقیق گزارش نهایی صورت می‌گیرد. عضو نقشه‌بردار برای این منظور، جلسه هماهنگی با عضو دارنده پروانه اشتغال در رسته پی‌جوبی و اکتشاف یا استخراج معدن (بر حسب نوع خدمات) برگزار می‌نماید. در صورتی که در بررسی فوق، قسمت‌های تغییر توپوگرافی منطقه، خارج از محدوده مجاز باشد، عضو نقشه‌بردار موظف به ارائه گزارش آن می‌باشد.

۸-۳- در صورت اعتراض دارنده مجوز و یا اداره کل صمت استان به نتایج برآورد احجام هندسی، موضوع جهت کنترل فنی و اعلام نظر مجدد به گروه تخصصی ارجاع می‌گردد. گروه تخصصی موظف است ضمن بررسی گزارش و مستندات فنی (با حضور عضو نقشه‌بردار و عضو دارنده پروانه اشتغال در رسته پی‌جوبی و اکتشاف یا استخراج معدن (بر حسب نوع خدمات)) حداکثر طرف مدت یک هفته کاری نظر کتبی خود را مستند به دستورالعمل‌ها و جزئیات فنی اعلام نماید. عضو موظف است موارد درخواستی گروه تخصصی را حداکثر طرف مدت یک هفته تکمیل و اصلاح نماید. در صورت اعتراض مجدد هر کدام از طرفین (دارنده مجوز و یا اداره کل صمت استان یا عضو نقشه‌بردار) نظر کارشناس رسمی دادگستری فصل الخطاب برآورد حجم هندسی برآورد شده خواهد بود.

تبصره ۴- در صورت اهمال و عدم رعایت دستورالعمل‌های فنی موضوع دستورالعمل، عدم توجه به نظرات مستند گروه تخصصی و عدم ارائه ضمائم و مستندات فنی موضوع دستورالعمل، موضوع تحلف عضو نقشه‌بردار از طریق شورای انتظامی سازمان استان قابل پیگیری می‌باشد.

۴- رعایت بند ۲-۲ این دستورالعمل از حیث اجتناب از تعارض منافع الزامی است. در صورت عدم رعایت فرآیند ارجاع خدمات به اعضا از نظر انطباق درجه معادن و پایه پروانه اشتغال عضو حسب قانون معادن و دستورالعمل‌های ابلاغی سازمان مرکزی و عدم رعایت اصل عدالت در ارجاع کار بر مبنای درصد ظرفیت باقیمانده به ظرفیت کل اعضا توسط کارشناس ارجاع خدمات مهندسی و هیئت‌مدیره، اهمال و عدم رعایت دستورالعمل‌های فنی و ارائه ضمائم و مستندات فنی موضوع این دستورالعمل، عدم

توجه به نظرات مستند گروه تخصصی توسط اعضای نقشهبردار و معدن و تبانی با بهره‌بردار معدن در محاسبه احجام، موضوع تخلف از طریق شورای انتظامی سازمان استان قابل پیگیری می‌باشد. اعضای گروه تخصصی حسب بند (ت) ماده ۳۱ قانون نظام مهندسی حق کنترل و تأیید نقشه‌های تهیه شده توسط خود را ندارند. بر این اساس ضروری است کنترل و تأیید نقشه‌های تهیه شده توسط یکی از اعضای گروه تخصصی توسط اعضای دیگر گروه انجام پذیرد.

۵- اصلاحیه، الحقیه و متمم دستورالعمل

- موارد استثناء و ابهام در اجرای دستورالعمل به پیشنهاد سازمان مرکزی و تأیید شورا قبل اجرا است.
- مواردی که در دستورالعمل پیش‌بینی نشده است طبق متمم‌های این دستورالعمل تعیین خواهد شد.
- اصلاحیه‌ها، الحقیه‌ها و شیوه‌نامه‌های مربوط به این دستورالعمل، به صورت ادواری یا هر زمان که لازم باشد، توسط سازمان مرکزی تهیه و یا بازنگری و پس از تأیید وزارت صمت ابلاغ می‌شود.

۶- تخلفات

درصورتی که عضو نقشهبردار و عضو دارنده پرونده اشتغال در رسته پی‌جویی و اکتشاف یا استخراج معدن (بر حسب نوع خدمات) در انجام امور محوله و تعیین احجام برداشت مرتکب تخلف شوند به نحوی که موجب افزایش یا کاهش حقوق دولتی معدن گردد سازمان استان می‌تواند مطابق ماده ۸۳ آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن با عضو خاطی برخورد کند.

۷- ویرایش دوم دستورالعمل خدمات نقشهبرداری و تعیین حجم برداشت از معادن و محدوده‌های معدنی در ۷ بند و ۱۲ تبصره در تاریخ ۱۴۰۲/۱۵ به تصویب شورای مرکزی و در تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۱۷ به تأیید کمیته تدوین دستورالعمل‌ها رسیده و در مورخ ۱۴۰۴/۰۴/۱۶ توسط وزارت صمت ابلاغ گردید. کلیه دستورالعمل‌ها و شیوه‌نامه‌های مغایر با آن از تاریخ ابلاغ کان لم یکن تلقی می‌گرددند.

شماره:
تاریخ:

بسیمه تعالی
فرم درخواست خدمات نقشهبرداری

به: سازمان نظام مهندسی معدن استان
موضوع: درخواست خدمات نقشهبرداری

نوع خدمات مورد تقاضا			
توضیحات	عنوان		
	تهییه نقشه توپوگرافی	☐	تهییه نقشه توپوگرافی گزارش پایان عملیات اکتشاف
	تهییه نقشه کامل وضعیت موجود معدن به روش نقشهبرداری زمینی (طرح بهرهبرداری)	☐	تبديل دیتابام و تهییه نقشه محدوده معدن در سیستم WGS84
	تهییه نقشه کامل وضعیت موجود معدن به روش نقشهبرداری پهیادی (طرح بهرهبرداری)	☐	پیاده کردن نقاط محدوده معدن
	تهییه مستندات و ارائه گزارش کامل تعیین حجم هندسی برداشت از معدن (بخشنامه موارد مشمول کتمان و نحوه اقدام)	☐	تهییه نقشه کاربری محدوده صنایع معدنی
سوابق موجود			
	نقشه اولیه توپوگرافی معدن به صورت رقومی (فایل DWG) موجود است.	☐	
	نقشه اولیه توپوگرافی معدن به صورت کاغذی موجود است. (نقشه باید رقومی گردد)	☐	
	نقشه اولیه توپوگرافی معدن موجود نمیباشد. نقشه اولیه مبتنی بر مستندات موجود و دستورالعمل تهییه گردد.	☐	

مشخصات معدن/محدوده			
نام معدن/محدوده:	کد کاداستر: Km
استان	شهرستان		
بخش	فاصله تا مرکز استان		

دوره زمانی کنترل حجم	جزئیات نقشه اولیه (در صورت موجود بودن)	مشخصات معدن/محدوده
از تاریخ:		نام مقاضی
تا تاریخ:	۱:	مقیاس نقشه
سایر توضیحات: هکتار	مساحت معدن/محدوده
	☐ دشت ☐ تپه‌ماهور ☐ کوهستان	نوع زمین
		نام دارنده گواهی کشف / پروانه بهرهبرداری
		شماره گواهی کشف / پروانه بهرهبرداری
		تاریخ گواهی کشف / پروانه بهرهبرداری

مدیر کل اداره صنعت، معدن و تجارت استان

بسیمه تعالی

شماره:

فرم درخواست و ارجاع خدمات مهندسی نقشهبرداری

تاریخ:

جهت برآورد حجم هندسی برداشت از معادن

به: سازمان نظام مهندسی معدن استان
 موضوع: درخواست خدمات نقشهبرداری

سلام علیکم، احتراماً در اجرای مکاتبه شماره اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان، خواهشمند است
 دستور فرمایید نسبت به تهیه نقشه توپوگرافی و برآورد حجم برداشت از معدن (درجه با ماده معدنی به
 مساحت کل Km² (بر اساس تصویر پروانه پیوست) و مساحت محدوده فعالیتهای معدنی، تأسیسات و جاده‌های دسترسی تقریبی
 هکتار در شهرستان بخش با نوع توپوگرافی غالباً کوهستان خیلی سخت □، کوهستان سخت □، کوهستان □، تپه‌ماهور □،
 دشت □ اقدامات لازم مبذول گردد. لازم به ذکر است نقشه اولیه ۱/۱۰۰۰ یا ۱/۵۰۰ از محدوده معدن برای سال موجود نمی‌باشد □ موجود
 می‌باشد □ (تصویر فایل رقومی (اتوکد) □ نقشه کاغذی □ و نقشه کاغذی یا رقومی در سیستم مختصات محلی □ نقشه کاغذی یا رقومی در
 سیستم مختصات UTM □) که متعاقباً تحويل مهندسین نقشه بردار و عضو دارنده پروانه اشتغال در رسته پی‌جوبی و اکتشاف یا استخراج
 معدن (بر حسب نوع خدمات) می‌گردد □.

نام و نام خانوادگی بهره‌بردار-مهر و امضاء

بهره‌بردار محترم شرکت/جناب آقای/سرکار خانم

سلام علیکم، احتراماً حسب اطلاعات تکمیلی فرم مذکور خواهشمند است مجموعاً مبلغ ریال به صورت علی‌الحساب به تفکیک شامل:
 - بابت حق‌الرحمه ارائه خدمات نقشهبرداری (تهیه نقشه و برآورد حجم، رقومی سازی و تبدیل دینام نقشه‌های قدیمی و کاغذی) توسط
 آقای/خانم مبلغ ریال
 - بابت حق‌الرحمه ارائه خدمات مهندسی توسط عضو دارنده پروانه اشتغال در رسته پی‌جوبی و اکتشاف یا استخراج معدن (بر حسب نوع
 خدمات) توسط آقای/خانم مبلغ ریال
 - بابت کسورات قانونی مبلغ ریال

مبالغ حق‌الرحمه ارائه خدمات مهندسی به صورت علی‌الحساب و بر اساس خوداژله‌هایی بهره‌بردار محاسبه گردیده و به منظور جلوگیری از
 تضییع حقوق طرفین، پس از تعیین دقیق نوع توپوگرافی مطابق درصد شیب منطقه و مساحت دقیق نقشه‌برداری شده مبلغ نهایی بر
 اساس صورت وضعیت نهایی تأیید شده توسط کمیسیون/گروه تخصصی نقشه‌برداری تسویه می‌گردد.

مهر و امضاء- واحد ارجاع خدمات مهندسی سازمان استان

مهر و امضای عضو دارنده پروانه اشتغال در رسته پی‌جوبی و اکتشاف
 یا استخراج معدن (بر حسب نوع خدمات)

بسیمه تعالی

شماره:

فرم درخواست و ارجاع خدمات نقشهبرداری

تاریخ:

جهت تهیه نقشه گزارش پایان عملیات اکتشافی و طرح بهرهبرداری

به: سازمان نظام مهندسی معدن استان
 موضوع: درخواست خدمات نقشهبرداری

سلام علیکم، احتراماً در اجرای مکاتبه شماره اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان خواهشمند است دستور فرمایید نسبت به تهیه نقشه طرح بهرهبرداری ، گزارش پایان عملیات اکتشافی برای معدن/محدوده (درجه) با ماده معدنی به مساحت تقریبی هکتار (بر اساس تصویر پروانه پیوست) در شهرستان بخش با نوع توپوگرافی غالباً کوهستان خیلی سخت ، کوهستان سخت ، کوهستان ، پیه ماهور ، دشت اقدامات لازم مبذول گردد.

نام و نام خانوادگی بهرهبردار-مهر و امضاء

بهرهبردار محترم شرکت/جناب آقای/سوکار خانم

سلام علیکم، احتراماً حسب اطلاعات تکمیلی فرم مذکور خواهشمند است مجموعاً مبلغ ریال به صورت علی الحساب به تفکیک شامل:

- بابت حق الزحمه ارائه خدمات نقشهبرداری توسط آقای/خانم مبلغ ریال
 - بابت کسورات قانونی مبلغ ریال
- به حساب سازمان نظام مهندسی معدن استان به شماره واریز نمایید.

مبالغ حق الزحمه ارائه خدمات مهندسی به صورت علی الحساب و بر اساس خوداظهاری بهرهبردار محاسبه گردیده و به منظور جلوگیری از تضییع حقوق طرفین، پس از تعیین دقیق نوع توپوگرافی مطابق درصد شب منطقه و مساحت دقیق نقشهبرداری شده مبلغ نهایی بر اساس صورت وضعیت نهایی تأییدشده توسط کمیسیون اگروه تخصصی نقشهبرداری تسویه می گردد.

مهر و امضاء واحد ارجاع خدمات مهندسی سازمان استان

مهر و امضای نقشهبردار

گزارش کارشناسی مقدماتی برآورد حجم هندسی برداشت از معادن

ریاست محترم سازمان نظام مهندسی معدن استان

بازگشت به نامه ارجاع خدمات کارشناسی محاسبه احجام به شماره تاریخ آن سازمان اینجانب
..... به شماره پروانه اشتغال (کارشناس دارنده پروانه اشتغال در رسته پی جویی و اکتشاف یا استخراج معدن
(بر حسب نوع خدمات)) و به شماره پروانه اشتغال (کارشناس نقشهبردار) در تاریخ به همراه
..... بهرهبردار/نماينده بهرهبردار به محدوده معدنی عزيمت نموده و به پيوست گزارش مقدماتی ارائه میگردد.

مهر و امضای کارشناس نقشهبردار

پی جویی و اکتشاف یا استخراج معدن (بر حسب نوع خدمات)

۱- اطلاعات معدن:

۱-۱- مشخصات متقاضی:

نوع	فارسی	انگلیسی	نام، نام خانوادگی نام شرکت	حقیقی	حقوقی
شناخته شماره	شناخته شماره				نام
ثبت و کد اقتصادی					نام
تولد: روز/ماه/سال					نام
ثبت: روز/ماه/سال					نام
صدور					نام
ثبت					نام
تلفن					نام
فاکس					نام
کد پستی ۵ رقمی					نام
فارسی	انگلیسی				نام
اینترنتی					نام
پست الکترونیکی					نام

۴- چکیده: شامل معرفی محدوده، راههای دسترسی، سوابق پروانه، مساحت و نقشه

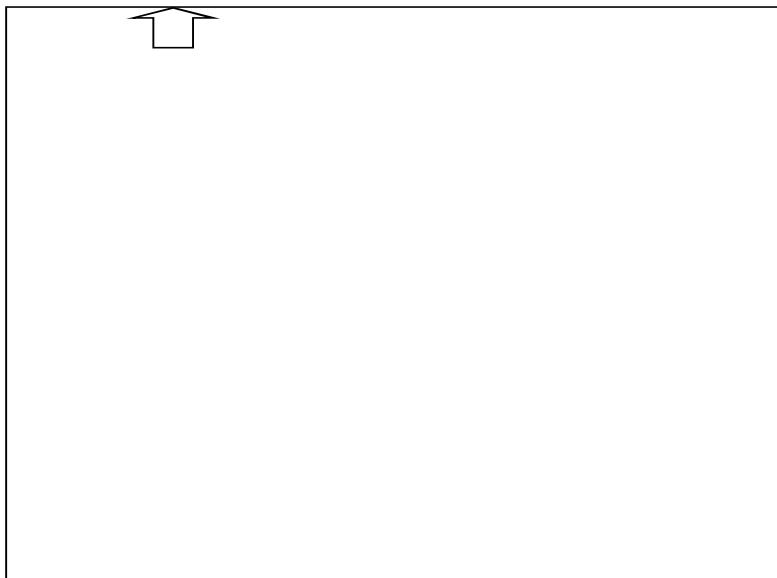
۲-۱- اطلاعات عمومی معدن

	تلفن:			شناصایی:		فارسی	نام معدن
	فاکس:	۰۹۰۷		پستی (دهستان):	۰۷	انگلیسی	
						فارسی	نشانی معدن
						انگلیسی	
سنوات فعالیت معدن			عمر معدن (سال)		وضعیت فعالیت معدن		
	نوع ماده معدنی		مدت بهرهبرداری طبق طرح (سال)		ذخیره قطعی معدن (هزار تن)		
			پست الکترونیک		قطعی	ویرایش	
			حقوق دولتی هر تن ماده معدنی		حد	%	

۳-۱- اطلاعات مکانی معدن

	شهرستان		استان	
	فارسی	۰۷	فارسی	۰۷
	انگلیسی	۰۷	انگلیسی	۰۷
مختصات (گواهی کشف) WGS 84				
درجه، دقیقه، ثانیه		U T M		نقطه
طول جغرافیایی	عرض جغرافیایی	مختصات شمالی	مختصات شرقی	A
				B
				C
				D
				E

۳- کروکی معدن:

۴- تصویر موقعیت مکانی معدن بر روی تصاویر Google Earth

۵- زمین‌شناسی محدوده معدنی:

۶- شرح وضعیت پیشکارهای استخراجی و باطله‌ها (شرح و توصیف هر دپو به همراه تصویر و پیش‌بینی‌ها به همراه تصویر و مختصات)

۷- نمونه‌برداری از ماده معدنی جهت تعیین جرم حجمی، عیار و درصد وزنی (با توجه به نوع ماده معدنی) نمونه‌های کم‌عيار و پر‌عيار و ارسال نمونه‌ها به آزمایشگاه معتمد

(مختصات و شماره نمونه‌ها درج گردد)

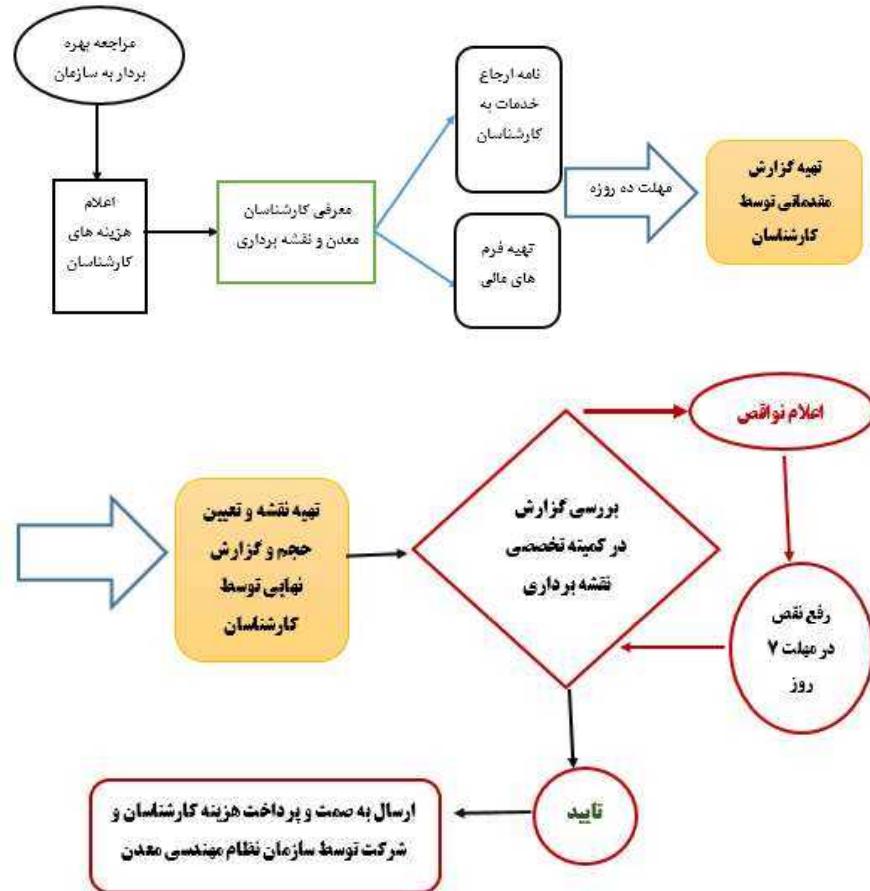
۸- گزارشی از وضعیت ایمنی معدن

۹- نتیجه‌گیری:

در نقشه‌برداری نیاز است اطلاعات سایت معدنی شامل تأسیسات، راه‌ها و ساختمان‌ها و... برداشت و گزارش شود.

این دوره اولین دوره نقشه‌برداری از معدن برای تعیین حجم می‌باشد.

با توجه به ماهیت معدن نقشه‌برداری به صورت زمینی پهپادی اجرا می‌شود.

فلوچارت شماره ۵- فلوچارت اجرایی خدمات نقشهبرداری تعیین حجم برداشت از معادن

گزارش کارشناسی نهایی محاسبه حجم هندسی برداشت از معادن

ریاست محترم سازمان نظام مهندسی معدن استان
در اجرای نامه ارجاع خدمات کارشناسی محاسبه حجم معدن به شماره تاریخ آن سازمان
اینجانبان به شماره پروانه اشتغال (کارشناس دارنده پروانه اشتغال در رسته پی جویی و اکتشاف یا استخراج
معدن (برحسب نوع خدمات)) و به شماره پروانه اشتغال (کارشناس نقشهبردار) پس از انجام عملیات
نقشهبرداری (زمینی □ / پهپاد□) و دریافت نتایج آنالیزها از آزمایشگاه معتمد گزارش کارشناسی نهایی شامل موارد ذیل ارائه می گردد.

مهر و امضای کارشناس نقشهبردار
پی جویی و اکتشاف یا استخراج معدن (برحسب نوع
خدمات)

مهر و امضای کارشناس نقشهبردار

۱- روند انجام کار:

۲- معرفی معدن به همراه تصاویر (با مختصات) از معدن

۳- نتایج بررسی تصاویر هوایی (در صورت انجام نقشه‌برداری با پهپاد)

۴- نتایج بررسی احجام (حجم برداشت شده از حفریات استخراجی معدنی، میزان دپوهای موجود شامل پر عیار، کم‌عیار و باطله)

۵- نتایج آنالیزهای آزمایشگاه (گزارش عیار، درصد وزنی، جرم حجمی مرتبط با نوع ماده معدنی استخراجی)

۶- محاسبات مربوط به میزان تناز برداشت شده به همراه تصویر و بر اساس آنالیزهای انجام شده

۷- محاسبات مربوط به میزان باطله موجود به همراه تصویر و بر اساس آنالیزهای انجام شده

۸- محاسبات مربوط به میزان ماده معدنی کم‌عیار موجود به همراه تصویر و بر اساس آنالیزهای انجام شده

۹- محاسبات مربوط به حجم باقیمانده ماده معدنی بر اساس پروانه بهره‌برداری و یا مجوز برداشت صادره به همراه تصویر و بر اساس آنالیزهای انجام شده

۱۰- محاسبه ذخیره باقیمانده در معدن بر اساس تفاضل جبری تناز مندرج در پرونده و میزان استخراج شده از معدن
(بر مبنای این کارشناسی)

۱۱- وضعیت ایمنی معدن

۱۲- نتیجه‌گیری

۱۳- ضمایم

چک لیست ارائه خدمات نقشهبرداری برای تعیین حجم

			نام معدن:
			ماده معدنی:
			آدرس:
			مساحت موردنظر نقشهبرداری:
			مساحت ذکر شده در پروانه بهرهبرداری:
ردیف	شرح خدمات	دارد	ندارد
۱	مقدمه گزارش شامل: مشخصات معدن (نام، آدرس، مساحت ذکر شده در پروانه بهرهبرداری، تاریخ صدور پروانه، وضعیت فعال یا غیرفعال بودن و ...) و مشخصات بهرهبردار و تصویر پروانه بهرهبرداری		
۲	جدول مختصات محدوده معدن در پروانه بهرهبرداری		
۳	روش برداشت و مشخصات ابزارهای مورد استفاده		
۴	نقشه‌های توپوگرافی در شیت و لزادر استاندارد سازمان نقشهبرداری کشور با ملحقات عالم معدنی نظیر محدوده و سینه کار و نقاط حراري، نمونه‌گيري و... (در فرمتهای رقومي DXF و DWG یا با لایبندی و فونت‌های استاندارد فارسي سازمان نقشهبرداری کشور و PDF)		
۵	مدل رقومي ارتفاعی معدن (DEM)		
۶	نقشه ارتوfto و عکس‌های هوایی خام منطقه (در روش پهپاد)		
۷	روش محاسبه احجام، جداول محاسبه احجام یا Report نرم‌افزار استفاده شده در محاسبه حجم (ارائه فایل‌های داده و نرم‌افزارهای بکار رفته برای تعیین حجم)		
۸	ارائه نقشه تغییرات ارتفاعی در منطقه به صورت DEM و منحنی میزان دوبعدی و سه‌بعدی (از طریق آنالیز مدل‌های DEM در دوره‌های زمانی)		
۹	ارائه حداقل سه مقطع پروفیل از تغییرات در دو دوره زمانی در محدوده‌های تغییرات (مولتی زونال).		
۱۰	ترسیم کلیه محورهای مقاطع طولی روی نقشه‌های توپوگرافی		
۱۱	داده‌های خام مختصات (توtal استیشن و فایل اکسل مختصات و فایل‌های راینس)		
۱۲	گزارش نتایج لیست مختصات شبکه از سامانه‌های RTK و PPK (حسب لزوم)		
۱۳	عکس نقاط کنترل زمینی با GNSS و نحوه احداث نقاط		
۱۴	فایل ابر نقاط روش پهپاد، لیدار، لیزر اسکنر، فتوگرامتری برد کوتاه		
۱۵	تصویر ماهواره‌ای معدن در منطقه (از گوگل ارث و یا سایر منابع)		
۱۶	ارائه یک فایل زیپ شده و با ذکر نام فایل‌ها و شاخه‌های گزارش به صورت فارسی در دو نسخه در قالب فایل‌های رقومی (فلاش، DVD و غیره)		
۱۷	استفاده از مدل ژئوئید محلی IRG2016 سازمان نقشهبرداری کشور و یا مدل جهانی EGM2018 برای تبدیل ارتفاع		
۱۸	ذکر تاریخ نقشهبرداری قبلی		

تاریخ:

امضا و مهر نماینده گروه تخصصی نقشهبرداری

تعرفه و دستورالعمل اجرایی خدمات نقشه‌برداری سال ۱۴۰۳

(برای منظور نمودن در طرح‌های اکتشافی و استخراجی)

الف: تعرفه خدمات نقشه‌برداری زمینی

ردیف	مقیاس	نوع زمین	واحد محاسبه	هزینه واحد (هزار ریال)	توضیحات
۱*	۱:۲۰۰۰	دشت	هکتار	۳,۶۳۰	برای مساحت کمتر از ۲۰ هکتار، معادل ۲۰ هکتار منظور می‌شود.
		تپه‌ماهور	هکتار	۴,۲۶۰	
		کوهستان	هکتار	۵,۷۲۰	
		کوهستان سخت	هکتار	۷,۱۳۰	
		کوهستان خیلی سخت	هکتار	۹,۳۶۰	
۲*	۱:۱۰۰۰	دشت	هکتار	۷,۳۸۰	برای مساحت کمتر از ۱۰ هکتار، معادل ۱۰ هکتار منظور می‌شود.
		تپه‌ماهور	هکتار	۸,۸۳۵	
		کوهستان	هکتار	۱۲,۲۸۰	
		کوهستان سخت	هکتار	۱۵,۹۴۰	
		کوهستان خیلی سخت	هکتار	۲۱,۶۰۰	
۳*	۱:۵۰۰	دشت	هکتار	۱۴,۵۵۰	تهریه نقشه بر مبنای جنرالیزاسیون نقشه‌های ۱/۲۰۰۰ (در صورت تهریه نقشه تعریفه ردیف یک اضافه گردد)
		تپه‌ماهور	هکتار	۱۷,۵۶۰	
		کوهستان	هکتار	۲۴,۰۴۰	
		کوهستان سخت	هکتار	۳۲,۸۵۰	
		کوهستان خیلی سخت	هکتار	۴۳,۶۳۰	
۴	۱:۵۰۰۰	تهریه نقشه بر مبنای جنرالیزاسیون نقشه‌های ۱/۲۰۰۰ (در صورت تهریه نقشه تعریفه ردیف یک اضافه گردد)	۱۰P		
۵**	کلیه مقیاس‌ها	تهریه نقشه مدل رقومی ارتفاعی (DEM) معدن به روش نقشه‌برداری زمینی	۲P		
۶**	کلیه مقیاس‌ها	تعریفه ثابت برآورد حجم پرداشت هندسی از معادن (با استفاده از نقشه‌های رقومی و مدل‌های DEM موجود از محدوده معدن در دو دوره متوالی)	هکتار	مساحت تا ۲۰ هکتار	برای مساحت‌های بیش از ۵۰ هکتار، به ازای هر ۵۰ هکتار مازاد ۵P محاسبه می‌گردد.
		تهریه نقشه‌های زیرزمینی معادن با استفاده از اسکنر لیزری، لیدار و فتوگرامتری برد کوتاه به معدن		مساحت ۲۰ تا ۵۰ هکتار	
		کوتاه		۱۵P	
۷	۱:۵۰۰ تا	تهریه نقشه‌های زیرزمینی معادن با استفاده از اسکنر لیزری، لیدار و فتوگرامتری برد کوتاه	کیلومتر طول یا اکیپ روز	۴۸۱,۰۰۰ و یا ۲۱۹,۲۰۰ به صورت اکیپ روز	- هزینه ثابت اعماق تجهیزات اسکنر لیزری، لیدار و فتوگرامتری برد کوتاه به معدن ۳P

- تعرفه کیلومتر طول با اعمال ضریب منطقه‌ای تا ۲۵ درصد	با توافق طرفین				
- هزینه ثابت اعزام تجهیزات نقشه‌برداری زیرزمینی، به معدن ۱۵P	۴۸۱,۰۰۰ و یا ۲۱۹,۲۰۰	کیلومتر طول یا به صورت اکیپ روز	تهریه نقشه‌های زیرزمینی معادن با استفاده از تجهیزات نقشه‌برداری زیرزمینی (توtal استیشن و ترازیاب و روشنایی و ...)	تا ۱:۵۰۰	۸
- تعرفه کیلومتر طول با اعمال ضریب منطقه‌ای تا ۲۵ درصد	با توافق طرفین				
تعرفه برداشت هر نقطه	۸,۶۵۶ ۴,۷۰۳ ۲,۷۳۵	۳۰ تا ۱۰۰- ۳۰ بیش از ۱۰۰	تعداد نقطه	تعرفه پیاده کردن و یا برداشت مسطحاتی نقاط با استفاده از روش تعیین موقعیت آنی با GNSS چند فرکانسی از محدوده معدن، سینه کار و تعیین موقعیت نقاط گمانه، تهریه نقشه موقعیت واحدهای صنایع معدنی و نقشه‌های تغییر کاربری ***	کلیه مقیاس‌ها
مغایرت با دستورالعمل میله گذاری	۵P			خدمات ترسیم محدوده معدن بر روی نقشه و خدمات میله گذاری	کلیه مقیاس‌ها
	یک‌چهارم تعریفه در مقیاس مربوطه			خدمات دیجیتایز (رقومی نمودن) رقوم ارتفاعی نقشه‌های کاغذی و ارائه مدل رقومی ارتفاعی DEM از منطقه	کلیه مقیاس‌ها
	یک‌سوم تعریفه در مقیاس مربوطه			خدمات رقومی نمودن کلیه عوارض مسطحاتی و ارتفاعی نقشه‌های کاغذی و ارائه نقشه در فرمت SHP و DWG	کلیه مقیاس‌ها

* هزینه‌های مربوط به خدمات ردیفهای ۵، ۶ و ۱۰ در تعرفه‌های تهیه نقشه منظور شده است.

** خدمات مذکور فقط در قالب ارجاع کار مجزا و در شرایطی که متقاضی درخواست خدمات ردیفهای ۱، ۲ و ۳ را نداشته باشد قابل ارائه می‌باشد.

*** تعرفه شامل برداشت و پیاده کردن مختصات محدوده معدن و صنایع معدنی با استفاده از سامانه تعیین موقعیت ماهواره‌ای GNSS و بر مبنای سامانه‌های RTK شمیم و غیره و ارائه نقشه پلان مسطحاتی به مقیاس ۱:۵۰۰ و ۱:۱۰۰۰ (یا مقیاس موردنظر) می‌باشد.

ب: تعریفه تهیه نقشه با استفاده از پهپاد و تصاویر هوایی و ماهواره‌ای*

ردیف	مقیاس	نوع زمین	واحد محاسبه	هزینه واحد (هزار ریال)	توضیحات
برای مساحت کمتر از دو کیلومترمربع، معادل دو کیلومتر مربع منظور می‌شود.	1:5000	دشت	کیلومترمربع	۴۳,۰۴۰	
		تپه‌ماهور	کیلومترمربع	۴۳,۹۳۰	
		کوهستان	کیلومترمربع	۵۴,۹۲۰	
		کوهستان سخت	کیلومترمربع	۶۹,۱۱۰	
		کوهستان خیلی سخت	کیلومترمربع	۸۴,۰۲۰	
	1:2000	دشت	کیلومترمربع	۹۲,۱۹۰	
		تپه‌ماهور	کیلومترمربع	۹۳,۰۸۰	
		کوهستان	کیلومترمربع	۱۲۷,۵۵۰	
		کوهستان سخت	کیلومترمربع	۱۶۲,۲۱۰	
		کوهستان خیلی سخت	کیلومترمربع	۱۹۸,۱۸۰	
برای مساحت کمتر از ۲۰ هکتار، معادل ۲۰ هکتار منظور می‌شود.	1:1000	دشت	هکتار	۲,۵۲۰	
		تپه‌ماهور	هکتار	۲,۵۲۰	
		کوهستان	هکتار	۳,۳۳۰	
		کوهستان سخت	هکتار	۴,۴۰۰	
		کوهستان خیلی سخت	هکتار	۵,۴۷۰	
	1:500	دشت	هکتار	۶,۱۸۰	
		تپه‌ماهور	هکتار	۶,۲۷۰	
		کوهستان	هکتار	۷,۳۲۰	
		کوهستان سخت	هکتار	۸,۹۲۰	
		کوهستان خیلی سخت	هکتار	۱۰,۲۲۰	
	۵***	تهیه نقشه مدل رقومی ارتفاعی (DEM)		۲P	
	۶***	تعریفه تهیه نقشه‌های عکسی (ارتوفتو) به روش پهپاد		۲P	
برای مساحت‌های بیش از ۵۰ هکتار، به ازای هر ۵ هکتار، مازاد، حق الرسمه اضافی محاسبه می‌گردد.	کلیه مقیاس‌ها	تعرفه ثابت برآورد حجم برداشت هندسی از معادن (در صورت موجود بودن نقشه‌های رقومی و مدل‌های DEM از منطقه در دو دوره متوالی)	مساحت تا ۲۰ هکتار ۱۰P	۱۰P	
تعریفه تهیه تصاویر هوایی و ماهواره‌ای به اضافه تعریفه تهیه نقشه رده‌های ۱ تا ۴	کلیه مقیاس‌ها	تپه نقشه از عکس‌های هوایی یا ماهواره‌ای IRS و Ikonos و Quick Bird و Worldview	هزینه تهیه تصاویر هوایی و ماهواره‌ای به اضافه تعریفه تهیه نقشه رده‌های ۱ تا ۴	۱۵P	مساحت ۲۰ تا ۵۰ هکتار

* هزینه ثابت عملیات تصویربرداری با پهپاد برای آیتم‌های یک تا چهار برای مساحت‌های تا ۲۰ هکتار مبلغ ثابت ۲۰، ۳۵P، ۴۰P، ۵۰P تا ۷۰ هکتار ۵۰P، برای مساحت‌های بیش از ۷۰ هکتار، به ازای هر ۲۰ هکتار مازاد، (۵P) محاسبه و اعمال می‌گردد.

** هزینه‌های مربوط به خدمات رده‌های ۵، ۶ و ۷ در تعریفه‌های تهیه نقشه منظور شده است.

*** خدمات مذکور فقط در قالب ارجاع کار مجزا و در شرایطی که متفاوتی درخواست خدمات رده‌های ۱ تا ۴ را نداشته باشد قابل ارائه می‌باشد.

ج: دستورالعمل‌های اجرایی خدمات نقشه‌برداری

- ۱- پس از ابلاغ بخشنامه فهرست بهاء جدید از طرف سازمان برنامه و بودجه، مبنای محاسبه حق‌الزحمه خدمات نقشه‌برداری، تعریف جدید خواهد بود.
- ۲- دستورالعمل‌های فنی تهییه نقشه منطبق بر استانداردهای سازمان نقشه‌برداری کشور "دستورالعمل شماره ۶۳۳۵ مورخ ۱۳۹۰/۳/۲۳ تهییه نقشه‌های بزرگ‌مقیاس به روش زمینی" و شرح خدمات اجرایی بر اساس جداول پیوست بخشنامه تعریف خدمات نقشه‌برداری سازمان برنامه و بودجه کشور و اصلاحیه‌های بعدی آن می‌باشد.
- ۳- نقشه و مستندات فنی تهییه نقشه با پهپاد با رعایت کامل "دستورالعمل تهییه نقشه‌ها و اطلاعات مکانی به روش فتوگرامتری پهپاد" مصوب ۱۴۰۰/۱۰/۰۴ و اصلاحیه‌های بعدی سازمان نقشه‌برداری کشور اجرا می‌گردد. شرح خدمات اجرایی و مدارک تحويلی بر اساس شرح جداول پیوست بخشنامه ۱۴۰۰/۳۲۹۴۵۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۱۷ خواهد بود.
- ۴- در کلیه عملیات تهییه نقشه، زمین‌های با خط بزرگترین شبیب تا ۳٪ داشت، بیش از ۳٪ تا ۷٪ تپه‌ماهور، ۷ تا ۱۵ درصد کوهستان و بیش از ۱۵ درصد کوهستان سخت قلمداد می‌شود.
- ۵- ضریب منطقه‌ای با اعمال ضریب تصحیح بر اعداد جداول ابلاغیه ضمیمه شماره ۳ بخشنامه ۱۴۰۱/۱۱۴۶۶۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۳/۰۹ سازمان برنامه و بودجه، مطابق فرمول زیر محاسبه و فقط بر تعریف ردیف‌های ۱ تا ۳ خدمات نقشه‌برداری زمینی اعمال می‌گردد:
$$R = \frac{r+3.9}{4.9}$$
 که در آن r ضریب منطقه‌ای سازمان برنامه و بودجه و R ضریب منطقه‌ای سازمان استان می‌باشد.

بسمه تعالیٰ

دستورالعمل انجام عملیات میله‌گذاری

با استفاده از خدمات اعضاي سازمان نظام مهندسی معدن

به منظور تسريع در اجرای ماده ۸ آيین‌نامه اجرایی قانون معدن در خصوص انجام عملیات میله‌گذاری و با عنایت به مفاد ماده ۱۴ قانون نظام مهندسی معدن و بندهای ۳، ۸ و ۹ ماده ۶۶ آيین‌نامه اجرایی آن، سازمان صنایع و معدن استان می‌تواند برای انجام عملیات میله‌گذاری، حسب درخواست متقاضی، از خدمات اعضاي سازمان نظام مهندسی معدن طبق مفاد اين دستورالعمل، به شرح زير، استفاده کند.

ماده ۱- همراه با اجرای ماده ۷ آيین‌نامه اجرایی قانون معدن، متقاضی اکتشاف با تکمیل فرم (مشابه فرم پیوست شماره ۱) انجام عملیات میله‌گذاری را درخواست می‌کند.

ماده ۲- سازمان صنایع و معدن استان مکلف است ظرف مدت ۷ روز از تاریخ دریافت درخواست متقاضی، با رعایت ماده ۲۴ قانون معدن، مراتب را طی نامه‌ای (مشابه فرم پیوست شماره ۲) همراه با اسناد و مدارک زیر به سازمان نظام مهندسی معدن استان ارسال و ضمناً مراتب را به متقاضی ابلاغ کند:

الف) فرم درخواست موضوع ماده ۱ اين دستورالعمل که از سوي متقاضی تکميل شده است.

ب) مختصات محدوده ثبت شده به نام متقاضی اکتشاف به انضمام نقشه مربوطه (موضوع ماده ۶ آيین‌نامه اجرایی قانون معدن)

ج) مختصات و نقشه‌های محدوده‌های متقدم هم جوار با محدوده ثبت شده به نام متقاضی اکتشاف به انضمام کالک مربوطه. تبصره- محدوده‌های ثبت شده به نام متقاضیان اکتشاف، محدوده‌های دارای مجوز عملیات معدنی، محل‌های مواد معدنی مستخرجه انباشت شده، محدوده‌های دارای آثار عملیات معدنی، محدوده‌های منع شده از سوی دستگاه‌های اجرایی (موضوع ماده ۲۴ قانون معدن) و حریم‌های قانونی از جمله موارد محدوده‌های متقدم هم جوار هستند.

ماده ۳- متقاضی باید ظرف مدت ۵ روز از تاریخ ابلاغ سازمان صنایع و معدن استان، جهت هماهنگی لازم به سازمان نظام مهندسی معدن استان مراجعه کند.

تبصره- در صورت عدم مراجعة متقاضی در موعد مقرر، سازمان نظام مهندسی معدن استان موضوع را به سازمان صنایع و معادن گزارش می‌کند و انجام اقدامات موكول به درخواست مجدد متقاضی خواهد شد.

ماده ۴- سازمان نظام مهندسی معدن استان مکلف است ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ مراجعة متقاضی طبق ماده ۲ اين دستورالعمل، ضمن هماهنگی با وي و دریافت حق‌الرحمه عملیات، نسبت به تعیین کارشناس ذیصلاح و دارای پروانه اشتغال در زمینه نقشه‌برداری () اقدام و (مشابه فرم پیوست شماره ۳) وي را به متقاضی و سازمان صنایع و معدن استان معرفی کند.**

(**) موارد استثناء با کسب موافقت وزارت صنایع و معدن مورد عمل قرار می‌گیرد

تبصره-1- مبلغ حق‌الرحمه و مقررات چگونگی پرداخت آن به کارشناس میله‌گذاري، بطور عمومی توسط سازمان نظام مهندسی معدن تعیین می‌شود.

تبصره-2- در ادامه فعالیت‌های اکتشافی، در صورت نیاز به خدمات نقشه‌برداری، کارشناس میله‌گذاري معرفی شده در اولویت خواهد بود.

ماده ۵- کارشناس میله‌گذاري موظف است ظرف مدت ۲۵ روز از تاریخ ابلاغ سازمان نظام مهندسی معدن استان (مشابه فرم پیوست شماره ۴) با هماهنگی متقاضی اکتشاف، نسبت به بازديد از محدوده (با حضور متقاضی یا نماینده وي و مسئول فني عملیات) و انجام عملیات میله‌گذاري و تهیيه صور تجلسه طبق مراحل زير اقدام کند:

الف) مختصات و نقشه محدوده ثبت شده به نام متقاضی را با مختصات و نقشه‌های محدوده‌های هم جوار تطبیق کند.

نظام نامه ها و دستورالعمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

صفحه ۲ از ۲

ب) برای دریافت اطلاعات مربوط به محدوده‌های هم‌جوار به سازمان صنایع و معادن استان مراجعة کند و سازمان صنایع و معادن استان مکلف است کلیه اطلاعات مورد نیاز را در اختیار وی قرار دهد.

پ) در صورت عدم تداخل محدوده ثبت شده با محدوده‌های متقدم هم‌جوار، محدوده ثبت شده را روی زمین به مقاضی یا نماینده وی معرفی کند.

ت) در صورت تداخل محدوده ثبت شده با محدوده‌های متقدم هم‌جوار، پس از تعیین حدود تداخل، محدوده بالامعارض را روی زمین به مقاضی یا نماینده وی معرفی کند.

ث) چنانچه محدوده تعیین شده توسط کارشناس میله‌گذاری با آنچه که مورد نظر مقاضی بوده مطابقت نداشته باشد، کارشناس میله‌گذاری صرفاً مجاز به معرفی و تحويل محدوده ثبت شده و بالامعارض به وی است و مسئولیت دیگری ندارد.

ج) کارشناس میله‌گذاری موظف است نقشه میله‌گذاری را براساس ضوابط فنی موجود تهیه و صورتجلسه مربوط را (مشابه فرم پیوست شماره ۵) تنظیم کند. مختصات دقیق محدوده ثبت شده به نام مقاضی، محدوده‌های متقدم مجاور و محدوده بالامعارض باقی مانده، باید بطور دقیق روی نقشه مشخص شده باشد. مشخصات و محل تقریبی عوارض مهم مانند خطوط برق فشارقوی، خطوط لوله آب، گاز و نفت، خطوط مخابرات، راه‌های اصلی و فرعی، ساختمان‌های صنعتی، مجتمع‌های مسکونی و سایر مکان‌های قابل توجه و غیره باید در صورتجلسه درج شود. نقشه و صورتجلسه در سه نسخه تنظیم می‌شود. هر سه نسخه صورتجلسه باید به امضای کارشناس میله‌گذاری، مسئول فنی و مقاضی اکتشاف یا نماینده وی برسد. کارشناس میله‌گذاری موظف است یک نسخه نقشه و صورتجلسه را به مقاضی یا نماینده وی تحويل داده، یک نسخه را نزد خود نگهداشته و یک نسخه را همراه با کلیه مدارک موضوع ماده ۲ این دستورالعمل به سازمان نظام مهندسی معدن استان تحويل دهد.

ماده ۶- سازمان نظام مهندسی معدن استان موظف است ظرف مدت ۵ روز پس از دریافت صورتجلسه، طی نامه‌ای یک نسخه نقشه و یک نسخه صورتجلسه دریافت شده از کارشناس میله‌گذاری را همراه با کلیه مدارک دریافتی طبق ماده ۲ این دستورالعمل، به سازمان صنایع و معادن استان ارسال کند. تصاویر فرم درخواست مقاضی و صورتجلسه میله‌گذاری، همراه با رونوشت نامه در بایگانی سازمان نظام مهندسی معدن استان نگهداری می‌شود.

ماده ۷- سازمان صنایع و معادن استان مکلف است ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ دریافت نامه و مدارک از سازمان نظام مهندسی معدن استان، ضمن بررسی صورتجلسه و نقشه و سایر مدارک و در صورت نداشتن نواقص و پس از اجرای اقدامات لازم طبق مقررات، اجازه تهیه طرح اکتشاف را به نام مقاضی صادر کند. چگونگی ابلاغ، ثبت، ضبط و بایگانی اسناد و مدارک دریافتی، ارسال گزارش درباره محدوده ثبت شده و محدوده‌های فعالیت‌های معدنی مجاور به وزارت صنایع و معادن و سایر اقدامات بعدی طبق مقررات مربوط است.

ماده ۸- این دستورالعمل در تاریخ ۱۳۸۸/۷/۱۱ توسط شورای بررسی و تصویب دستورالعمل‌های وزارت صنایع و معادن به تصویب رسید.

شیوه نامه تعیین حق الزحمه عملیات میله‌گذاری

برای تعیین حق الزحمه عملیات میله‌گذاری عوامل زیر مورد نظر قرار می‌گیرد:

- ۱- فاصله تا مرکز استان: تا ۳۰ کیلومتر ۱ امتیاز- از ۳۰ تا ۱۰۰ کیلومتر ۲ امتیاز- بیش از ۱۰۰ کیلومتر ۳ امتیاز.
- ۲- وضعیت جاده دسترسی به محدوده: اسفالت خوب ۱ امتیاز - دارای جاده خاکی تا ۷ کیلومتر ۲ امتیاز - دارای جاده خاکی بیش از ۷ کیلومتر و راه بیابانی ۳ امتیاز.
- ۳- وضعیت غالب زمین: هموار و کم شیب ۱ امتیاز - تپه و ماهور ۲ امتیاز - کوهستانی و صخره‌ای، دارای جنگل، رودخانه، باتلاق و عوارض صعب‌العبور ۳ امتیاز.
- ۴- وضعیت هوای منطقه در فصل انجام عملیات: معتدل و ملایم ۱ امتیاز - بارندگی یا گرمای بیش از ۳۰ درجه ۲ امتیاز - برف و سرما یا گرمای بیش از حد و در مناطق کویری ۳ امتیاز.
- ۵- تراکم محدوده‌ای ناحیه موضوع میله‌گذاری: برای هر محدوده مجاور ۱ امتیاز، حداکثر ۴ امتیاز.
- ۶- مساحت محدوده طبق تقاضا: به ازای هر ۵ کیلومترمربع ۱ امتیاز، حداکثر ۸ امتیاز.

پس از تعیین امتیازها، جمع آنها محاسبه و به ترتیب زیر درجه عملیات تعیین می‌شود:

درجه ۱ : دارای امتیاز ۲۰ و بیشتر از آن

درجه ۲ : دارای امتیاز از ۱۵ تا ۲۰

درجه ۳ : دارای امتیاز از ۱۰ تا ۱۵

درجه ۴ : دارای امتیاز کمتر از ۱۰

حق الزحمه انجام بررسی‌های دفتری و عملیات صحرایی میله‌گذاری مجموعاً به‌طور مقطع و به قرار زیر تعیین می‌شود و در صورت پذیرش کار عیناً از ظرفیت اشتغال کارشناس کسر خواهد شد:

برای فعالیت درجه ۱ : معادل ۲۰ P

برای فعالیت درجه ۲ : معادل ۱۸ P

برای فعالیت درجه ۳ : معادل ۱۴ P

برای فعالیت درجه ۴ : معادل ۱۰ P

معادل ریالی عدد پایه P هر سال توسط شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی معدن تعیین می‌شود.

بسم الله تعالى

دستورالعمل استفاده از موارد استثنای برای انطباق صلاحیت فنی با شغل
در صورت کمبود تعداد اعضای واحد شرایط

مقدمه:

این دستورالعمل در اجرای مواد ۴، ۲۹ و ۳۱ قانون نظام مهندسی معدن، ماده ۱۲ آینه نامه اجرایی آن، دستورالعمل ها و شرح شغل های مصوب؛ در صورت عدم تکافوی تعداد دارندگان پروانه اشتغال با صلاحیت فنی متناسب با درجه فعالیت های معدنی در سطح استان تهیه شده است. سازمان نظام مهندسی معدن استان ها می توانند با حفظ اولویت دارندگان پروانه اشتغال، با هماهنگی ادارات کل صنعت، معدن و تجارت استان ها و تنظیم صورت جلسه، از شرایط استثنا طبق این دستورالعمل استفاده کنند. این صورت جلسه که باید مستند به آمار تعداد فعالیت های معدنی استان و تعداد اعضای واحد شرایط سازمان نظام مهندسی معدن استان اعم از شاغل تمام وقت، شاغل پاره وقت و غیر شاغل باشد، لازم است آخرین ماه هر سال برای سال بعد تنظیم شود و تصویری از صورت جلسه برای معاونت معدن و فراوری مواد وزارت صمت و سازمان نظام مهندسی معدن ایران ارسال شود تا در سامانه سنم لحظه گردد. حفظ اولویت برای دارندگان پروانه اشتغال متناسب، توازن در اشتغال و توزیع معادل خدمات مهندسی بین اعضای استان، بر عهده سازمان نظام مهندسی معدن استان می باشد. مسئولیت نظارت کامل بر اجرای این دستورالعمل در راستای اجرای دقیق مقررات ابلاغی وزارت بر عهده اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان است.

فصل ۱- مسئول فنی معدن

ماده ۱- برای معدن درجه ۴ (به استثنای معدن زیرزمینی زغالسنگ) و **مجوزهای برداشت** (تا سقف ۱۰۰ هزار مترمکعب در سال برای شن و ماسه و منابع قرضه برای فعالیت های عمرانی و تا سقف ظرفیت معدن درجه ۴ برای سایر مواد معدنی)، اختصاص مسئول فنی به صورت پاره وقت، به شرح زیر بلامانع است:

حضور مسئول فنی در هر معدن، حداقل دو بار در هفته و تعریف حق الزحمه برای کسر از ظرفیت اشتغال، معادل P ۱۰ در ماه برای هر معدن یا مجوز تعیین می شود.

۱-۱- اعضای دارای پروانه اشتغال در رسته استخراج معدن (با هر پایه)، می توانند مسئولیت فنی معدن را مطابق با ردیف ۸

جدول ذیل بند ۱-۷ دستورالعمل چگونگی تایید حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال مصوب ۱۴۰۱/۱۲/۰۸

مشروط بر داشتن ظرفیت اشتغال، بپذیرند.

۲-۱- مسئول فنی معدن زغالسنگ درجه ۴، به صورت تمام وقت است.

ماده ۲-۱- برای معدن شن و ماسه درجه ۳ استفاده از اعضای دارای پروانه اشتغال در رسته استخراج معدن با پایه حداقل ۳ بلامانع است.

ماده ۳- استفاده از اعضای دارای پروانه اشتغال در رسته استخراج با یک پایه پایین تر از درجه معدن به صورت تمام وقت در صورت داشتن ۲ سال سابقه کار در آن معدن یا در معدن مشابه (با ارائه مدارک مستند به بیمه) بلامانع است.

ماده ۴- اعضای دارای پروانه اشتغال در رسته کانه آرایی و فراوری مواد معدنی با مدرک تحصیلی کارشناسی رشته مهندسی معدن در صورت داشتن ظرفیت اشتغال و سپری کردن دوره های آموزشی مندرج در ماده ۷ این دستورالعمل می توانند مسئولیت فنی تمام وقت یک معدن درجه ۳ (با پایه حداقل ۲) یا درجه ۴ (با پایه حداقل ۳) را بپذیرند.

ماده ۵- اعضای کارورز غیر شاغل با رشته مهندسی معدن (گرایش استخراج برای ورودی های قبل از سال ۱۳۹۰، انتخاب بسته استخراج برای ورودی های سال ۱۳۹۸ تا ۱۳۹۸ و بدون گرایش و بسته برای ورودی های ۱۳۹۸ به بعد) می توانند مسئولیت فنی

نظام نامه ها و دستور العمل ها

دستورالعمل استفاده از موارد استثنای برای انطباق صلاحیت فنی با
شغل در صورت کمبود تعداد اعضای واحد شرایط

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

صفحه ۴ از ۲۴

تمام وقت یک معدن روباز درجه ۴ (به استثنای معادنی که نیاز به آتشباری دارند)، مشروط بر داشتن ظرفیت اشتغال و سپری کردن دوره‌های آموزشی مطابق ماده ۷ این دستورالعمل را بپذیرند.

ماده ۶- اعضای کارورز رشته زمین‌شناسی یا معدن با گرایش‌های غیر از استخراج معدن، در صورت داشتن ظرفیت اشتغال و سپری کردن دوره‌های آموزشی مندرج در ماده ۷ این دستورالعمل می‌توانند مسئولیت فنی تمام وقت یک معدن درجه ۴ (به استثنای معادنی که به آتشباری نیاز دارند و معادن سنگ تزئینی)، یا مجوز برداشت شن و ماسه رودخانه‌ای و مخلوط کوهی (تا سقف ظرفیت معادن درجه ۴) را بپذیرند.

ماده ۷- دوره‌های آموزشی مورد نیاز برای استفاده از شرایط مندرج در مواد ۴ الی ۶ به شرح جدول ۱ بوده که عضو با توجه به رسته، پایه، شغل ارجاعی و تشخیص سازمان نظام مهندسی معدن استان موظف به گذراندن ۵ دوره می‌باشد بهنحوی که ۳ دوره از بین دروس ستاره‌دار انتخاب شود.

جدول ۱- عنوانین دوره‌های آموزشی مطابق با مواد ۴ الی ۶ دستورالعمل

ردیف	گروه واحد شرایط	عنوانین دوره‌های آموزشی
۱	ماده ۴	۱- مسئولین فنی معادن * ۲- اصول استخراج معادن شن و ماسه * ۳- اصول بازگشایی و استخراج معادن سطحی * ۴- آشنایی با قوانین معدنی * ۵- آشنایی با فرآیند تولید شن و ماسه * ۶- ایمنی کار و مقررات امداد و نجات در معادن * ۷- ایمنی کار با ماشین‌آلات معدنی * ۸- آشنایی با GPS و نحوه کار با آن * ۹- مقررات مواد منفجره و آتشباری ۱۰- آتشباری در معادن ۱
۲	مواد ۵ و ۶	۱- آشنایی با قوانین معدنی و حرفة‌ای (بیمه، مالیات و ...)* ۲- مسئولین فنی معادن * ۳- ایمنی کار با ماشین‌آلات معدنی * ۴- HSE در فعالیت‌های استخراجی (نشریه‌های ۶۶۹ و ۴۹۸)* ۵- اصول استخراج شن و ماسه * ۶- اصول بازگشایی و استخراج معادن سطحی * ۷- زمین‌شناسی اقتصادی مقدماتی کانسارهای استان * ۸- مبانی متره و برآورد در معادن * ۹- مباحث ویژه

تبصره: در صورت عدم تکافوی دارندگان پروانه اشتغال در رسته استخراج، رعایت ترتیب انجام مواد ۱ الی ۶ الزامی است.

فصل ۲- مسئول فنی اکتشاف

ماده ۸- استفاده از اعضای با یک پایه پروانه اشتغال پایین‌تر (رسته بی‌چوبی و اکتشاف) از درجه مناسب با محدوده معدنی در گروههای مواد معدنی ۱ الی ۵ در صورت داشتن ۲ سال سابقه کار در مواد معدنی مشابه (بر اساس سابقه ارجاع در سازمان استان) به عنوان مسئول فنی عملیات اکتشاف بلامانع است.

ماده ۹- برای فعالیت‌های اکتشافی درجه ۴ استفاده از اعضای کارورز سازمان با گرایش تحصیلی مهندسی اکتشاف معدن (گرایش اکتشاف برای ورودی‌های قبل از سال ۱۳۹۰، انتخاب بسته اکتشاف برای ورودی‌های سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۸ و بدون گرایش و

نظام نامه ها و دستورالعمل ها

دستورالعمل استفاده از موارد استثنا برای انتساب صلاحیت فنی با
شغل در صورت کمبود تعداد اعضا واجد شرایط

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

صفحه ۴ از ۳

بسته برای ورودی های ۱۳۹۸ به بعد) و زمین‌شناسی درصورت سپری کردن دوره‌های آموزشی مندرج در ماده ۱۰ به عنوان مسئول فنی اکتشاف یک محدوده بلامانع است.

تبصره: درصورت عدم تکافوی دارندگان پروانه اشتغال در رسته پی جویی و اکتشاف، رعایت ترتیب انجام مواد ۸ و ۹ الزامی است.

ماده ۱۰- دوره‌های آموزشی مورد نیاز برای استفاده از شرایط مندرج در ماده ۹ به شرح جدول ۲ بوده که عضو با توجه به شغل ارجاعی و تشخیص سازمان نظام مهندسی معدن استان موظف به گذراندن ۵ دوره می‌باشد بهنحوی که ۳ دوره از بین دروس ستاره‌دار انتخاب شود.

جدول ۲- عنوانین دوره‌های آموزشی مطابق با ماده ۹ دستورالعمل

ردیف	گروه واجد شرایط	عنوانین دوره‌های آموزشی
۱	ماده ۹	۱- آشنایی با قوانین معدنی و حرفه‌ای (بیمه، مالیات و ...) ۲- مسئولین فنی اکتشاف* ۳- مبانی زمین‌شناسی و اکتشافات کاربردی* ۴- روش‌های تجزیه و آنالیز نمونه‌های معدنی ۵- HSE در فعالیت‌های اکتشافی ۶- زمین‌شناسی اقتصادی مقدماتی کانسارهای استان ۷- نمونه‌برداری عمومی ۸- نقشه‌خوانی، برداشت و تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی بزرگ مقیاس* ۹- مباحث ویژه

فصل ۳- نقشه‌برداری

ماده ۱۱- برای انجام عملیات نقشه‌برداری در طرح‌های اکتشافی و تهیه نقشه وضعیت موجود معدن، درصورت کمبود تعداد اعضا نقشه‌بردار با پایه متناسب با درجه فعالیت، استفاده از نقشه‌بردار با یک پایه پایین‌تر و برای فعالیت‌های درجه ۴ استفاده از اعضای کارورز نقشه‌برداری بلامانع است.

ماده ۱۲- دوره‌های آموزشی مورد نیاز برای استفاده از شرایط مندرج در ماده ۱۱ (برای کارورزان) به شرح جدول ۳ بوده که عضو با توجه به شغل ارجاعی و تشخیص سازمان نظام مهندسی معدن استان موظف به گذراندن ۵ دوره می‌باشد بهنحوی که ۳ دوره از بین دروس ستاره‌دار انتخاب شود.

جدول ۳- عنوانین دوره‌های آموزشی مطابق با ماده ۱۱ دستورالعمل

ردیف	گروه واجد شرایط	عنوانین دوره‌های آموزشی
۱	ماده ۱۱	۱- نقشه‌برداری معدنی* ۲- کاربرد GIS در معدنکاری* ۳- آموزش نرم‌افزار AutoCAD و Map3D* ۴- مبانی معدنکاری ۵- آشنایی با قوانین معدنی و حرفه‌ای ۶- HSE در معدن و صنایع معدنی ۷- آموزش نرم‌افزار Surfer ۸- نقشه‌برداری مسیر جاده‌های معدنی

فصل ۴- مسئول فنی واحدهای کانه‌آرایی، فرآوری و صنایع معدنی

ماده ۱۳- به منظور بکارگیری مسئول فنی در واحدهای کانه‌آرایی، فرآوری و صنایع معدنی رعایت اولویت‌بندی در هر رسته مطابق با آخرین کدهای آیسیک مشمول بکارگیری مسئول فنی الزامی است. توانی که تعداد دارندگان پروانه اشتغال در رسته کانه‌آرایی و فرآوری و رسته متالورژی استخراجی به حد کفايت نرسیده باشد، انتساب درجه شغل با پایه عضو دارای پروانه اشتغال ضرورت نداشته و هم‌چنین استفاده از اعضا کارورز سازمان که از نظر رشته و گرایش تحصیلی هم راستا با فعالیت مورد نظر باشد بلامانع است. تشخیص تناسب شغل با رشته و گرایش تحصیلی به عهده کمیته تشخیص صلاحیت استان است.

نظام نامه ها و دستورالعمل ها

دستورالعمل استفاده از موارد استثنا برای انتقال صلاحیت فنی با
شغل در صورت کمبود تعداد اعضای واحد شرایط

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

صفحه ۴ از ۴

ماده ۱۴- دوره های آموزشی مورد نیاز برای استفاده از شرایط مندرج در ماده ۱۳ (برای کارورزان) به شرح جدول ۴ بوده که عضو با توجه به شغل ارجاعی و تشخیص سازمان نظام مهندسی معدن استان موظف به گذراندن ۵ دوره از زمانی که وزارت صمت سپری کردن این دوره ها را لازم بداند الزامی می باشد. لازم به ذکر است که باید ۳ دوره از بین دروس ستاره دار انتخاب شود.

جدول ۴- عنوانین دوره های آموزشی مطابق با ماده ۱۳ دستورالعمل

ردیف	گروه واحد شرایط	عنوان دوره	رشته تحصیلی
۱	ماده ۱۳	مسئول فنی صنایع معدنی*	کاره آرایی و فرآوری
۲		HSE در صنایع معدنی*	
۳		نمونه برداری و آماده سازی نمونه*	
۴		آشنایی با قوانین معدنی و صنایع معدنی	
۵		فرآیند تولید سیمان، آهک و گچ	
۶		فرآیند تولید و دانه بندی شن و ماسه	
۷		انواع آجر و روش های تولید آن	
۸		فرآوری سنگ های تزئینی و نما	
۹	ماده ۱۳	مسئول فنی صنایع معدنی*	متالورژی
۱۰		HSE در صنایع معدنی*	
۱۱		نمونه برداری و آماده سازی نمونه*	
۱۲		آشنایی با قوانین معدنی و صنایع معدنی	
۱۳		فرآیند تولید سیمان، آهک و گچ	
۱۴		انواع آجر و روش های تولید آن	
۱۵		فرآیند تولید کاشی و سرامیک	
۱۶		فرآیند تولید شیشه	

فصل ۵- سایر موارد

ماده ۱۵- برای سایر مواردی که در این دستورالعمل پیش بینی نشده، لازم است موضوع به تفصیل و با جزئیات کامل به سازمان نظام مهندسی معدن ایران گزارش شود تا پس از بررسی در "کمیته تدوین دستورالعمل ها"، درباره آن اعلام نظر شود.

این دستورالعمل در ۵ فصل، ۱۴ ماده و دو تبصره در مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۵ به تصویب کمیته تدوین دستورالعمل ها رسیده و در مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۱۲ با تایید وزارت صمت ابلاغ شده است. ضمناً یک ماده تحت عنوان ماده ۶ پس از تصویب در جلسه مورخ ۱۴۰۳/۱/۲۰ کمیته تدوین دستورالعمل ها به آن اضافه و در مورخ ۱۴۰۳/۱/۲۹ با تایید وزارت صمت، این ماده نیز ابلاغ شده است.

بسم الله الرحمن الرحيم

دستورالعمل چگونگی بررسی و تأیید طرح‌های فعالیت‌های معدنی

مقدمه:

این دستورالعمل، که چگونگی بررسی و تأیید طرح‌های اکتشافی و بهره‌برداری برای صدور پروانه عملیات معدنی و گزارش‌های پایان عملیات اکتشاف برای صدور گواهی کشف و طرح‌های کانه‌آرایی، فرآوری و صنایع معدنی را طبق مفاد قانون معدن و آئین نامه اجرایی آن و با هدف بهبود و نظارت بر حسن انجام و ارتقای کیفیت طرح‌ها را مشخص می‌کند، به پیشنهاد سازمان نظام مهندسی معدن تدوین و در تاریخ ۱۴۰۲/۵/۱۶ به تصویب کمیته تدوین دستورالعمل‌ها رسیده و با تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت در مورخ ۱۴۰۲/۵/۲۴ طی ابلاغیه شماره ۸۰۷۱۵۷ ابلاغ شده است.

واژه‌ها و اصطلاحات به کار رفته در این دستورالعمل مطابق تعاریف قانون‌های معدن و نظام مهندسی معدن و آئین‌نامه‌های اجرایی آن‌ها بوده و رعایت مفاد آن براساس مواد ۳۱ و ۳۲ قانون نظام مهندسی معدن الزامی است.

ماده ۱ - طرح اکتشاف(یک مرحله‌ای و دو مرحله‌ای)، طرح بهره‌برداری، نقشه‌ها و گزارش پایان عملیات اکتشاف و طرح فنی - اینمی برای مجوزهای برداشت و طرح‌های کانه‌آرایی، فرآوری و صنایع معدنی باید توسط دارندگان پروانه اشتغال به کار در حرفوهای مهندسی معدن، مطابق ماده ۲ این دستورالعمل و برپایه اصول و ضوابط فنی تهیه و توسط متخصصی صدور پروانه یا مجوز یا گواهینامه به اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان تحويل داده شود. اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان پس از دریافت طرح، ضمن ثبت و انطباق آن با قوانین و مقررات، طرح یا گزارش مذکور را ظرف مدت یک هفته جهت بررسی فنی، کارشناسی و اعلام نظر به سازمان نظام مهندسی معدن استان ارسال می‌نماید.

ماده ۲ - شرایط تهیه طرح طبق دستورالعمل‌ها، فرم‌ها، ضوابط و معیارهای فنی مصوب (طرح اکتشاف نشریه شماره ۷۱۳ ، گزارش پایان عملیات اکتشاف نشریه ۴۹۵ و طرح بهره‌برداری نشریه ۸۲۵ و...) و شرایط تهیه‌کننده(گان) طرح‌ها طبق شرح شغل‌های مصوب تعیین می‌شود.

ماده ۳ - کارکنان ادارات کل صنعت، معدن و تجارت استان‌ها و دستگاه‌های وابسته به وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز، به استثنای موارد ممنوعیت مندرج در ماده ۳ قانون معدن و لایحه قانونی راجع به منع مداخله وزرا و کارکنان دولت ... و مقررات داخلی وزارت صنعت، معدن و تجارت، در صورت داشتن پروانه اشتغال با صلاحیت فنی لازم و دارا بودن ظرفیت اشتغال کافی می‌توانند مانند سایر دارندگان پروانه اشتغال، برای تهیه طرح و گزارش پایانی اقدام کنند. اما با توجه به بندت ماده ۳۱ قانون نظام مهندسی معدن، کارکنی که در هر یک از مراحل بررسی و تأیید و یا امور مربوط به کنترل آن خدمات مسئولیت معینی را به عهده داشته یا دارای سمت امضا کننده در امور مربوطه باشند، نمی‌توانند اقدام به تهیه طرح یا گزارش پایان عملیات اکتشاف نمایند.

ماده ۴ - به منظور بررسی هر طرح اکتشاف، طرح بهره‌برداری و طرح فنی - اینمی، طرح صنایع معدنی یک کمیته ۳ یا ۵ نفری مرکب از رئیس سازمان نظام مهندسی معدن استان و ۲ یا ۴ نفر از کارشناسان خبره استان به سرپرستی وی تشکیل می‌شود، در محدوده‌ها و معدن درجه ۱ و ۲ کمیته با ۵ نفر عضو و در محدوده‌ها و معدن درجه ۳ و ۴ کمیته با ۲ یا ۵ نفر عضو تشکیل می‌شود. اعضای کمیته بر حسب نوع و درجه طرح، از بین افراد دارای پروانه اشتغال مرتبط با موضوع و دارای پایه و زمینه متناسب با درجه طرح، به پیشنهاد رئیس سازمان نظام مهندسی معدن استان از بین فهرستی که قبلاً توسط هیات مدیره تهیه و تأیید شده است، انتخاب می‌شوند. عملکرد کارشناسان خبره هر سه ماه یک بار توسط هیأت مدیره بررسی و قابل تجدید نظر می‌باشد. همچنین برای هر طرح مورد بررسی، تهیه کننده یا تدوین کننده یا هر شخص ذینفع در آن و یا اقوام درجه یک نسبی و سببی آن‌ها نباید در ترکیب کمیته شرکت داشته باشند.

تبصره: در مواردی که رئیس سازمان شرایط مندرج در ماده فوق را دارا نباشد (عدم انطباق رسته و زمینه پروانه استغال با نوع طرح و همچنین پایه پروانه با درجه طرح)، نماینده واجد صلاحیت هیئت مدیره به صورت موردي در جلسات شرکت خواهد کرد.

ماده ۵- به منظور بررسی هر گزارش پایان عملیات اکتشاف، یک کمیته ۵ نفری مرکب از معاون معدنی یا رئیس اداره معادن واکنشافات معدنی اداره کل صمت استان به عنوان رئیس و یک نفر از کارشناسان مرتبط با موضوع از آن اداره کل صمت استان و ۳ نفر از کارشناسان خبره استان (که بر حسب نوع و درجه طرح، از بین افراد دارای پروانه اشتغال مرتبط با موضوع و دارای پایه و زمینه متناسب با درجه طرح، از لیست معرفی شده هیأت مدیره توسط سرپرست کمیته انتخاب شده است) به سرپرستی وی تشکیل می‌شود. عملکرد کارشناسان خبره هر سه ماه یک بار توسط هیأت مدیره بررسی و قبل تجدید نظر می‌باشد. برای هر طرح مورد بررسی، تهیه کننده یا تدوین کننده یا هر شخص ذینفع در آن و یا اقوام درجه یک نسبی و سببی آن‌ها نباید در ترکیب کمیته شرکت داشته باشند.

ماده ۶- مسئولیت برگزاری جلسات بررسی طرح‌ها و تعیین تاریخ و محل آن‌ها و ابلاغ نتایج بررسی به اداره کل صنعت، معدن و تجارت، تهیه کننده طرح (دارنده پروانه اشتغال) و دارنده مجوز، بر عهده رئیس سازمان نظام مهندسی معدن استان است.

ماده ۷- نظر نهایی کمیته حسب مورد با رأی غالب اعضای کمیته معتبر است. صورت جلسات کمیته طبق فرم‌های شماره یک ای سه تنظیم می‌شود.

ماده ۸- کمیته بایستی تهیه کننده یا تدوین کننده موضوع مورد بررسی جهت ارائه و دفاع از طرح یا گزارش تهیه شده را به جلسه دعوت کند. همچنین می‌تواند از کارشناسان یا متخصصان ذیربطری جهت اعلام نظر دعوت کند. در جلسات بررسی غیر از اعضای کمیته و مدعوین آنها شخص دیگری نباید حضور داشته باشد.

ماده ۹- در خصوص طرح‌ها با گزارش پایان عملیات اکتشاف چنانچه بازدید از محل ضرورت داشته باشد، کمیته می‌تواند دو نفر از اعضای خود یا سایر اعضای واجد شرایط فهرست تأیید شده هیأت مدیره سازمان نظام مهندسی معدن را مأمور بازدید و ارائه گزارش کند.

تبصره: حق مأموریت هر نفر جهت بازدید و ارائه گزارش P ۲/۵ تعیین می‌شود. پرداخت هزینه مأموریت و تأمین وسیله نقلیه یا هزینه ایاب و ذهاب اعضای منتخب کمیته بر عهده متقاضی است.

ماده ۱۰- برای طرح‌های اکتشافی درجه یک، طرح‌های بهره‌برداری درجه یک و دو و گزارش پایان عملیات اکتشاف درجه یک و دو کمیته می‌تواند به تشخیص خود از یک یا دو نفر کارشناس یا متخصص ذیربطری نظرخواهی کند. نظریه وی بهصورت کتبی و طبق فرم‌های مربوطه تنظیم می‌شود.

تبصره: سازمان نظام مهندسی معدن ایران و وزارت صمت بر اساس آیین‌نامه‌های نظارتی خود بر عملکرد کمیته‌های استانی نظارت خواهد کرد.

ماده ۱۱- مسئولیت کنترل انطباق طرح با شرایط و دستورالعمل‌ها و مقررات تعیین شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت بر عهده کمیته بررسی کننده طرح و مسئولیت انطباق محتوا با ضوابط و معیارهای فی بر عهده امضا کننده طرح می‌باشد.

ماده ۱۲- در صورتی که طرح در جلسه اول بررسی، دارای نواقص یا اشکالاتی باشد، کمیته موارد را مشخص و به طراح ابلاغ می‌نماید، طراح موظف است در مدت زمان تعیین شده مطابق جدول ۱، نواقص و اشکالات را رفع نماید. در صورت رفع نواقص یا اشکالات، طرح تأیید و در صورت عدم رفع آن، طرح برای بار دوم جهت انجام اصلاحات لازم به طراح عوتد می‌گردد. در این صورت طراح موظف است علاوه بر رفع اشکالات، ۵۰ درصد حق‌الزحمه بررسی طرح را نیز پرداخت نماید که از حساب وی کسر خواهد شد. در صورتی که اصلاحات انجام شده توسط طراح، مجدداً مورد تأیید کمیته قرار نگیرد، کمیته یک نفر کارشناس واجد شرایط خبره را به عنوان ناظر اصلاحات به طراح معرفی می‌نماید تا طراح ظرف مدت تعیین شده توسط کمیته، نسبت به رفع ایرادات با نظارت آن شخص اقدام نماید. در صورتی که طراح حضور فرد ناظر را نپذیرد، سازمان استان موظف است فرد واجد

نظام نامه ها و دستورالعمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

شرایط دیگری را انتخاب و معرفی نماید. در این صورت به طراح اولیه هیچ گونه حق‌الزحمه‌ای پرداخت نخواهد شد و مطابق مواد ۸۲ و ۸۳ آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن با وی رفتار خواهد شد. بدیهی است در صورت امضای طرح توسط طراح، کلیه مسئولیت‌های مربوطه به عهده ایشان خواهد بود. در ضمن متقاضی هیچ گونه وجه اضافه‌ای نباید پرداخت نماید.

تبصره ۱: در صورتی که طرح نیاز به اصلاحات داشته باشد، پس از اصلاح توسط طراح، کمیته فقط موارد اصلاحی را در مراحل بعدی بررسی خواهد کرد.

تبصره ۲: حق‌الزحمه ناظر اصلاحات ۴۰ درصد حق‌الزحمه نویسنده طرح است که از حساب وی کسر و به ناظر پرداخت خواهد شد. بدیهی است که از ظرفیت اشتغال ناظر نیز به تناسب کسر خواهد شد.

تبصره ۳: در بررسی مجدد هر طرح، حداقل دو سوم اعضای کمیته قبلی بررسی کننده باید حضور داشته باشند.

تبصره ۴: در صورتی که محرز شود اعضای کمیته در انجام وظایف خود در بررسی طرح کوتاهی نموده و دقت لازم را نداشته اند مطابق ماده ۸۲ و ۸۳ آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن به شورا یا کمیته انتظامی معرفی خواهند شد.

ماده ۱۳: سازمان استان مکلف است از زمان دریافت طرح از اداره کل صمت، فرآیند بررسی و اعلام نتیجه به متقاضی را حداکثر طرف مدت ۹ هفته به شرح جدول ۱ به انجام برساند. در غیر این صورت اداره کل صمت استان راساً نسبت به بررسی طرح مذکور اقدام خواهد نمود.

جدول ۱- فرآیند و مدت زمان بررسی طرح‌ها و گزارش پایان عملیات اکتشاف

ردیف	شروع بازه	پایان بازه	مسئولیت	مدت زمان	وضعیت طرح در صورت عدم رعایت زمان مشخص شده
۱	دریافت طرح از اداره کل صمت استان	تأیید طرح یا ارجاع به طراح جهت اصلاح	نظام استان	۲ هفته	مسئولیت تأخیر با نظام استان
۲	دریافت طرح و انجام اصلاحات مرحله ۱	تحویل طرح اصلاح شده به نظام استان	طراح	۱ هفته	مسئولیت تأخیر با طراح
۳	دریافت طرح از طراح	تأیید / عدم تایید طرح اصلاح شده	نظام استان	۱ هفته	مسئولیت تأخیر با نظام استان
۴	دریافت طرح و انجام اصلاحات مرحله ۲	تحویل طرح اصلاح شده به نظام استان	طراح	۱ هفته	مسئولیت تأخیر با طراح
۵	دریافت طرح از طراح	تأیید طرح یا ارجاع به ناظر اصلاحات	نظام استان	۱ هفته	مسئولیت تأخیر با نظام استان
۶	دریافت طرح و انجام اصلاحات	تحویل طرح اصلاح شده به نظام استان	ناظر	۲ هفته	مسئولیت تأخیر با ناظر
۷	دریافت طرح از ناظر	قبول یا رد طرح	نظام استان	۱ هفته	مسئولیت تأخیر با نظام استان
کل	دریافت طرح از اداره کل صمت استان تا تایید / عدم تایید طرح	نظام استان / طراح / ناظر	-	۹ هفته	

تبصره : در صورتی که مطابق جدول شماره ۱ هر کدام از عوامل مربوطه (طرح، ناظر، اعضای کمیته بررسی طرح و کارکنان سازمان نظام مهندسی معدن استان) در انجام وظایف خود کوتاهی نمایند مطابق ضوابط مندرج در آیین نامه نظام مهندسی معدن با آن‌ها رفتار خواهد شد.

ماده ۱۳- برای مشخص نمودن مواردی که نویسنده طرح موظف به اصلاح و رفع می باشد، چک لیستی بر اساس دستورالعمل های تهیه طرح‌ها و گزارشات پایان عملیات اکتشافی تهیه و بر اساس آن کمیته موارد اصلاحی را مشروحا و بطور کامل در جلسه اول بیان نموده و به نویسنده ابلاغ نماید. بطوریکه نیازی به درج سایر موارد در جلسه های بعد نباشد.

ماده ۱۴- حق‌الزحمه اعضای کمیته بررسی طرح‌های معدنی برای هر جلسه به اندازه ۱/۵P منظور و قابل پرداخت است و نیز به ازای هر جلسه به نسبت از ظرفیت آنان کسر و در سامانه سنم ثبت می شود.

ماده ۱۵- هزینه بررسی و داوری طرح‌های معدنی و هزینه اداری براساس درجه فعالیت معدنی ضریبی از عدد پایه P است که توسط دارنده مجوز فعالیت معدنی (اکتشاف، بهره‌برداری و یا صنایع معدنی) به حساب سازمان نظام مهندسی استان به شرح جدول ۲ واریز می شود.

نظام نامه‌ها و دستورالعمل‌ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

صفحه ۴ از ۴

جدول ۲- هزینه بررسی و داوری طرح‌ها و گزارش پایان عملیات اکتشاف

مبالغ دریافتی بر حسب ضریب پایه P				نوع طرح
درجه ۱	درجه ۲	درجه ۳	درجه ۴	
۱۲	۱۰	۸	۶	طرح اکتشاف
۱۴	۱۲	۱۰	۸	گزارش پایان عملیات اکتشاف
۱۴	۱۲	۱۰	۸	طرح بهره برداری معدن و طرح واحدهای کانه آرایی، فرآوری و صنایع معدنی

تبصره: در خصوص طرح‌های فنی و ایمنی اجاره برداشت مطابق طرح بهره برداری عمل می‌شود.

ماده ۱۶- اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان مکلف است پس از دریافت صورتجلسه کمیته، نسبت به صدور مجوز مربوطه اقدام نماید.

ماده ۱۷- این دستورالعمل در ۱۷ ماده و ۹ تبصره در تاریخ ۱۴۰۲/۰۵/۱۶ به تصویب کمیته تدوین دستورالعمل‌ها رسید و از تاریخ ابلاغ آن توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان نظام مهندسی معدن لازم‌الاجرا است.

فرم شماره ۱

طرح اکتشاف

مشخصات

شناسه:	نام محدوده:		
(پس از صدور پروانه تعیین میشود)	شماره ثبت محدوده:		
تاریخ ثبت:			
نام منقاضی صدور پروانه اکتشاف (حقیقی یا حقوقی):			
استان:	شهرستان:		
بخش:	مواد معدنی فرعی:	مواد معدنی اصلی:	
	نوع عملیات اکتشاف	مختصات	گروه ماده معدنی
حفر گمانه	نهیه نقشه توپوگرافی	☐	۱- غیرفلزی
حفر تراشه و چاهک	مطالعات ماهواره‌ای	☐	۲- فلزی
حفر تونل	زمین‌شناسی	☐	۳- مصالح ساختمانی
حفر چاه	ژئوفیزیک	☐	۴- سنگ تزئینی و نما
سایر	ژئوشیمی		
درجه طرح:	مساحت محدوده:	پیش‌بینی هزینه عملیات:	

تهیه کننده طرح

نام شخص حقوقی:	شخص حقیقی مسئول تهیه طرح		
شماره پروانه:	نام و نام خانوادگی:		
تاریخ آخرین تمدید:	رسته‌ها:	پایه:	زمینه ۱:
			رسته
نام و نام خانوادگی مدیرعامل:		پایه:	زمینه ۲:
شماره پروانه:	تاریخ آخرین تمدید:	نام و نام خانوادگی مدیرعامل:	
تاریخ:	امضا و مهر:	تاریخ:	امضا و مهر:

تصویب طرح

نتایج آخرین جلسه بررسی و تأیید طرح	
نام و نام خانوادگی و امضای اعضای کمیته بررسی طرح	در بار اول بررسی تأیید شد ☐ پس از اصلاحات تأیید شد ☐
-۱-(سربرست کمیته)	
-۲	توضیحات در صورت لزوم
-۳	
-۴	
-۵	

فرم شماره ۲

طرح بهره‌برداری معدن

مشخصات

شناخت:	نام معدن:		
(پس از صدور پروانه تعیین می‌شود)	تاریخ صدور:	شماره گواهی کشف:	
نام دارنده گواهی کشف (حقیقی با حقوقی):			
نام مناقصی صدور پروانه بهره‌برداری:			
بخش:	شهرستان:	استان:	
مواد معدنی فرعی:		ماده معدنی اصلی:	
ذخایر		گروه ماده معدنی	گروه معدن
قطعی: احتمالی: جمع: ذخیره استخراجی طبق طرح:	☐ ۱-غیرفلزی	☐ ۱-سنگ تزئینی و نما	
	☐ ۲-فلزی	☐ ۲-روباز	
	☐ ۳-مصالح ساختمانی	☐ ۳-زیرزمینی غیرزغالسنگ	
	☐ ۴-سنگ تزئینی و نما	☐ ۴-زیرزمینی زغالسنگ	
درجه معدن:	عمر معدن:	ظرفیت سالانه طبق طرح:	

تهیه‌کننده طرح

نام شخص حقوقی:		شخص حقیقی مسئول تهیه طرح	
شماره بروانه:	تاریخ آخرین تمدید:	نام و نام خانوادگی:	
رسته‌ها:	پایه:	زمینه ۱:	رسنه
نام و نام خانوادگی مدیر عامل:	پایه:	زمینه ۲:	
شماره بروانه:	تاریخ آخرین تمدید:	شماره بروانه:	
تاریخ:	امضا و مهر:	تاریخ:	امضا و مهر:

تصویب طرح

نتایج آخرین جلسه بررسی و تأیید طرح	
در بار اول بررسی تأیید شد	
☐ پس از اصلاحات تأیید شد	
(سپر پست کمیته)	
توضیحات در صورت لزوم	
-	-
-	-
-	-

فرم شماره ۳

گزارش پایان عملیات اکتشاف

مشخصات

			نام محدوده
		تاریخ ثبت	شماره ثبت محدوده
نام دارنده پروانه اکتشاف(حقیقی یا حقوقی):			
	بخش	شهرستان	استان
	ماده معدنی فرعی		ماده معدنی اصلی
	ذخایر	مختصات	گروه ماده معدنی
	قطعی		غیر فلزی
	احتمالی		فلزی
	مجموع		مصالح ساختمانی
	درجه طرح	مساحت محدوده	هزینه عملیات

تهیه کننده گزارش

شخص حقوقی		شخص حقوقی مسئول تهیه گزارش
شماره پروانه		نام و نام خانوادگی
تاریخ تمدید	رسته ها	پایه زمینه ۱
	مدیر عامل:	پایه زمینه ۲
تاریخ تمدید	شماره پروانه	تاریخ تمدید شماره پروانه
تاریخ	امضا و مهر	تاریخ امضا و مهر

تصویب گزارش

نتیجه آخرین جلسه بررسی و تایید گزارش	تاریخ
در مرتبه اول بررسی و تایید شد	مشخصات اعضاي کميته بررسی گزارش
پس از اصلاحات تایید شد	
توضیحات	زمینه پایه
زمینه پایه	زمینه
زمینه پایه	زمینه
زمینه پایه	زمینه
	زمینه پایه

بسمه تعالى

دستورالعمل مراحل اجرای برنامه بازرگانی

- ۱- برنامه سالانه بازارسی فعالیت های معنده توسط دفتر نظارت و بهره برداری وزارت صنعت، معدن و تجارت تنظیم و پس از تأمین بودجه به مورد اجزا گذاشته می شود.

۲- برنامه بازارسی از طریق انعقاد قرارداد با سازمان نظام مهندسی معدن و به منظور استفاده از توان کارشناسی اعضا آن اجرا می شود و دفتر نظارت و بهره برداری به عنوان دستگاه ناظر بر اجرای مفاد قرارداد مربوط و انجام عملیات بازارسی عمل می کند.

۳- برنامه بازارسی توسط سازمان نظام مهندسی معدن ایران به همه سازمان استانها ابلاغ می شود.

۴- سازمان نظام مهندسی معدن هر استان علاوه بر حق الزحمه بازرسان و هزینه های انجام شده، ۱۵ درصد مجموع آن را نیز به منظور تأمین هزینه های اداری به عنوان کارمزد دریافت می کند. تأیید دستگاه نظارت، برای پرداخت صورت وضعیت های انجام مراحل بازارسی ضروری است.

۵- سازمان های نظام مهندسی معدن استان ها با اعلام به اعضای خود، از بین داوطلبان انجام بازارسی، بانک اطلاعاتی بازرسان را تکمیل می کند. این بانک اطلاعاتی با استفاده از اطلاعات موجود در بانک اطلاعاتی اعضا سازمان نظام مهندسی معدن و بصورت مجموع برای کل کشور تنظیم می شود. پس از ابلاغ برنامه بازارسی هر استان، سازمان استان، مشخصات بازرسان تعیین شده برای هر معدن را به واحد بازارسی سازمان اطلاع می دهد، دستگاه نظارت و واحد بازارسی سازمان می تواند در صورت لزوم نسبت به تعویض بازرسان اقدام نماید.

۶- بازرسان منتخب باید دارای صلاحیت علمی و حرفة ای لازم باشند. این صلاحیت مطابق با سند مدیریتی بازارسی و در حال حاضر شامل دارا بودن پروانه استغال در رسته مورد نظر و در زمینه نظارت است. پایه زمینه نظارت باید متناسب با درجه فعالیت باشد که حداقل آن به ترتیب زیر احراز می شود: ارشد برای معادن درجه ۱، پایه ۱ برای معادن درجه ۲، پایه ۲ برای معادن درجه ۳ و پایه ۳ برای معادن درجه ۴. (در حالت های ویژه و برحسب شرایط استانی، دستگاه نظارت می تواند بازرسان با یک رتبه پایین تر را نیز مورد تأیید قرار دهد). برای هر بازرس در بانک اطلاعاتی کارنامه ای منظور می شود که در آن برای هر بازرس امتیاز بین ۱ تا ۴ داده می شود. میانگین امتیازها همواره در انتخاب بازرس برای مأموریت های بعدی مؤثر است، همچنین تنبیهات و تشویقات که در بانک اطلاعاتی بازرسان در پرونده هر بازارسی ثبت شده نیز در ادامه کار بازرسان مؤثر است.

۷- چنانچه استانی دارای تعداد کافی اعضا دارای صلاحیت لازم و داوطلب برای برنامه بازارسی نباشد، موارد کسری را به واحد بازارسی سازمان گزارش می کند. واحد بازارسی با استفاده از بانک اطلاعاتی بازرسان کل کشور، ابتدا از استان های مجاور و بعد از کل کشور، بازرسان مورد نیاز برای آن استان را انتخاب و به سازمان استان مربوط معرفی می کند.

۸- سازمان استان با هر یک از بازرسان و برای بازارسی هر معدن، قرارداد منعقد می کند. حق الزحمه بازرس و هزینه های سفر وی طبق مقررات سازمان نظام مهندسی معدن تعیین می شود.

۹- هزینه سفر بازرس شامل بلیط هواپیما یا قطار یا اتوبوس یا اتومبیل استیجاری است و ترتیب پرداخت آن در قرارداد مشخص می شود. بازرس می تواند با اطلاع قبلی به سازمان استان و سازمان صنعت، معدن و تجارت استان با دارنده پروانه عملیات توافق کند تا از سوی دارنده پروانه، اتومبیل برای رفت و برگشت در اختیار وی قرار داده شود. استفاده از امکانات دارنده پروانه عملیات برای اقامت و صرف غذا بلا مانع است و چنانچه چنین امکاناتی وجود نداشته باشد، بازرس می تواند از امکانات نزدیکترین شهر استفاده کرده و مطابق قرارداد هزینه های مربوط را دریافت کند.

- ۱۰- ارجاع کار به هر بازرس در حدود خلوفیت اشتغال (باقی مانده) وی خواهد بود. در صورت کمبود تعداد بازرسان، ارجاع چند برنامه بازرسی به یک نفر (حداکثر تا ۴ مورد) بلامانع است. مدت هر قرارداد حداکثر یک سال است. در قرارداد، مبلغ حق الزحمه بهارای هر بازرسی، و سایر شرایط قراردادی تعیین می‌شود. نسخه‌ای از شرح وظایف و اختیارات بازرس نیز منضم به قرارداد است. فرم قرارداد با بازرس مشابه فرم پیوست است.
- ۱۱- بازرسی که برای هر واحد اختصاص داده می‌شود نباید با دارنده پروانه عملیات (یا مدیران ارشد وی) خویشاوندی نزدیک داشته باشد. گونه‌ای رابطه انتفاعی در واحد مزبور داشته باشد. بازرس منتخب نباید از کارکنان سازمان صنعت، معدن و تجارت استان باشد.
- ۱۲- پس از انعقاد قرارداد با هر بازرس، برنامه تقریبی بازرسی از هر معدن تعیین می‌شود. بازرس موظف است قبل از انجام بازرسی با دارنده پروانه عملیات یا نماینده وی تماس گرفته و در مورد تاریخ دقیق بازرسی با وی توافق کند و نتیجه را به سازمان استان و صنعت، معدن و تجارت استان اطلاع دهد. سازمان استان موظف است برنامه بازرسی از هر معدن را به سازمان صنعت، معدن و تجارت اعلام نماید.
- ۱۳- برای انجام هر برنامه بازرسی لازم است حکم مأموریت توسط سازمان استان صادر و نسخه‌ای از آن به صنعت، معدن و تجارت استان ارسال شود. سازمان صنعت، معدن و تجارت استان، حداقل یک هفته قبل از موعد بازرسی، طی نامه‌ای [مشابه نمونه پیوست آموزه مأموریت بازرس] را به دارنده پروانه عملیات ابلاغ می‌کند. نسخه‌ای از شرح وظایف بازرس و تکالیف دارنده عملیات نیز به این ابلاغ پیوست می‌شود. یک نسخه از ابلاغ نیز در اختیار بازرس قرار می‌گیرد.
- ۱۴- در هر سازمان استان، یک نفر به انتخاب هیأت مدیره، مسئولیت اجرای برنامه بازرسی را به عهده می‌گیرد که مسئول امور بازرسی استان نامیده می‌شود. این شخص از طریق واحد بازرسی استان به دستگاه نظارت نیز معرفی می‌شود. پرداخت حق الزحمه مسئول امور بازرسی طبق مقررات سازمان نظام مهندسی معدن است و هزینه آن از محل قرارداد بازرسی تأمین می‌شود.
- ۱۵- فرم‌ها و دستورالعمل‌های بازرسی و مواردی که طبق سند بازرسی و دستورات دستگاه نظارت باید رعایت شود، توسط واحد بازرسی سازمان ابلاغ می‌شود.
- ۱۶- در هر سازمان استان، پس از تنظیم برنامه و انعقاد قراردادهای بازرسان، آموزش توجیهی بازرسان توسط مسئول امور بازرسی استان انجام می‌شود و تنظیم برنامه آموزشی و دعوت از بازرسان به عهده وی است.
- ۱۷- بازرس تعیین شده برای هر معدن باید به سازمان صنعت، معدن و تجارت استان مراجعه کند و فرم خلاصه مشخصات معدن را دریافت کند. چنانچه این فرم قبلاً توسط سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهیه نشده باشد. بازرس می‌تواند اطلاعات مورد نیاز خود را از پرونده معدن، موجود در سازمان صنعت، معدن و تجارت استان، با حضور نماینده آن سازمان برداشت کند. عمده‌ترین این اطلاعات شامل خلاصه و نکات اصلی طرح بهره‌برداری، وضعیت فعلی، نتایج بازرسی‌های قبلی، جرایم، تنبیهات، تشویقات و ابلاغ‌های فنی به بهره‌بردار است. اطلاعات برداشته شده باید به تأیید نماینده سازمان صنعت، معدن و تجارت استان نیز برسد. چنانچه اطلاعات دیگری مورد نیاز بازرس باشد که در سازمان صنعت، معدن و تجارت استان موجود نباشد، بازرس می‌تواند از دارنده پروانه عملیات درخواست کند تا در اختیار وی قرار دهد.
- ۱۸- بازرس باید نوافض و معایی از معدن را که بهر ترتیبی در پرونده معدن ثبت شده و نتایج رفع آن در پرونده موجود نیست، در فرم معینی درج کند و پس از انجام بازرسی نتایج را در همان فرم ثبت و جهت درج در پرونده بهره‌بردار در اختیار سازمان صنعت، معدن و تجارت استان و رونوشت آن را در اختیار بهره‌بردار قرار دهد. این فرم باید به گزارش بازرسی نیز منضم شود.
- ۱۹- گزارش بازرسی شامل فرم‌هایی است که توسط دفتر نظارت و بهره‌برداری تدوین شده است. این فرم‌ها توسط واحد بازرسی سازمان به سازمان استان‌ها تحویل و هر نوع تغییرات در این فرم‌ها نیز در هر زمان به سازمان استان اطلاع داده می‌شود. سازمان استان موظف است این فرم‌ها را به تعداد لازم تکثیر نموده و قبل از انجام هر مرحله از بازرسی، یک نسخه از فرم و CD آن را به همراه با ابلاغ حکم در اختیار بازرس قرار دهد.

نظام نامه ها و دستورالعمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

صفحه ۳ از ۳

- ۲۰- بازرس موظف است طبق موعدهای تعیین شده در قرارداد، که حداقل ۱۵ روز پس از انجام بازرسی است، نتایج بازرسی خود را طبق فرم‌های تعیین شده، در فایل مربوطه تایپ و CD آن را به همراه یک نسخه فرم پرینت شده به سازمان استان گزارش کند.
- ۲۱- مسئول امور بازرسی سازمان استان، به منظور حصول اطمینان از کامل بودن فرم‌ها و گزارش‌های بازرسی و رعایت قرارداد فی‌ما بین، آنها را بررسی کرده و چنانچه نقایصی وجود داشته باشد، تکمیل نواقص را از بازرس درخواست می‌کند. پس از تکمیل فرم‌ها و تأیید صحت انجام کار بازرس توسط مسئول امور بازرسی، حق‌الزحمه وی طبق مفاد قرارداد پرداخت می‌شود.
- ۲۲- واحد بازرسی سازمان و یا دستگاه نظارت چنانچه یک گزارش بازرسی را ناقص و یا ناصحیح تشخیص دهنده می‌تواند برای انجام بازرسی مجدد مرتب را به سازمان استان ابلاغ کند. بدیهی است درصورتیکه این نواقص بر اثر کوتاهی مسئول امور بازرسی استان باشد هزینه تکرار بازرسی به عهده سازمان نظام مهندسی استان خواهد بود.
- ۲۳- سازمان استان موظف است نتایج بازرسی را در بانک اطلاعات بازرسی معدن ثبت کند و به فاصله حداقل یک هفته پس از دریافت گزارش نهایی بازرسی، گزارش‌های بازرسی مربوطه و فرم نواقص و عیوب فعالیتهای معدنی را به سازمان صنعت، معدن و تجارت استان، جهت هرگونه اقدام مقتضی و ابلاغ به دارنده پروانه عملیات، ارسال نماید. نسخه‌ای از فرم‌های گزارش بازرسی نیز به واحد بازرسی سازمان ارسال می‌شود. فرم اطلاعات نواقص و عیوب فعالیتهای معدنی توسط واحد بازرسی سازمان جهت اطلاع و هرگونه اقدام مقتضی برای دستگاه نظارت ارسال می‌شود. چنانچه بازرس پیشنهادهایی را برای معدن ارائه کرده باشد ابتدا در گروه تخصصی معدن سازمان استان بررسی و در صورت تأیید به سازمان صنعت، معدن و تجارت استان جهت ابلاغ به دارنده پروانه فعالیتهای معدنی ارسال و رونوشت آن برای دستگاه نظارت ارسال می‌شود.
- ۲۴- سازمان صنعت، معدن و تجارت پس از بررسی گزارش‌های بازرسی، ضمن ثبت مراتب در پرونده دارنده عملیات برای اقدامات بعدی، طی نامه‌ای فرم‌های نواقص و معایب و پیشنهادها را به بهره‌بردار ابلاغ و رونوشت ابلاغ را به دستگاه نظارت ارسال می‌کند. چنانچه به پیشنهاد بازرس یا به تشخیص سازمان صنعت، معدن و تجارت استان و یا دستگاه نظارت، بازرسی مجدد پس از رفع عیوب ضرورت داشته باشد، سازمان استان موظف است در موعد تعیین شده، همان بازرس قبلی یا یک بازرس دیگر را برای بازرسی مجدد اعزام کند.
- ۲۵- سازمان صنعت، معدن و تجارت استان می‌تواند در صورت لزوم به دستگاه نظارت پیشنهاد کند تا جهت اتخاذ تصمیم برای تنبيه (یا تشویق) بهره‌بردار، نتایج بازرسی به شورای بازرسی (کارگروه بازرسی معاونت امور معدن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت) یا شورای عالی معدن ارجاع شود.
- ۲۶- بازپرداخت هزینه‌های مربوط به حق‌الزحمه بازرسان و هزینه‌های سفر پس از بررسی کلیه استاد مربوط به هزینه‌ها و تأیید آنها توسط واحد بازرسی سازمان انجام می‌شود.

بسمه تعالیٰ

آئین نامه نحوه تعیین کارشناسان رسمی

شماره ۴۷۴۴۵/۶۸۳۷ تاریخ ۱۳۹۱/۱/۲۰

بخشنامه به کلیه وزارت خانه‌ها، سازمان‌ها، موسسات دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی و استانداری‌های سراسر کشور

نظر به وجود پتانسیل بالقوه و توانایی فنی کارشناسان دارای پروانه اشتغال از سازمان‌های نظام مهندسی و کنترل ساختمان، نظام مهندسی معدن و نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و به منظور تسريع در امور کارشناسی دستگاههای اجرایی براساس ماده (۲۷) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان- مصوب ۱۳۷۴، ماده (۲۷) قانون نظام مهندسی معدن- مصوب ۱۳۷۹ و ماده (۳۲) قانون تأسیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی جمهوری اسلامی ایران- مصوب ۱۳۸۰- نسبت به استفاده شایسته از خدمات مهندسان دارای پروانه اشتغال در ارجاع امور موضوع ماده (۱۸) قانون کارشناسان رسمی دادگستری- مصوب ۱۳۸۱- معاون اول رئیس جمهور- محمد رضا رحیمی اقدام نمایند.

رونوشت: دفتر رییس جمهور، دفتر معاون اول رییس جمهور و دفتر هیئت دولت

شماره ۴۱۵۰/ت/۶۱۶۰۷ تاریخ ۱۳۸۸/۳/۲۰

وزارت امور اقتصادی و دارایی- وزارت دادگستری- وزارت اطلاعات، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس جمهور، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۳/۳ بنا به پیشنهاد شماره ۶۰/۱۳۲۳۲۶ مورخ ۱۳۸۷/۷/۲۸ وزارت صنایع و معادن و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب نمود:

اصلاح آئین نامه نحوه تعیین کارشناسان رسمی

آئین نامه نحوه تعیین کارشناسان رسمی موضوع تصویب‌نامه شماره ۴۹۳۲۷/ت/۴۰۰۴۰ مورخ ۱۳۸۷/۴/۵ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- عنوان آئین نامه به آئین نامه نحوه تعیین کارشناس برای دستگاههای دولتی اصلاح می‌شود.

۲- در ماده (۲) کلمه "رسمی" بعد از واژه "کارشناسان" حذف می‌شود.

۳- در ماده (۳) واژه‌های "رسمی" و عبارت "و کارشناسان" پس از عبارت "در سطح استان" حذف می‌شود.

۴- متن زیر جایگزین ماده (۴) می‌شود:

ماده ۴- کارشناسان رسمی دادگستری، کارشناسان موضوع ماده (۱۸۷) قانون برنامه سوم توسعه، کارشناسان سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان، معدن و کشاورزی و منابع طبیعی کشور در زمرة افراد مشمول درج در بانک اطلاعاتی و انتخاب توسط هیأت‌ها خواهند بود.

۱- متن زیر جایگزین ماده (۷) می‌شود:

ماده ۷- کانون کارشناسان رسمی دادگستری، مرکز کارشناسان موضوع ماده (۱۸۷) قانون برنامه سوم توسعه و سازمان‌های نظام مهندسی ساختمان، معدن و کشاورزی و منابع طبیعی کشور با تدوین استانداردهای لازم و تقویت نظارت‌های خود و اصلاح آئین نامه رفتار حرفه‌ای و

نظام نامه ها و دستور العمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

صفحه ۲ از ۳

انضباطی، از حسن جریان عملکرد کارشناسان اطمینان حاصل نموده و در صورت مشاهده اشکال و یا دریافت شکایات، هیأت به بررسی آن در مراجع ذی صلاح طبق ضوابط و مقررات اقدام می‌نماید.

معاون اول رئیس جمهور - پرویز داودی

۶- در ماده (۸) واژه‌های "رسمی" حذف می‌شود.

شماره ۴۹۳۲۷/۴/۵ تاریخ ۱۳۸۷/۴/۵ هـ

وزارت امور اقتصادی و دارایی - وزارت دادگستری - وزارت اطلاعات، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس جمهور، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۳/۲۶ بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین‌نامه "نحوه تعیین کارشناسان رسمی" را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین‌نامه نحوه تعیین کارشناسان رسمی

ماده ۱- کلیه شرکت‌های دولتی موضوع ماده (۴) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶ و سایر شرکت‌هایی که حداقل پنجاه درصد سرمایه یا سهام آنها منفرداً یا مشترکاً با وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات دولتی، بانک‌های دولتی، مؤسسات انتباری دولتی، شرکت‌های بیمه دولتی، سازمان تأمین اجتماعی، سازمان بازنشستگی کشوری و سایر صندوق‌های بازنشستگی وابسته به دستگاه اجرایی یاد شده تعلق داشته باشد و همچنین شرکت‌های دولتی که شمول قوانین و مقررات عمومی به آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است از جمله شرکت‌ملی نفت ایران، شرکت‌های وابسته به وزارت نفت، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت‌های تابع و وابسته هر یک از آنها و همچنین شرکت‌هایی که به مفهوم ماده (۴) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶ دولتی تلقی نمی‌شوند، ولی اکثریت اعضای هیئت‌مدیره آنها توسط دستگاه‌های اجرایی تعیین می‌شوند، مشمول این آیین‌نامه هستند.

ماده ۲- برای معرفی فهرست کارشناسان رسمی در شرکت‌های موضوع ماده (۱) در کلیه موارد کارشناسی اموال غیرمنقول و ارزیابی سهام و یا کارشناسی اموال با ارزش برآورده بیش از ده برابر حداقل نصاب معاملات بزرگ مناقصات، در تهران هیأتی مشکل از افراد ذیل تشکیل می‌شود:

الف- نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی.

ب- نماینده وزارت دادگستری.

ج- نماینده وزارت اطلاعات.

د- نماینده معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس جمهور.

ه- نماینده معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور.

و- رییس کانون کارشناسان رسمی دادگستری تهران.

در مراکز استان‌ها هیأت با ترکیب مدیر کل اقتصادی استان، رییس کانون کارشناسان رسمی دادگستری استان و نماینده استاندار تشکیل می‌گردد.

ماده ۳- هیأت‌ها جهت انجام صحیح امر معرفی فهرست کارشناسان، نسبت به ایجاد مدیریت بانک اطلاعاتی از کارشناسان رسمی در سطح استان و کارشناسان براساس توانایی فنی، صحت عمل، تشکیلات، رعایت آیین‌نامه‌ها و استانداردهای کارشناسی، کیفیت کارهای ارجاعی، سوابق

نظام نامه ها و دستور العمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

صفحه ۳ از ۳

انضباطی و نگهداری سوابق گزارشات تهیه شده توسط کارشناسان اقدام خواهند نمود. کلیه کارشناسان رسمی مقاضی کارشناسی در دستگاههای ماده (۱) آئین نامه مکلف به ارائه کلیه اطلاعات و مستندات لازم حسب اعلام هیأت خواهند بود.

ماده ۴ - کارشناسان رسمی دادگستری و همچنین کارشناسان موضوع ماده (۱۸۷) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در زمرة افراد مشمول درج در بانک اطلاعاتی و انتخاب توسط هیأتها خواهند بود.

ماده ۵ - تشخیص شرکت‌های مشمول آین آئین نامه به عهده وزارت امور اقتصادی و دارایی خواهد بود.

ماده ۶ - هیأت‌ها جهت انجام امور خود دارای دبیرخانه‌ای خواهند بود که در سازمان امور اقتصادی و دارایی هر استان مستقر می‌گردد. بودجه و امکانات لازم توسط سازمان امور اقتصادی و دارایی استان تأمین خواهد شد. آئین نامه داخلی هیأت‌ها با پیشنهاد هیأت مرکزی و به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی خواهد رسید.

ماده ۷ - کانون کارشناسان رسمی دادگستری و مرکز کارشناسان موضوع ماده (۱۸۷) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران با تدوین استانداردهای لازم و تقویت نظارت‌های خود و اصلاح آئین نامه رفتار حرفه‌ای و انضباطی، از حسن جریان عملکرد کارشناسان اطمینان حاصل نموده و در صورت مشاهده اشکال و یا دریافت شکایات، هیأت به بررسی آن در مراجع ذی‌صلاح طبق ضوابط و مقررات اقدام می‌نماید.

ماده ۸ - هیأت مرکزی مکلف است به منظور تسریع روند انتخاب کارشناس رسمی در شرکت‌های دولتی و اطمینان از انتخاب کارشناس رسمی مطابق با نیاز شرکت‌ها، سیستم اطلاعات مدیریت این موضوع را تهیه و بصورت شبکه متصل و به هنگام در کلیه استان‌ها نصب و اجرا نماید.

بسمه تعالیٰ

درجه بندی منابع و کانسارهای مواد معدنی در فعالیت‌های اکتشافی

این دستورالعمل که در تاریخ ۹۲/۱۲/۱۱ به تایید وزارت صنایع و معادن رسیده و طی ابلاغیه شماره ۶۰/۲۳۵۰۲ مورخ ۱۳۹۳/۰۱/۱۷ معاونت مدیر کل دفتر نظارت و بهره‌برداری سازمان ابلاغ شده است جایگزین دستورالعمل‌های "درجه بندی طرح‌های اکتشافی و کانسارهای مواد معدنی در فعالیت‌های اکتشافی" موضوع بخش‌نامه مورخ ۱۳۹۰/۰۲/۲۷ می‌شود.

(طبقه مواد معدنی و بندها و ردیف‌های درج شده در جدول طبق ماده ۲ قانون معدن است.)

درجه	نوع ماده معدنی	طبقه ماده معدنی	مساحت محدوده (کیلومتر مربع)	مرحله فعالیت
یک	طرح‌های بزرگ دولتی برای همه مواد معدنی	-	>۲۵	همه مراحل
	مواد معدنی پرتوزا	دو (بند ب ۶)	>۲۵	همه مراحل
	مواد معدنی فلزی	چهار (بند ت)	هر مساحتی	همه مراحل
	زغالسنگ	دو (بند ب ۱)	>۲۵	همه مراحل
دو	زغالسنگ	دو (بند ب ۶)	≤۲۵	همه مراحل
	اكتشاف تکمیلی در معدن درجه ۱	-	-	تکمیلی
	مواد معدنی فلزی	دو (بند ب ۱)	≤۲۵	همه مراحل
	مواد معدنی غیرفلزی-شیل‌های غیرنفتی-قیر، آسفالت طبیعی، پلمه سنگ‌ها و ماسه‌های آغشته به نفت و امثال آنها	دو (بند ب ۲، ۳، ۴، بخشی از ۶ و ۷)	هر مساحتی	همه مراحل
سه	مواد معدنی پرتوزا	چهار (بند ت)	هر مساحتی	پی‌جوبی
	مواد معدنی طبقه یک برای کارخانه‌های سیمان و در مقیاس یزگ برای مصارف خاص	یک	>۲۵	همه مراحل
	اكتشاف تکمیلی در معدن درجه ۲	-	-	تکمیلی
	سنگ‌های تزئینی	دو (بند ۵)	-	همه مراحل
چهار	سایر فعالیت‌های اکتشافی و پی‌جوبی غیر از موارد مندرج در درجه‌های ۱ و ۲	-	-	همه مراحل

تبصره ۱- چنانچه فعالیت اکتشاف تفصیلی با صدور پروانه‌ای جدا از پروانه اکتشاف عمومی انجام می‌شود، درجه فعالیت در کلیه موارد یک درجه افزایش می‌یابد.

تبصره ۲- چنانچه اکتشاف برای دو یا چند ماده معدنی از درجات مختلف انجام می‌شود، درجه‌ای که بزرگتر است منظور می‌شود.

بسمه تعالیٰ

درجه‌بندی معادن بر اساس ظرفیت اسمی مندرج در پروانه

این دستورالعمل که در تاریخ ۹۰/۲/۲۷ به تأیید وزارت صنایع و معادن رسیده است، جایگزین دستورالعمل درجه‌بندی معادن موضوع بخشنامه شماره ۱۱۸۱۵۵ می‌شود (طبقه مواد معدنی طبق ماده ۳ قانون معادن مصوب ۱۳۷۷ است).

درجه معدن بر حسب ظرفیت استخراج سالانه کانتسگ (هزار تن)					نوع معدن	نوع ماده معدنی	درجه
۴	۳	۲	۱	≥ ۱۵۰۰			
< ۱۰۰	۱۰۰-۷۰۰	۱۵۰۰-۷۰۰	≥ ۱۵۰۰	رو باز	زیرزمینی	۱- مواد معدنی طبقه ۱ استگ آهک، سگ گچ، مارن، پوکه معدنی، سنگ لاشه ساختمانی، شن و ماسه، مخلوط کوهی، خاک رس، نمک آبی، صدف دریابی و نظایر آنها،...	یک
< ۳۰	۳۰-۸۰	۸۰-۱۵۰	≥ ۱۵۰	رو باز		۲- مواد معدنی فلزی دارای ذخایر شناخته شده زیاد در ایران آمند مس پرفیری، سنگ آهن، طلا، تیپ اپی (ترمال،...)	
< ۵۰	۵۰-۲۰۰	۲۰۰-۵۰۰	≥ ۵۰۰	رو باز	زیرزمینی	۱- مواد معدنی ردیف ۱ از طبقه ۲ (غیر از مواد ردیف ۱-۲ این جدول) [سرپ، روی، کرم، منگنز، طلا، قلع، تیتانیوم، مس رگهای، آنتیموان، مولیبدن، کیالت، تنگستن، کادمیوم، نقره، پلاتین، جیوه و سایر فلزات]	دو
						۲- مواد معدنی ردیفهای ۲ و ۳ از طبقه ۲ (غیر از مواد ردیف ۱-۱ و ۱-۳ این جدول) [نیتراتها، فسفاتها، برانها، نمکهای قلایابی، سولفاتها، کربناتها، کلرورها، فلدوپاتها، ذخایر شورابهای، بوکسیت، سنگ و ماسه سیلیسی، آلومیت، نفلین سینیت، خاکهای صنعتی، کاتون، نسوزها، پرولیت، زئولیت، دیاتومیت، نمک سنگی، پوزولان، خاک پیت، پومیس،...]	
< ۳۰	۳۰-۸۰	۸۰-۱۵۰	≥ ۱۵۰	رو باز	زیرزمینی	۳- مواد معدنی ردیف ۶ از طبقه ۲ [آنواع زغالسنگ‌ها و شیلهای غیر نفتی]	سه
						۴- مواد معدنی طبقه ۳ که پروانه آنها توسط وزارت صنایع و معادن صادر می‌شود و طبقه ۲ منظور می‌شود [قیر و اسفالت طبیعی، بیتومین، پلامه سنگهای نفتی،...]	
< ۱۰	۱۰-۳۰	۳۰-۵۰	≥ ۵۰	رو باز	زیرزمینی	۵- مواد معدنی طبقه ۴ [آنواع مواد پرتوزا]	چهار
						۱- مواد معدنی ردیف ۳ از طبقه ۲ دارای ذخایر نسبتاً کم در ایران [میکا، گرافیت، تالک، خاک سرخ، خاک زرد، گوگرد،...]	
< ۵	۵-۱۵	۱۵-۳۰	≥ ۳۰	نرم	سخت	۲- مواد معدنی ردیف ۴ از طبقه ۲ [سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی مانند الماس، زمرد، یاقوت، یشم، انواع عقیق، فیروزه و امثال آنها,...]	
						مواد معدنی ردیف ۵ از طبقه ۲ [آنواع سنگ‌های ترتیبی و نما]	

- درصورت وجود یک یا چند مورد از شرایط زیر، درجه معدن یک مرتبه ارتقاء داده می‌شود:
- شرایط فنی دشوار (مانند وجود گاز متان بیش از ۱۰ مترمکعب در تن، گاز رادون، وفور ترکش سنگ،...).

نظام نامه ها و دستور العمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

صفحه ۲ از ۲

- روش‌های استخراج غیرمتعارف و نوین.
- تمام مکانیزه بودن معدن زیرزمینی.
- استفاده از چاه باربری قائم یا مایل (بیش از ۱۸ درجه).
- نسبت باطله‌برداری بیش از ۴ بر یک در معدن روباز و سنگ تزئینی.
- سرمایه‌گذاری بیش از ۱۵۰ میلیارد ریال (به تشخیص وزارت صنایع و معادن).

بسمه تعالیٰ

درجه بندی واحدهای کانه آرایی، فرآوری و صنایع معدنی

این دستورالعمل در مورخ ۱۴۰۱/۸/۲۲ طی ابلاغیه شماره ۶۰/۳۰۲۲۵۰ توسط مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت ابلاغ شده است.

۱- واحد سنگبری

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (متر مربع در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۳۰,۰۰۰	۴
۲	از ۳۰,۰۰۰ تا کمتر از ۵۰,۰۰۰	۳
۳	از ۵۰,۰۰۰ تا کمتر از ۱۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۱۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۲- واحد کاشی و سرامیک

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (متر مربع در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۱,۵۰۰,۰۰۰	۴
۲	از ۱,۵۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۲,۵۰۰,۰۰۰	۳
۳	از ۲,۵۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۷,۰۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۷,۰۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۳- واحد تولیدی چینی و بهداشت

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۵,۰۰۰	۴
۲	از ۵,۰۰۰ تا کمتر از ۷,۰۰۰	۳
۳	از ۷,۰۰۰ تا کمتر از ۱۰,۰۰۰	۲
۴	از ۱۰,۰۰۰ به بالا	۱

۴- واحد سیمان

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۱,۰۰۰,۰۰۰	۴
۲	از ۱,۰۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۲,۰۰۰,۰۰۰	۳
۳	از ۲,۰۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۳,۰۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۳,۰۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۵- واحدهای ظروف چینی و ظروف سرامیکی

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۴,۰۰۰	۴
۲	از ۴,۰۰۰ تا کمتر از ۷,۰۰۰	۳
۳	از ۷,۰۰۰ تا کمتر از ۱۰,۰۰۰	۲
۴	از ۱۰,۰۰۰ به بالا	۱

۶- صنایع آجر و سفال

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۱۰۰,۰۰۰	۴
۲	از ۱۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۲۰۰,۰۰۰	۳
۳	از ۲۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۳۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۳۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۷- صنایع لعب‌سازی

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۱۰,۰۰۰	۴
۲	از ۱۰,۰۰۰ تا کمتر از ۱۵,۰۰۰	۳
۳	از ۱۵,۰۰۰ تا کمتر از ۲۰,۰۰۰	۲
۴	از ۲۰,۰۰۰ به بالا	۱

۸- دیرگذازها

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۲۰,۰۰۰	۴
۲	از ۲۰,۰۰۰ تا کمتر از ۵۰,۰۰۰	۳
۳	از ۵۰,۰۰۰ تا کمتر از ۱۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۱۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۹- ظروف شیشه‌ای

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۵,۰۰۰	۴
۲	از ۵,۰۰۰ تا کمتر از ۱۰,۰۰۰	۳
۳	از ۱۰,۰۰۰ تا کمتر از ۲۰,۰۰۰	۲
۴	از ۲۰,۰۰۰ به بالا	۱

۱۰- واحد گندله‌سازی

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۲,۰۰۰,۰۰۰	۴
۲	از ۲,۰۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۳,۵۰۰,۰۰۰	۳
۳	از ۳,۵۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۵,۰۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۵,۰۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۱۱- احیای مستقیم (آهن اسفنجی)

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۲۰۰,۰۰۰	۴
۲	از ۲۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۸۰۰,۰۰۰	۳
۳	از ۸۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۱,۲۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۱,۲۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۱۲- واحد زغال‌شوئی

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۲۰۰,۰۰۰	۴
۲	از ۲۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۵۰۰,۰۰۰	۳
۳	از ۵۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۱,۰۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۱,۰۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۱۳- واحد ککسازی (تولید کک متالورژی)

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۲۰۰,۰۰۰	۴
۲	از ۲۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۳۰۰,۰۰۰	۳
۳	از ۳۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۸۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۸۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۱۴- واحد فولادسازی (تولید شمش فولاد)

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۱۰۰,۰۰۰	۴
۲	از ۱۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۴۰۰,۰۰۰	۳
۳	از ۴۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۱,۰۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۱,۰۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۱۵- تولید چدن

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۵۰۰,۰۰۰	۴
۲	از ۵۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۱,۰۰۰,۰۰۰	۳
۳	از ۱,۰۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۲,۰۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۲,۰۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۱۶- واحد تولید آلومینیا (Al_2O_3)

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۵۰,۰۰۰	۴
۲	از ۵۰,۰۰۰ تا کمتر از ۱۰۰,۰۰۰	۳
۳	از ۱۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۲۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۲۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۱۷- واحد تولید شمش آلومینیوم

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۵۰,۰۰۰	۴
۲	از ۵۰,۰۰۰ تا کمتر از ۱۰۰,۰۰۰	۳
۳	از ۱۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۲۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۲۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۱۸- کنسانتره مس سولفیدی

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۵۰,۰۰۰	۴
۲	از ۵۰,۰۰۰ تا کمتر از ۱۵۰,۰۰۰	۳
۳	از ۱۵۰,۰۰۰ تا کمتر از ۴۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۴۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۱۹- کنسانتره سولفور مولیبدن

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۱,۰۰۰	۴
۲	از ۱,۰۰۰ تا کمتر از ۲,۵۰۰	۳
۳	از ۲,۵۰۰ تا کمتر از ۴,۰۰۰	۲
۴	از ۴,۰۰۰ به بالا	۱

۲۰- کنسانتره سنگ آهن (مگنتیتی و هماتیتی)

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۵۰۰,۰۰۰	۴
۲	از ۵۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۱,۲۵۰,۰۰۰	۳
۳	از ۱,۲۵۰,۰۰۰ تا کمتر از ۴,۰۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۴,۰۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۲۱- کنسانتره سایر فلزات (سرب، روی، نیکل، منگنز و کرومیت)

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۳,۰۰۰	۴
۲	از ۳,۰۰۰ تا کمتر از ۶,۰۰۰	۳
۳	از ۶,۰۰۰ تا کمتر از ۲۰,۰۰۰	۲
۴	از ۲۰,۰۰۰ به بالا	۱

۲۲- کارخانجات فرآوری فلزات قیمتی (طلاء، نقره، پلاتین و ...)

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (کیلوگرم در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۵۰	۴
۲	از ۵۰ تا کمتر از ۱۰۰	۳
۳	از ۱۰۰ تا کمتر از ۲۰۰	۲
۴	از ۲۰۰ به بالا	۱

۲۳- کاتد مس (محصول فرآیند پیرومتالورژی)

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۱۵,۰۰۰	۴
۲	از ۱۵,۰۰۰ تا کمتر از ۳۰,۰۰۰	۳
۳	از ۳۰,۰۰۰ تا کمتر از ۶۰,۰۰۰	۲
۴	از ۶۰,۰۰۰ به بالا	۱

۲۴- کاتد مس (هیدرومتوالورژی)

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۲۰۰	۴
۲	از ۲۰۰ تا کمتر از ۵۰۰	۳
۳	از ۵۰۰ تا کمتر از ۱,۰۰۰	۲
۴	از ۱,۰۰۰ به بالا	۱

در صورتیکه محصول کاتد نباشد مس محتوی ملاک خواهد بود.

۲۵-فروآلیازها

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۵,۰۰۰	۴
۲	از ۵,۰۰۰ تا کمتر از ۱۵,۰۰۰	۳
۳	از ۱۵,۰۰۰ تا کمتر از ۳۰,۰۰۰	۲
۴	از ۳۰,۰۰۰ به بالا	۱

۲۶-محصولات کامپوزیتی معدنی (از قبیل لوله‌ها، الیف‌های تقویت‌کننده، فیبر نوری و ...)

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۲۰,۰۰۰	۴
۲	از ۲۰,۰۰۰ تا کمتر از ۴۰,۰۰۰	۳
۳	از ۴۰,۰۰۰ تا کمتر از ۸۰,۰۰۰	۲
۴	از ۸۰,۰۰۰ به بالا	۱

۲۷-کارخانجات گچ

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۵۰,۰۰۰	۴
۲	از ۵۰,۰۰۰ تا کمتر از ۱۰۰,۰۰۰	۳
۳	از ۱۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۲۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۲۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۲۸-کارخانجات آهک

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۳۰,۰۰۰	۴
۲	از ۳۰,۰۰۰ تا کمتر از ۱۰۰,۰۰۰	۳
۳	از ۱۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۳۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۳۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

(Soda Ash) صنایع کربنات سدیم ۲۹

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۲۰۰,۰۰۰	۴
۲	از ۲۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۴۰۰,۰۰۰	۳
۳	از ۴۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۱,۰۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۱,۰۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۳۰- صنایع نمک

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۴۰,۰۰۰	۴
۲	از ۴۰,۰۰۰ تا کمتر از ۶۰,۰۰۰	۳
۳	از ۶۰,۰۰۰ تا کمتر از ۱۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۱۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

۳۱- پودر میکرونیزه معدنی

ردیف	میزان ظرفیت اسمی (تن در سال)	درجه واحد تولیدی
۱	تا کمتر از ۳۰,۰۰۰	۴
۲	از ۳۰,۰۰۰ تا کمتر از ۱۰۰,۰۰۰	۳
۳	از ۱۰۰,۰۰۰ تا کمتر از ۲۰۰,۰۰۰	۲
۴	از ۲۰۰,۰۰۰ به بالا	۱

نظام نامه ها و دستور العمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

ب) شرح و شرایط شغل های مختلف

شرح و شرایط شغل مسئول تهیه طرح اکتشاف
تعریفهای عملیات اکتشافی در سال ۱۴۰۲ (برای منظور نمودن در طرح های اکتشافی)
شرح و شرایط شغل مسئول فنی عملیات اکتشاف
شرح و شرایط شغل مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف
شرح و شرایط شغل مسئول زمین شناسی استخراجی معدن
شرح و شرایط شغل مسئول تهیه نقشه های زمین شناسی
شرح و شرایط شغل مسئول تهیه طرح بهره برداری معدن
شرح و شرایط شغل مسئول فنی معدن
شرح و شرایط شغل مسئول ایمنی معدن
شرح و شرایط شغل مسئول فنی واحد های کانه آرایی، فرآوری و صنایع مواد معدنی

بسمه تعالیٰ

شرح و شرایط شغل مسئول تهیه طرح اکتشاف

کد شغل: ۱۰۰۲

۱ - کلیات

*موادی از آیین نامه اجرایی قانون معدن که در ارتباط با طرح اکتشاف هستند، به قرار زیر است:

ماده ۱- وزارت صنایع و معدن (معدن و فلزات) ظرف ۲ ماه از تاریخ دریافت مدارک موضوع ماده ۷ آیین نامه با رعایت ماده ۲۴ قانون معدن، نسبت به انجام عملیات میله گذاری (باحضور متخصصی یا نماینده وی و مسئول فنی عملیات) و بررسی مدارک و اسناد ارائه شده اقدام و در صورت نداشتن نواقص، اجازه تهیه طرح اکتشاف به نام متخصصی صادر می نماید.

متخصصی مکلف است حداقل ظرف ۲ ماه پس از انجام عملیات میله گذاری نسبت به تهیه طرح اکتشاف در قالب دستورالعمل های ارائه شده از سوی وزارت صنایع و معدن اقدام نماید. در غیر این صورت حق تقدم او از بین خواهد رفت.

ماده ۹- وزارت صنایع و معدن طرح اکتشاف را بررسی و در صورت نیاز به بازدید از محدوده طرح، نسبت به اعزام کارشناس به محل عملیات اقدام می کند. در صورتی که طرح با خواص این آیین نامه و دستورالعمل مربوط منطبق باشد، حداقل ظرف مدت ۲۰ روز پروانه اکتشاف به نام متخصصی صادر می شود. در صورت وجود نقص در طرح اکتشاف متخصصی حداقل ۱ ماه فرصت دارد تا رفع نقص نماید.

ماده ۱۰- دارنده پروانه اکتشاف مکلف است در مهلت مقرر و در محدوده مورد عمل خود، عملیات اکتشافی را طبق مفاد این آیین نامه، طرح اکتشافی مصوب و مقررات عمومی انجام دهد.

ماده ۱۱- وزارت صنایع و معدن می تواند با استفاده از فناوری پیشرفته اکتشاف، مطالعات کلان و تاچیه ای را در مورد شناسایی پتانسیل های معنی انجام دهد. چنانچه در نتیجه مطالعات اکتشافی در تاچیه به ماده یا مواد معنی برخورد کند که مستلزم انجام عملیات اکتشاف سیستماتیک و گسترش دهنده باشد به ترتیب زیر عمل می کند.

الف)- چنانچه تاچیه آزاد باشد و وزارت صنایع و معدن بخواهد رأساً و یا از طریق سازمان های تابعه و یا شرکت های دولتی تحت پوشش عمل نماید، پروانه اکتشاف با رعایت مفاد آیین نامه صادر خواهد شد.

ب)- چنانچه محدوده مورد نظر در برگیرنده محدوده عملیات معدنی اشخاص حقیقی یا حقوقی بوده باشد، به گونه ای که ادامه عملیات فعالیت های او را مختل نماید، وزارت صنایع و معدن اکتشاف ناچیه را به دارنده عملیات و گذار می کند. در این صورت وی باید ظرف مدت ۶ ماه طرح لازم برای ادامه عملیات را تهیه و عملیات اکتشاف را شروع نماید. در غیر این صورت وزارت صنایع و معدن با حفظ حقوق دارنده پروانه عملیات، نسبت به ادامه انجام عملیات تصمیم گیری می نماید.

تبصره- عملیات معدنی عبارت است از اکتشاف، تجهیز، استخراج و کانه آرایی.

*در مواد آیین نامه اجرایی قانون معدن، نوع طرح اکتشاف و مرحله آن مشخص نشده است. اما وزارت صنایع و معدن طی دستورالعمل هایی در بعضی موارد، مرحله پی جویی و یا اکتشاف را تعیین کرده است.

*این شرح شغل برای تمام مواردی که نیاز به تهیه طرح اکتشافی دارد قبل اجرا است.

*خدمات تهیه طرح اکتشاف، مسئول فنی عملیات اکتشاف و تهیه گزارش پایان اکتشاف، جدا از یکدیگر است، ولی انجام آنها توسط یک شخص بلامانع است.

۲ - صلاحیت فنی

مسئول تهیه طرح اکتشاف باید دارای پروانه اشتغال در رسته پی جویی و اکتشاف و در زمینه طراحی اکتشاف با پایه حداقل ارشد، ۱، ۲ و ۳ به ترتیب برای طرح های اکتشافی درجه ۱، ۲، ۳ و ۴ باشد. تشخیص موارد استثنای بعده وزارت صنایع و معدن است.

۳ - ساختار تشکیلاتی

مسئول تهیه طرح اکتشاف توسط متقاضی صدور پروانه اکتشاف (حقیقی یا حقوقی) تعیین می‌شود و زیر نظر وی یا جانشین وی انجام وظیفه می‌کند.

چنانچه متقاضی صدور پروانه اکتشاف، تهیه طرح را به یک شخص حقوقی واجد صلاحیت فنی و اگذار کند، مسئول تهیه طرح اکتشاف توسط مدیریت آن مؤسسه تعیین می‌شود. لازم است مسئول تهیه طرح اکتشاف با امضا و ممهور کردن گزارش طرح، مسئولیت تهیه آن را به عهده گیرد. طبق مفاد ماده ۱۶ آینین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن، علاوه بر تهیه کننده طرح، مدیرعامل یا رئیس مؤسسه نیز باید با امضا کردن گزارش طرح، مسئولیت آن را بپذیرد.

چنانچه طرح اکتشاف (به ویژه در مراحل تفصیلی) دارای بخش‌های مختلفی است که باید توسط متخصصان ذیربطریت تهیه شود (مانند ژئوفیزیک، ژئوشیمی و غیره)، هر بخش باید توسط متخصص مربوط، که وظیفه تهیه آن را به عهده داشته، به امضا برسد و مهر شود. مجموع گزارش نیز باید توسط مسئول تهیه طرح امضا و مهر شود.

در معادن در حال بهره‌برداری، مسئولیت تهیه طرح‌های اکتشاف حین استخراج، تفصیلی یا تکمیلی، به عهده شخصی است که طبق ساختار تشکیلاتی مؤسسه تعیین می‌شود. (صلاحیت فنی وی دارا بودن پروانه اشتغال در رسته پی‌جوبی و اکتشاف و در زمینه طراحی، با پایه حداقل ۲ برای معادن درجه ۱ و حداقل ۳ برای سایر معادن است).

۴ - مسئولیت‌ها

مسئولیت‌های کلی تهیه کننده طرح اکتشاف به شرح زیر است:

- کامل بودن طرح اکتشاف و رعایت دقت لازم برای اکتشاف منابع و ذخایر معدنی.
- درنظر گرفتن مصالح جامعه در بهره‌برداری ذخایر و جلوگیری از اتلاف منابع مواد معدنی که متعلق به عموم است.
- دارا بودن اطلاعات کامل از دستورالعمل‌ها، ضوابط و معیارهای فنی در ایران و آشنایی با جدیدترین روش‌های اکتشاف در جهان و رعایت اصول و مقررات فنی و مهندسی و استانداردهای متدائل.
- رعایت تعهدات دارنده پروانه عملیات در مورد حسن اجرای قانون معادن و آینین‌نامه اجرایی آن در امور فنی.
- ایجاد حداقل هزینه در مقابل بالاترین بازدهی از عملیات اکتشافی.
- حصول اطلاعات کافی از مشخصات کانسار برای ادامه عملیات و طراحی معدن.
- حفظ اسرار صاحب‌کار و محترمانه نگهداری اسناد و اطلاعات کسب شده هنگام ارائه خدمات حرفه‌ای، جز در مواردی که مغایر مصالح جامعه باشد یا توسط مقامات ذیصلاح قانونی خواسته شود.
- رعایت موازین و مقررات حفظ محیط زیست.
- منظور کردن شناسایی سایر مواد معدنی در محدوده پروانه اکتشافی.
- رشد فناوری و بکارگیری فنون و روشهای نوین.
- هر موضوع دیگر تأثیرگذار بر بهبود طرح اکتشاف.

تبصره ۱- پذیرش مسئولیت‌های فوق توسط مسئول تهیه طرح اکتشاف، رافع مسئولیت‌های مقام مأفوّق وی و متقاضی صدور پروانه اکتشاف نخواهد بود.

تبصره ۲- چنانچه عملیات اکتشاف مطابق با طرح انجام نشود و یا اختلاف زیادی با آن داشته باشد، مسئول تهیه طرح در مقابل پیامدهای حاصله مسئولیتی نخواهد داشت.

۵ - اختیارات

مسئول تهیه طرح اکتشاف، برای اجرای مسئولیت‌های خود، در چهارچوب دستورالعمل‌ها، مقررات، استانداردها و ضوابط فنی و حرفة‌ای موجود و متدائل دارای اختیار کامل است. البته نظرات و خواسته‌های کارفرما در تهیه طرح باید ملحوظ شود. ولی

چنانچه کارفرما یا مقام مأمور مسئول تهیه طرح، دستوری برخلاف مقررات و ضوابط فنی و حرفه‌ای صادر کند، مسئول تهیه طرح اکتشاف میتواند ضمن تذکر به وی طرح را براساس ضوابط تهیه کند و چنانچه مقام مربوط بر نظر خود اصرار ورزد، مسئول تهیه طرح اکتشاف میتواند مراتب را به وی و به سازمان صنایع و معادن و سازمان نظام مهندسی معدن استان کتابخانه گزارش کند، اما به هرسورت اختیار تهیه طرح برخلاف ضوابط را ندارد.

مسئول تهیه طرح اکتشاف میتواند با موافقت کارفرما یا مقام مأمور خود، برای تهیه طرح از خدمات کارشناسان مورد نظر خود استفاده کند اما به هر حال مسئولیت کلی طرح بعده وی است.

۶- شرح وظایف

وظایف کلی مسئول تهیه طرح اکتشاف، شامل موارد زیر است:

- بررسی نظرها و خواسته‌های کارفرمای تهیه طرح و مدارک ارائه شده توسط وی.
- کسب اطلاعات نظری برای تهیه طرح.
- بازدید از محدوده مورد طراحی.
- درخواست تهیه مدارک، نقشه‌ها و اطلاعات مورد نیاز برای طراحی.
- بررسی و تأیید کفايت و مناسب بودن نقشه‌های تهیه شده و مدارک و اطلاعات ارائه شده.
- بررسی و انتخاب روش‌های اکتشافی مناسب.
- تهیه و تدوین طرح کامل اکتشاف و نقشه‌های مورد نیاز براساس ضوابط و مقررات فنی.
- پیشنهاد روش اجرای عملیات و درصورت لزوم تهیه طرح‌های اجرایی برای فعالیت‌های مختلف.
- پیشنهاد نوع و تعداد تجهیزات، ماشین‌آلات و ابزار کار.
- ارائه پیشنهاد برای انتخاب مشاور و پیمانکاران مورد نیاز.
- اصلاح طرح براساس نظرات کارفرما و دستگاه‌های مسئول صدور پروانه اکتشاف درصورت لزوم.
- انجام سایر اقداماتی که در چهارچوب اجرای مسئولیت‌ها ضروری باشد.

تبصره - ضوابط و معیارهای فنی و الگوی تهیه گزارش‌های مربوط به طرح‌های اکتشاف برحسب نوع و مرحله طبق دستورالعمل‌های جداگانه توسط وزارت صنایع و معادن و یا سازمان نظام مهندسی معدن تهیه و ابلاغ می‌شود.

۷- شرایط اشتغال

مسئول تهیه طرح اکتشاف توسط متقاضی صدور پروانه اکتشاف، یا شخص حقیقی یا حقوقی جانشین وی، انتخاب و مشغول به کار می‌شود.

طریقه استخدام مسئول تهیه طرح اکتشاف، در قالب قراردادی با مبلغ و مدت معین است. مدت اعتبار قرارداد برمبنای مواد ۸ و ۹ آیین‌نامه اجرایی قانون معادن و با منظور کردن مدت لازم برای بررسی توسط سازمان صنایع و معادن و احتمال اصلاح مجدد طرح، تعیین می‌شود و حدود ۴ ماه است. برای تهیه طرح‌هایی که به منظور اخذ پروانه اکتشاف نیست، مدت قرارداد برحسب نوع کار تعیین می‌شود.

در حالتی که تهیه طرح به یک شخص حقوقی واحد صلاحیت فنی واگذار شده و مسئول تهیه طرح جزو کارکنان آن باشد، طریقه استخدام وی تابع مقررات استخدامی مؤسسه است.

پذیرش کار در چهارچوب صلاحیت فنی و ظرفیت اشتغال دارنده پروانه اشتغال است. لذا دارنده پروانه اشتغال مکلف است قبل از پذیرش کار یا انعقاد قرارداد، از سازمان استانی که عضو آن است استعلام و گواهی تأیید صلاحیت و ظرفیت اشتغال باقی‌مانده خود را به کارفرما ارائه نماید.

چنانچه دارنده پروانه اشتغال عضو سازمان استان محل اشتغال نباشد، سازمان نظام مهندسی معدن استان موظف است مراتب را به سازمان استان مربوط گزارش کند. دارنده پروانه اشتغال نیز مکلف است مراتب اشتغال خود به عنوان مسئول تهیه طرح اکتشاف و مشخصات طرح را به سازمان نظام مهندسی معدن استانی که عضو آن است اطلاع دهد تا در پرونده وی درج شود. انجام وظیفه مسئول تهیه طرح اکتشاف برای تقاضای صدور پروانه اکتشاف به صورت پاره وقت است و برای سایر موارد برحسب نوع کار تعیین می شود.

اشغال هر فرد به عنوان مسئول تهیه طرح اکتشاف حداقل در ۲ طرح اکتشافی بطور هم زمان، با توجه به ظرفیت اشتغال بلامانع است.

تبصره - به منظور هماهنگ کردن مراحل مختلف انتخاب و انعقاد قرارداد با مسئول تهیه طرح اکتشاف، سازمان نظام مهندسی معدن می تواند فرم های لازم را تهیه و در اختیار سازمان های صنایع و معادن و نظام مهندسی معدن استان، جهت استفاده متقدضیان قرار دهد.

۸ - حق الزحمه

برای محاسبه میزان استفاده از ظرفیت اشتغال، تعریف حق الزحمه پایه مسئول تهیه طرح اکتشاف، برای طرح های درجه ۱، ۲، ۳ و ۴ بر حسب ضریب عدد پایه p به ترتیب ۱۴۰، ۱۱۰، ۸۰ و ۵۰ منظور می شود.

حق الزحمه پایه ضریبی تعلق نمیگیرد. حق مأموریت و هزینه های سفر طبق مبانی قیمت گذاری خدمات مهندسی یا مقررات استخدامی مؤسسه متبوع و اضافات، فوق العاده ها، پاداش و کسور طبق قرارداد فی مابین یا مقررات عمومی کشور یا مقررات استخدامی مؤسسه متبوع تعیین می شود.

قرارداد مقطوع تهیه طرح فی مابین طرفین نیز می تواند برمبنای تعریف حق الزحمه تنظیم شود.

در حالتی که تهیه طرح به یک شخص حقوقی واجد صلاحیت فنی واگذار شده و مسئول تهیه طرح جزو کارکنان آن باشد، تعیین حق الزحمه وی تابع مقررات استخدامی مؤسسه است.

چنانچه به هر علتی طرح تهیه نشد و قرارداد فسخ شود، موضوع باید توسط کارفرما گواهی شود و سازمان استان محل اشتغال موضوع را بررسی کرده و در صورت تأیید، مبلغ کسر شده از ظرفیت اشتغال مجدداً برگشت داده می شود. اما چنانچه به هر علتی مدت اجرای کار تمدید شود، مبلغ کسر شده از ظرفیت اشتغال تغییری نخواهد کرد.

پرداخت حق الزحمه مسئول تهیه طرح اکتشاف، منوط به ارائه خدمات طبق قرارداد فی مابین است و چنانچه به هر علتی غیر از قصور وی منجر به صدور پروانه اکتشاف نشود یا پس از انجام عملیات اکتشافی منجر به صدور گواهی کشف نشود، قصوری متوجه مسئول تهیه طرح اکتشاف نخواهد بود.

چنانچه در شروع اقدامات مربوط به اخذ مجوز و قبل از تهیه طرح و یا پس از آن، مسئول تهیه طرح اکتشاف خدمات معینی را به صاحب کار ارائه کرده باشد، حق الزحمه این خدمات جدا از حق الزحمه تهیه طرح قابل پرداخت است.

۹ - تخلفات

تخلفات حرفه ای، انتظامی مسئول تهیه طرح اکتشاف، طبق مفاد آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن توسط شورای انتظامی استان بررسی و در مورد آن تصمیم گیری می شود. علاوه بر آن متقاضی صدور پروانه اکتشاف یا جانشین وی می تواند در مورد تخلفات احتمالی مسئول تهیه طرح اکتشاف، مطابق مفاد قرارداد فی مابین، عمل نموده و در صورت نیاز از وی به مراجع ذیصلاح نیز شکایت کند.

مسئول تهیه طرح اکتشاف تا هنگام رسیدگی و صدور حکم شورای انتظامی استان و در مدت اعتبار قرارداد، مطابق مفاد قرارداد به انجام وظایف خود ادامه میدهد و حق الزحمه وی نیز مطابق مفاد قرارداد قابل پرداخت است.

بسم الله تعالى

شرح و شرایط شغل مسئول فنی عملیات اکتشاف

کد شغل: ۱۰۰۱

۱ - کلیات

- طبق بند ب از ماده ۷ آییننامه اجرایی قانون معدن، "متقاضی اکتشاف مکلف است همراه با ارائه سایر مدارک، یک نفر را نیز به عنوان مسئول فنی عملیات (اکتشاف) به وزارت صنایع و معدن معرفی کند".
- برای کلیه مراحل عملیات اکتشافی و همچنین برای اجرای طرح‌های اکتشافی ملی و استانی، تعیین و معرفی مسئول فنی عملیات اکتشاف به وزارت صنایع و معدن الزامی است.
- برای عملیات اکتشافی که در حین عملیات استخراجی معدن انجام می‌شود، معرفی مسئول عملیات به وزارت صنایع و معدن ضروری نیست.
- خدمات تهیه طرح اکتشاف، مسئول فنی عملیات اکتشاف و تهیه گزارش پایان اکتشاف، جدا از یکدیگر است، ولی انجام آنها توسط یک شخص بلامانع است.
- استفاده از عنوان "مسئول فنی اکتشاف" بجای "مسئول فنی عملیات اکتشاف" بلامانع بوده و به همان معنی است.

۲ - صلاحیت فنی

- مسئول فنی اکتشاف باید دارای پروانه اشتغال در رسته پی جویی و اکتشاف و در یکی از زمینه‌های طراحی، نظارت یا اجرا و با بزرگترین پایه پروانه اشتغال حداقل ارشد، ۱، ۲ و ۳ به ترتیب برای طرح‌های اکتشافی درجه ۱، ۲، ۳ و ۴ باشد. موارد استثنای توسط وزارت صنایع و معدن تعیین می‌شود.
- با استناد به تبصره ماده ۶۶ آییننامه اجرایی قانون معدن، در مواردی که دارنده پروانه عملیات، شخصاً صلاحیت لازم برای قبول مسئولیت فنی اکتشاف را داشته باشد، می‌تواند مسئولیت فنی اکتشاف را طبق مفاد این شرح شغل به عهده گیرد.

۳ - ساختار تشکیلاتی

- اداره کلیه امور فنی اکتشاف به عهده مسئول فنی اکتشاف است و بر حسب ساختار تشکیلاتی می‌تواند در عین حال رئیس یا سرپرست یا مسئول عملیات اکتشافی و یا امثال آنها نیز باشد.
- مسئول فنی اکتشاف زیر نظر دارنده پروانه اکتشاف یا نماینده ذیصلاح وی یا بالاترین مقام مؤسسه (معمولًاً مدیر عامل شرکت) انجام وظیفه می‌کند.
- چنانچه دارنده پروانه اکتشاف، عملیات اکتشاف را به صورت پیمانی یا به‌هر نحو قانونی دیگر به شخص حقیقی یا حقوقی دیگری واگذار کند، تعیین مسئول فنی نیز می‌تواند جزو وظایف آن شخص منظور شده و در قرارداد مربوط گنجانده شود، ولی به‌هر حال معرفی وی به وزارت صنایع و معدن جزو مسئولیت‌های دارنده پروانه عملیات است.
- واگذاری سمت یا مسئولیت یا وظایف دیگر با حفظ سمت مسئول فنی اکتشاف، از سوی مؤسسه متبع، با توافق وی بلامانع است.

۴ - مسئولیت‌ها

- مسئول فنی اکتشاف بالاترین مقام مسئول در امور فنی عملیات اکتشافی تحت سرپرستی خود بوده و مسئولیت‌های کلی وی به شرح زیر است:

کامل بودن عملیات اکتشافی و مطابقت با طرح.

رعایت دقت لازم در انجام عملیات اکتشافی.

تعهدات دارنده پروانه اکتشاف در مورد حسن اجرای قانون معدن و آییننامه اجرایی آن در امور فنی.

- حفظ اسرار صاحب کار و محترمانه نگهداری اسناد و اطلاعات کسب شده هنگام ارائه خدمات حرفه‌ای، جز در مواردی که از نظر ایمنی خطرساز باشد یا توسط مقامات ذیصلاح قانونی خواسته شود.

- رعایت اصول و مقررات فنی و مهندسی و استانداردهای متدالو.

- برقراری شرایط ایمن در محل های کار و رعایت مقررات ایمنی توسط کارکنان.

- حفظ بهداشت محیط کار و کارکنان.

- رعایت موازین و مقررات حفاظت محیط زیست.

- استفاده مطلوب از منابع (مالی، تجهیزات و ماشین آلات، نیروی انسانی، مواد اولیه و ...) در امور فنی.

- تلاش برای شناسایی سایر مواد معدنی در محدوده پروانه اکتشافی در حد امکان و ارائه گزارش مربوط.

- رشد فناوری و بکارگیری فنون و روش‌های نوین.

- هر موضوع دیگر تأثیرگذار بر بهبود کمی و کیفی فعالیت اکتشافی.

تبصره ۱- در عملیات اکتشافی، مسئول فنی عملیات اکتشاف، مسئولیت ایمنی عملیات را نیز به عهده دارد. اما چنانچه عملیات اکتشافی همراه با حفریات زیرزمینی (چاه و تونل) باشد، تعیین یک نفر مسئول ایمنی با پایه حداقل ۳ یا کارورز طبق شرایط شرح شغل مسئول ایمنی معدن ضروری است.

تبصره ۲- پذیرش مسئولیت‌های فوق توسط مسئول فنی اکتشاف، رافع مسئولیت‌های مقام مافوق وی و دارنده پروانه اکتشاف نخواهد بود.

۵- اختیارات

مسئول فنی اکتشاف برای اجرای مسئولیت‌های خود، در چهارچوب طرح مصوب و ضوابط فنی و حرفة‌ای و مقررات مؤسسه متبوع دارای اختیار کامل است. چنانچه مقام مافوق وی یا دارنده پروانه اکتشاف بر کاهش اختیارات او اصرار ورزد یا دستوری برخلاف مقررات و ضوابط فنی و حرفة‌ای صادر کند، مسئول فنی اکتشاف می‌تواند ابتدا کتاباً به وی متذکر شده و در صورت عدم توجه، مراتب را به سازمان صنایع و معادن و سازمان نظام مهندسی معدن استان کتاباً گزارش کند و در اینصورت آن بخش از مسئولیت وی که براثر کاهش اختیارات یا صدور دستور مغایر با مقررات، قابل اجرا نبوده، به تشخیص سازمان نظام مهندسی معدن استان (طبق دستورالعمل‌هایی که متعاقباً ابلاغ می‌شود)، از وی ساقط خواهد شد.

مسئول فنی اکتشاف می‌تواند با موافقت مقام مافوق خود یا دارنده پروانه اکتشاف، بعضی یا تمامی اختیارات و یا وظایف خود را به شخص یا اشخاص دیگر واگذار کند، یا از بین کارکنان ذیصلاح تحت سرپرستی در موقع لازم برای خود جانشینی تعیین کند، اما در هر حال کلیه مسئولیت‌ها همچنان بر عهده او است.

۶- شرح وظایف

وظایف کلی مسئول فنی اکتشاف، شامل موارد زیر است:

- بررسی و پیشنهاد اصلاح طرح مصوب، در هر زمان که لازم باشد.

- اجرای عملیات اکتشاف طبق طرح مصوب.

- انتخاب و بکارگیری روش‌های اجرایی مناسب.

- تهییه طرح‌های اجرایی برای فعالیت‌های مختلف در صورت لزوم.

- تنظیم برنامه اجرایی عملیات و نظارت بر رعایت توالی و انجام عملیات طبق برنامه.

- پیشنهاد و نظارت بر انتخاب مشاور و پیمانکاران جزئی مورد نیاز و تأیید حسن انجام تعهدات آنها.
- پیشنهاد و انتخاب آزمایشگاه‌های مناسب برای انجام انواع آزمایش‌ها و تأیید حسن انجام وظایف آنها.
- تعیین سازمان کار و کمیت و کیفیت نیروی کار و نظارت بر تأمین آن.
- تعیین نوع و تعداد تجهیزات، ماشین‌آلات و ابزار کار و نظارت بر تأمین آن.
- تعیین کمیت و کیفیت وسایل و لوازم مصرفی و پیگیری تأمین به موقع آنها.
- نظارت بر انجام فعالیت‌های جاری و وظایف پرسنل تحت سرپرستی.
- اتخاذ تصمیم و صدور دستورات لازم برای بهبود عملیات اجرایی و رفع مشکلات و نقایص.
- بازدیدهای ادواری و اتفاقی از محل‌های کار، بطوریکه همواره از وضعیت تمام محل‌های کار مطلع باشد.
- سازماندهی حفظ اسناد و مدارک فنی، مغزه‌ها و نمونه‌های برداشت شده.
- تأیید و امضای نقشه‌ها و گزارش‌های فنی در مراحل مختلف عملیات.
- تنظیم گزارش‌های ادواری و اتفاقی پیشرفت کار جهت مقام مافوق و دارنده پروانه اکتشاف و درصورت لزوم ارسال آن جهت مراجع ذیربیط و یا وارد کردن اطلاعات در بانک‌های اطلاعاتی، طبق فرم‌ها و دستورالعمل‌های تعیین شده از سوی نظام مهندسی معدن.
- همکاری با بازارسان اعزامی و مراجع مسئول و دراختیار قرار دادن اطلاعات مورد نیاز در چهارچوب مقررات مؤسسه متبوع.
- انجام سایر اقداماتی که در چهارچوب اجرای مسؤولیت‌ها ضروری باشد.

تبصره - فرم‌ها و دستورالعمل‌های مربوط به انواع گزارش‌ها توسط نظام مهندسی معدن تهیه و بطور عمومی ابلاغ می‌شود.

۷ - شرایط اشتغال

مسئول فنی اکتشاف توسط دارنده پروانه اکتشاف، یا شخص حقیقی یا حقوقی جانشین وی، انتخاب و مشغول به کار می‌شود. طریقه استخدام مسئول فنی اکتشاف، طبق یکی از روش‌های معمول در کشور و یا در قالب قراردادی با مدت معین است. مدت قرارداد نباید کمتر از مدت پیش‌بینی شده انجام عملیات در طرح باشد و برنامه زمانی اشتغال مسئول فنی بر حسب نوع و حجم عملیات طبق طرح تعیین می‌شود. چگونگی جبران خسارت هر یک از طرفین، چنانچه انجام عملیات طبق برنامه پیش‌بینی شده و مطابق با مفاد قرارداد، به علت قصور طرف مقابل، انجام نشود، در قرارداد قابل تعیین است. پذیرش کار در چهارچوب صلاحیت فنی و ظرفیت اشتغال دارنده پروانه اشتغال مکلف است قبل از پذیرش کار یا انعقاد قرارداد، از سازمان استانی که عضو آن است استعلام و گواهی تأیید صلاحیت و ظرفیت اشتغال باقی‌مانده خود را به کارفرما ارائه نماید. تصویر پروانه اشتغال و گواهی سازمان نظام مهندسی استان جزو مدارک اشتغال به کار مسئول فنی اکتشاف است.

دارنده پروانه اکتشاف طبق ماده ۷ آیین‌نامه اجرایی قانون معدن موظف است مسئول فنی اکتشاف را به سازمان صنایع و معادن استان معرفی کند و مدت و شرایط اشتغال وی را اطلاع دهد و سازمان صنایع و معادن استان نیز مراتب را عیناً به سازمان نظام مهندسی معدن استان اطلاع می‌دهد.

درصورت ادامه اشتغال مسئول فنی اکتشاف، بیش از یک سال، لازم است هر سال مراحل فوق تکرار شود. چنانچه دارنده پروانه اشتغال عضو سازمان استان محل اشتغال نباشد، سازمان نظام مهندسی معدن استان موظف است مراتب را به سازمان استان مربوط گزارش کند. دارنده پروانه اشتغال خود به عنوان مسئول فنی اکتشاف و مشخصات محل اشتغال را به سازمان نظام مهندسی معدن استانی که عضو آن است اطلاع دهد تا در پرونده وی درج شود. مسئول فنی اکتشاف محق است درصورت تمایل با اعلام و استعفای کتبی قبلی، طبق مفاد قرارداد منعقده یا طبق مقررات استخدامی مؤسسه، از کار کناره‌گیری کند و همچنین کارفرما می‌تواند طبق مفاد قرارداد منعقده یا طبق مقررات استخدامی

مؤسسه، با اعلام قبلی یک ماهه به خدمات مسئول فنی اکتشاف خاتمه دهد. در اینصورت دارنده پروانه اکتشاف مکلف است طبق مراحل فوق و حداکثر ظرف مدت یک ماه، فرد دیگری را بجای وی تعیین و معرفی کند. تا زمان معرفی فرد جدید، مسئول فنی اکتشاف همچنان عهده‌دار انجام وظایف و مسئولیت‌های خود خواهد بود.

انجام وظیفه مسئول فنی اکتشاف در مدت اشتغال به عملیات اجرایی، برای عملیات اکتشاف تفصیلی به صورت تمام وقت و برای سایر مراحل اکتشافی بر حسب نوع و حجم عملیات می‌تواند به صورت پاره وقت باشد، اما حداقل آن برای طرح‌های درجه ۱، ۲، ۳ و ۴ به ترتیب ۱۰، ۸، ۶ و ۴ روز در ماه است. بدیهی است که در حالت اشتغال پاره وقت، مسئول فنی اکتشاف می‌تواند شغل دیگری نیز داشته باشد.

اشغال هر فرد به عنوان مسئول فنی اکتشاف بطور همزمان در دو طرح اکتشاف تفصیلی، غیرممکن است. اما برای سایر مراحل اکتشافی پذیرش مسئولیت حداکثر ۲ طرح اکتشافی بطور همزمان، با توجه به ظرفیت اشتغال بلامانع است. در هر حال مسئول فنی اکتشاف می‌تواند از ظرفیت اشتغال سالانه باقی‌مانده خود، طبق مقررات مؤسسه متبع و با موافقت سازمان نظام مهندسی معدن استان، برای انجام کارهای حرفة‌ای دیگر نیز استفاده کند.

تبصره - به منظور هماهنگ کردن مراحل مختلف انتخاب و انعقاد قرارداد با مسئول فنی اکتشاف، سازمان نظام مهندسی معدن می‌تواند فرم‌های لازم را تهیه و در اختیار سازمان‌های صنایع و معادن و نظام مهندسی معدن استان، جهت استفاده متقاضیان قرار دهد.

۸ - حق‌الزحمه

برای محاسبه میزان استفاده از ظرفیت اشتغال، حق‌الزحمه مسئول فنی اکتشاف با توجه به بزرگترین پایه پروانه اشتغال وی و طبق مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی، در حالت اشتغال تمام وقت برمنای نفرماه و در حالت اشتغال پاره وقت برمنای نفرروز با درنظرگرفتن تعداد روزهای تعیین شده در ماده ۷ این شرح شغل، منظور می‌شود. در حالت پاره وقت، مدت اشتغال برای طرح‌های درجه یک ۶ ماه و برای سایر طرح‌ها ۵ ماه تعیین می‌شود.

قرارداد فی‌مابین طرفین نیز می‌تواند برمنای تعریفه حق‌الزحمه برای پایه متناسب با درجه طرح طبق ماده ۲ این شرح شغل، تنظیم شود، که در این صورت ضرایب منطقه‌ای و سختی کار نیز قابل اعمال است. اضافات، فوق‌العاده‌ها، پاداش و کسور طبق قرارداد فی‌مابین یا مقررات عمومی کشور یا مقررات استخدامی مؤسسه متبع تعیین می‌شود.

پرداخت حق‌الزحمه مسئول فنی اکتشاف، منوط به ارائه خدمات طبق قرارداد فی‌مابین است و چنانچه انجام عملیات اکتشافی با طرح مصوب مطابقت داشته ولی منجر به صدور گواهی کشف نشود، قصوري متوجه مسئول فنی اکتشاف نخواهد بود.

چنانچه در شروع اقدامات مربوط به اخذ مجوز و قبل از صدور پروانه اکتشاف، مسئول فنی اکتشاف خدمات معینی را به صاحب کار ارائه کرده باشد، حق‌الزحمه این خدمات جدا از حق‌الزحمه مسئولیت فنی اکتشاف قابل پرداخت است.

۹ - تخلفات

تخلفات حرفة‌ای، انطباطی یا انتظامی مسئول فنی اکتشاف، طبق مفاد آینین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن توسط شورای انتظامی استان بررسی و در مورد آن تصمیم‌گیری می‌شود. علاوه بر آن دارنده پروانه اکتشاف یا جانشین وی می‌تواند در مورد تخلفات احتمالی مسئول فنی اکتشاف، مطابق مفاد قرارداد فی‌مابین یا مقررات مؤسسه، مشروط بر آنکه قبل‌به وی ابلاغ شده باشد، عمل نموده و درصورت لزوم از وی به مراجع ذیصلاح نیز شکایت نماید.

مسئول فنی اکتشاف تا هنگام رسیدگی و صدور حکم شورای انتظامی استان و در مدت اعتبار قرارداد استخدامی، همچنان عهده‌دار انجام وظایف و مسئولیت‌های خود خواهد بود و حق‌الزحمه وی نیز تا آخرین روز کار قابل پرداخت است.

بسمه تعالیٰ

مسئول تهییه گزارش پایان عملیات اکتشاف

کد شغل: ۱۰۰۶

۱ - کلیات

*ماده ۷ قانون معدن:

وزارت صنایع و معادن مکلف است پس از رسیدگی و تأیید عملیات اکتشافی، نسبت به صدور گواهی کشف، به نام دارنده پروانه اکتشاف اقدام نماید. در این گواهی نوع یا انواع ماده معدنی کشف شده، کمیت، کیفیت، حدود، مساحت و هزینه عملیات اکتشافی باید ذکر شود. گواهی مذبور با تأیید وزارت صنایع و معادن ظرف یک سال از تاریخ صدور، قابل انتقال به اشخاص ثالث خواهد بود.

تبصره ۱- چگونگی اجرای ماده فوق، بخصوص در صورت عدم تأیید عملیات اکتشافی، در آییننامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

تبصره ۲- در صورت عدم دستیابی به کانه پس از انجام عملیات اکتشافی، حقی برای دارنده پروانه اکتشاف ایجاد نمی شود.

*موادی از آییننامه اجرایی قانون معدن که در ارتباط با گزارش خاتمه عملیات اکتشافی هستند، به قرار زیر است:
ماده ۱۴- اکتشاف کننده موظف است پس از خاتمه عملیات اکتشافی با رعایت این آییننامه، گزارش جامعی که حاکی از پایان عملیات بوده و به امضای اشخاصی که قسمت های مختلف آن را تهییه نموده اند رسیده باشد، تهییه و همراه با اسناد، مدارک و اطلاعات زیر به وزارت صنایع و معادن تسلیم و رسید دریافت دارد:

(الف) حجم عملیات اکتشافی انجام شده سطحی و زیرزمینی از قبیل راهسازی، احداث ساختمان، خاکریزی و خاکبرداری، حفر ترانشه، چاهک، چاه، تونل اکتشافی و غیره با ذکر هزینه های انجام شده.

(ب) مقدار مواد ناریه و مصالح به کار رفته از قبیل چوب، آهن و نظایر آن با ذکر بهای آنها.

(ج) هزینه تهییه نقشه ها و آزمایشات و خدمات کارشناسی.

(د) هزینه آزمایش های کانه آرایی و فرآوری، تست های صنعتی و سایر هزینه ها.

(ه) گزارش پایانی عملیات، شامل نوع یا انواع ماده معدنی، میزان ذخیره قطعی و احتمالی و عیار متوسط ماده معدنی کشف شده و مدارک مربوط در مورد نحوه محاسبه مقدار ذخیره آن به انسمام کلیه نقشه ها و نتایج آنالیز نمونه ها.

(و) گزارش مطالعه فنی-اقتصادی اولیه و نتایج آن در قالب فرم های ارائه شده از سوی وزارت صنایع و معادن.
در صورت عدم ارائه گزارش پایان عملیات اکتشاف توسط دارنده پروانه اکتشاف در مهلت مقرر، پروانه اکتشاف از درجه اعتبار ساقط بوده و وزارت صنایع و معادن تعهدی در قبال هزینه های به عمل آمده ندارد.

ماده ۱۶- وزارت صنایع و معادن پس از وصول گزارش خاتمه عملیات اکتشافی، حداکثر ظرف ۲ ماه با مطالعه گزارش مذبور و اعزام گروه کارشناس فنی، انطباق گزارش اکتشاف کننده و عملیات انجام شده توسط وی را با مفاد این آییننامه تطبیق نموده و در صورت تأیید، گواهی نامه کشف به نام او صادر می نماید.

تبصره ۱- محدوده گواهی کشف، شامل محل هایی خواهد بود که طبق مفاد این آییننامه در آنجا عملیات اکتشاف انجام گرفته و وجود ذخایر اقتصادی در آن محدوده تأیید شده است. هم زمان با صدور گواهی کشف، مابقی محدوده پروانه اکتشاف آزاد می گردد.

تبصره ۲- در صورتی که بهره برداری از هر یک از مواد معدنی مکشوفه، به طور مستقل امکان پذیر باشد، با توجه به میزان ذخیره و محاسبات فنی و اقتصادی از لحاظ بهره برداری برای هر یک از مواد معدنی در محدوده مشخص، گواهی کشف جداگانه ای صادر می شود.

نظام نامه ها و دستور العمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

شرح و شرایط شغل مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف

صفحه ۲ از ۵

تبصره ۳- در صورتی که عملیات اکتشافی منجر به صدور گواهی کشف نشده باشد، پروانه اکتشاف خود به خود لغو و صاحب آن حق و حقوق بعدی خواهد داشت.

تبصره ۴- در صورتی که وزارت صنایع و معادن ذخیره اکتشاف شده را جهت صدور گواهی کشف کافی نداند، می‌تواند برای ذخیره کشف شده‌ای که مورد تأیید می‌باشد اجازه برداشت صادر نماید. بدینهی است در این صورت حقوق دولتی طبق مفاد این آیین نامه دریافت خواهد شد.

ماده ۱۷- چنانچه گزارش یا عملیات اکتشافی پس از تطبیق با مواد این آیین نامه ناقص باشد، وزارت صنایع و معادن مهلت مناسبی تعیین خواهد نمود تا اکتشاف کننده نسبت به رفع نقص اقدام نماید و اگر در خاتمه این مهلت، رفع نقص نگردد، پروانه اکتشاف از درجه اعتبار ساقط می‌شود و امتیازی برای دارنده آن منظور خواهد شد.

* در مواد آیین نامه اجرایی قانون معادن، نوع طرح اکتشاف و مرحله آن مشخص نشده است. اما این شرح شغل برای تمام مواردی که نیاز به تهیه گزارش پایان عملیات اکتشافی دارد قابل اجرا است.

* مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف، شخصی است که از سوی دارنده پروانه عملیات به این منظور تعیین می‌شود و وظیفه تهیه و ارائه گزارش پایانی عملیات اکتشافی را به عهده دارد.

* خدمات تهیه طرح اکتشاف، مسئول فنی عملیات اکتشاف و تهیه گزارش پایان اکتشاف، جدا از یکدیگر است، ولی انجام آنها توسط یک شخص بلامانع است.

۲- صلاحیت فنی

مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف باید دارای پروانه اشتغال در رسته پی‌جوبی و اکتشاف و در زمینه طراحی یا اجرای اکتشاف باشد.

به استناد بند الف ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن، حداقل پایه پروانه اشتغال مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف برای کانسارهای درجه ۱، ۲، ۳ و ۴ به ترتیب ارشد، ۱، ۲ و ۳ در زمینه طراحی یا اجرای اکتشاف تعیین می‌شود. تشخیص موارد استثنای به عهده وزارت صنایع و معادن است.

برای تعیین درجه فعالیت، از دستورالعملی که طبق تبصره ۱ ماده ۱۲ فوق الاشاره، بار اول توسط وزارت صنایع و معادن تهیه شده و بازنگری آن به پیشنهاد سازمان نظام مهندسی معدن و تصویب وزارت است، استفاده می‌شود. این دستورالعمل، درجه‌بندی طرح‌های اکتشافی را بر حسب نوع و میزان عملیات مشخص می‌کند.

۳- ساختار تشکیلاتی

مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف توسط دارنده پروانه اکتشاف (حقیقی یا حقوقی) تعیین و استخدام می‌شود و زیر نظر وی یا جانشین وی انجام وظیفه می‌کند.

چنانچه دارنده پروانه اکتشاف، تهیه گزارش را به یک شخص حقوقی (مؤسسه) واگذار کند، کارشناس مسئول تهیه گزارش، توسط مدیریت آن مؤسسه تعیین می‌شود و لازم است با امضا و ممهور کردن گزارش پایان عملیات، مسئولیت تهیه آن را به عهده گیرد. طبق مفاد ماده ۱۶ آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن، علاوه بر تهیه کننده گزارش، مدیرعامل یا رئیس مؤسسه نیز باید با امضا کردن گزارش، مسئولیت آن را بپذیرد.

چنانچه گزارش پایان عملیات اکتشاف دارای بخش‌های مختلفی است که باید توسط متخصصان ذیربط تهیه شود (مانند رئوفیزیک، رئوشیمی، آزمایش‌های کانه‌آرایی و غیره)، طبق ماده ۱۴ آیین نامه اجرایی قانون معادن، هر بخش باید توسط متخصص مربوط، که وظیفه تهیه آن را به عهده داشته، به امضا برسد و مهر شود. هر کدام از تهیه کنندگان و امضا کنندگان بخش‌های گزارش باید دارای صلاحیت فنی لازم (پروانه اشتغال با پایه متناسب) باشند. نقشه‌های مورد استفاده در عملیات اکتشافی و

نظام نامه ها و دستور العمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

شرح و شرایط شغل مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف

صفحه ۵ از ۳

محاسبات گزارش نیز باید توسط نقشه بردار ذیصلاح امضا و مهر شده باشد. مجموع گزارش باید توسط مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف امضا و مهر شود.

در معادن در حال بهره برداری، مسئولیت تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف در پروژه های اکتشاف تکمیلی یا تفصیلی، به عهده مسئول زمین شناسی استخراجی معدن یا شخصی است که طبق ساختار تشکیلاتی مؤسسه تعیین می شود، که در هر صورت برای صدور گواهی کشف باید دارای صلاحیت فنی لازم طبق بند ۲ باشد. (برای تهیه گزارش هایی که به منظور صدور گواهی کشف نباشد، صلاحیت فنی وی دارا بودن پروانه استغلال در رسته پی جویی و اکتشاف و در زمینه طراحی یا اجرا، با پایه حداقل ۲ برای معادن درجه ۱ و حداقل ۳ برای سایر معادن است. تشخیص موارد استثنای عهده وزارت صنایع و معادن است).

۴- مسئولیت ها

اهم مسئولیت های تهیه کننده گزارش پایان عملیات اکتشاف به شرح زیر است:

- کامل بودن گزارش و نقشه ها و محاسبات و رعایت دقت لازم در تهیه آنها.
- رعایت اصول و مقررات فنی و مهندسی و استانداردهای متداول.
- رعایت تعهدات دارنده پروانه عملیات در مورد حسن اجرای قانون معادن و آیین نامه اجرایی آن در امور فنی.
- ارائه اطلاعات کافی از مشخصات کانسال برای ادامه عملیات و طراحی معادن.
- حفظ اسرار صاحب کار و محرمانه نگهداری اسناد و اطلاعات کسب شده هنگام ارائه خدمات حرفه ای، جز در مواردی که مغایر مصالح جامعه باشد یا توسط مقامات ذیصلاح قانونی خواسته شود.
- منظور کردن شناسایی سایر مواد معدنی در محدوده پروانه اکتشافی.
- رشد فناوری و بکارگیری فنون و روش های نوین.
- هر موضوع دیگر تأثیرگذار بر بهبود گزارش پایان عملیات اکتشاف.

تبصره ۱- پذیرش مسئولیت های فوق توسط مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف، رافع مسئولیت های مقام مافوق وی و دارنده پروانه اکتشاف نخواهد بود.

تبصره ۲- چنانچه عملیات اکتشاف مطابق با طرح اکتشافی مصوب انجام نشده و یا اختلاف زیادی با آن داشته باشد، مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف موظف است مغایرت ها را به طور صریح و روشن در گزارش خود درج کند.

۵- اختیارات

مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف، برای اجرای مسئولیت های خود، در چهار چوب دستورالعمل ها، مقررات، استانداردها و ضوابط فنی و حرفه ای موجود و متداول دارای اختیار کامل است. البته نظرات و خواسته های کارفرما در تهیه گزارش باید ملاحظه شود. ولی چنانچه مقام مافوق وی یا کارفرما، دستوری برخلاف مقررات و ضوابط فنی و حرفه ای صادر کند، مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف باید ضمن تذکر به وی، گزارش را براساس ضوابط تهیه کند و چنانچه مقام مربوط بر نظر خود اصرار ورزد، مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف باید مراتب را به وی و به سازمان صنایع و معادن و سازمان نظام مهندسی معدن استان کتاب گزارش کند، اما به هر صورت اختیار تهیه گزارش برخلاف ضوابط را ندارد.

مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف می تواند با موافقت کارفرما یا مقام مافوق خود، برای تهیه گزارش از خدمات کارشناسان مورد نظر خود استفاده کند اما به هر حال مسئولیت کلی گزارش به عهده وی است.

۶- شرح وظایف

اهم وظایف مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف، شامل موارد زیر است:

- درخواست ارائه مدارک، نقشه ها و اطلاعات کسب شده در عملیات اکتشافی از کارفرما.
 - بررسی شرح خدمات قرارداد تهیه گزارش و مدارک ارائه شده توسط کارفرما.
 - کسب اطلاعات نظری برای تهیه گزارش.
 - بازدید از محدوده عملیات اکتشافی و تعیین حجم عملیات انجام شده.
 - بررسی، تطبیق و تأیید نقشه ها، مدارک و اطلاعات ارائه شده.
 - بررسی و انتخاب روش های محاسبه و نرم افزارهای مناسب.
 - پیشنهاد اجرای عملیات تکمیلی در صورت ناقص بودن اطلاعات مورد نیاز.
 - تدوین گزارش نهایی به استناد نقشه ها، مدارک و اطلاعات ارائه شده و براساس ضوابط و مقررات فنی.
 - اصلاح گزارش براساس نظرات کارفرما و دستگاه های مسئول صدور گواهی کشف در صورت لزوم.
 - تهیه شناسنامه کانسال طبق الگوی تعیین شده توسط وزارت صنایع و معادن در صورت لزوم.
 - انجام سایر اقداماتی که در چهار چوب اجرای مسئولیت ها و شرح خدمات قرارداد ضروری باشد.
- تبصره - ضوابط و معیارهای فنی و الگوی تهیه گزارش های مربوط به عملیات اکتشافی بر حسب نوع و مرحله طبق دستورالعمل های جداگانه توسط وزارت صنایع و معادن با همکاری سازمان نظام مهندسی معدن تهیه و ابلاغ می شود.

۷ - شرایط اشتغال

مسئول تهیه گزارش پایان اکتشاف توسط دارنده پروانه اکتشاف، یا شخص حقیقی یا حقوقی جانشین وی، انتخاب و مشغول به کار می شود. مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف، یا جزو کارکنان دائمی کارفرما است، یا در قالب قراردادی با مبلغ و مدت معین به کار گرفته می شود. مدت قرارداد برمبنای مهلت های مقرر در آیین نامه اجرایی قانون معادن و با منظور کردن مدت لازم برای بررسی توسط سازمان صنایع و معادن و احتمال اصلاح مجدد گزارش، تعیین می شود و حدود ۴ ماه است. در طرح های اکتشافی که به منظور اخذ گواهی کشف نیست، مدت قرارداد بر حسب نوع کار تعیین می شود.

پذیرش کار در چهار چوب صلاحیت فنی و ظرفیت اشتغال دارنده پروانه اشتغال است. لذا دارنده پروانه اشتغال مکلف است قبل از پذیرش کار یا انعقاد قرارداد، از سازمان استانی که عضو آن است استعلام و گواهی تأیید صلاحیت و ظرفیت اشتغال باقی مانده خود را به کارفرما ارائه کند.

چنانچه دارنده پروانه اشتغال عضو سازمان استان محل اشتغال نباشد، سازمان نظام مهندسی معدن استان موظف است مراتب را به سازمان استان مربوط گزارش کند. دارنده پروانه اشتغال نیز مکلف است مراتب اشتغال خود را به عنوان مسئول تهیه گزارش پایان اکتشاف و مشخصات آن را به سازمان نظام مهندسی معدن استانی که عضو آن است اطلاع دهد تا در پرونده وی درج شود.

باتوجه به کوتاه مدت بودن خدمات، انجام وظیفه مسئول تهیه گزارش پایان اکتشاف پاره وقت محسوب می شود. اشتغال هر فرد به عنوان مسئول تهیه گزارش پایان اکتشاف حداقل در ۲ طرح اکتشافی بطور همزمان، با توجه به ظرفیت اشتغال و با رعایت ضوابط مربوط بلامانع است.

تبصره - سازمان نظام مهندسی معدن می تواند به منظور هماهنگ کردن مراحل مختلف انتخاب و انعقاد قرارداد با مسئول تهیه گزارش پایان اکتشاف، فرم های لازم را تهیه و در اختیار متقاضیان و سازمان صنایع و معادن استان قرار دهد.

۸ - حق الزحمه

چنانچه مسئول تهیه گزارش پایان اکتشاف جزو کارکنان دائمی کارفرما نباشد، حق الزحمه مقطوع وی طبق تعرفه مبانی قیمت گذاری خدمات مهندسی صادره از سوی سازمان نظام مهندسی معدن تعیین و ابلاغ می شود. به حق الزحمه پایه ضریبی

نظام نامه ها و دستور العمل ها

شرح و شرایط شغل مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

صفحه ۵۵ از ۵

تعلق نمیگیرد. حق مأموریت و هزینه‌های سفر طبق مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی و اضافات، فوق العاده‌ها، پاداش و کسور طبق قرارداد فی‌مابین یا مقررات جاری کشور یا مقررات استخدامی مؤسسه متبوع تعیین می‌شود.

چنانچه به‌هرعلتی گزارش تهیه نشود و قرارداد فی‌مابین فسخ شود، موضوع باید توسط کارفرما گواهی شود و سازمان استان محل اشتغال موضوع را بررسی کرده و در صورت تأیید، مقدار کسر شده از ظرفیت اشتغال مجدداً برگشت داده می‌شود. چنانچه به‌هر علتی مدت اجرای کار تمدید شود، مقدار کسر شده از ظرفیت اشتغال تغییری نخواهد کرد.

پرداخت حق‌الزحمه مسئول تهیه گزارش اکتشاف، منوط به ارائه خدمات طبق قرارداد فی‌مابین است و چنانچه انجام عملیات اکتشافی به‌هر علتی منجر به صدور گواهی کشف نشود، قصوری متوجه مسئول تهیه گزارش پایان اکتشاف نخواهد بود.

۹ - تخلفات

تخلفات حرفه‌ای، انطباطی یا انتظامی مسئول تهیه گزارش پایان عملیات اکتشاف، طبق مفاد آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن، توسط شورای انتظامی استان بررسی و در مورد آن تصمیم‌گیری می‌شود. علاوه برآن دارنده پروانه اکتشاف یا جانشین وی می‌تواند در مورد تخلفات احتمالی مسئول تهیه گزارش پایان اکتشاف، مطابق مفاد قرارداد فی‌مابین، عمل نموده و در صورت نیاز از وی به مراجع ذیصلاح نیز شکایت کند.

مسئول تهیه گزارش پایان اکتشاف تا هنگام رسیدگی و صدور حکم شورای انتظامی استان، مطابق مفاد قرارداد به انجام وظایف خود ادامه می‌دهد و حق‌الزحمه وی نیز مطابق مفاد قرارداد قبل پرداخت است.

بسمه تعالیٰ

مسئول زمین شناسی استخراجی معدن

کدشغل: ۱۰۰۳

۱- تعاریف

مسئول زمین شناسی استخراجی معدن، هدایت عملیات استخراجی را به منظور حصول حداکثر بازیابی ذخایر و تولید محصول با کیفیت بهینه به عهده دارد.

تعاریف واژه ها و اصطلاحات بکار رفته در دستورالعمل، مطابق قانون نظام مهندسی معدن و آیین نامه اجرایی آن است.

۲- ساختار تشکیلاتی

تا زمانی که ساختار تشکیلاتی معدن بطور عمومی از سوی وزارت صنایع و معدن تعیین نشده است، تعیین یک نفر به عنوان مسئول زمین شناسی استخراجی معدن، در معدن درجه یک الزامی، در معدن درجه ۲ حسب مورد به تشخیص وزارت صنایع و معدن و در بقیه معدن اختیاری است.

چنانچه معدن دارای دفتر طراحی یا دفتر فنی باشد، مسئول زمین شناسی استخراجی زیر نظر مسئول دفتر طراحی یا دفتر فنی و در سایر معدن زیر نظر مسئول فنی معدن انجام وظیفه می کند.

برحسب نیاز و طبق ساختار سازمانی معدن، ممکن است واحد زمین شناسی استخراجی متشكل از تعدادی کارشناس زمین شناسی استخراجی باشد که زیر نظر مسئول زمین شناسی استخراجی معدن انجام وظیفه کنند. در این حالت شرح وظایف هر یک از کارکنان واحد، توسط مسئول زمین شناسی استخراجی معدن تعیین می شود.

در معادنی، که دارای مسئول زمین شناسی استخراجی است، چنانچه تهیه و اجرای پروژه اکتشاف تکمیلی یا تفصیلی ضرورت پیدا کند، مسئولیت تهیه طرح و همچنین مسئولیت فنی عملیات اکتشافی را می توان به عهده مسئول زمین شناسی استخراجی معدن، در صورتی که دارای صلاحیت لازم باشد، قرار داد.

۳- صلاحیت فنی

مسئول زمین شناسی استخراجی معدن باید دارای پروانه استغال در رسته پی جوبی و اکتشاف باشد. حداقل صلاحیت فنی برای معدن درجه یک، دارا بودن پایه دو در یکی از زمینه های طراحی یا اجرا یا پایه یک در زمینه نظارت و برای معدن درجه دو، دارا بودن پایه سه در یکی از زمینه های طراحی یا اجرا یا پایه دو در زمینه نظارت است.

تشخیص موارد استثنای به عهده سازمان نظام مهندسی معدن استان است.

چنانچه در پروژه های اکتشاف تکمیلی یا تفصیلی، مسئولیت تهیه طرح به عهده مسئول زمین شناسی استخراجی معدن گذاشته شود، صلاحیت فنی وی باید با ضوابط تهیه طرح اکتشافی منطبق باشد.

۴- مسئولیت ها

مسئولیت های کلی زمین شناس استخراجی معدن به شرح زیر است:

- بهرهوری بهینه ذخایر در برنامه ریزی استخراجی و جلوگیری از اتلاف منابع مواد معدنی.
- بهینه سازی کیفیت محصول در برنامه ریزی استخراج.
- رعایت تعهدات دارنده پروانه عملیات در مورد حسن اجرای قانون معدن و آیین نامه اجرایی آن در امور فنی.
- حصول اطلاعات کافی از مشخصات و ذخایر کانسar برای ادامه عملیات بطور مداوم.

- حفظ اسرار صاحب کار و محترمانه نگهداشتن استناد و اطلاعات کسب شده هنگام ارائه خدمات حرفه‌ای، جز در مواردی که مغایر مصالح جامعه باشد یا توسط مقامات ذیصلاح قانونی خواسته شود.
 - دارا بودن اطلاعات کامل از دستورالعمل‌ها، استانداردها، ضوابط و معیارهای فنی و رعایت اصول و مقررات فنی و مهندسی و استانداردهای متداول.
 - رشد فناوری و بکارگیری فنون و روش‌های نوین.
 - هر موضوع دیگر تأثیرگذار بر بهبود کمی و کیفی بهره‌برداری از معدن.
- تبصره ۱- پذیرش مسئولیت‌های فوق توسط مسئول زمین شناسی استخراجی معدن، رافع مسئولیت‌های مقام مافوق وی نخواهد بود.

۵- اختیارات

اختیارات مسئول زمین شناسی استخراجی معدن شامل مواردی از قبیل انتخاب روش‌های طراحی، محاسبات، نمونه‌برداری و انجام آزمایش‌ها، انتخاب نرم‌افزارها، انتخاب یا تدوین دستورالعمل‌های لازم به منظور نظارت، اندازه‌گیری و کنترل، نظارت بر عملکرد پرسنل تحت سرپرستی و اجرای سایر امور در ارتباط با مسئولیت‌های خود است. انجام نظرات، خواسته‌ها و دستورات مقام مافوق، از مسئولیت‌ها و اختیارات وی در رعایت دستورالعمل‌ها، مقررات، استانداردها و ضوابط فنی و حرفه‌ای موجود و متداول، نمی‌کاهد.

۶- شرح وظایف

وظایف کلی مسئول زمین شناسی استخراجی، شامل موارد زیر است:

- بررسی نظرها، پیشنهادهای خواسته‌ها و دستورات مقام مافوق.
- گردآوری، دسته‌بندی و بایگانی کلیه اطلاعات، مدارک، گزارش‌ها و نقشه‌های مربوط به عملیات اکتشافی و اطلاعات کسب شده در حین عملیات استخراجی.
- گردآوری و حصول اطلاع از آخرین دستورالعمل‌ها، استانداردها، ضوابط و معیارهای فنی مربوط.
- مطالعه، محاسبه، طراحی، برنامه‌ریزی، تدوین دستورالعمل‌ها، تهیه نقشه‌های مختلف و ارائه گزارش‌های مورد نیاز بصورت ادواری و در زمان‌های تعیین شده توسط مقام مافوق.
- بررسی و انتخاب روش‌ها و ابزار مناسب برای عملیات زمین شناسی استخراجی.
- انتخاب و بکارگیری نرم‌افزارهای مناسب برای تهیه نقشه‌ها و انجام محاسبات و تبدیل اطلاعات در روش‌های دستی به اطلاعات قابل استفاده در روش‌های کامپیووتری.
- بازدید ادواری (طبق برنامه) و موردي (در زمان‌های مورد نیاز) از محل‌های اجرای عملیات.
- برداشت‌های زمین شناسی سطحی، مغزه‌های حاصل از گمانه‌های اکتشافی، محل‌های عملیات استخراجی در معادن روباز (پله‌های استخراجی) و زیرزمینی (چاه، تونل، کارگاه استخراج,...).
- نمونه‌برداری از کانسنگ و سنگ‌های باطله از محل‌های انجام عملیات در مقیاس آزمایشگاهی.
- طراحی و برداشت نمونه نماینده برای انجام آزمایش‌های در مقیاس پایلوت.
- انجام محاسبات و بهروزآوری برآوردهای ذخایر از نظر کمی و کیفی.
- همکاری، پاسخ‌گویی و تهیه اطلاعات و گزارش‌های مورد نیاز طراحی معدن و مسئولان اجرایی معدن.
- تعیین روش‌های آزمایش‌های مورد نیاز، انتخاب آزمایشگاه، آماده‌سازی نمونه‌ها، نظارت بر انجام عملیات آزمایشگاهها، دریافت نتایج، بررسی و تعبیر و تفسیر نتایج.

- تهییه نقشه های زمین شناسی و پروفیل های مختلف بصورت ادواری و در زمان های مورد نیاز.
 - تهییه نقشه های پهنه بندی و یا بلوک بندی شده کانسار و زون های استخراجی در محدوده عملیات معدنی و بر حسب روش استخراج و انجام محاسبات تناز- عیار در هر بلوک بصورت ادواری برای برنامه ریزی استخراجی.
 - همکاری در تنظیم برنامه های ماهانه، سالانه و درازمدت برای استخراج و حفاری ها.
 - نظارت بر انجام فعالیت های جاری و وظایف پرسنل تحت سرپرستی.
 - انجام سایر اقداماتی که در چهار چوب اجرای مسؤولیت ها ضروری باشد.
- تبصره - جزئیات وظایف مسئول زمین شناسی استخراجی معدن بر حسب شرایط هر معدن تعیین می شود.

۷- شرایط اشتغال

طریقه استخدام مسئول زمین شناسی استخراجی معدن، در موارد الزامی بطور تمام وقت است ولی برای موارد اختیاری می تواند بطور پاره وقت باشد. استخدام یا انعقاد قرارداد تابع مقررات جاری کشور است و بعلاوه می تواند منطبق بر مقررات استخدامی مؤسسه متبوع باشد. ارجاع سمت ها یا وظایف دیگر به مسئول زمین شناسی استخراجی با توافق طرفین بلامانع است.

۸- حق الزحمه

حداقل حق الزحمه مسئول زمین شناسی استخراجی بر حسب تعریفهای مصوب سازمان نظام مهندسی معدن و براساس پایه ۲ برای معدن درجه یک و پایه ۳ برای معدن درجه ۲ تعیین می شود. شرایط پرداخت حق الزحمه و کسور طبق مقررات جاری کشور است.

میزان استفاده از ظرفیت اشتغال در مشاغل تمام وقت، برمبنای پایه مناسب با درجه معدن و طبق مقررات سازمان نظام مهندسی معدن محاسبه می شود. (برای کارشناس زمین شناسی استخراجی تمام وقت که زیر نظر مسئول زمین شناسی استخراجی معدن انجام وظیفه می کند یک رتبه پایین تر منظور می شود). در اشتغال پاره وقت، گواهی کارفرما و ارائه رونوشت قرارداد مربوط، برای تعیین نسبت استفاده از ظرفیت اشتغال ضروری است.

۹- تخلفات

تخلفات حرفه ای، انطباطی یا انتظامی مسئول زمین شناسی استخراجی معدن، طبق مفاد آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن توسط شورای انتظامی استان بررسی و در مورد آن تصمیم گیری می شود.

مسئول زمین شناسی استخراجی معدن تا هنگام رسیدگی و صدور حکم شورای انتظامی استان و در مدت اعتبار قرارداد، مطابق مفاد قرارداد به انجام وظایف خود ادامه میدهد و حق الزحمه وی نیز مطابق مفاد قرارداد قابل پرداخت است.

بسمه تعالیٰ

شرح و شرایط شغل مسئول تهیه طرح نقشه‌های زمین‌شناسی

کد شغل: ۱۰۰۷

۱- کلیات

در هر یک از مراحل عملیات معدنی که تهیه نقشه زمین‌شناسی ضرورت داشته باشد تعیین یک نفر به عنوان مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی الزامی است.

خدمات تهیه طرح اکتشاف، گزارش پایان اکتشاف، مسئول فنی عملیات اکتشاف و مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی، جدا از یکدیگر است ولی انجام آنها توسط یک شخص بلامانع است. ضوابط و معیارهای فنی و الگوی تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی طبق دستورالعمل‌های جداگانه توسط وزرات صنعت، معدن و تجارت یا سازمان نظام مهندسی معدن تهیه و ابلاغ می‌شود.

۲- صلاحیت فنی

مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی باید دارای پروانه اشتغال در رسته پی‌جویی و اکتشاف و یکی از زمینه‌های طراحی، نظارت یا اجرا باشد. پایه پروانه اشتغال مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی، برای تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی درجه ۴، ۳، ۲، ۱ باید به ترتیب حداقل پایه ارشد، ۲، ۱ و ۰ باشد. موارد استثنای توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین می‌شود.

تبصره یک: گذراندن دوره‌های GIS و تهیه نقشه‌های بزرگ مقیاس زمین‌شناسی ضروری است. تبصره دو: درجه نقشه زمین‌شناسی طبق دستورالعمل جداگانه‌ای تعیین می‌شود.

تبصره سه: دارنده پروانه اکتشاف در صورت داشتن صلاحیت فنی می‌تواند طبق این شرح شغل، مسئولیت تهیه نقشه زمین‌شناسی محدوده خود را به عهده گیرد.

۳- ساختار تشکیلاتی

مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی توسط دارنده پروانه عملیات معدنی انتخاب و زیر نظر مسئول فنی اکتشاف انجام وظیفه می‌نماید.

واگذاری سایر وظایف یا مسئولیت‌ها با حفظ سمت مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی از سوی مؤسسه متبوع، با توافق وی بلامانع است.

۴- مسئولیت‌ها

مسئول تهیه نقشه بالاترین مقام مسئول در تهیه نقشه‌های تحت سرپرستی خود بوده و مسئولیت‌های کلی وی به شرح زیر است:

کامل بودن داده‌ها، اطلاعات و نقشه‌های مورد نیاز برای تهیه نقشه انطباق محدوده تهیه نقشه با مختصات محدوده مورد نظر کارفرما

رعایت تعهدات فنی دارنده پروانه عملیات معدنی در خصوص قانون معادن و آئین‌نامه اجرایی آن حفظ اسرار صاحب کار و محترمانه نگه داشتن اسناد و اطلاعات کسب شده، جز در مواردی که توسط مقامات ذیصلاح قانونی خواسته شود.

رعایت اصول و مقررات فنی و مهندسی و استانداردهای متداول

توجه دقیق و کافی به لیتلولوژی و گسترش کانسار مورد نظر در نقشه استفاده مطلوب از منابع (مالی، تجهیزات و ماشین آلات، نیروی انسانی،...) بکارگیری فنون و روش‌های نوین در تهیه نقشه هر موضوع دیگر تأثیرگذار بر بهبود کیفی و روند تهیه نقشه تبصره ۱: پذیرش مسئولیت‌های فوق توسط مسئول تهیه نقشه، رافع مسئولیت‌های مقام مافوق وی و دارنده پروانه عملیات معدنی نخواهد بود.

تبصره ۲: در صورتیکه برداشت صحرایی توسط نقشه‌بردار و مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی همزمان انجام شود نقشه‌بردار و مسئول تهیه نقشه هر کدام مسئول صحت و دقت عملیات مربوط به خود می‌باشند.

۵- اختیارات

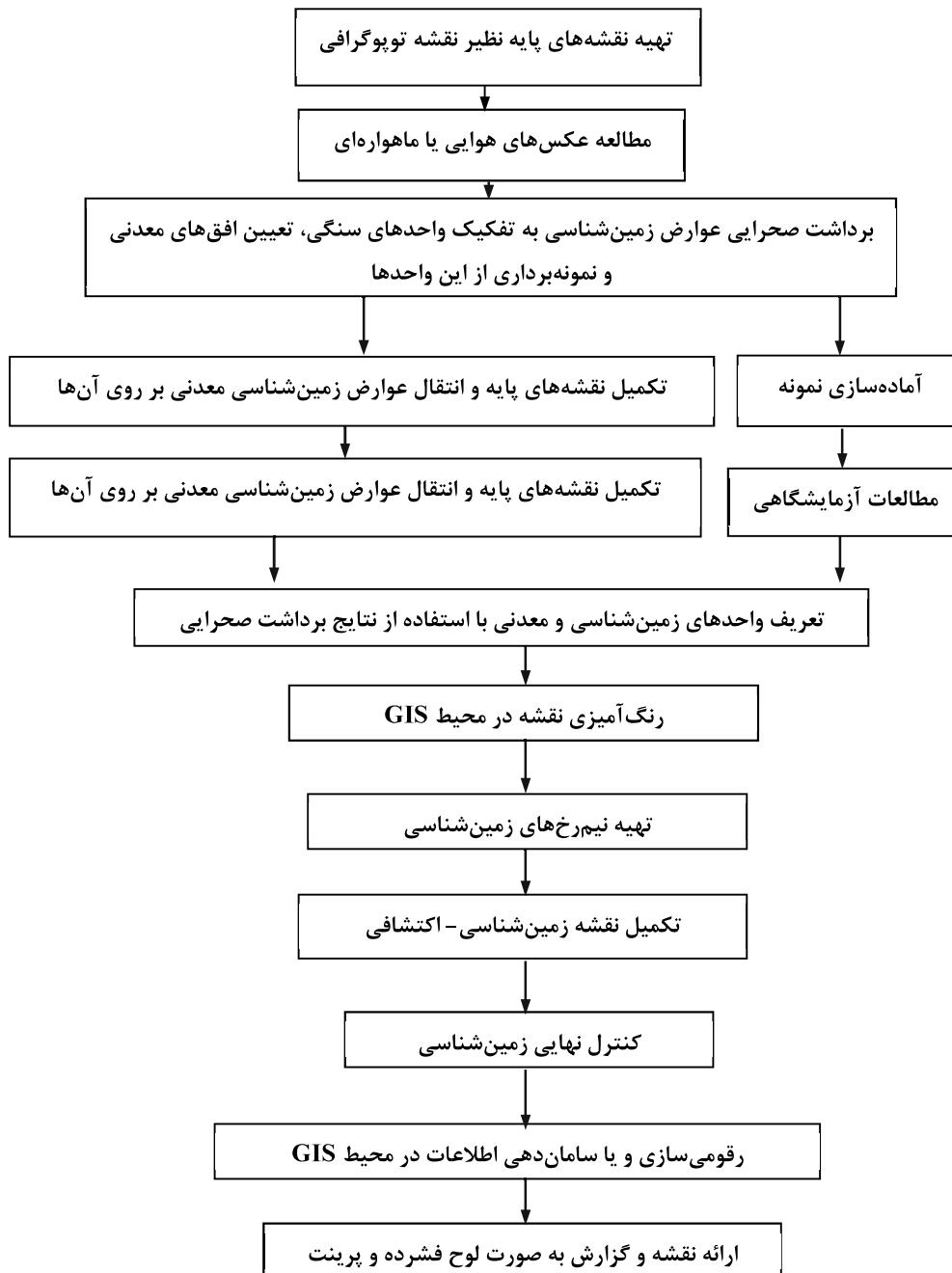
مسئول تهیه نقشه برای اجرای مسئولیت‌های خود، در چهار چوب دستورالعمل‌ها، مقررات، استانداردها، ضوابط فنی و حرفه‌ای و مقررات مؤسسه متبوع دارای اختیار کامل است. چنانچه مقام مافوق وی یا دارنده پروانه عملیات معدنی بر کاهش اختیارات او اصرار ورزد یا دستوری برخلاف مقررات و ضوابط فنی و حرفه‌ای صادر کند، مسئول تهیه نقشه می‌تواند ابتدا کتابه‌ای به وی متذکر شده و در صورت عدم توجه، مراتب را به سازمان صنعت، معدن و تجارت و سازمان نظام مهندسی معدن استان کتابه‌ای گزارش کند. در این صورت آن بخش از مسئولیت وی که بر اثر کاهش اختیارات یا صدور دستور مغایر با مقررات، قبل اجرا نبوده، از عهده وی ساقط خواهد شد.

۶- شرح وظایف

اهم وظایف مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی شامل موارد زیر است:

درخواست ارائه مدارک، نقشه‌ها و اطلاعات مورد نیاز از کارفرما و حصول اطمینان از کامل بودن آنها تعیین نقاط اکتشافی روی عکس‌های هوایی و ماهواره‌ای و حصول اطمینان از قرار گرفتن آنها در داخل محدوده اخذ اطلاعات رقومی همراه با نقشه‌های توپوگرافی تأیید شده محدوده مورد نظر جهت تهیه نقشه

راعیت ضوابط تهیه نقشه طبق نمودار زیر:

زمین‌شناسی از کارفرما یا نقشه‌بردار ذیصلاح کارفرما بررسی، تطبیق و تأیید نقشه‌ها، مدارک و اطلاعات ارائه شده پیشنهاد اجرای عملیات تکمیلی در صورت ناقص بودن اطلاعات مورد نیاز

طبقه بندی و تجزیه و تحلیل، مدارک و اطلاعات ارائه شده بر اساس ضوابط و مقررات فنی اصلاح نقشه براساس نظرات کارفرما و دستگاه‌های مسئول صدور گواهی کشف در صورت لزو م انجام سایر اقداماتی که در حیطه مسئولیت و شرح خدمات قرارداد ضروری باشد

۷- شرایط اشتغال

مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی توسط دارنده پروانه عملیات معدنی یا شخص حقیقی یا حقوقی جانشین وی، انتخاب و با انعقاد قرارداد پاره وقت مشغول به کار می‌شود.

طریقه استخدام مسئول تهیه نقشه، طبق یکی از روش‌های معمول در کشور و یا در قالب قراردادی با مدت یا کار معین است. مدت قرارداد نباید کمتر از مدت پیش‌بینی شده انجام عملیات در طرح باشد. برنامه زمانی اشتغال مسئول تهیه نقشه برحسب نوع و حجم عملیات طبق طرح تعریف می‌شود. چگونگی جبران خسارت هر یک از طرفین، چنانچه انجام عملیات طبق برنامه پیش‌بینی شده و مطابق با مفاد قرارداد، به علت قصور طرف مقابل انجام نشود، در قرارداد قبل تعیین است.

پذیرش کار در چهارچوب صلاحیت فنی و ظرفیت اشتغال دارنده پروانه اشتغال است. لذا دارنده پروانه اشتغال مکلف است قبل از پذیرش کاریا انعقاد قرارداد، از سازمان استانی که عضو آن است استعلام و گواهی تأیید صلاحیت و ظرفیت اشتغال باقی مانده خود را به کارفرما ارائه نماید. تصویر پروانه اشتغال و گواهی سازمان نظام مهندسی معدن استان جزو مدارک اشتغال به کار مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی است و به قرارداد پیوست می‌شود.

چنانچه دارنده پروانه اشتغال عضو سازمان استان محل اشتغال نباشد، سازمان نظام مهندسی معدن استان موظف است مراتب را به سازمان استان مربوط گزارش کند. دارنده پروانه اشتغال نیز مکلف است مراتب اشتغال خود به عنوان مسئول تهیه نقشه و اطلاعات محل اشتغال را به سازمان نظام مهندسی معدن استانی که عضو آن است اطلاع دهد تا در پرونده وی درج و از ظرفیت نامبرده کسر گردد.

مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی می‌تواند با اعلام و استعفای کتبی، طبق مفاد قرارداد منعقده یا طبق مقررات استخدامی مؤسسه متبوع، از کارکناره‌گیری کند و همچنین کارفرما می‌تواند طبق مفاد قرارداد منعقده یا طبق مقررات استخدامی مؤسسه، به خدمات مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی خاتمه دهد. در این صورت دارنده پروانه عملیات معدنی ملزم به جایگزینی وی با فرد ذیصلاح دیگری خواهد بود. مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی موظف است کلیه اطلاعاتی را که تا تاریخ انفال کسب کرده و کلیه مستندات و مدارک را به کارفرما یا فردی که جایگزین وی شده تحويل دهد.

اشغال هر فرد به عنوان مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی بطور همزمان، حداقل برای تهیه دو نقشه، با توجه به ظرفیت اشتغال بلامانع است.

سازمان نظام مهندسی معدن می‌تواند فرم‌های لازم برای انعقاد قرارداد با مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی را تهیه و در اختیار متقاضیان قرار دهد.

۸- حق الزحمه

چنانچه مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی جزو کارکنان تمام وقت کارفرما نباشد، حداقل حق الزحمه پایه وی بر مبنای تعرفه‌های [ambilانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی] و با توجه به درجه نقشه زمین‌شناسی به ترتیب زیرتعیین و طبق [دستورالعمل محاسبه ظرفیت اشتغال باقیمانده] از ظرفیت اشتغال سالانه وی کسر می‌شود.

برای نقشه درجه ۱	۱۲۰p	[نرخ پایه ارشد ۵p × نفرروز ۲۴]
برای نقشه درجه ۲	۷۵p	[نرخ پایه یک ۳/۷۵p × نفرروز ۲۰]
برای نقشه درجه ۳	۴۰p	[نرخ پایه دو ۲/۵p × نفرروز ۱۶]
برای نقشه درجه ۴	۲۵p	[نرخ پایه سه ۱/۶۵p × نفرروز ۱۶]

در قرارداد فیما بین بر حسب توافق طرفین ضریب منطقه‌ای، حق ماموریت، هزینه‌های سفر و سایر اضافات و فوق العاده‌ها قابل درج است و کسور طبق مقررات جاری کشور تعیین می‌شود.

پرداخت حق الزحمه مسئول تهیه نقشه منوط به ارائه خدمات طبق قرارداد فیما بین است و چنانچه تهیه نقشه زمین‌شناسی با مقادیر قرارداد مطابقت داشته ولی منجر به صدور گواهی کشف نشود قصوری متوجه مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی نخواهد بود.

تبصره: تعرفه‌های فوق فقط برای محاسبه حق الزحمه شخص کارشناس (و مبنای دریافت کارمزد سازمان استان) است و شامل هزینه‌های انجام عملیات تهیه نقشه زمین‌شناسی، که طبق دستورالعمل جداگانه می‌باشد، نخواهد بود.

۹- تخلفات

تخلفات حرفه‌ای، انضباطی یا انتظامی مسئول تهیه نقشه زمین‌شناسی، طبق مقادیر آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن توسط شورای انتظامی استان بررسی و در مورد آن تصمیم‌گیری می‌شود. علاوه بر آن دارنده پروانه عملیات معدنی یا جانشین او می‌تواند در مورد تخلفات احتمالی مسئول تهیه نقشه، مطابق مقادیر قرارداد فیما بین یا مقررات مؤسسه، مشروط بر آنکه قبل از ابلاغ شده باشد، عمل نموده و در صورت لزوم از او به مراجع ذیصلاح نیز شکایت نماید.

بسم الله تعالى

شرح و شرایط شغل مسئول تهیه طرح بهره‌برداری معدن

کد شغل: ۲۰۰۳

ماده ۱: کلیات

طبق مواد ۹ و ۱۳ قانون معدن، بهره‌برداری از ذخایر معدنی مستلزم اخذ پروانه بهره‌برداری از وزارت صنعت، معدن و تجارت است و وزارت صمت می‌تواند براساس تعاریف قانون معدن اجازه بهره‌برداری را صادر کند. مطابق تبصره ۲ ماده ۳۵ آینه نامه اجرایی قانون معدن طرح بهره‌برداری باستی توسط اشخاص دارای مجوز صلاحیت نظام مهندسی معدن تهیه شود. طبق ماده ۴ قانون نظام مهندسی معدن صلاحیت انجام امور فنی محوله از جانب وزارت صنعت، معدن و تجارت مستلزم عضویت در سازمان نظام مهندسی معدن و داشتن پروانه اشتغال صادره از وزارت صمت می‌باشد و در ماده ۱۲ آینه نامه اجرایی این قانون به حداقل صلاحیت فنی دارندگان پروانه اشتغال برای تهیه و امضا طرح بهره‌برداری اشاره شده است.

طرح بهره‌برداری معدن، طرحی است که در آن جزئیات برنامه‌های اجرایی برای بهره‌برداری از معدن، زمان‌بندی اجرای عملیات و سایر اطلاعات مطابق نشریه ۸۲۵ و سایر نشریات مرتبط که توسط وزارت صمت ابلاغ می‌شود درج می‌گردد.

ماده ۲: صلاحیت فنی

مسئول تهیه طرح بهره‌برداری معدن باید دارای پروانه اشتغال در زمینه طراحی در رسته استخراج معدن با پایه حداقل ارشد، ۱، ۲ و ۳ به ترتیب برای معدن درجه ۱، ۲، ۳ و ۴ باشد.

تبصره ۱- چنانچه اشخاص حقیقی یا حقوقی غیرایرانی به عنوان مسئول تهیه طرح بهره‌برداری معدن تعیین شوند باید طبق ماده ۱۸ آینه نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن پروانه اشتغال موقت دریافت کرده و دارای صلاحیت لازم براساس دستورالعمل‌های مرتبط باشند.

تبصره ۲- چنانچه عضو دارای شرایط این ماده، برای اولین بار مبادرت به تهیه طرح بهره‌برداری معدن نماید، لازماً است به جهت کارآموزی زیر نظر و با مشارکت فرد واجد شرایط معرفی شده از سوی سازمان نظام مهندسی معدن استان با حداقل یک پایه بالاتر از زمینه عضو تهیه کننده طرح، مبادرت به تهیه و تنظیم طرح نماید. در این صورت ۲۵ درصد از تعریف حق الزحمه به شخص معرفی شده از سوی سازمان استان (همکار طراح)، تعلق گرفته و از ظرفیت وی کسر می‌شود.

ماده ۳: ساختار تشکیلاتی

مسئول تهیه طرح بهره‌برداری معدن توسط کارفرما از بین اعضای واحد شرایطی (ترجیحاً افرادی که در شاخه مربوط سابقه فعالیت دارند) که از طریق سازمان نظام مهندسی معدن استان معرفی می‌شوند، تعیین می‌شود و زیر نظر وی یا جانشین وی انجام وظیفه می‌کند.

چنانچه کارفرما، مسئول تهیه طرح را از میان اشخاص حقوقی واحد صلاحیت فنی عضو سازمان نظام مهندسی معدن انتخاب و به وی واگذار کند، مسئول تهیه طرح بهره‌برداری معدن توسط مدیریت آن مؤسسه (شخص حقوقی) تعیین می‌شود. در این صورت، طبق مفاد ماده ۱۶ آینه نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن، علاوه بر تهیه کننده طرح (که طرح توسط وی امضاء و مهر شده است)، مدیرعامل یا رئیس مؤسسه مربوط نیز باید با امضا کردن طرح، مسئولیت آن را بپذیرد.

ماده ۴: مسئولیت‌ها

مسئولیت‌های کلی تهیه کننده طرح معدن به شرح زیر است:

۱. تهیه و تدوین طرح کامل بهره‌برداری معدن و رعایت دقت لازم متناسب با هر مرحله طرح.

نظام نامه ها و دستور العمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

شوح و شرایط شغل مسئول تهیه طرح بهره‌برداری معدن

صفحه ۲ از ۵

۲. لحاظ نمودن حفظ و افزایش بهره‌وری ذخیره معدنی با در نظر گرفتن ملاحظات اجتماعی منطقه در هنگام نگارش طرح.
 ۳. دارا بودن اطلاعات کامل از دستورالعمل‌ها، ضوابط و معیارهای فنی در ایران، آشنایی با جدیدترین روش‌های معدنکاری در جهان و رعایت اصول و مقررات فنی و مهندسی، استانداردهای متداول و نشریات منتشر شده.
 ۴. رعایت کلیه موازین ایمنی در تهیه طرح بهره‌برداری معدن براساس استانداردهای موجود.
 ۵. منظور نمودن شرایط حفاظتی بهداشت محیط کار در محدوده معدنی و کارگران در طرح.
 ۶. لحاظ نمودن و درج موازین و مقررات حفاظت محیط زیست در طرح.
 ۷. انتخاب مناسب‌ترین روش‌ها با درنظر گرفتن بالاترین بازدهی اقتصادی ممکن.
 ۸. طراحی مطلوب با استفاده از منابع موجود (مالی، تجهیزات و ماشین‌آلات، نیروی انسانی، مواد اولیه و ...).
 ۹. طرح بهنحوی تهیه شود که کیفیت مطلوب ماده معدنی استخراجی در آن منظور شده باشد.
 ۱۰. حفظ اسرار صاحب‌کار و محترمانه نگه‌داشتن اسناد و اطلاعات کسب شده هنگام ارائه خدمات حرفه‌ای، جز در مواردی که مغایر مصالح جامعه باشد یا توسط مقامات ذی صلاح قانونی درخواست شود.
 ۱۱. بکارگیری فنون و روش‌های نوین در تهیه طرح.
 ۱۲. هر موضوع دیگری که بر بهبود طرح تاثیرگذار باشد.
- تبصره ۱- پذیرش مسئولیت‌های فوق توسط مسئول تهیه طرح معدن، رافع مسئولیت‌های مقام مأمور وی در موسسات و شرکت‌های معدنی ذی صلاح نخواهد بود.
- تبصره ۲- چنانچه عملیات اجرایی معدن مطابق با طرح تهیه شده توسط مسئول تهیه طرح و مصوب در کمیته مربوط انجام نشود و یا اختلاف زیادی با آن داشته باشد، مسئول تهیه طرح در مقابل پیامدهای آتی مسئولیتی نخواهد داشت.

ماده ۵: اختیارات

مسئول تهیه طرح بهره‌برداری معدن، در چارچوب دستورالعمل‌ها، مقررات، استانداردها و ضوابط فنی و حرفة‌ای موجود و متداول دارای اختیار کامل است. البته نظرات و خواسته‌های کارفرما در تهیه طرح باید در چارچوب نشریه ۸۲۵ و سایر نشریات مرتبط (ایلانگی توسط وزارت صمت) لحاظ شود. ولی چنانچه کارفرما یا دارنده مجوز فعالیت معدنی و یا مقام مسئول و مأمور مسئول تهیه طرح، دستوری برخلاف مقررات و ضوابط فنی و حرفة‌ای صادر کند، مسئول تهیه طرح معدن می‌تواند ضمن تذکر به وی، طرح را براساس ضوابط تهیه کند و چنانچه مقام مربوط بر نظر خود اصرار ورزد، مسئول تهیه طرح معدن می‌تواند مراتب را به وی، به اداره کل صنعت، معدن و تجارت و سازمان نظام مهندسی معدن استان کتابخانه گزارش کند، اما در هر حال اختیار تهیه طرح برخلاف ضوابط را ندارد.

ماده ۶: شرح وظایف

وظایف کلی مسئول تهیه طرح بهره‌برداری معدن، شامل موارد زیر است:

۱. بررسی نظرها و خواسته‌های کارفرما و مدارک ارائه شده توسط وی.
۲. کسب اطلاعات نظری برای تهیه طرح.
۳. بازدید از محدوده معدنی مورد طراحی قبل از نگارش و تهیه طرح.
۴. درخواست تهیه مدارک، نقشه‌ها و اطلاعات موردنیاز برای طراحی و درخواست انجام آزمایش‌های لازم در صورت نیاز.
۵. بررسی و تایید کفایت و مناسب بودن نقشه‌های تهیه شده و مدارک و اطلاعات ارائه شده.
۶. بررسی مدارک اکتشافی و در صورت لزوم تعیین نواقص و ارائه به کارفرما.
۷. بررسی حالت‌های ممکن و مقایسه فنی و اقتصادی آن‌ها، انتخاب مناسب‌ترین حالت و ارائه به کارفرما جهت تصمیم‌گیری نهایی.

۸. تهیه و تدوین طرح کامل و نقشه‌های مورد نیاز براساس ضوابط و مقررات فنی و مناسب با هر مرحله از طراحی.
 ۹. ارائه پیشنهاد برای روش‌های اجرای عملیات در فعالیت‌های مختلف.
 ۱۰. بررسی اجمالی روش‌های کانه‌آرایی ماده معدنی و اقدام لازم بر حسب تبصره ۳ این ماده.
 ۱۱. اصلاح طرح براساس نظرات قانونی کارفرما، کمیته بررسی طرح‌های معدنی و دستگاه‌های مسئول صدور پروانه بهره‌برداری.
 ۱۲. انجام سایر اقداماتی که در چارچوب اجرای مسئولیت تهیه طرح ضروری باشد.
- تبصره ۱- نظارت طراح به نحوه درست اجرای طرح در سال‌های اولیه اجرای طرح بهره‌برداری با توافق طرفین و منظور کردن آن در قرارداد مسئول تهیه طرح معدن، با تعیین حق‌الزحمه مطابق ضوابط، معیارها و دستورالعمل‌ها بلامانع است.
- تبصره ۲- بر حسب شرح خدمات قرارداد فی مابین طراح و دارنده مجوز فعالیت معدنی و مناسب با هر مرحله طراحی با تعیین حق‌الزحمه جداگانه، ارائه پیشنهاد برای انتخاب مشاور و پیمانکاران مورد نیاز، ارائه پیشنهاد نوع و تعداد تجهیزات، ماشین‌آلات و ابزارآلات کار، تهیه اسناد مناصبه و نظارت بر انتخاب و تأمین آن‌ها و کسب اطلاعات درباره هزینه‌ها، قیمت‌های فروش و وضعیت بازار ماده معدنی توسط طراح با رعایت مقررات بلامانع است.
- تبصره ۳- به استناد بند "ع" ماده ۱ قانون معدن و ماده ۹۰ آیین‌نامه اجرایی آن، درصورتی که در طرح بهره‌برداری نیاز به درج طرح واحد کانه‌آرایی مستقر در محدوده پروانه بهره‌برداری معدن (تا بخش دانه‌بندی) باشد، طراحی کارخانه باید در قالب طرح بهره‌برداری معدن ارائه و توسط مسئول تهیه طرح مهر و امضا شود.

ماده ۷: شرایط اشتغال

مسئول تهیه طرح بهره‌برداری معدن توسط کارفرما، یا شخص حقیقی یا حقوقی جانشین وی، از بین اعضای سازمان نظام مهندسی معدن استان که دارای صلاحیت فنی مرتبط با کار مورد تقاضای کارفرما است، انتخاب می‌شود.

طرح پس از دریافت مستندات کامل مربوط به محدوده معدنی براساس وظایف مندرج در ماده ۶ این شرح شغل نسبت به تهیه طرح اقدام نموده و به کارفرما طرح بهره‌برداری معدن را به دبیرخانه اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان تحويل می‌دهد. اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان پس از دریافت طرح، ضمن ثبت و انطباق آن با قوانین و مقررات، طرح مذکور را ظرف مدت یک هفته جهت بررسی فنی، کارشناسی و اعلام نظر به کمیته بررسی طرح استان ارسال می‌نماید.

طرح در جلسه کمیته بررسی طرح‌های استان مطرح و پس از بررسی مدارک و مستندات درصورت کامل بودن، کمیته بررسی طرح آن را تصویب کرده و جهت انجام مراحل قانونی بعدی به اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان ارسال می‌نماید.

درصورت وجود نقص در طرح بهره‌برداری، براساس نظر کمیته بررسی فنی، ضمن اعلام موارد نقص به صورت کتبی، مطابق دستورالعمل کمیته بررسی طرح‌ها به مسئول تهیه طرح مهلت مناسبی برای رفع نقص داده خواهد شد. درصورت عدم رفع نقص در مهلت مقرر، با وی طبق دستورالعمل صدراشاره برخورد خواهد شد.

درحالی که تهیه طرح به یک شخص حقوقی واجد صلاحیت فنی (شرکت یا مؤسسه) واگذار شده و مسئول تهیه طرح جزو کارکنان آن باشد، طریقه استخدام وی تابع مقررات استخدامی شرکت یا مؤسسه مذکور است.

پذیرش کار در چارچوب صلاحیت فنی و ظرفیت اشتغال دارنده پروانه اشتغال است. لذا دارنده پروانه اشتغال مکلف است قبل از پذیرش کار یا انعقاد قرارداد، از سازمان استانی که عضو آن است استعلام و گواهی تایید صلاحیت و ظرفیت اشتغال باقی‌مانده خود را اخذ و به کارفرما ارائه نماید.

چنانچه دارنده پروانه اشتغال عضو سازمان استان محل اشتغال نباشد، سازمان استان محل اشتغال موظف است مراتب را به سازمان استان محل عضویت گزارش کند. دارنده پروانه اشتغال نیز مکلف است مراتب اشتغال خود به عنوان مسئول تهیه طرح معدن و مشخصات طرح را به سازمان استان محل عضویت اطلاع دهد تا در پرونده وی درج شود.

ارجاع شغل مسئول تهیه طرح بهره‌برداری معدن برای تقاضای صدور پروانه بهره‌برداری به صورت پاره‌وقت است.

نظام نامه ها و دستور العمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

شوح و شرایط شغل مسئول تهیه طرح بهره‌برداری معدن

صفحه ۴ از ۵

تعداد طرح‌های بهره‌برداری قابل پذیرش برای هر عضو در چارچوب ظرفیت اشتغال وی و براساس دستورالعمل چگونگی تایید حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال و ارجاع خدمات تعیین می‌شود.

تبصره ۱- شرایط استثنای بنایه پیشنهاد کمیته تدوین دستورالعمل‌ها و تصویب وزارت صمت تعیین می‌شود.

تبصره ۲- بهمنظور وحدت رویه در اجرای کار؛ فلوچارت مراحل مختلف انتخاب و انعقاد قرارداد کارفرما با مسئول تهیه طرح بهره‌برداری معدن، فرم‌ها و مدارک موردنیاز و فرمت نمونه قرارداد تنظیمی فی‌مابین، توسط سازمان نظام مهندسی معدن ایران تهییه و در اختیار سازمان نظام مهندسی معدن استان‌ها، جهت استفاده مقاضیان قرار می‌گیرد.

ماده ۸: حق‌الزحمه

میزان استفاده از ظرفیت اشتغال مسئول تهیه طرح، با توجه به درجه شغل مربوط و براساس حق‌الزحمه پایه نفرماه، طبق مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی، تعیین می‌شود. درقراردادهای مقطعی برای تهیه طرح بهمنظور اخذ پروانه بهره‌برداری، تعریفه حق‌الزحمه پایه بر حسب ضریب عدد پایه P برای طرح‌های درجه ۱، ۲، ۳ و ۴ مطابق «دستورالعمل تعریفه حق‌الزحمه مشاغل برای محاسبه میزان اشتغال» تعیین می‌شود.

برای تهیه طرح بهمنظور اخذ وام، طرح‌های اصلاحی جزیی، طرح‌های تکمیلی و نظایر آن، بر حسب مورد ۲۰ تا ۵۰ درصد از نرخ‌های تعریفه کسر می‌شود.

چنانچه طرح بهره‌برداری در مراحل مختلف مفهومی، پایه و تفصیلی به طور جداگانه تهیه شود، برای طرح مفهومی مطابق تعریفه و برای هریک از مراحل بعدی، بر حسب مورد ۲۰ تا ۵۰ درصد از تعریفه کسر می‌شود.

چنانچه قرارداد بهمنظور تهیه طرح چند مرحله‌ای شامل مفهومی، پایه و تفصیلی باشد، بر حسب مورد ۲۰ تا ۵۰ درصد به نرخ‌های تعریفه اضافه می‌شود. تشخیص نسبت‌های کاهش یا افزایش بر حسب مورد به‌عهده سازمان نظام مهندسی معدن استان و با کسب نظر از گروه تخصصی معدن استان است.

با عنایت به این که برای تهیه طرح بهره‌برداری نیاز به بازدید از معدن یا محدوده معدنی است، حق مأموریت و هزینه‌های سفر طبق مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی یا مقررات استخدامی مؤسسه متبوع و اضافات، فوق العاده‌ها، پاداش و کسور طبق قرارداد فی‌مابین یا مقررات عمومی کشور یا مقررات استخدامی مؤسسه متبوع تعیین می‌شود.

قرارداد مقطعی تهیه طرح بهره‌برداری فی‌مابین نیز می‌تواند بر مبنای تعریفه‌های حق‌الزحمه تنظیم شود.

چنانچه به‌علتی طرح تهیه نشود و قرارداد فسخ شود، موضوع باید توسط کارفرما گواهی شود و سازمان استان محل اشتغال موضوع را بررسی کرده و درصورت تایید، میزان کسر شده از ظرفیت اشتغال عضو نظام مهندسی استان اصلاح می‌شود. اما چنانچه به‌علتی مدت اجرای کار تمدید شود، میزان کسر شده از ظرفیت اشتغال تغییری نخواهد کرد. اگر فسخ قرارداد از طرف کارفرما و بدون دلیل موجه باشد کارفرما موظف است قسمتی از حق‌الزحمه را (به تشخیص کمیته ارجاع کار سازمان استان) به طراح پرداخت نماید.

پرداخت حق‌الزحمه مسئول تهیه طرح معدن، منوط به ارائه خدمات طبق قرارداد فی‌مابین است و چنانچه به‌علتی غیر از قصور مسئول تهیه طرح؛ منجر به صدور پروانه بهره‌برداری یا اخذ وام و غیره نشود، یا طرح به‌مورد اجرا گذاشته نشود، قصوری متوجه مسئول تهیه طرح معدن نخواهد بود.

چنانچه در شروع اقدامات مربوط به اخذ مجوز و قبل از تهیه طرح و یا پس از آن، مسئول تهیه طرح معدن خدمات معینی را به صاحب کار ارائه کرده باشد، حق‌الزحمه این خدمات جدا از حق‌الزحمه تهیه طرح قابل پرداخت است.

ماده ۹: تخلفات

تخلفات حرفه‌ای، اضباطی یا انتظامی مسئول تهیه طرح معدن، طبق مفاد آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن توسط شورای انتظامی استان بررسی و در مورد آن تصمیم‌گیری می‌شود. علاوه بر آن کارفرما یا جانشین وی می‌تواند در مورد تخلفات احتمالی مسئول تهیه طرح معدن، مطابق مفاد قرارداد فی‌مابین، عمل نماید.

مسئول تهیه طرح معدن تا هنگام رسیدگی و صدور حکم شورای انتظامی استان، مطابق مفاد قرارداد به انجام وظایف خود ادامه می‌دهد و حق‌الزحمه وی نیز مطابق مفاد قرارداد قابل پرداخت است.

این شرح شغل در ۹ ماده و ۹ تبصره در مورخ ۱۴۰۲/۸/۳۰ به تصویب شورای مرکزی و در مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۲۵ به تایید کمیته تدوین دستورالعمل‌ها رسیده و در تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۱ پس از تایید نهایی وزارت صمت ابلاغ شده است.

بسمه تعالیٰ

شرح و شرایط شغل مسئول فنی معدن، ویرایش سوم

کد شغل: ۲۰۰۱

ماده ۱: کلیات

در اجرای ماده ۴ قانون نظام مهندسی معدن و بند "الف" ماده ۴۳، بند "ت" ماده ۶۳، ماده ۱۰۲ آیین نامه اجرایی قانون معدن کلیه دارندگان مجوزهای عملیات معدنی مکلف هستند از خدمات اشخاص دارای صلاحیت نظام مهندسی معدن در انجام امور فنی و حرفه‌ای استفاده کنند.

مسئول فنی معدن، مسئول هدایت فنی عملیات معدنی، ارائه گزارش‌های دوره‌ای و اجرایی سازی عملیات معدنی براساس طرح بهره‌برداری مصوب بوده و توسط بهره‌بردار از میان افراد واحد شرایط با تأیید صلاحیت سازمان نظام مهندسی معدن انتخاب می‌شود.

ماده ۲: صلاحیت فنی

مسئول فنی معدن باید دارای پروانه اشتغال در رسته استخراج معدن و در یکی از زمینه‌های طراحی، نظارت یا اجرا و با بزرگترین پایه پروانه اشتغال حداقل ارشد، ۱، ۲ و ۳ به ترتیب برای معدن درجه ۱، ۲، ۳ و ۴ باشد. موارد استثنای این خصوص با پیشنهاد کمیته تدوین دستورالعمل‌ها و تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین می‌شود.

طبق تبصره ۳ ماده ۱۰۲ آیین نامه اجرایی قانون معدن، در مواردی که دارندگ پروانه عملیات معدنی، عضو سازمان نظام مهندسی معدن بوده و صلاحیت لازم برای قبول مسئولیت فنی معدن را داشته باشد، می‌تواند مسئولیت فنی معدن را طبق مفاد این شرح شغل به‌عهده گیرد.

ماده ۳: ساختار تشکیلاتی

اداره کلیه امور فنی معدن به‌عهده مسئول فنی است و بر حسب ساختار تشکیلاتی معدن می‌تواند در عین حال رئیس معدن، سرپرست معدن، مسئول معدن و یا امثال آن‌ها نیز باشد.

مسئول فنی معدن زیر نظر دارندگ پروانه بهره‌برداری یا نماینده ذی‌صلاح‌وی یا بالاترین مقام مؤسسه (ممولاً مدیر عامل شرکت) انجام وظیفه می‌کند.

هر معدن دارای پروانه بهره‌برداری با کد شناسایی یکتا تنها دارای یک مسئول فنی می‌باشد بنابراین در معادنی که دارای چند کارگاه معدنی مستقل هستند، کلیه مسئولین زیر نظر یک مسئول فنی مشغول به فعالیت می‌باشند. چنانچه دارندگ پروانه بهره‌برداری، عملیات استخراج را به صورت پیمانی یا به هر نحو قانونی دیگر به شخص حقیقی یا حقوقی دیگری واگذار کند، تعیین مسئول فنی نیز می‌تواند جزو وظایف آن شخص منظور و در قرارداد مربوط گنجانده شود، ولی به‌هر حال معرفی وی به وزارت صنعت، معدن و تجارت جزو مسئولیت‌های دارندگ پروانه عملیات معدنی است.

به استناد ماده ۱۰۴ آیین نامه اجرایی قانون معدن و طبق شرح شغل مسئول اینمنی معدن، در معادنی که دارای حداقل (۲۵) نفر کارگر باشند، باید یک نفر ذی‌صلاح‌بوده با عنوان مسئول اینمنی و یک نفر به عنوان مسئول بهداشت حرفه‌ای تعیین شود. در معادنی که کمتر از (۲۵) نفر کارگر دارند این مسئولیت می‌تواند در صورت موافقت مسئول فنی و تأیید سازمان نظام مهندسی معدن استان به مسئول فنی واگذر شود.

تبصره - وجود مسئول فنی عملیات معدنی رافع مسئولیت‌های قانونی دارندگ مجوز نخواهد بود. واگذاری سمت یا مسئولیت یا وظایف دیگر با حفظ سمت اصلی به مسئول فنی معدن، از سوی بهره‌بردار، با توافق وی بلا منع است، مشروط بر آنکه در اجرای وظایف اصلی وی اختلال ایجاد نکند.

ماده ۴: مسئولیت‌ها

- مسئول فنی بالاترین مقام مسئول در امور فنی و مسئول اجرای درست عملیات معدنی براساس طرح بهره‌برداری مصوب معدن بوده و با بکارگیری روش‌ها و اصول مهندسی موظف به انجام موارد ذیل می‌باشد:
۱. بهره‌برداری بهینه از ذخایر معدنی و جلوگیری از اتلاف آن‌ها مطابق با طرح بهره‌برداری مصوب.
 ۲. یادآوری و تذکر تعهدات قانونی به دارنده پروانه عملیات در مورد حسن اجرای قانون معدن و آیین‌نامه اجرایی آن در امور فنی.
 ۳. نظارت بر اجرای اصول و مقررات فنی و مهندسی و استانداردهای متدالو.
 ۴. تذکر کتبی به بهره‌بردار به منظور برقراری شرایط ایمن در محل‌های کار و رعایت مقررات ایمنی توسط کارکنان.
 ۵. نظارت بر اجرای حفظ بهداشت محیط کار و کارکنان.
 ۶. تذکر رعایت موازین و مقررات حفاظت محیط زیست به بهره‌بردار و یادآوری موضوع به کارکنان و مدیران معدن.
 ۷. استفاده مطلوب از اختیار (مالی، تجهیزات و ماشین‌آلات، نیروی انسانی، مواد اولیه و ...) در امور فنی.
 ۸. تلاش برای رشد ارزش افزوده و مطلوبیت استفاده از مواد معدنی.
 ۹. بکارگیری فنون و روش‌های نوین با هماهنگی و همکاری دارنده پروانه فعالیت معدنی و سعی در رشد و ارتقا آن.
 ۱۰. پیشنهاد اجرای سایر عوامل تأثیرگذار بر بهبود کمی و کیفی فعالیت معدنی به بهره‌بردار.

تبصره - پذیرش مسئولیت‌های فوق توسط مسئول فنی، رافع مسئولیت‌های مقام مافوق وی و دارنده پروانه بهره‌برداری فعالیت معدنی و یا جانشین وی نخواهد بود.

ماده ۵: اختیارات

مسئول فنی معدن برای اجرای مسئولیت‌های خود، در چارچوب طرح مصوب بهره‌برداری و ضوابط فنی و حرفة‌ای و مقررات شرکت یا مؤسسه متبع دارای اختیار کامل است. چنانچه دارنده پروانه بهره‌برداری معدن و یا مقام جانشین وی بر کاهش اختیارات او اصرار ورزد یا دستوری برخلاف مقررات و ضوابط فنی و حرفة‌ای صادر کند، مسئول فنی می‌تواند موضوع را ابتدا به صورت کتبی به وی یادآور شده و در صورت عدم توجه، مراتب را به اداره کل صنعت، معدن و تجارت و سازمان نظام مهندسی معدن استان مکتوب گزارش کند. در اینصورت آن بخش از مسئولیت وی که بر اثر کاهش اختیارات یا صدور دستور مغایر با مقررات، قبل اجرا نبوده، به تشخیص سازمان نظام مهندسی معدن استان، از وی ساقط خواهد شد.

مسئول فنی می‌تواند با موافقت دارنده پروانه بهره‌برداری یا مقام جانشین وی بر حسب ساختار تشکیلاتی واحد معدنی، برخی از اختیارات یا وظایف خود را به شخص یا اشخاص دیگر در موقع لزوم و مرخصی، حداقل برای مدت یک ماه در طول مدت قرارداد یک ساله واگذار و برای خود جانشینی تعیین کند. اما در هر حال کلیه مسئولیت‌ها همچنان بر عهده مسئول فنی معدن است.

تبصره - چنانچه مدت مرخصی یا غیبت مسئول فنی از حدود مقرر تجاوز کند، دارنده پروانه عملیات موظف است شخص دیگری را طبق ضوابط همین شرح شغل جایگزین وی کرده و معروفی کند.

ماده ۶: شرح وظایف

وظایف کلی مسئول فنی معدن، شامل موارد زیر است که با هماهنگی و مسئولیت بهره‌بردار انجام می‌شود:

۱. اجرای دقیق طرح بهره‌برداری معدن و بررسی و پیشنهاد اصلاح طرح مصوب معدن، در هر زمان که لازم باشد.
۲. انتخاب و بکارگیری روش‌های اجرایی مناسب برای اجرای طرح بهره‌برداری مصوب در فعالیت‌های معدنی با هماهنگی بهره‌بردار.

۳. نظارت بر اجرای شیوه‌نامه و بخش‌نامه‌های ابلاغی برای فعالیت‌های مختلف معدنی و ابلاغ به دارنده پروانه بهره‌برداری.
۴. پیشنهاد و نظارت بر انتخاب مشاور و پیمانکاران جزئی مورد نیاز.
۵. پیشنهاد سازمان کار و نظارت بر کمیت و کیفیت نیروی انسانی مورد نیاز.
۶. تنظیم برنامه‌های آموزشی فنی، اینمی پرسنل، مراقبت و تأکید بر اجرای آن.
۷. پیشنهاد نوع و تعداد تجهیزات، ماشین‌آلات و ابزار کار و نظارت بر تأمین آن.
۸. تعیین کمیت و کیفیت وسایل و لوازم مصرفی و پیگیری تأمین بهموقع آن‌ها.
۹. تهییه یا تأیید نقشه‌ها و طرح‌های آتشباری و درخواست مواد ناریه از مراجع ذی‌صلاح.
۱۰. نظارت بر انجام فعالیت‌های جاری و وظایف پرسنلی که تحت سرپرستی ایشان کار می‌کنند.
۱۱. تذکر کتبی به منظور بمبود عملیات و رفع مشکلات و نواقص.
۱۲. بازدیدهای ادواری و اتفاقی از سینه کار و محل‌های فعالیت و کلیه اجزای معدن برای اطلاع و آگاهی از وضعیت تمام بخش‌های محل کار.
۱۳. سازماندهی، حفظ اسناد و مدارک فنی در اختیار و حفظ محروم‌گی.
۱۴. تنظیم گزارش‌های ادواری و اتفاقی و ارائه به دارنده پروانه بهره‌برداری یا مقام جانشین وی طبق مقررات مؤسسه متبوع.
۱۵. تنظیم و ارائه گزارش‌های ماهانه، ادواری و تایید عملکرد بهره‌بردار وفق بند ت ماده ۶۳ آینین‌نامه اجرایی قانون معدن و ارسال آن به مراجع ذیربط و یا وارد کردن اطلاعات در بانک‌های اطلاعاتی، طبق فرم‌ها و دستورالعمل‌های تهییه شده از سوی سازمان نظام مهندسی معدن.
۱۶. تأیید نقشه وضعیت معدن و ارسال آن به مراجع ذیربط، مطابق دستورالعمل تعیین شده از سوی سازمان نظام مهندسی معدن.
۱۷. انجام اقدامات لازم هنگام وقوع حوادث معدنی و اعلام فوری به اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان، سازمان نظام مهندسی معدن استان و مراجع ذیربط در صورت وقوع حادثه (طبق ماده ۱۰۵ آینین‌نامه اجرایی قانون معدن) و تهییه یا تأیید گزارش حادثه.
۱۸. همکاری با بازرسان اعزامی، مراجع مسئول و در اختیار قرار دادن اطلاعات مورد نیاز در چارچوب مقررات مؤسسه متبوع.
۱۹. انجام همکاری لازم هنگام بروز حوادث معدنی در سایر معدن و وقوع بلایای طبیعی طبق ضوابط مربوط.
۲۰. نظارت بر در دسترس گذاشتن مدارک و مستندات معدن جهت ارائه به کارشناسان اعزامی دستگاه‌های ذیربط به معدن.
۲۱. انجام سایر اقداماتی که در چارچوب اجرای مسئولیت‌های وی ضروری باشد.
۲۲. برآورد میزان دقیق سوخت مورد نیاز ماشین‌آلات معدن و نظارت بر مصرف بهینه آن.
۲۳. تکمیل اطلاعات و مستندات موردنیاز در سامانه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان نظام مهندسی معدن.
۲۴. اعلام میزان استخراج ماهیانه معدن و درج در سامانه‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان نظام مهندسی معدن.
۲۵. کنترل میزان اضافه برداشت و حمل غیرمجاز ماده معدنی و درج در گزارشات ماهیانه.
۲۶. کنترل و اعلام محل فعالیت بهره‌بردار در چارچوب مختصات محدوده مندرج در پروانه بهره‌برداری به بهره‌بردار، اداره کل صنعت، معدن و تجارت و سازمان نظام مهندسی معدن استان.

ماده ۷: شرایط اشتغال

مسئول فنی توسط دارنده پروانه بهره‌برداری، (شخص حقیقی/حقوقی) و یا جانشین وی، انتخاب و به کار گمارده می‌شود. انجام وظیفه مسئول فنی معدن در مدت اشتغال، تمام وقت است. موارد استثنای در موقع ضروری با پیشنهاد کمیته تدوین دستورالعمل‌ها و تایید وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین و ابلاغ می‌شود.

طریقه بکارگیری مسئول فنی، از قانون کار تبعیت می کند. پذیرش کار در چارچوب صلاحیت فنی و ظرفیت اشتغال دارنده پروانه اشتغال است. لذا دارنده پروانه اشتغال مکلف است قبل از پذیرش کار یا انعقاد قرارداد، از سازمان استانی که عضو آن است استعلام و گواهی تأیید صلاحیت و ظرفیت اشتغال باقیمانده خود را به کارفرما ارائه نماید. تصویر پروانه اشتغال و گواهی سازمان نظام مهندسی استان جزو مدارک اشتغال مسئول فنی معدن است.

دارنده پروانه بهره برداری طبق تبصره ۲ ماده ۱۰۲ آیین نامه اجرایی قانون معدن موظف است مسئول فنی را پس از تایید و احرار صلاحیت توسط سازمان نظام مهندسی معدن استان به اداره کل صنعت، معدن و تجارت معرفی و مدت و شرایط اشتغال وی را نیز اطلاع دهد.

در صورت ادامه اشتغال مسئول فنی بیش از یک سال، لازم است هر سال مراحل فوق تکرار شود.

چنانچه دارنده پروانه اشتغال عضو سازمان استان محل اشتغال نباشد، سازمان نظام مهندسی معدن استان موظف است مراتب را به سازمان استان محل عضویت وی گزارش کند. دارنده پروانه اشتغال نیز مکلف است مراتب اشتغال خود به عنوان مسئول فنی و مشخصات محل اشتغال را به سازمان نظام مهندسی معدن استانی که عضو آن است اطلاع دهد تا در پرونده وی درج شود. در صورتی که مدت اشتغال در استان دیگر بیشتر از شش ماه باشد باید پرونده عضویت وی به استان محل اشتغال انتقال یابد.

مسئول فنی محق است در صورت تمایل با اعلام و استعفای کتبی، طبق مفاد قرارداد منعقده یا طبق مقررات استخدامی در واحد معدنی، از کار کناره گیری کند و همچنین کارفرما می تواند طبق مفاد قرارداد منعقده یا طبق مقررات اشتغال در واحد معدنی، با اعلام قبلی به خدمات مسئول فنی خاتمه دهد. در این صورت دارنده پروانه بهره برداری مکلف است طبق مراحل فوق و حداقل ظرف مدت یک ماه، فرد دیگر را به جای وی تعیین و معرفی کند. در بازه زمانی یک ماهه جهت معرفی فرد جدید، مسئول فنی همچنان عهدهدار انجام وظایف و مسئولیت های خود خواهد بود. در صورت عدم معرفی عضو جدید توسط بهره بردار مسئول فنی بعد از مدت یک ماه هیچ گونه مسئولیتی نخواهد داشت.

مسئول فنی معدن نمی تواند به طور همزمان شغل تمام وقت دیگری داشته باشد. به همین دلیل اشتغال همزمان هر فرد به عنوان مسئول فنی در دو معدن، غیرممکن است، مگر در موارد استثناء که با پیشنهاد کمیته تدوین دستورالعمل ها و تایید وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین می شود. البته اشتغال غیر تمام وقت به کارهای دیگر، چنانچه مغایر با مقررات واحد معدنی یا شرکت نباشد، و یا پذیرش سمت های دیگر در واحد متبع طبق ماده ۳ این شرح شغل، بلامانع است. همچنین می تواند از ظرفیت اشتغال سالانه باقیمانده خود، با موافقت سازمان نظام مهندسی معدن استان، برای انجام کارهای حرفه ای دیگری که غیر تمام وقت باشد، استفاده کند.

ماده ۸: حق الزحمه

برای محاسبه میزان استفاده از ظرفیت اشتغال، حق الزحمه ماهانه مسئول فنی معدن با توجه به درجه فعالیت معدنی و براساس حق الزحمه پایه نفرماه، طبق مبانی قیمت گذاری خدمات مهندسی، تعیین می شود.

قرارداد اشتغال مسئول فنی بر مبنای تعریفه حق الزحمه متناسب با درجه فعالیت معدنی طبق ماده ۲ این شرح شغل، تنظیم می شود و ضرایب منطبقه ای، سختی کار نیز اعمال می شود. اضافات، فوق العاده ها، پاداش و کسور طبق قرارداد فی مابین مطابق قانون کار یا مقررات داخلی مؤسسه / شرکت یا سازمان متبع در چارچوب مصوبات شورای عالی کار تعیین می شود. تبصره - در صورتی که با توافق طرفین، مسئول فنی معدن، در واحد معدنی کوچک (با پرسنل کمتر از ۲۵ نفر) مسئولیت اینمی معدن را نیز عهدهدار شود و یا در مواردی که طبق ماده ۳ این شرح شغل مسئولیت و وظایف دیگری را با حفظ سمت پذیرد، پرداخت حق الزحمه متناسب با آن الزامی بوده و طبق توافق طرفین انجام می شود.

ماده ۹: تخلفات

تخلفات حرفه‌ای، اضباطی یا انتظامی مسئول فنی برخلاف مفاد آین شرح شغل، طبق مفاد آین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن توسط شورای انتظامی استان بررسی و در مورد آن تصمیم‌گیری می‌شود. علاوه بر آن دارنده پروانه بهره‌برداری یا جانشین وی می‌تواند در مورد تخلفات احتمالی مسئول فنی، مطابق مفاد قرارداد فی‌مابین یا مقررات مؤسسه، مشروط برآن که قبل‌به‌وی ابلاغ شده باشد، عمل نموده و درصورت لزوم از وی به مراجع ذی‌صلاح نیز شکایت کند.

مسئول فنی معدن تا هنگام رسیدگی و صدور حکم شورای انتظامی استان و در مدت اعتبار قرارداد اشتغال، همچنان عهده‌دار انجام وظایف و مسئولیت‌های خود خواهد بود و حق‌الزحمه وی نیز تا آخرین روز کاری قابل پرداخت است.

این شرح شغل در ۹ ماده و ۴ تبصره در مورخ ۱۴۰۲/۳/۳۰ به تصویب شورای مرکزی و در مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۸ به تایید کمیته تدوین دستورالعمل‌ها رسیده و در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۳ پس از تایید نهایی وزارت صنعت، معدن و تجارت ابلاغ شده است.

بسمه تعالیٰ

شرح و شرایط شغل مسئول ایمنی معدن، ویرایش دوم

کد شغل: ۲۰۰۳

ماده ۱: کلیات

مسئول ایمنی معدن، مسئولیت ایمنی معدن را در چارچوب واحد HSE به عهده دارد. واحد HSE مشتمل بر مسئول ایمنی، مسئول بهداشت محیط و مسئول محیط زیست می‌باشد که از افراد واجد شرایط و ذی صلاح انتخاب می‌شوند. ضوابط و حدود صلاحیت مسئول ایمنی منطبق با مفاد قانون کار و قانون نظام مهندسی معدن و از طریق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با هماهنگی وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان نظام مهندسی معدن تعیین می‌شود.

مسئول ایمنی هر معدن نظارت بر ایمنی عملیات معدنکاری را به عهده داشته و توسط دارنده پروانه بهره‌برداری پس از اخذ صلاحیت ایمنی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان نظام مهندسی معدن برای اجرای وظایف شغلی به این سمت منصوب می‌شود. طبق مفاد مواد ۱۰۵، ۵۵ و ۱۰۴ آیین‌نامه اجرایی قانون معدن مصوب ۱۳۹۲/۴/۱۱ و مواد یک تا چهار آیین‌نامه ایمنی معدن مصوب ۱۳۹۱/۹/۲۰، بهره‌برداران معدن برای انجام فعالیت‌های معدنی موظف هستند، فرد دارای گواهی صلاحیت ایمنی را براساس مفاد ماده ۴ قانون نظام مهندسی معدن ایران از طریق سازمان نظام مهندسی معدن استان و با هماهنگی اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی و اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان مربوط انتخاب نمایند.

ماده ۲: صلاحیت فنی

مسئول ایمنی معدن باید دارای پروانه اشتغال در رسته استخراج معدن و در یکی از زمینه‌های طراحی، نظرات یا اجرا و با بزرگ‌ترین پایه پروانه اشتغال حداقل ارشد، ۱، ۲ و ۳ به ترتیب برای معدن درجه ۱، ۲، ۳ و ۴ باشد.

موارد استثنای در این خصوص با پیشنهاد کمیته تدوین دستورالعمل‌ها و تایید وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین می‌شود. تبصره - در صورت لزوم مسئول ایمنی باید در آزمون و دوره‌های بازآموزی، که شرایط و دستورالعمل‌های آن مشترکاً توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان نظام مهندسی معدن تدوین می‌شود، شرکت کند. بررسی سوابق تحصیلی و دوره‌های آموزشی عضو و تشخیص ضرورت گذراندن دوره آموزشی یا آزمون، به عهده سازمان نظام مهندسی معدن است.

تبصره - در معدن درجه ۴، می‌توان یک نفر مهندس استخراج معدن را که عضو کارورز سازمان نظام مهندسی معدن باشد در صورت گذراندن دوره کارآموزی به عنوان مسئول ایمنی تعیین کرد.

ماده ۳: ساختار تشکیلاتی

مسئول ایمنی معدن زیر نظر بهره‌بردار یا جانشین وی انجام وظیفه می‌کند.

هر معدن دارای پروانه بهره‌برداری با کد شناسایی یکتا تنها دارای یک مسئول ایمنی می‌باشد بنابراین در معادنی که دارای چند کارگاه معدنی مستقل هستند، کلیه کارشناسان ایمنی زیر نظر یک مسئول ایمنی مشغول به فعالیت می‌باشند.

چنانچه دارنده پروانه بهره‌برداری، عملیات استخراج را به صورت پیمانی یا به هر نحو قانونی دیگر به شخص حقیقی یا حقوقی دیگری واگذار نماید، تعیین مسئول ایمنی نیز می‌تواند جزو وظایف آن شخص منظور شده و در قرارداد مربوط گنجانده شود، ولی به‌حال معرفی وی به مراجع مربوط جزو مسئولیت‌های دارنده پروانه عملیات معدنی است.

به استناد ماده ۱۰۴ آیین‌نامه اجرایی قانون معدن، در معادن با تعداد کارگران کمتر از ۲۵ نفر، در صورت موافقت مسئول فنی و تایید سازمان نظام مهندسی معدن، مسئول فنی می‌تواند همزمان مسئولیت ایمنی معدن را نیز عهده‌دار شود.

طبق ماده سه آییننامه ایمنی معدن، کلیه کارگاههایمعدنی اعم از سطحی یا زیرزمینی لازم است در هر شیفت کاری حداقل یکبار توسط مسئول ایمنی یا جانشین وی مورد بازدید قرار گیرد. لذا در معدن بزرگ و دارای کارگاههای متعدد و یا با چند شیفت کاری، که اجرای این ماده توسط یک نفر دشوار باشد، باید به تعداد کافی مهندس ایمنی به کار گمارده شوند تا زیر نظر و به مسئولیت مسئول ایمنی انجام وظیفه نمایند.

ساختار تشکیلاتی بخش ایمنی شامل مهندسان، کارداران، استادکاران و کارگران مورد نیاز بر حسب مشخصات معدن توسط مسئول ایمنی معدن تدوین و به دارنده پروانه عملیات پیشنهاد می شود. واگذاری سمت یا مسئولیت هایی که در حوزه ایمنی است با حفظ سمت اصلی به مسئول ایمنی معدن، از سوی مؤسسه متبوع، با توافق وی بلامانع است، مشروط بر آن که در اجرای وظایف اصلی وی اختلال ایجاد نکند.

ماده ۴: مسئولیت ها

مسئول ایمنی معدن ناظر بر رعایت اصول و ضوابط ایمنی، بهداشت محیط کار و حفاظت محیط زیست و مسئول اجرای درست قوانین و آییننامه های مربوط با بکارگیری روش ها و اصول حرفه ای موظف به انجام موارد ذیل می باشد:

۱. یادآوری و تذکر تعهدات قانونی به دارنده پروانه عملیات در مورد حسن اجرای قوانین، آییننامه ها، مقررات و ضوابط فنی در ارتباط با ایمنی، بهداشت محیط کار و حفظ محیط زیست.
۲. نظارت بر اجرای اصول و مقررات فنی و مهندسی و استانداردهای متداول در ایمنی معدن و تذکر مستمر به پرسنل تحت نظر و بهره بردار.
۳. تذکر کتبی به بهره بردار به منظور برقراری شرایط ایمن در محل های کار و رعایت مقررات ایمنی توسط کارکنان.
۴. نظارت بر اجرای حفظ بهداشت محیط کار و رعایت موازین حفاظت محیط زیست و یادآوری موضوع به کارکنان و مدیران معدن.
۵. استفاده مطلوب از منابع در اختیار (مالی، تجهیزات و ماشین آلات، نیروی انسانی، مواد اولیه و ...) برای بهبود شرایط ایمنی معدن.
۶. اقدامات لازم برای پیشگیری از مخاطرات و حوادث احتمالی در واحد معدنی.
۷. پیگیری ایجاد تشکیلات ایمنی و گروه امداد و نجات مناسب با نوع فعالیت معدنی بر اساس دستورالعمل امداد و نجات.
۸. به عهده گرفتن مسئولیت عملیات امداد و نجات در هنگام بروز حوادث با هماهنگی و همکاری دارنده پروانه فعالیت معدنی یا جانشین وی.
۹. برگزاری دوره های آموزشی حرفه ای حین کار کارکنان در ارتباط با ایمنی، بهداشت کار و محیط زیست و به هنگام نگهداری سطح آموزش آنان و پیگیری موضوع آموزش.
۱۰. بکارگیری فنون و روش های نوین در بهبود و ارتقاء سطح ایمنی معدن با هماهنگی و همکاری دارنده پروانه فعالیت معدنی و سعی در رشد و ارتقا آن.
۱۱. پیشنهاد اجرای سایر عوامل تأثیرگذار بر بهبود و ارتقاء سطح ایمنی، بهداشت و حفظ محیط زیست در فعالیت معدنی. تبصره - پذیرش مسئولیت های فوق توسط مسئول ایمنی، رافع مسئولیت های مقام مافق وی و دارنده پروانه بهره برداری فعالیت معدنی و یا جانشین وی نخواهد بود.

ماده ۵: اختیارات

مسئول ایمنی برای اجرای مسئولیت های خود، در چارچوب طرح های مصوب بهره برداری، تهویه، ایمنی، ضوابط فنی و حرفه ای، آییننامه ایمنی معدن و مقررات مؤسسه متبوع دارای اختیار کامل است. چنانچه دارنده پروانه بهره برداری معدن و یا مقام جانشین وی بر کاهش اختیارات مسئول ایمنی اصرار ورزد یا دستوری برخلاف مقررات و ضوابط فنی و حرفه ای و آییننامه

ایمنی معدن صادر کند، مسئول ایمنی می‌تواند ابتدا به صورت کتبی به وی متذکر شده و در صورت عدم توجه، مراتب را به اداره کل صنعت، معدن و تجارت، سازمان تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان نظام مهندسی معدن استان مکتب گزارش کند و در اینصورت آن بخش از مسئولیت وی که بر اثر کاهش اختیارات یا صدور دستور مغایر با مقررات، قابل اجرا نبوده، به تشخیص سازمان نظام مهندسی معدن استان، از وی ساقط خواهد شد.

حداقل اختیارات کلی مسئول ایمنی به قرار زیر است:

۱. تأکید بر بکارگیری فنون، روش‌ها، تجهیزات و ابزار مناسب برای برقراری ایمنی و بهداشت کارکنان و ارائه توصیه‌ها و دستورالعمل‌های لازم به مسئولان ذی‌ربط برای ایمن‌سازی محیط‌های کار و حفظ محیط زیست و بهداشت محیط کار.
 ۲. در صورت بروز حادثه بررسی علل آن و ارائه گزارش و اعلام نظر کتبی یا شفاهی به مراجع ذی‌ربط و مقام مافوق.
 ۳. اختیار سرپرستی گروه ایمنی، گروه امداد و نجات معدن طبق نمودار و ساختار تشکیلاتی مصوب و انتخاب، تأیید صلاحیت، آموزش، تعیین وظایف، نظارت بر عملکرد و برکاری کارکنان گروه ایمنی و گروه امداد و نجات.
 ۴. چنانچه مسئول ایمنی تشخیص دهد که احتمال وقوع حادثه و بروز خطر در بخشی از معدن وجود دارد یا شرایط زیان‌بخش و مخاطره‌آمیز محل کار از حدود مجاز طبق مقررات ایمنی خارج شده است، می‌تواند بلافاصله از مقام مافوق خود درخواست کند که تا اصلاح و رفع عوامل خطرآفرین، فعالیت جاری در آن بخش تعطیل شود.
 ۵. بازدید و بازرسی از کلیه بخش‌های معدن و محل‌های کار و تجهیزات و ماشین‌آلات در هر زمان و بدون هیچ محدودیت و هر نوع اندازه‌گیری و سنجش به منظور حصول اطمینان از برقراری شرایط مجاز طبق مقررات و آیین‌نامه ایمنی.
 ۶. صدور دستور جلوگیری از ورود کارکنان و افرادی که طبق مقررات دارای البسه ایمنی مناسب یا تجهیزات ایمنی مقرر نباشند، به معدن و محل کار.
 ۷. سایر اختیاراتی که از سوی مدیریت و با تواافق طرفین به وی واگذار می‌شود.
 ۸. مسئول ایمنی می‌تواند با موافقت دارنده پروانه بهره‌برداری یا مقام جانشین وی بحسب ساختار تشکیلاتی واحد معدنی، برخی از اختیارات یا وظایف خود را به شخص یا اشخاص دیگر در موقع لزوم و مرخصی، حداکثر برای مدت یک ماه در طول مدت قرارداد یک ساله واگذار و برای خود جانشینی تعیین کند. اما در هر حال کلیه مسئولیت‌ها هم‌چنان بر عهده مسئول ایمنی معدن است.
- تبصره - چنانچه مدت مرخصی یا غیبت مسئول ایمنی از حدود مقرر تجاوز کند، دارنده پروانه عملیات موظف است شخص دیگری را طبق ضوابط همین شرح شغل جایگزین وی کرده و به مراجع ذی‌ربط معرفی کند.

ماده ۶: شرح وظایف

وظایف کلی مسئول ایمنی معدن، شامل موارد زیر است که با هماهنگی و مسئولیت بهره‌بردار انجام می‌شود:

۱. پیگیری مستمر تهیه، اصلاح و بهروز رسانی طرح‌های ایمنی، تهویه و حفظ محیط زیست معدنی و تنظیم و تغییر نقشه‌های آن در زمان‌های لازم طبق آیین‌نامه ایمنی معدن.
۲. انتخاب و بکارگیری فنون و روش‌های اجرایی مناسب با درنظر گرفتن امکانات معدن.
۳. پیشنهاد تعداد، مشخصات تجهیزات، تأسیسات ایمنی، تهویه، ابزارها، سیستم‌های اندازه‌گیری، کنترل و نظارت بر تأمین آن‌ها.
۴. نظارت بر اجرای شیوه‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌های ابلاغی برای ایمنی، بهداشت محیط کار و حفظ محیط زیست در واحد معدنی براساس آیین‌نامه‌ها و مقررات.
۵. تدوین ساختار تشکیلاتی گروه ایمنی، گروه امداد و نجات و ارائه به مدیریت جهت تصویب.

۶. آموزش، تعیین وظایف، سرپرستی و نظارت بر عملکرد کارکنان گروه ایمنی و امداد و نجات، طبق نمودار و ساختار تشکیلاتی مصوب و هماهنگی با کارفرما.
۷. تنظیم برنامه های آموزش ایمنی پرسنل معدن، نظارت و تاکید بر اجرای آن.
۸. بازدیدهای ادواری و انفاقی از سینه کار و محل های فعالیت و کلیه اجزای معدن برای اطلاع و آگاهی از وضعیت تمام محل های کار.
۹. تذکر کتی به بهره بردار برای بهبود ایمنی و رفع مشکلات و نواقص.
۱۰. تهیه نقشه رفع سواح برای نسب در محل های تعیین شده طبق آیین نامه ایمنی معدن.
۱۱. سرپرستی و نظارت بر عملیات گروه امداد و نجات در هنگام بروز حادثه با استفاده از دستورالعمل های مربوطه.
۱۲. انجام اقدامات لازم هنگام وقوع حادثه و گزارش به مراجع ذی ربط طبق مقررات و تهیه گزارش حادثه.
۱۳. همکاری با بازرسان اعزامی و مراجع مسئول و در اختیار قراردادن اطلاعات مورد نیاز بر اساس مقررات و در چارچوب سیاست های مؤسسه متبوع.
۱۴. نظارت بر ایمنی اجرای عملیات آتشباری.
۱۵. سازماندهی حفظ اسناد و مدارک فنی مربوط به تهویه، ایمنی، بهداشت محیط کار و حفظ محیط زیست.
۱۶. تنظیم و ارائه گزارش های ادواری در زمان های لازم به مراجع ذی ربط و ثبت اطلاعات در دفاتر مربوط و در بانک های اطلاعاتی.
۱۷. اطلاع رسانی و ارائه توصیه های لازم به صورت مکتوب به مدیریت و کارکنان درباره مقررات ایمنی، بهداشت کار و محیط زیست.
۱۸. همکاری هنگام بروز حوادث معدنی در سایر معدن طبق دستورات مقام مافوق.
۱۹. برنامه ریزی جهت شناسایی، ارزیابی ریسک در معدن و ثبت آن و ارائه راهکارهای کنترلی جهت کاهش سطح ریسک.
۲۰. برنامه ریزی جهت اندازه گیری عوامل زیان آور محیط کار و ثبت آن و ارائه راهکارهای کنترلی جهت کنترل و حذف آن ها.
۲۱. تشکیل جلسات کمیته حفاظت فنی و ارائه راهکارهای کنترلی جهت حذف یا به حداقل رساندن مخاطرات.
۲۲. نظارت بر کمیت و کیفیت تجهیزات اطفال حريق (کپسول های آتش نشانی و سیستم های اطفای حريق).
۲۳. انجام سایر اقداماتی که در چارچوب اجرای مسئولیت های وی ضروری باشد.

ماده ۷: شرایط اشتغال

مسئول ایمنی توسط دارنده پروانه بهره برداری (شخص حقیقی / حقوقی) و یا جانشین وی، به کار گمارده می شود. انجام وظیفه مسئول ایمنی معدن در مدت اشتغال، تمام وقت است. موارد استثنای در موقع ضروری با پیشنهاد کمیته تدوین دستورالعمل ها و تایید وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین و ابلاغ می شود.

طریقه بکار گیری مسئول ایمنی، از قانون کار تبعیت می کند. پذیرش کار در چارچوب صلاحیت فنی و ظرفیت اشتغال دارنده پروانه اشتغال است. لذا دارنده پروانه اشتغال مکلف است قبل از پذیرش کار یا انعقاد قرارداد، از سازمان استانی که عضو آن است استعلام و گواهی تأیید صلاحیت و ظرفیت اشتغال باقی مانده خود را به کارفرما ارائه نماید. تصویر پروانه اشتغال و گواهی سازمان نظام مهندسی معدن استان جزو مدارک اشتغال مسئول ایمنی معدن است.

دارنده پروانه بهره برداری موظف است مسئول ایمنی را پس از تایید و احرار صلاحیت توسط سازمان نظام مهندسی معدن استان به اداره کل صنعت، معدن و تجارت و اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان معرفی و مدت و شرایط قرارداد اشتغال وی را نیز اطلاع دهد.

در صورت ادامه اشتغال مسئول ایمنی بیش از یک سال، لازم است هر سال مراحل فوق تکرار شود.

چنانچه دارنده پروانه اشتغال عضو سازمان استان محل اشتغال نباشد، سازمان نظام مهندسی معدن استان موظف است مراتب را به سازمان استان محل عضویت گزارش کند. دارنده پروانه اشتغال نیز مکلف است مراتب اشتغال خود به عنوان مسئول ایمنی و مشخصات محل اشتغال را به سازمان نظام مهندسی معدن استانی که عضو آن است اطلاع دهد تا در پرونده وی درج شود. در صورتی که مدت اشتغال عضو در استان دیگر بیشتر از شش ماه باشد باید پرونده عضویت وی به استان محل اشتغال انتقال یابد.

مسئول ایمنی حق است در صورت تمایل با اعلام و استعفای کتبی قبلی، طبق مفاد قرارداد منعقده یا طبق مقررات اشتغال در واحد معنی مربوط، از کار کناره‌گیری کند و همچنین کارفرما می‌تواند طبق مفاد قرارداد منعقده یا طبق مقررات داخلی مؤسسه، با اعلام قبلی به خدمات مسئول ایمنی خاتمه دهد. در این صورت دارنده پروانه بهره‌برداری یا جانشین او مکلف است طبق مراحل فوق و حداکثر ظرف مدت یک ماه، فرد دیگری را به جای وی تعیین کند. در بازه زمانی یک ماهه جهت معرفی فرد جدید، مسئول ایمنی همچنان عهده‌دار انجام وظایف و مسئولیت‌های خود خواهد بود. در صورت عدم معرفی عضو جدید توسط بهره‌بردار مسئول ایمنی بعد از مدت یک ماه هیچ‌گونه مسئولیتی نخواهد داشت. اشتغال مسئول ایمنی در هر شغل تمام وقت دیگر غیرممکن است. موارد استثنایاً با پیشنهاد کمیته تدوین دستورالعمل‌ها و تایید وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین می‌شود. اشتغال غیر تمام وقت به کارهای دیگر، چنانچه مغایر با مقررات مؤسسه متبع نباشد، و یا پذیرش سمت‌های دیگر در مؤسسه متبع طبق ماده ۳ این شرح شغل، بلامانع است. همچنین می‌تواند از ظرفیت اشتغال سالانه باقی‌مانده خود، با موافقت سازمان نظام مهندسی معدن استان، برای انجام کارهای حرفه‌ای دیگری که غیر تمام وقت باشد استفاده کند.

ماده ۸: حق الزحمه

برای محاسبه میزان استفاده از ظرفیت اشتغال، حق الزحمه ماهانه مسئول ایمنی با توجه به درجه فعالیت معنی و بر اساس حق الزحمه پایه نفرماه، طبق مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی، تعیین می‌شود.

قرارداد اشتغال مسئول ایمنی بر مبنای تعریف حق الزحمه متناسب با درجه فعالیت معنی تنظیم می‌شود و ضرایب منطقه‌ای، سختی کار نیز اعمال می‌شود. اضافات، فوق العاده‌ها، پاداش و کسور طبق قرارداد فی‌مابین مطابق قانون کار یا مقررات داخلی مؤسسه یا شرکت متبع در چارچوب مصوبات شورای عالی کار تعیین می‌شود.

تبصره - در مواردی که طبق ماده ۳ این شرح شغل مسئولیت و وظایف دیگری به مسئول ایمنی معنی با حفظ سمت واگذار شود، پرداخت حق الزحمه متناسب با آن الزامی بوده و طبق توافق طرفین انجام می‌شود.

ماده ۹: تخلفات

تخلفات حرفه‌ای، انضباطی یا انتظامی مسئول ایمنی برخلاف مفاد این شرح شغل، طبق مفاد آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن توسط شورای انتظامی استان بررسی و در مورد آن تصمیم‌گیری می‌شود. علاوه برآن دارنده پروانه بهره‌برداری یا جانشین وی می‌تواند در مورد تخلفات احتمالی مسئول ایمنی، مطابق مفاد قرارداد فی‌مابین یا مقررات مؤسسه، مشروط برآن که قبل‌اً به وی ابلاغ شده باشد، عمل نموده و در صورت لزوم از وی به مراجع ذیصلاح نیز شکایت کند.

مسئول ایمنی معدن تا هنگام رسیدگی و صدور حکم شورای انتظامی استان و در مدت اعتبار قرارداد اشتغال، همچنان عهده‌دار انجام وظایف و مسئولیت‌های خود خواهد بود و حق الزحمه وی نیز تا آخرین روز کاری قبل پرداخت است. این شرح شغل در ۹ ماده و ۵ تبصره در مورخ ۱۴۰۲/۳/۳۰ به تصویب شورای مرکزی و در مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۸ به تایید کمیته تدوین دستورالعمل‌ها رسیده و در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۳ پس از تایید نهایی وزارت صمت ابلاغ شده است.

بسمه تعالیٰ

شرح و شرایط شغل مسئول فنی واحد های کانه آرایی، فرآوری و صنایع معدنی

کد شغل: ۳۰۰۱

۱ - کلیات

در اجرای ماده ۴ قانون نظام مهندسی معدن و ماده ۱۰۲ آئین نامه اجرایی قانون معدن، پیرو بخش نامه های شماره ۶۰/۲۱۰۶۰۲ مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۹، شماره ۵۱۱۸۷ مورخ ۶۰/۰۳/۱۵ و شماره ۱۴۰۰/۰۹/۱۶ مورخ ۶۰/۲۲۱۳۰۳ و اطلاعات بعدی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، کلیه دارندگان مجوزهای عملیات معدنی و صنایع معدنی مشمول مکافتد از خدمات اشخاص دارای مجوز صلاحیت نظام مهندسی معدن در انجام امور فنی و حرفه استفاده کنند. واحد های مشمول مطابق بند ۱۰ این شرح شغل می باشند. مسئول فنی واحد مسئولیت حسن انجام کلیه فعالیت های واحد از نظر فنی و حرفه ای را عهده دار بوده و توسط بهره بردار از میان افراد واحد شرایط با تأیید صلاحیت سازمان نظام مهندسی معدن انتخاب می شود. خدمات تهیه طرح های واحد و خدمات مسئول فنی آنها جدا از یکدیگر بوده ولی در صورت اقتضا انجام آنها توسط یک شخص بلامانع است.

۲ - صلاحیت فنی

مسئول فنی واحد باید دارای پروانه اشتغال در یکی از رسته های استخراج معدن، کانه آرایی و فرآوری یا متالورژی استخراجی با بزرگترین پایه پروانه اشتغال ارشد، ۱، ۲ و ۳ به ترتیب برای واحد های درجه ۱، ۲، ۳ و ۴ مطابق فهرست مندرج در بند ۱۰ این شرح شغل باشد. موارد استثنای توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین می شود.

تبصره: سازمان نظام مهندسی معدن شرایط احراز صلاحیت برای مسئولیت فنی واحد را بگونه ای اولویت بندی می نماید که امکان استفاده از اولویت های پایین تر در شرایطی که دسترسی به رسته پروانه اشتغال منطبق با واحد وجود ندارد را فراهم نماید. در صورتیکه دارنده پروانه عملیات، شخصاً صلاحیت لازم برای قبول مسئولیت فنی واحد را داشته باشد، می تواند مسئولیت فنی واحد را طبق مفاد این شرح شغل به عهده گیرد. به استناد تبصره ۲ ماده ۱۰۲ آئین نامه اجرایی قانون معدن، مسئولیت فنی عملیات معدنی و صنایع معدنی مشمول باید بر عهده اشخاص دارای صلاحیت فنی لازم بوده و توسط مقاضی یا دارنده مجاز به این منظور تعیین و به وزارت معرفی می شود.

۳ - ساختار تشکیلاتی

مسئولین فنی واحد های مختلف زیر نظر بالاترین مقام (ممکن است مدیر عامل یا جانشین او) انجام وظیفه می کند. در مجتمع های بزرگ که دارای چندین واحد مستقل هستند لازم است که هر یک از آن واحد ها دارای یک مسئول فنی جداگانه باشند.

۴ - مسئولیت ها

مسئول فنی بالاترین مقام مسئول در امور فنی واحد، حسن اجرای عملیات و مسئول نظارت بر اجرای طرح های مصوب و طرح های توسعه ای در واحد بوده و مسئولیت های کلی وی به شرح زیر است:

- بهره برداری بهینه از مواد اولیه مورد استفاده
- نظارت بر حسن اجرای تعهدات کار فرما، اجرای قوانین، مقررات، ضوابط فنی و استانداردها
- بررسی برنامه تولید و یا توسعه ای واحد، انطباق فعالیت واحد با قوانین، مقررات، ضوابط فنی و استانداردهای جاری
- پیگیری بهینه سازی مصرف انرژی در واحد
- نظارت بر ایمنی تجهیزات و عوامل تولید واحد

- نظارت بر استفاده مطلوب از منابع موجود (تجهیزات و ماشین آلات خط تولید)
 - ارائه پیشنهاد برای رشد ارزش افزوده و مطلوبیت استفاده از مواد معدنی
 - ارائه پیشنهاد بکارگیری فن‌آوری نوین
 - نظارت بر رعایت اخلاق حرفه ای و مهندسی در واحد
- تبصره- پذیرش مسئولیت‌های فوق توسط مسئول فنی واحد، رافع مسئولیت‌های مقام مافق وی یا کارفرما نخواهد بود.

۵- اختیارات

مسئول فنی واحد برای اجرای مسئولیت‌های خود، در چهار چوب ضوابط قانونی، فنی و حرفاًی و مقررات واحد متبع دارای اختیار کامل است. چنانچه مقام مافق وی یا کارفرما بر کاهش اختیارات او اصرار ورزد یا دستوری برخلاف مقررات و ضوابط فنی و حرفاًی صادر کند، مسئول فنی واحد می‌تواند ابتدا کتاباً به وی تذکر داده و در صورت عدم توجه، مرائب را به اداره کل صنعت، معدن و تجارت و سازمان استان گزارش کند و در اینصورت آن بخش از مسئولیت وی که برای کاهش اختیارات یا صدور دستور ناصحیح و معایر با مقررات، قابل اجرا نبوده، به تشخیص سازمان استان، از وی ساقط و مسئولیت آن بر عهده عالی‌ترین مقام می‌باشد.

دارنده مجوز یا پروانه بهره‌برداری باید به منظور واگذاری بعضی یا تمامی اختیارت و یا وظایف مسئول فنی واحد به شخص یا اشخاص دیگر (در زمان مرخصی و یا غیبت موجه مسئول فنی واحد)، از بین افراد دارای صلاحیت در موقع لازم با هماهنگی مسئول فنی واحد برای جانشینی وی به سازمان استان معرفی نماید، در صورت تأیید سازمان مزبور فرد یا افراد به عنوان جانشین دارای مسئولیت می‌باشند. سازمان استان باید موارد را به اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان اعلام نماید.

تبصره- چنانچه مدت مرخصی یا غیبت مسئول فنی واحد از حدود مقرر تجاوز کند، کارفرما موظف است شخص دیگری را طبق ضوابط همین شرح شغل جایگزین وی کرده و به سازمان استان و اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان معرفی کند.

۶- شرح وظایف

وظایف کلی مسئول فنی واحد، شامل موارد زیر است:

- بررسی تهییه دستورالعمل‌های تولید و اعلام نظر کارشناسی
- بررسی و پیشنهاد طرح عملیاتی بهبود و اصلاح فرآیند و خطوط تولید
- پایش برنامه‌های فرآیند تولید در واحد مربوط و نظارت بر اجرای صحیح دستورالعمل‌های بهره‌برداری واحد
- ارائه گزارش‌های دوره‌ای (ماهیانه) به مراجع ذیربیط مطابق مقررات و ضوابط مصوب
- گزارش وقوع حوادث و سوانح کاری به مبادی ذیربیط
- بازدیدهای منظم و موردي از بخش‌های مختلف واحد
- نظارت بر حسن سازماندهی، حفظ اسناد و مدارک فنی
- همکاری با بازرسان اعزامی و مراجع مسئول در چارچوب مقررات
- نظارت بر شاخص‌های تولید مانند مصرف مواد اولیه، بازدهی فرآیند، مصرف انرژی، میزان ضایعات و کیفیت محصول و اقدامات مناسب جهت افزایش بهره‌وری
- نظارت بر نحوه ذخیره‌سازی مواد اولیه، محصولات و نیز انباشت ضایعات و مواد باطله مطابق دستورالعمل‌های مربوط
- نظارت بر کیفیت مواد اولیه، اقلام مصرفی و تجهیزات مورد نیاز خط تولید با در نظر گرفتن شرایط فنی مربوط
- نظارت بر نیازمنجی و آموزش کارکنان واحد
- همکاری در اجرای برنامه‌های تحقیق و توسعه در واحد
- نظارت بر حسن اجرای ضوابط و مقررات زیستمحیطی و کنترل آلاینده‌ها

- ارائه پیشنهاد درخصوص تولید محصولات جانبی
- همکاری در استانداردسازی و بهینه نمودن واحد جهت استفاده مطلوب از منابع اعم از نیروی انسانی، مواد اولیه، محیط زیست، مالی، تجهیزات، مدیریت ضایعات، ایمنی، بهداشت، انرژی و ارائه پیشنهاد و پیگیری اصلاح طرح در موارد مزبور
- سایر اقداماتی که در راستای انجام مسؤولیت‌ها ضروری باشد
- تأیید آمار تولید واحد
- نظارت بر انطباق تجهیزات نصب شده در عملیات اجرایی با فلودیاگرام مصوب در طرح‌های مصوب
- تأیید پیشرفت فیزیکی واحد جهت تمدید جواز تأسیس
- تأیید و ثبت درخواست سوخت و یا انرژی مورد نیاز واحد
- نظارت بر پایش، پیشگیری و کنترل خوردگی تجهیزات

۷- شرایط اشتغال

مسئول فنی واحد توسط دارنده مجوز یا نامینده قانونی وی، انتخاب و به کار گرفته می‌شود. انجام وظایف در مدت اشتغال، به صورت تمام وقت است. موارد استثنای توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین و ابلاغ می‌شود.

طریقه به کارگیری مسئول فنی واحد، مطابق قانون کار می‌باشد. پذیرش کار در چارچوب صلاحیت فنی و ظرفیت اشتغال دارنده بروانه اشتغال است. لذا واحد متقاضی مکلف است قبل از پذیرش مسئول فنی واحد یا انعقاد قرارداد، از سازمان استان گواهی تأیید صلاحیت و ظرفیت اشتغال باقی‌مانده فرد موردنظر را استعلام نماید (فرم شماره ۱). تصویر پرونده اشتغال و گواهی سازمان استان جزو مدارک استخدامی مسئول فنی واحد است.

چنانچه دارنده پرونده اشتغال عضو سازمان استان محل اشتغال نباشد، سازمان مزبور موظف است مرتب را به سازمان استان محل عضویت گزارش کند. دارنده پرونده اشتغال نیز مکلف است مرتب استخدام خود به عنوان مسئول فنی واحد و مشخصات محل اشتغال را به سازمان استان محل عضویت اطلاع دهد تا در پرونده وی درج شود. درصورتیکه مدت اشتغال در استان دیگر بیشتر از ۶ ماه باشد باید به استان محل اشتغال انتقال یابد.

مسئول فنی واحد حق است درصورت تمایل با اعلام و استعفای کتبی، طبق مفاد قرارداد منعقده یا طبق مقررات استخدامی، از کار کناره‌گیری کند و همچنین کارفرما می‌تواند با اعلام قبلی به خدمات مسئول فنی واحد خاتمه دهد. در اینصورت کارفرما مکلف است قبل از خاتمه قرارداد، فرد دیگری را به جای وی تعیین و معرفی کند. تا زمان معرفی فرد جدید، مسئول فنی واحد همچنان عهده‌دار انجام وظایف و مسئولیت‌های خود خواهد بود.

تبصره- به منظور هماهنگ کردن مراحل مختلف انتخاب و انعقاد قرارداد با مسئول فنی واحد، سازمان نظام مهندسی معدن می‌تواند فرم‌های لازم را تهیه و در اختیار اداره کل صنعت، معدن و تجارت و سازمان استان‌ها، جهت استفاده متقاضیان قرار دهد.

۸- حق الزحمه

برای محاسبه میزان استفاده از ظرفیت اشتغال، حق الزحمه ماهانه مسئول فنی واحد با توجه به درجه واحد براساس حق الزحمه پایه نفرماه طبق مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی، تعیین می‌شود.

قرارداد استخدامی نیز می‌تواند بر مبنای تعریفه حق الزحمه برای پایه متناسب با درجه واحد مربوط طبق ماده ۲ این شرح شغل، تنظیم شود، که در این صورت ضرایب منطقه‌ای، سختی کار و ضریب ویژه شغلی نیز قابل اعمال است. ضریب ویژه شغلی برای مسئول فنی واحدهای مشمول ۱/۰۵ و در صورت گرد و غبار، فضای آلوده و بخارات مضر بر حسب مورد تا ۱/۲ قابل تعیین است.

إضافات، فوق العادة‌ها، پاداش و کسور طبق قرارداد فی‌مابین یا مقررات عمومی کشور یا مقررات استخدامی واحد متبع تعیین می‌شود.

پرداخت حق الزرحمه اضافی به مسئول فنی واحد، در حالتی که طبق ماده ۴ این شرح شغل مسئولیت و وظایف دیگری را نیز با حفظ سمت پذیرفته است، الزامی نبوده و طبق صلاح‌دید کارفرما انجام می‌شود.

۹- تخلفات

تخلفات حرفه‌ای، اضباطی یا انتظامی مسئول فنی واحد، طبق مفاد آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن توسط شورای انتظامی سازمان استان بررسی و در مورد آن تصمیم‌گیری می‌شود. علاوه بر آن کارفرما یا نماینده قانونی وی می‌تواند در مورد تخلفات احتمالی مسئول فنی واحد، مطابق مفاد قرارداد فی‌مابین یا مقررات واحد، مشروط بر آنکه قبل‌اً به وی ابلاغ شده باشد، عمل نموده و در صورت لزوم از وی به مراجع ذی‌صلاح نیز شکایت کند.

مسئول فنی واحد تا هنگام رسیدگی و صدور حکم شورای انتظامی سازمان استان و در مدت اعتبار قرارداد استخدامی، همچنان عهده‌دار انجام وظایف و مسئولیت‌های خود خواهد بود و حق الزرحمه وی نیز تا آخرین روز کار قابل پرداخت است.

۱۰- فهرست واحدهای مشمول

فهرست واحدهای مشمول مطابق با ابلاغیه به شماره ۱۴۰۰/۰۹/۱۶ مورخ ۲۲۱۳۰۳ وزارت صنعت معدن و تجارت و اصلاحات بعدی آن می‌باشد.

این شرح شغل در ۱۰ ماده و ۳ تبصره پس از تأیید نهایی در مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۲ توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت ابلاغ شده است

بسمه تعالیٰ

قرارداد مسئول فنی واحد کانه‌آرایی، فرآوری و متالورژی استخراجی

این قرارداد مستند به تبصره ۲ ماده ۱۰۲ آینین‌نامه اجرایی قانون معادن و ماده ۴ قانون نظام مهندسی معدن و شرایط مذکور در قانون کار بین خانم/آقای/شرکت فرزند به شماره ملی/شماره ثبت به عنوان کارفرما (وکیل کارفرما به استناد وکالت‌نامه پیوست) دارنده پروانه بهره‌برداری/جواز تاسیس/جواز توسعه ناشی از پروانه بهره‌برداری به شماره مورخ مدت اعتبار تاریخ انقضا واقع در که در این قرارداد اصطلاحاً کارفرما نامیده می‌شود از یک طرف و از طرف دیگر خانم/آقای با کدمی دارنده پروانه اشتغال رسته به شماره عضویت و پایه پروانه اشتغال سازمان نظام مهندسی معدن استان که در این قرارداد مسئول فنی کانه‌آرایی □، فرآوری □ و متالورژی استخراجی □ نامیده می‌شوند، تحت شرایط ذیل در کمال صحت و اختیار تام در حضور نماینده سازمان استان منعقد می‌گردند.

ماده ۱ مشخصات واحد:

محصول تولیدی واحد خوراک ورودی واحد ظرفیت تولید سالانه محصول اصلی تن، محصولات جانبی شامل: ۱- تن ۲- تن ۳- تن ۴- تن در سال بوده و درجه واحد می‌باشد.

ماده ۲ موضوع قرارداد:

بکارگیری مسول فنی واحد مطابق شرح شغل مربوط و مفاد مندرج در این قرارداد، مقررات سازمان نظام مهندسی معدن و قانون کار.

ماده ۳ مدت قرارداد:

مدت این قرارداد از تاریخ لغایت ماه تعیین می‌گردد که با موافقت طرفین و با تایید کتبی سازمان نظام مهندسی معدن استان قابل تمدید می‌باشد.
تبصره ۱- کارفرما باستی حداقل یک ماه قبل از انقضاء مدت قرارداد ضمن مکاتبه با سازمان نظام مهندسی معدن استان نسبت به تمدید قرارداد و یا انعقاد قرارداد جدید اقدام نماید، بطوریکه واحد موضوع قرارداد در هیچ مقطعی قادر مسئول فنی نباشد.

ماده ۴ تعهدات مسئول فنی:

۱. بازدید قبل از عقد قرارداد از واحد در خصوص مطلع شدن از رعایت یا عدم رعایت اجرای طرح‌های مصوب شده
۲. حضور در سازمان استان، امضا مدارک، اسناد حاوی تعهدات و قرارداد مسئول فنی
۳. انجام خدمات فنی طبق شرح شغل مسئول فنی واحد موضوع قرارداد در طول مدت قرارداد
۴. ارائه گزارش به سازمان‌های صمت و نظام مهندسی معدن استان طبق شرح شغل مربوطه
۵. عدم پذیرش خدمات پیمانکاری در واحد موضوع قرارداد

مهر و امضاء مسئول فنی واحد

مهر و امضاء کارفرما / نماینده قانونی

ماده ۵ تعهدات کارفرما:

۱. فراهم کردن تمهیدات و تدارکات لازم برای انجام وظیفه مسئول فنی
۲. کارفرما مکلف به پرداخت به موقع حقالزحمه ماهیانه مسئول فنی می‌باشد (بر اساس ماده ۷ این قرارداد)
۳. ایاب و ذهاب از مرکز استان، شهرستان‌های استان و بطور کلی از داخل استان تا محل واحد موضوع قرارداد و همچنین اسکان، تهیه غذا و سایر امکانات لازم به عهده کارفرما می‌باشد.
۴. کارفرما مکلف است کلیه مدارک و مستندات موجود از جمله طرح توجیهی فنی و اقتصادی، دفتر گزارش‌های نظارتی، دفتر بارنامه را در اختیار مسئول فنی قرار دهد
۵. کارفرما مکلف است نکات فنی-ایمنی و سایر موارد اعلام شده از سوی مسئول فنی را بطور کامل و دقیق اجرا نماید، در غیر اینصورت مسئولیت و عواقب احتمالی به عهده وی خواهد بود
۶. کارفرما مکلف است برنامه‌های بهداشتی، ایمنی و زیستمحیطی را طبق آیین‌نامه حفاظت ایمنی و بهداشت کار مصوب وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سایر آیین‌نامه‌های مصوب مراجع ذیصلاح را با نظر مسئول فنی انجام دهد.
۷. کارفرما مکلف است در زمان غیبت موجه و مرخصی مسئول فنی با هماهنگی وی، فرد دارای صلاحیت را به سازمان نظام مهندسی معدن استان معرفی نماید.

ماده ۶ سایر شرایط:

- در صورت انتقال پروانه بهره‌برداری/جواز تاسیس، کلیه تعهدات قرارداد مسئول فنی تا پایان مدت قرارداد به قوت خود باقی است و انتقال گیرنده متعهد به اجرای مفاد آن می‌باشد.
- تبصره ۲- در صورت انحلال ، تعلیق یا خاتمه قرارداد، کارفرما و مسئول فنی بایستی با حضور نماینده سازمان نظام مهندسی معدن وضعیت کلی واحد صنعتی را با جزئیات کامل صورت‌جلسه نمایند.
- تبصره ۳- چنانچه مسئول فنی برای انجام پاره‌ای از کنترل‌ها نیاز به استفاده از خدمات مشاوره‌ای یا نظارتی مهندسان رشته‌های دیگر داشته باشد موضوع را کتابه کارفرما اعلام و در آن میزان خدمات مورد نیاز و حدود حقالزحمه متعلقه را ذکر می‌نماید. شایان ذکر است خدمات مورد نیاز به هزینه کارفرما انجام می‌شود.
- تبصره ۴- مسئول فنی هیچ‌گونه تعهدی در قبال اشخاص ثالث خارج از این قرارداد ندارد و اشخاصی که طرف این قرارداد نیستند نمی‌توانند به موجب این قرارداد ادعایی علیه مسئول فنی داشته باشند مگر آنکه در قوانین جاری کشور این مسئولیت به طور مجزا تعریف و تصریح شده باشد.
- تبصره ۵- چنانچه کارفرما به تذکرات مسئول فنی توجه ننماید و تعهدات قراردادی و قانونی خود را به درستی انجام ندهد یا تخطی از قانون نماید مسئول فنی ضمن گزارش مراتب به سازمان صمت و سازمان استان، درخواست جلوگیری از ادامه عملیات واحد موضوع قرارداد را می‌نماید.

ماده ۷ مبلغ قرارداد و نحوه پرداخت آن:

مبلغ قرارداد برای انجام کلیه خدمات موضوع قرارداد با ملاحظه نوع واحد موضوع قرارداد، درجه‌بندی، محرومیت منطقه، بعد مسافت با مرکز استان، درجه واحد و سایر شرایط مندرج در دستورالعمل قیمت‌گذاری خدمات مهندسی ماهیانه مبلغ ریال می‌باشد.

تبصره ۶- مبلغ قرارداد پس از ارائه گزارش مسئول فنی، توسط کارفرما قابل پرداخت خواهد بود.

تبصره ۷- در صورت تمدید قرارداد پس از انقضای مهلت آن، مبلغ قرارداد جدید تابع تعریف سال مورد نظر خواهد بود.

تبصره ۸- مطابق ماده ۱۴۸ قانون کار، کارفرما مکلف است بر اساس قانون تامین اجتماعی نسبت به بیمه نمودن مسئول فنی اقدام نماید.

تبصره ۹- کارفرما مکلف است تمام مزایای متعلقه قانون کار را از جمله حق بن، حق مسکن و ... را طبق مفاد قانون کار پرداخت و نسبت به تهیه ملزمات حفاظت فردی اقدام نماید.

تبصره ۱۰- مطابق تبصره ماده ۱۰۴ آیین‌نامه اجرایی قانون معادن، وجود مسئول فنی رافع مسئولیت‌های قانونی دارنده مجوز خواهد بود.

تبصره ۱۱- عیدی، پاداش و سنوات سالانه مطابق بخشتامه‌های وزارت کار پرداخت خواهد شد.

ماده ۸ فسخ یا خاتمه قرارداد:

در صورتیکه برای ادامه فعالیت مسئول فنی منع قانونی وجود داشته باشد، گزارش دلایل به سازمان استان ارسال خواهد شد و سازمان بر اساس رای هیات داوری استان اقدام می‌نماید. چنانچه مراتب نقص تعهدات و تکالیف طرفین توسط هیات داوری سازمان و یا شورای انتظامی استان تایید گردد، قرارداد از سوی طرف مقابل قابل فسخ خواهد بود.

تبصره ۱۲- طبق ماده ۱۵۷ قانون کار مرجع حل اختلاف، اداره کار است. بهتر است ابتدا اختلافات از طریق صلح و سازش حل شود و در صورت عدم سازش، هیات‌های تشخیص و حل اختلاف اداره کار، به موضوع رسیدگی می‌کنند و نظریه این هیئت به سازمان نظام مهندسی ارجاع می‌شود.

تبصره ۱۳- در صورت ابطال پرونده یا تعطیلی موقت یا دائم واحد موضوع قرارداد با ارائه تاییدیه سازمان صمت قبل از انقضای مدت قرارداد مسئول فنی، قرارداد حاضر خاتمه یافته تلقی شده و ظرفیت اشتغال مسئول فنی اصلاح می‌گردد.

تبصره ۱۴- مسئول فنی، مسئولیتی در قبال حوادثی که در دوره تعليق یا توقف کار (توسط سازمان صمت یا مراجع ذیصلاح) و یا بعد از انحلال قرارداد یا خاتمه کار کارفرما با هر شخص حقیقی و حقوقی در واحد صنعتی اتفاق می‌افتد و منجر به هرگونه خسارت به اشخاص یا کارگاه می‌شود ندارد.

تبصره ۱۵- سازمان استان در صورت عدم ارائه گزارش ماهانه توسط مسئول فنی در زمان مقرر، پس از یکبار اخطار، مراتب را جهت تعیین تکلیف بدوا به هیات داوری سازمان اعلام می‌نماید و در صورت تایید قصور مسئول فنی، مراتب به شورای انتظامی استان ارجاع می‌گردد.

ماده ۹ حل اختلاف:

در صورت بروز هر گونه اختلاف فی مابین طرفین در مرحله اول مراتب از طریق حکمیت هیات داوری سازمان متشكل از دو نفر عضو سازمان استان با پایه حداقل یک و یک نفر از کارشناسان سازمان صمت استان با معرفی رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت حل و فصل خواهد شد.

تبصره ۱۶- در صورت عدم امکان استفاده از اشخاص با پرونده پایه یک می‌توان از افراد دارای پرونده با پایه پایین تر با انتخاب هیات مدیره استان استفاده کرد.

تبصره ۱۷- جلسه داوری سازمان حداکثر ظرف ۱۰ روز کاری پس از اعلام شکایت هر یک از طرفین دعوی تشکیل و رأی هیأت داوری ظرف مدت یک هفته کاری (پس از تشکیل جلسه) صادر شده و در صورت عدم استنکاف طرفین، موضوع از طریق شورای انتظامی استان و یا اداره کار و درنهایت محاکم قضایی قابل پیگیری خواهد بود.

ماده ۱۰ نشانی طرفین:

نشانی کارفرما و تلفن

آدرس:

تلفن:

نشانی مسئول فنی و تلفن

آدرس:

تلفن:

ماده ۱۱ اسناد قرارداد:

اسناد قرارداد که جزء لاینفک آن نیز محسوب می‌شوند عبارتند از:

۱. شرح شغل مسئول فنی کانه‌آرایی، فرآوری و صنایع معدنی

۲. تصویر پرونده بهره‌برداری/جوزا تاسیس

۳. کلیه اسناد دیگری که پس از انعقاد قرارداد و در اجرای مفاد آن تنظیم شود

ماده ۱۲ نسخه قرارداد:

این قرارداد در ۱۲ ماده، ۱۷ تبصره و به پیوست استناد در تاریخ در ۴ نسخه به امضای طرفین رسید که همه نسخ دارای اعتبار یکسان می‌باشند. نسخ قرارداد در اختیار کارفرما، مسئول فنی، سازمان نظام مهندسی معدن و سازمان صمت استان می‌باشد.

گواهی نماینده سازمان استان:

این قرارداد تحت شماره به تاریخ ثبت و یک نسخه آن جهت بایگانی دریافت گردید.

بسمه تعالی

قرارداد مسئول فنی واحد کانه‌آرایی، فرآوری و صنایع معدنی

این قرارداد مستند به تبصره ۲ ماده ۱۰۲ آیین‌نامه اجرایی قانون معادن و ماده ۴ قانون نظام مهندسی معدن و شرایط مذکور در قانون کار بین خانم/آقای/شرکت فرزند به شماره ملی/شماره ثبت به عنوان کارفرما (وکیل کارفرما به استناد وکالتنامه پیوست) دارنده پروانه بهره‌برداری/ جواز تاسیس/ جواز توسعه ناشی از پروانه بهره‌برداری به شماره مورخ مدت اعتبار تاریخ انقضا واقع در که در این قرارداد اصطلاحاً کارفرما نامیده می‌شود از یک طرف و از طرف دیگر خانم/آقای با کدملی دارنده پروانه اشتغال رسته به شماره عضویت و پایه پروانه اشتغال سازمان نظام مهندسی معدن استان که در این قرارداد مسئول فنی کانه‌آرایی □، فرآوری □ و متالورژی استخراجی □ نامیده می‌شوند، تحت شرایط ذیل در کمال صحت و اختیار تام در حضور نماینده سازمان استان منعقد می‌گردد.

ماده ۱ مشخصات واحد:

محصول تولیدی واحد خوراک ورودی واحد ظرفیت تولید سالانه محصول اصلی تن، محصولات جانبی شامل: ۱- تن ۲- تن ۳- تن ۴- تن در سال بوده و درجه واحد می‌باشد.

ماده ۲ موضوع قرارداد:

بکارگیری مسئول فنی واحد مطابق شرح شغل مربوط و مقاد مندرج در این قرارداد، مقررات سازمان نظام مهندسی معدن و قانون کار.

ماده ۳ مدت قرارداد:

مدت این قرارداد از تاریخ لغایت به مدت ماه تعیین می‌گردد که با موافقت طرفین و با تایید کتبی سازمان نظام مهندسی معدن استان قابل تمدید می‌باشد.
تبصره ۱- کارفرما بایستی حداقل یک ماه قبل از انقضاء مدت قرارداد ضمن مکاتبه با سازمان نظام مهندسی معدن استان نسبت به تمدید قرارداد و یا انعقاد قرارداد جدید اقدام نماید، بطوریکه واحد موضوع قرارداد در هیچ مقطعی فاقد مسئول فنی نباشد.

ماده ۴ تعهدات مسئول فنی:

۶. بازدید قبل از عقد قرارداد از واحد در خصوص مطلع شدن از رعایت یا عدم رعایت اجرای طرح‌های مصوب شده
۷. حضور در سازمان استان، امضا مدارک، اسناد حاوی تعهدات و قرارداد مسئول فنی
۸. انجام خدمات فنی طبق شرح شغل مسئول فنی واحد موضوع قرارداد در طول مدت قرارداد
۹. ارائه گزارش به سازمان‌های صمت و نظام مهندسی معدن استان طبق شرح شغل مربوطه
۱۰. عدم پذیرش خدمات پیمانکاری در واحد موضوع قرارداد

ماده ۵ تعهدات کارفرما:

۸. فراهم کردن تمهیدات و تدارکات لازم برای انجام وظیفه مسئول فنی
۹. کارفرما مکلف به پرداخت به موقع حقالزحمه ماهیانه مسئول فنی می‌باشد (بر اساس ماده ۷ این قرارداد)
۱۰. ایاب و ذهاب از مرکز استان، شهرستان‌های استان و بطور کلی از داخل استان تا محل واحد موضوع قرارداد و همچنین اسکان، تهیه غذا و سایر امکانات لازم به عهده کارفرما می‌باشد.
۱۱. کارفرما مکلف است کلیه مدارک و مستندات موجود از جمله طرح توجیهی فنی و اقتصادی، دفتر گزارش‌های نظارتی، دفتر برنامه را در اختیار مسئول فنی قرار دهد
۱۲. کارفرما مکلف است نکات فنی-ایمنی و سایر موارد اعلام شده از سوی مسئول فنی را بطور کامل و دقیق اجرا نماید، در غیر اینصورت مسئولیت و عواقب احتمالی به عهده وی خواهد بود
۱۳. کارفرما مکلف است برنامه‌های بهداشتی، ایمنی و زیستمحیطی را طبق آیین‌نامه حفاظت ایمنی و بهداشت کار مصوب وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سایر آیین‌نامه‌های مصوب مراجع ذیصلاح را با نظر مسئول فنی انجام دهد.
۱۴. کارفرما مکلف است در زمان غیبت موجه و مرخصی مسئول فنی با هماهنگی وی، فرد دارای صلاحیت را به سازمان نظام مهندسی معدن استان معرفی نماید.

ماده ۶ سایر شرایط:

- در صورت انتقال پروانه بهره‌برداری/جواز تاسیس، کلیه تعهدات قرارداد مسئول فنی تا پایان مدت قرارداد به قوت خود باقی است و انتقال گیرنده متعهد به اجرای مفاد آن می‌باشد.
- تبصره ۲- در صورت انحلال ، تعليق يا خاتمه قرارداد، کارفرما و مسئول فنی بايستی با حضور نماینده سازمان نظام مهندسی معدن وضعیت کلی واحد صنعتی را با جزئیات کامل سورتجلسه نمایند.
- تبصره ۳- چنانچه مسئول فنی برای انجام پاره‌ای از کنترل‌ها نیاز به استفاده از خدمات مشاوره‌ای یا نظارتی مهندسان رشته‌های دیگر داشته باشد موضوع را کتبه به کارفرما اعلام و در آن میزان خدمات مورد نیاز و حدود حقالزحمه متعلقه را ذکر می‌نماید. شایان ذکر است خدمات مورد نیاز به هزینه کارفرما انجام می‌شود.
- تبصره ۴- مسئول فنی هیچ‌گونه تعهدی در قبال اشخاص ثالث خارج از این قرارداد ندارد و اشخاصی که طرف این قرارداد نیستند نمی‌توانند به موجب این قرارداد ادعایی علیه مسئول فنی داشته باشند مگر آنکه در قوانین جاری کشور این مسئولیت به طور مجزا تعریف و تصریح شده باشد.
- تبصره ۵- چنانچه کارفرما به تذکرات مسئول فنی توجه ننماید و تعهدات قراردادی و قانونی خود را به درستی انجام ندهد یا تخطی از قانون نماید مسئول فنی ضمن گزارش مراتب به سازمان صمت و سازمان استان، درخواست جلوگیری از ادامه عملیات واحد موضوع قرارداد را می‌نماید.

ماده ۷ مبلغ قرارداد و نحوه پرداخت آن:

مبلغ قرارداد برای انجام کلیه خدمات موضوع قرارداد با ملاحظه نوع واحد موضوع قرارداد، درجه‌بندی، محرومیت منطقه، بعد مسافت با مرکز استان، درجه واحد و سایر شرایط مندرج در دستورالعمل قیمت‌گذاری خدمات مهندسی ماهیانه مبلغ ریال می‌باشد.

تبصره ۶- مبلغ قرارداد پس از ارائه گزارش مسئول فنی، توسط کارفرما قابل پرداخت خواهد بود.

تبصره ۷- در صورت تمدید قرارداد پس از انقضای مهلت آن، مبلغ قرارداد جدید تابع تعریف سال مورد نظر خواهد بود.

تبصره ۸- مطابق ماده ۱۴۸ قانون کار، کارفرما مکلف است بر اساس قانون تامین اجتماعی نسبت به بیمه نمودن مسئول فنی اقدام نماید.

تبصره ۹- کارفرما مکلف است تمام مزایای متعلقه قانون کار را از جمله حق بن، حق مسکن و ... را طبق مفاد قانون کار پرداخت و نسبت به تهیه ملزمات حفاظت فردی اقدام نماید.

تبصره ۱۰- مطابق تبصره ماده ۱۰۴ آیین‌نامه اجرایی قانون معادن، وجود مسئول فنی رافع مسئولیت‌های قانونی دارنده مجوز خواهد بود.

تبصره ۱۱- عیدی، پاداش و سنوات سالانه مطابق بخشتامه‌های وزارت کار پرداخت خواهد شد.

ماده ۸ فسخ یا خاتمه قرارداد:

در صورتیکه برای ادامه فعالیت مسئول فنی منع قانونی وجود داشته باشد، گزارش دلایل به سازمان استان ارسال خواهد شد و سازمان بر اساس رای هیات داوری استان اقدام می‌نماید. چنانچه مراتب نقص تعهدات و تکالیف طرفین توسط هیات داوری سازمان و یا شورای انتظامی استان تایید گردد، قرارداد از سوی طرف مقابل قابل فسخ خواهد بود.

تبصره ۱۲- طبق ماده ۱۵۷ قانون کار مرجع حل اختلاف، اداره کار است. بهتر است ابتدا اختلافات از طریق صلح و سازش حل شود و در صورت عدم سازش، هیات‌های تشخیص و حل اختلاف اداره کار، به موضوع رسیدگی می‌کنند و نظریه این هیئت به سازمان نظام مهندسی ارجاع می‌شود.

تبصره ۱۳- در صورت ابطال پرونده یا تعطیلی موقت یا دائم واحد موضوع قرارداد با ارائه تاییدیه سازمان صمت قبل از انقضای مدت قرارداد مسئول فنی، قرارداد حاضر خاتمه یافته تلقی شده و ظرفیت اشتغال مسئول فنی اصلاح می‌گردد.

تبصره ۱۴- مسئول فنی، مسئولیتی در قبال خواهشی که در دوره تعليق یا توقف کار (توسط سازمان صمت یا مراجع ذیصلاح) و یا بعد از انحلال قرارداد یا خاتمه کار کارفرما با هر شخص حقیقی و حقوقی در واحد صنعتی اتفاق می‌افتد و منجر به هرگونه خسارت به اشخاص یا کارگاه می‌شود ندارد.

تبصره ۱۵- سازمان استان در صورت عدم ارائه گزارش ماهانه توسط مسئول فنی در زمان مقرر، پس از یکبار اخطار، مراتب را جهت تعیین تکلیف بدوا به هیات داوری سازمان اعلام می‌نماید و در صورت تایید قصور مسئول فنی، مراتب به شورای انتظامی استان ارجاع می‌گردد.

ماده ۹ حل اختلاف:

در صورت بروز هر گونه اختلاف فی مابین طرفین در مرحله اول مراتب از طریق حکمیت هیات داوری سازمان متشكل از دو نفر عضو سازمان استان با پایه حداقل یک و یک نفر از کارشناسان سازمان صمت استان با معرفی رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت حل و فصل خواهد شد.

تبصره ۱۶- در صورت عدم امکان استفاده از اشخاص با پرونده پایه یک می‌توان از افراد دارای پرونده با پایه پایین تر با انتخاب هیات مدیره استان استفاده کرد.

تبصره ۱۷- جلسه داوری سازمان حداکثر ظرف ۱۰ روز کاری پس از اعلام شکایت هر یک از طرفین دعوی تشکیل و رأی هیأت داوری ظرف مدت یک هفته کاری (پس از تشکیل جلسه) صادر شده و در صورت عدم استنکاف طرفین، موضوع از طریق شورای انتظامی استان و یا اداره کار و درنهایت محاکم قضایی قابل پیگیری خواهد بود.

ماده ۱۰ نشانی طرفین:

نشانی کارفرما و تلفن

آدرس:

تلفن:

نشانی مسئول فنی و تلفن

آدرس:

تلفن:

ماده ۱۱ اسناد قرارداد:

اسناد قرارداد که جزء لاینفک آن نیز محسوب می‌شوند عبارتند از:

۴. شرح شغل مسئول فنی کانه‌آرایی، فرآوری و صنایع معدنی

۵. تصویر پرونده بهره‌برداری/جوزا تاسیس

۶. کلیه اسناد دیگری که پس از انعقاد قرارداد و در اجرای مفاد آن تنظیم شود

ماده ۱۲ نسخه قرارداد:

این قرارداد در ۱۲ ماده، ۱۷ تبصره و به پیوست استناد در تاریخ در ۴ نسخه به امضای طرفین رسید که همه نسخ دارای اعتبار یکسان می‌باشند. نسخ قرارداد در اختیار کارفرما، مسئول فنی، سازمان نظام مهندسی معدن و سازمان صمت استان می‌باشد.

گواهی نماینده سازمان استان:

این قرارداد تحت شماره به تاریخ ثبت و یک نسخه آن جهت بایگانی دریافت گردید.

گزارش ماهانه مسول فنی واحد فراوری و کانه آرایی

۱- اطلاعات کلی واحد:

استان:	نام کارخانه/مجتمع:	سال:
شناسه ملی:	شماره پروانه بهره برداری/جواز تاسیس:	تاریخ صدور:
نام مدیر عامل / بهره بردار:	عنوان فعالیت:	
آدرس دفتر مرکزی:		تلفن:
آدرس کارخانه:		تلفن:
تعداد شاغلین در واحد پشتیبانی(اداری- مالی):	تعداد کل:	تعداد شاغلین در واحد تولید مستقیم : غیر مستقیم:

شرح فرآیند:	
محصول:	اصلی:
تعداد روزهای کاری در هرماه :	تعداد شیفت در روز :

۲- ظرفیت واحد:

ظرفیت خوراک سالانه طبق برنامه(تن)	
میزان خوراک ماه جاری(تن)	
میزان خوراک سال جاری تاکنون(تن)	
میزان خوراک مدت مشابه سال قبل(تن)	
درصد تحقق نسبت به برنامه	
راندمان فرایند	

۳-مشخصات و مقدار مواد مصرفی در ماه:

٤- مقدار و مشخصات محصولات:

رديف	محصول	واحد	مقدار	مشخصات محصول	نوع محصول (اصلی- جنبی)

۵-جدول انرژی:

سایر	مازوت (لیتر)	گازوییل (لیتر)	گاز	آب	برق(کیلووات ساعت برتن)	صرف در ماه قبل از ماه گزارش

۶-جدول وضعیت دستگاه ها و تجهیزات اصلی :

شرح	نام دستگاه	اصلی	فرعی
دستگاههای در حال کار			
دستگاههای در دست تعمیر			
دستگاههای آماده به کار			

۷-جدول خوراک و راندمان:

ماههای سال	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
تناث خوراک												
ورودی												
درصد تحقق خوراک نسبت به برنامه												
راندمان فرایند												

۸-شرح حوادث ناشی از کار :

حوادث	اقدامات پیشگیرانه

۹- اقدامات زیست محیطی:

شرح اقدام	درصد پیشرفت	تا ثیر اقدام بر مسائل زیست محیطی

۱۰- اقدامات آموزشی:

۱۱- فعالیتهای پژوهشی تحقیق و توسعه:

عنوان پژوهه های در دست اقدام
عنوان پژوهه های در دست آتی

تجزیه و تحلیل مسئول فنی در خصوص مشکلات خط تولید و راهکارهای پیشنهادی:

مشخصات مسئول فنی:

نام و نام خانوادگی: رشته تحصیلی: شماره عضویت:
رسته: زمینه اول: زمینه دوم: پایه: پایه:

تاریخ تهیه گزارش:

مهر و امضا

مدیرکل محترم صنعت و معدن و تجارت استان.....
ریاست محترم سازمان نظام مهندسی معدن استان.....

با سلام؛
احتراماً بدینویسیله گزارش اینجانب..... مسئول فنی فرآوری و کانه آرایی شرکت..... در ماه..... جهت
استحضار و صدور دستور مقتضی حضورتان ارسال می‌گردد.

مهر و امضا
مسئول فنی

رونوشت: کارفرما

گزارش ماهانه مسؤول فنی واحد متالورژی استخراجی

۱- اطلاعات کلی واحد:

استان:	نام کارخانه/مجتمع:	سال:	ماه:
شناسه ملی:	شماره پروانه بهره برداری/جواز تاسیس:	تاریخ صدور:	
نام مدیر عامل / بهره بردار:	عنوان فعالیت:		
آدرس دفتر مرکزی:	تلفن:		
آدرس کارخانه:	تلفن:		
تعداد شاغلین در واحد پشتیبانی(اداری- مالی):	تعداد کل:	تعداد شاغلین در واحد تولید	مستقیم :
			غیر مستقیم:

شرح فرآیند:	
محصول:	اصلی:
تعداد روزهای کاری در هرماه :	تعداد شیفت در روز :

۲- ظرفیت واحد:

ظرفیت خوراک سالانه طبق برنامه(تن)	
میزان خوراک ماه جاری(تن)	
میزان خوراک سال جاری تاکنون(تن)	
میزان خوراک مدت مشابه سال قبل(تن)	
درصد تحقق نسبت به برنامه	
راندمان فرایند	

۳- مشخصات و مقدار مواد مصرفی در ماه:

٤- مقدار و مشخصات محصولات:

رديف	محصول واحد	مقدار	مشخصات محصول	نوع محصول (اصلی- جنبی)

۵-جدول انرژی:

سایر	مازوت لیتر	گازوییل لیتر	گاز	آب	برق(کیلووات ساعت برتن)	مصرف در ماه قبل از ماه گزارش

۶-جدول وضعیت دستگاه ها و تجهیزات اصلی :

شرح	نام دستگاه	اصلی	فرعی
دستگاههای در حال کار			
دستگاههای در دست تعمیر			
دستگاههای آماده به کار			

۷-جدول خوراک و راندمان:

ماههای سال	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
تناث خوراک												
ورودی												
درصد تحقق خوراک نسبت به برنامه												
راندمان فرایند												

۸-شرح حوادث ناشی از کار :

حوادث	اقدامات پیشگیرانه

۹- اقدامات زیست محیطی:

شرح اقدام	درصد پیشرفت	تا ثیر اقدام بر مسائل زیست محیطی

۱۰- اقدامات آموزشی:

۱- فعالیتهای پژوهشی تحقیق و توسعه:

عنوان پژوهه های در دست اقدام
عنوان پژوهه های در دست آتی

تجزیه و تحلیل مسئول فنی در خصوص مشکلات خط تولید و راهکارهای پیشنهادی:

مشخصات مسئول فنی:

نام و نام خانوادگی: رشته تحصیلی: شماره عضویت:
رسته: زمینه اول: زمینه دوم: پایه: پایه:

تاریخ تهیه گزارش:

مهر و امضا

مدیرکل محترم صنعت و معدن و تجارت استان.....
ریاست محترم سازمان نظام مهندسی معدن استان.....

با سلام؛
احتراماً بدینویسیله گزارش اینجانب..... مسئول فنی فرآوری و کانه آرایی شرکت..... در ماه..... جهت
استحضار و صدور دستور مقتضی حضورتان ارسال می‌گردد.

مهر و امضا
مسئول فنی

رونوشت: کارفرما

نظام نامه ها و دستور العمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

بسمه تعالیٰ

مسئول نقشه‌برداری در عملیات معدنی

کد شغل: ۱۰۰۵ و ۲۰۰۵

۱- کلیات

* به موجب ماده ۴ قانون نظام مهندسی معدن و ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی آن، برای شخصی که مسئولیت نقشه‌برداری در عملیات معدنی، اعم از اکتشاف یا استخراج، را به عهده می‌گیرد، این شرح و شرایط شغلی تعیین می‌شود.

* واژه‌ها و اصطلاحات به کار رفته در این شرح شغل مطابق قانون معدن و قانون نظام مهندسی معدن و آیین نامه‌های اجرایی آنها است.

۲- صلاحیت فنی

مسئول نقشه‌برداری در عملیات معدنی باید دارای پروانه استغالت در زمینه نقشه‌برداری در رسته پی‌جوبی و اکتشاف و استخراج معدن باشد.

به استناد ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن، حداقل پایه پروانه استغالت مسئول نقشه‌برداری در عملیات معدنی برای طرح‌های اکتشافی، کانسراها و معادن درجه ۱، ۲، ۳ و ۴، باید به ترتیب ارشد، ۱، ۲ و ۳ باشد.

تبصره- تا زمانی که دارندگان پروانه استغالت در زمینه نقشه‌برداری به تعداد کافی نباشند، بنا به تشخیص و اعلام وزارت صنایع و معادن و بر حسب محل، ارجاع کار به دارندگان پروانه استغالت با یک رتبه پایین‌تر (و عضو کارورز سازمان با مدرک کارشناسی در گرایش نقشه‌برداری بجای پایه ۳) امکان‌پذیر است.

۳- ساختار تشکیلاتی

مسئول نقشه‌برداری در عملیات معدنی توسط دارنده پروانه عملیات (حقیقی یا حقوقی) تعیین و استخدام می‌شود و زیر نظر مسئول فنی مربوط انجام وظیفه می‌کند. استغالت مسئول نقشه‌برداری برای معادن درجه یک الزاماً بطور تمام وقت و برای سایر فعالیت‌های معدنی با توجه به حجم کار می‌تواند پاره وقت یا تمام وقت باشد. در حالت استغالت تمام وقت، واگذاری سمت یا مسئولیت یا وظایف دیگر با حفظ مسئولیت نقشه‌برداری به وی، از سوی مقام مأفوّق یا کارفرما بلامانع است.

چنانچه دارنده پروانه عملیات معدنی، اجرای عملیات نقشه‌برداری را به یک شخص حقوقی (مؤسسه) واگذار کند، کارشناس مسئول نقشه‌برداری ذیصلاح توسط آن شخص حقوقی تعیین می‌شود و لازم است با امضا و ممهور کردن نقشه‌ها، مسئولیت تهیه آنها را به عهده گیرد. در این صورت طبق مفاد ماده ۱۶ آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن، علاوه بر تهیه کننده نقشه، مدیرعامل یا رئیس مؤسسه نیز باید با امضا کردن نقشه، مسئولیت آن را بپذیرد.

چنانچه دارنده پروانه عملیات معدنی، عملیات اجرایی خود را به پیمانکار (حقیقی یا حقوقی) واگذار کند تعیین و بکارگیری مسئول نقشه‌برداری ذیصلاح نیز می‌تواند جزو وظایف پیمانکار قرار گیرد ولی رافع مسئولیت‌های دارنده پروانه نخواهد بود.

در معادن بزرگ و با فعالیت‌های گسترده، ممکن است بر حسب ساختار تشکیلاتی، بخش نقشه‌برداری تشکیل شود و چند نقشه‌بردار در آن انجام وظیفه کنند. در این صورت مسئول نقشه‌برداری معدن، ریاست بخش نقشه‌برداری را به عهده خواهد داشت.

۴- مسئولیت‌ها

اهم مسئولیت‌های مسئول نقشه‌برداری در عملیات معدنی به شرح زیر است:

- رعایت اصول و مقررات فنی و مهندسی و استانداردهای متدالو و مقررات حقوقی حاکم بر عملیات.
- کامل و صحیح بودن نقشه‌ها و محاسبات و رعایت دقت لازم در تهیه آنها.

- کنترل و هدایت عملیات حفاری (سطحی و یا زیرزمینی) در انتباق با طرح.
 - رعایت تعهدات دارنده پروانه عملیات در مورد حسن اجرای قانون معادن و آیین‌نامه اجرایی آن در تهییه نقشه‌ها.
 - حفظ اسرار صاحب کار و محترمانه نگهداری اسناد و اطلاعات کسب شده هنگام ارائه خدمات حرفه‌ای، جز در مواردی که مغایر مصالح جامعه باشد یا توسط مقامات ذیصلاح قانونی خواسته شود.
 - رعایت مقررات ایمنی در حین انجام کار.
 - حفظ و نگهداری تجهیزات و ابزار نقشه‌برداری.

٥ - اختيارات

مسئول نقشهبرداری در عملیات معدنی، برای اجرای مسئولیت‌های خود، در چهارچوب دستورالعمل‌ها، مقررات، استانداردها و ضوابط فنی و حرفة‌ای موجود و متداول دارای اختیار کامل است. البته نظرات و خواسته‌های کارفرما باید ملحوظ شود ولی در هر حالت مجاز نیست دستوراتی را که برخلاف مقررات و ضوابط باشد مورد توجه قرار دهد و درصورت مطلع شدن از موارد تخلف لازم است موضوع را به سازمان صنایع و معادن استان یا سایر مراجع ذیصلاح گزارش کند.

۶- فهرست وظایف

اهم وظایف مسئول نقشهبرداری در عملیات معدنی، بر حسب مراحل مختلف فعالیت‌ها، شامل موارد زیر است:

نظام نامه ها و دستور العمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

- ۱-۶-۳-۱- پیاده کردن محدوده پروانه بهره برداری روی زمین.
- ۱-۶-۳-۲- تهیه نقشه های توپوگرافی مورد نیاز برای تهیه طرح استخراج معدن و احداث تأسیسات سطحی به مقیاس های لازم.
- ۱-۶-۳-۳- برداشت عوارض و ابنيه موجود و ترسیم روی نقشه ها.
- ۱-۶-۳-۴- برداشت و ترسیم مقاطع مورد نیاز برای طراحی.
- ۱-۶-۳-۵- همکاری در مسیریابی و تهیه طرح راه های ارتباطی و مسیر خطوط لوله و برق رسانی و غیره.
- ۱-۶-۳-۶- همکاری در محاسبه حجم عملیات خاکبرداری و خاکریزی برای تسطیح زمین و ایجاد محوطه ها.

۱-۶-۴- احداث و تجهیز معدن

- ۱-۶-۴-۱- پیاده کردن و کنترل محدوده های برداشت سطحی و محوطه سازی برای محل احداث حفاری ها و تأسیسات سطحی.
- ۱-۶-۴-۲- پیاده کردن و کنترل محل شروع حفاری های زیرزمینی (چاه های قائم و مایل، تونل های افقی و شیب دار).
- ۱-۶-۴-۳- پیاده کردن و کنترل امتداد و شیب و مقاطع حفاری های بازنده معدن.
- ۱-۶-۴-۴- پیاده کردن موقعیت تأسیسات سطحی.
- ۱-۶-۴-۵- کنترل نصب تجهیزاتی که باید در موقعیت دقیق قرار گیرند.
- ۱-۶-۴-۶- پیاده کردن محدوده نهایی معدن روباز.
- ۱-۶-۴-۷- پیاده کردن و کنترل موقعیت و شیب و مقاطع جاده های دسترسی و رمپ ها.

۱-۶-۵- استخراج معدن

- ۱-۶-۵-۱- پیاده کردن محل های حفاری های زیرزمینی و کارگاه های استخراج براساس طرح.
- ۱-۶-۵-۲- هدایت و کنترل امتداد، شیب و مقاطع حفاری های زیرزمینی.
- ۱-۶-۵-۳- پیاده کردن موقعیت، هدایت و کنترل رمپ ها و پله های استخراجی در معادن روباز براساس طرح.
- ۱-۶-۵-۴- برداشت مرزهای ماده معدنی و باطله.
- ۱-۶-۵-۵- برداشت وضعیت شبکه حفاری ها و کارگاه های استخراج در معادن زیرزمینی و رمپ ها و پله های استخراجی در معادن روباز و ترسیم روی نقشه (افقی و/یا قائم) و تهیه مقاطع مورد نیاز در فواصل زمانی معین.
- ۱-۶-۵-۶- محاسبه حجم عملیات و حفاری های انجام شده و استخراج ماده معدنی و برداشت باطله.
- ۱-۶-۵-۷- اندازه گیری جابجایی ها و نشست سطح زمین بر اثر عملیات استخراجی.

۷- شرایط اشتغال

- مسئول نقشه برداری در عملیات معدنی، در اشتغال تمام وقت به حالت استخدام و در اشتغال پاره وقت در قالب قراردادی با مبلغ و مدت معین به کار گرفته می شود. خداقل مدت قرارداد برمبنای مدت های مقرر در "دستورالعمل محاسبه ظرفیت اشتغال باقیمانده" تعیین می شود. در هر حالت نوع قرارداد یا استخدام تابع مقررات جاری کشور است.
- پذیرش کار در چهار چوب صلاحیت فنی و ظرفیت اشتغال دارنده پروانه اشتغال است. لذا دارنده پروانه اشتغال مکلف است قبل از پذیرش کار یا انعقاد قرارداد، از سازمان استانی که عضو آن است استعلام و گواهی تأیید صلاحیت و ظرفیت اشتغال باقیمانده خود را به صاحب کار ارائه کند.
- چنانچه دارنده پروانه اشتغال عضو سازمان استان محل اشتغال نباشد، مکلف است مرتب اشتغال خود و مشخصات آن را با تأیید سازمان نظام مهندسی معدن استان محل اشتغال به سازمان نظام مهندسی معدن استانی که عضو آن است اطلاع دهد.
- اشغال هر فرد به عنوان مسئول نقشه برداری پاره وقت، حداقل برای ۲ مورد بطور هم زمان یا در هر ماه، با توجه به ظرفیت اشتغال و با رعایت ضوابط مربوط بلا مانع است.

تبصره- سازمان نظام مهندسی معدن می‌تواند به منظور هماهنگ کردن مراحل مختلف انتخاب و انعقاد قرارداد با مسئول نقشه‌برداری در عملیات معدنی، فرم‌های لازم را تهیه و در اختیار متقاضیان و سازمان صنایع و معادن استان قرار دهد.

۸- حق الزحمه

چنانچه مسئول نقشه‌برداری در عملیات معدنی، جزو کارکنان تمام وقت کارفرما نباشد، حداقل حق الزحمه پایه وی برمبنای تعرفه‌های "مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی" و طبق "دستورالعمل محاسبه ظرفیت اشتغال باقی‌مانده" تعیین می‌شود. به حق الزحمه پایه ضرایب منطقه‌ای و سختی کار نیز تعلق می‌گیرد. حق مأموریت و هزینه‌های سفر طبق مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی و اضافات، فوق العاده‌ها و پاداش طبق قرارداد فی‌مابین و کسور طبق مقررات جاری کشور تعیین می‌شود. به ازای انجام هر کار، مطابق تعرفه حق الزحمه پایه از ظرفیت اشتغال کسر می‌شود. چنانچه به‌هرعلتی کار انجام نشود و یا قرارداد فی‌مابین فسخ شود، موضوع باید توسط کارفرما و سازمان استان محل اشتغال گواهی شود تا مقدار کسر شده از ظرفیت اشتغال مجدداً برگشت داده شود.

تبصره: تعرفه‌های مربوط به این بند فقط برای محاسبه حق الزحمه کارشناس مسئول است و شامل قیمت خدمات نقشه‌برداری، که در حال حاضر توسط معاونت راهبردی و برنامه‌ریزی ریاست جمهوری تعیین می‌شود، نخواهد بود.

۹- تخلفات

تخلفات حرفة‌ای، انظباطی یا انتظامی مسئول نقشه‌برداری در عملیات معدنی، طبق مفاد آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن، توسط شورای انتظامی استان بررسی و در مورد آن تصمیم‌گیری می‌شود. علاوه بر آن کارفرما می‌تواند در مورد تخلفات وی، مطابق مفاد قرارداد فی‌مابین، عمل نموده و درصورت نیاز از وی به مراجع ذیصلاح نیز شکایت کند. مسئول نقشه‌برداری در عملیات معدنی تا هنگام رسیدگی و صدور حکم شورای انتظامی استان، مطابق مفاد قرارداد به انجام وظایف خود ادامه می‌دهد و حق الزحمه وی نیز مطابق مفاد قرارداد قابل پرداخت است.

بسمه تعالیٰ

شرح و شرایط شغل مسئول میله‌گذاری

کد شغل: ۱۰۰۴

۱ - کلیات

- *برپایه مواد ۶ و ۸ آینه نامه اجرایی قانون معدن، میله‌گذاری عبارت از عملیات نقشه‌برداری به منظور تعیین موقعیت محدوده آزاد تعیین شده برای اکتشاف در روی زمین و معرفی آن به مقاضی صدور پروانه اکتشاف است.
- *واژه‌ها و اصطلاحات به کار رفته در این شرح شغل مطابق مفاد قانون معدن و قانون نظام مهندسی معدن و آینه نامه‌های اجرایی آنها است.

۲ - صلاحیت فنی

- مسئول میله‌گذاری باید دارای پروانه اشتغال در زمینه نقشه‌برداری در رسته‌های پی‌جوبی و اکتشاف و استخراج معدن باشد.
- برپایه ماده ۱۲ آینه نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن، حداقل پایه پروانه اشتغال مسئول میله‌گذاری به ترتیب زیر تعیین می‌شود:
 - برای محدوده‌های مربوط به مواد معنی طبقه ۲ که حریم همسایگی محدوده‌های مجاور آن در روی زمین یا زیرزمین کمتر از ۵۰ متر باشد و همچنین برای رسیدگی به تعارضات محدوده‌ای، حداقل پایه یک.
 - برای محدوده‌های مربوط به مواد معنی طبقه ۲ که حریم همسایگی محدوده‌های مجاور آن در روی زمین یا زیرزمین بیشتر از ۵۰ متر باشد، حداقل پایه دو.
 - برای محدوده‌های مربوط به مواد معنی طبقه ۱، حداقل پایه سه (و در موارد استثنای عضو کارورز سازمان با مدرک کارشناسی در گرایش نقشه‌برداری).
- تشخیص موارد استثنای عهده وزارت صنایع و معدن است.

۳ - ساختار تشکیلاتی

- مسئول میله‌گذاری با صلاحیت فنی لازم، یا در استخدام سازمان صنایع و معدن استان است و یا توسط مقاضی پروانه اکتشاف (حقیقی یا حقوقی) تعیین و استخدام می‌شود و در هر حالت چون انجام عملیات میله‌گذاری به مسئولیت فنی- حقوقی وزارت صنایع و معدن است، طبق دستور سازمان صنایع و معدن استان انجام وظیفه می‌کند.

۴ - مسئولیت‌ها

- اهم مسئولیت‌های کارشناس مسئول میله‌گذاری به شرح زیر است:
 - کامل بودن و رعایت دقت لازم در انجام عملیات.
 - رعایت اصول و مقررات فنی و مهندسی و استانداردهای متداول و مقررات حقوقی حاکم بر عملیات.
 - حفظ اسرار صاحب کار و محترمانه نگهدارشتن اسناد و اطلاعات کسب شده هنگام ارائه خدمات حرفه‌ای، جز در مواردی که مغایر با مصالح جامعه باشد یا توسط مقامات ذیصلاح قانونی خواسته شود.
 - منظور کردن حقوق دارندگان پروانه عملیات معدنی در محدوده‌های مجاور.
 - ارائه اطلاعات صحیح به مقاضی جهت اصلاح محدوده مورد درخواست، در حالتی که محدوده تعیین شده با منطقه مورد نظر مقاضی مغایرت داشته باشد.

۵ - اختیارات

مسئول میله‌گذاری، برای اجرای مسئولیت‌های خود، در چهار چوب قوانین، آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، مقررات، استانداردها و ضوابط فنی و حرفه‌ای موجود و متداول دارای اختیار کامل است، در هر حالت مجاز نیست نظرات و خواسته‌های صاحب کار یا هر ذینفع دیگر را چنانچه برخلاف مقررات و ضوابط باشد مورد توجه قرار دهد و درصورت مطلع شدن از موارد تخلف لازم است موضوع را به سازمان صنایع و معادن استان یا سایر مراجع ذیصلاح گزارش کند.

۶ - شرح وظایف

اهم وظایف مسئول میله‌گذاری، شامل موارد زیر است:

- دریافت مدارک، نقشه‌ها و اطلاعات لازم از محدوده مورد نظر و محدوده‌های مجاور از سازمان صنایع و معادن استان و بررسی آنها.
- انتخاب و درخواست تهیه عکس‌های هوایی و نقشه‌های مبنایی درصورت لزوم.
- انتخاب و درخواست تهیه تجهیزات و ابزارهای مورد نیاز برای اجرای عملیات.
- عزیمت به محل در مهلت مقرر و بازدید از مناطق مورد نظر مقاضی و محدوده‌های عملیات معدنی مجاور و کسب اطلاعات نظری برای انجام عملیات.
- بررسی و تطبیق نقشه‌ها، مدارک و اطلاعات ارائه شده.
- پیاده کردن محدوده آزاد تعیین شده روی زمین و معرفی آن به صاحب کار و تنظیم صورت جلسه مربوط.
- پیشنهاد اصلاح تقاضی محدوده مورد نظر صاحب کار درصورت مغایرت با محدوده آزاد تعیین شده.
- تهیه نقشه میله‌گذاری و گزارش انجام عملیات طبق دستورالعمل‌های موجود و ارائه به صاحب کار و سازمان صنایع و معادن استان، در مهلت مقرر.
- انجام سایر اقداماتی که در چهار چوب اجرای مسئولیت‌ها و شرح خدمات قرارداد ضروری باشد.
-

۷ - شرایط اشتغال

مسئول میله‌گذاری چنانچه در استخدام سازمان صنایع و معادن استان نباشد، توسط مقاضی صدور پروانه اکتشاف، یا شخص حقیقی یا حقوقی جانشین وی، انتخاب و مشغول به کار می‌شود که در این حالت نیز چنانچه جزو کارکنان دائمی مقاضی نباشد، در قالب قراردادی با مبلغ و مدت معین به کار گرفته می‌شود. مدت قرارداد برمبنای مهلت‌های مقرر در آیین‌نامه اجرایی قانون معادن و دستورالعمل میله‌گذاری و با منظور کردن مدت لازم برای بررسی توسط سازمان صنایع و معادن و احتمال اصلاح مجدد، حدود ۲ ماه تعیین می‌شود.

پذیرش کار در چهار چوب صلاحیت فنی و ظرفیت اشتغال دارنده پروانه اشتغال است. لذا دارنده پروانه اشتغال مکلف است قبل از پذیرش کار یا انعقاد قرارداد، از سازمان استانی که عضو آن است استعلام و گواهی تأیید صلاحیت و ظرفیت اشتغال باقی‌مانده خود را به صاحب کار و سازمان صنایع و معادن استان ارائه کند.

چنانچه دارنده پروانه اشتغال عضو سازمان استان محل اشتغال نباشد، سازمان نظام مهندسی معدن استان موظف است مراتب را به سازمان استان مربوط گزارش کند. دارنده پروانه اشتغال نیز مکلف است مراتب اشتغال خود را به عنوان مسئول میله‌گذاری و مشخصات آن را به سازمان نظام مهندسی معدن استانی که عضو آن است اطلاع دهد تا در پرونده وی درج شود. با توجه به کوتاه مدت بودن خدمات، انجام وظیفه مسئول میله‌گذاری، پاره وقت محسوب می‌شود.

اشغال هر فرد به عنوان مسئول میله‌گذاری حداقل برای ۴ مورد بطور هم‌زمان (در طول مدت قرارداد)، با توجه به ظرفیت اشتغال و با رعایت ضوابط مربوط بلامانع است.

۸ - حق الزحمه

چنانچه مسئول میله‌گذاری جزو کارکنان سازمان صنایع و معادن استان نباشد، در حالت غیر استخدامی، حق الزحمه وی طبق تعریفه مندرج در "شیوه‌نامه تعیین حق الزحمه عملیات میله‌گذاری" تعیین می‌شود. این حق الزحمه مقطوع است و هیچگونه اضافات و فوق العاده‌ای به آن تعلق نمی‌گیرد. کسور قرارداد طبق مقررات جاری کشور است. هزینه‌های تهیه وسایل و تجهیزات مورد نیاز به عهده صاحب کار است.

میزان کسر از ظرفیت اشتغال، در هر حالت طبق تعریفه است. چنانچه به هر علتی کار انجام نشود یا قرارداد فی‌ما بین فسخ شود، موضوع باید توسط صاحب کار و سازمان صنایع و معادن استان گواهی شود و سازمان استان محل اشتغال موضوع را بررسی کرده و در صورت تأیید، مقدار کسر شده از ظرفیت اشتغال مجدداً برگشت داده می‌شود. چنانچه به هر علتی مدت اجرای کار تمدید شود، مقدار کسر شده از ظرفیت اشتغال تغییری نخواهد کرد.

پرداخت حق الزحمه مسئول میله‌گذاری، منوط به ارائه خدمات طبق قرارداد فی‌ما بین است و چنانچه به هر علتی منجر به صدور پروانه اکتشاف نشود، قصوری متوجه مسئول میله‌گذاری نخواهد بود.

۹ - تخلفات

تخلفات حرفه‌ای، انتظامی مسئول میله‌گذاری، طبق مفاد آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی معدن، توسط شورای انتظامی استان بررسی و در مورد آن تصمیم‌گیری می‌شود. متقاضی صدور پروانه اکتشاف در هر حالت مطابق مفاد قرارداد فی‌ما بین عمل نموده و در صورت احتمال وقوع جرم می‌تواند از وی به مراجع ذیصلاح نیز شکایت کند. مسئول میله‌گذاری تا هنگام رسیدگی و صدور حکم شورای انتظامی استان، مطابق مفاد قرارداد به انجام وظایف خود ادامه می‌دهد و حق الزحمه وی نیز مطابق مفاد قرارداد قبل پرداخت است.

نظام نامه ها و دستور العمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

ج) سند مدیریتی

سند مدیریتی برنامه بازرگانی

سند مدیریتی برنامه تدوین ضوابط و معیارهای فنی

بسمه تعالیٰ

سنندۀ مدیریتی برنامه بازرسی

[چون این سنندۀ در سال ۱۳۸۲ تدوین شده، لازم است با توجه به تغییرات در وزارت صنایع و معادن و جایگزینی با وزارت صنعت، معدن و تجارت و ساختارهای داخلی آن و همچنین اصلاحیه قانون معادن و آییننامه اجرایی آن، متناسب با تغییرات، اصلاحات مورد نیاز انجام شود.]

فصل ۱ - کلیات**۱-۱ - مقدمه**

براساس مفاد قانون معادن و آییننامه اجرایی آن، اعمال حاکمیت دولت بر فعالیت‌های معدنی مستلزم نظارت بر آنها است. اجرای وظیفه نظارت بر معادن در سالهای مختلف به طریقه‌های متفاوتی اجرا شده و دستورالعمل یکنواخت و دائمی به‌این منظور وجود نداشته است. لذا لازم است دستورالعمل‌های مورد نیاز تهیه شود. بعلاوه با عنایت به گسترش خصوصی‌سازی فعالیت‌های معدنی و لزوم مراقبت بیشتر از فعالیت‌های معادن تازه واگذار شده، به‌ویژه نظارت بر این‌منی واحدها، تدوین مقررات جامع‌تری ضروری به نظر می‌رسد.

چون اعمال وظیفه نظارت مستلزم بازرسی است، لذا دفتر نظارت و این‌منی معادن برآن شد تا فعالیت بازرسی را تعریف نموده و از طریق به کارگیری بازرسان، وظیفه نظارتی خود را ساماندهی کند. به این منظور سنندۀ مدیریتی برنامه بازرسی فعالیت‌های معدنی در سال ۱۳۸۲ تدوین شد و در سال ۱۳۸۳ مورد تایید نهایی قرار گرفت.

برای تدوین این سنندۀ تعدادی از کارشناسان خبره معدنی کشور به دعوت مجری برنامه (معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت) در چند کارگروه انجام وظیفه نمودند.

برمبانی این سنندۀ مدیریتی، برنامه بازرسی فعالیت‌های معدنی کشور به صورت منظم و سازمان یافته آغاز خواهد شد. با توجه به بدیع بودن این برنامه، قطعاً در آغاز دارای نقایصی است که باید در عمل برطرف و اصلاح شود. امید است با اجرای مستمر این برنامه و پیگیری در رفع نقایص آن به تدریج نظارت بر فعالیت‌های معدنی انسجام یابد و از این طریق در پیشرفت و بهبود فعالیت‌های معدنی کشور مفید واقع شود. در تدوین این سنندۀ جامعیت آن برای فعالیت‌های معدنی مورد نظر قرار گرفته است. تعاریف و معانی واژه‌ها و اصطلاحات به کار رفته در این سنندۀ همانند موارد مشابه در قوانین جاری کشور و به‌ویژه قانون معادن و آییننامه اجرایی آن بوده و در موارد لزوم در محل خود توضیح داده شده است.

۱-۲ - ضرورت و اهداف اجرای برنامه

طبق مفاد قانون معادن و به‌ویژه مواد ۲، ۱۶، ۳۴، ۴۱ و ۴۲ آن و همچنین مواد ۶۴، ۶۹ و ۷۰ آییننامه اجرایی قانون، وزارت صنایع و معادن مکلف است بر فعالیت‌های معدنی نظارت داشته باشد.

بدیهی است که اجرای وظایف نظارتی مستلزم بازرسی است. به‌این ترتیب هدف کلی بازرسی، حصول اطمینان از رعایت موازین قانونی و مقررات مختلف در تمامی گستره‌های فعالیت‌های معدنی است.

اهداف بازرسی همواره در چهارچوب نیازهای فرآیند نظارت بر فعالیت‌های معدنی قابل تعریف است و برنامه بازرسی در راستای سیاست‌های نظارتی تنظیم می‌شود.

در حال حاضر زمینه‌هایی که مستلزم نظارت (و بازرسی) هستند را می‌توان به ترتیب زیر برشمرد:

- بهره‌برداری بهینه از ذخایر معدنی و عدم اتلاف ذخایر.
- حسن اجرای قانون معادن و آییننامه اجرایی آن.

نظام نامه ها و دستور العمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

صفحه ۲ از ۴

- رعایت اصول و مقررات فنی و مهندسی و استانداردها.
- برقراری شرایط ایمن در محلهای کار و رعایت مقررات ایمنی توسط کارکنان.
- حفظ بهداشت محیط کار و کارکنان.
- رعایت موازین زیست محیطی.
- حسن اجرای تعهدات دارندگان مجوز و پروانه عملیات.
- استفاده مطلوب از منابع اقتصادی، نیروی انسانی و توانمندی‌های بالقوه کشور.
- تلاش برای رشد ارزش افزوده و مطلوبیت استفاده از مواد معدنی.
- رشد فناوری و به کارگیری فنون و روش‌های نوین.
- هر زمینه دیگر تأثیرگذار بر بهبود کمی و کیفی فعالیت‌های معدنی.

۱-۳- تاریخچه و تجربیات

نظرارت بر معادن و فعالیت‌های معدنی از زمان به وجود آمدن اولین قانون معادن ایران رسماً جزو وظایف دولت قرار گرفت. در هر زمانی که وزارت‌خانه‌ای مسئولیت امور معادن را بر عهده داشته یکی از بخش‌ها یا ادارات کل خود را به نظرارت بر معادن اختصاص داده است. اما تعاریف و دستورالعمل‌های نظرارت در ادوار مختلف متفاوت بوده و علیرغم آنکه نظرارت مستلزم بازرسی است، هیچگاه مقررات کامل و جامعی برای بازرسی از معادن تدوین و تصویب نشده است.

از سال ۱۳۶۹ که نظرارت بر معادن طبق طرحی با بودجه مستقل از بودجه جاری وزارت معادن و فلزات آغاز شد، تا چند سال وظیفه نظرارت از طریق به کارگیری کارشناسان خارج از کارکنان ثابت وزارت‌خانه انجام گرفت. علت آن کمبود کارکنان ثابت وزارت‌خانه و سیاست‌های تعديل نیروی انسانی از یکسو و ضرورت به کارگیری تعداد زیادی از متخصصان بخش معدنی برای بازدید از معادن و با هدف ارتقاء کیفیت نظرارت از سوی دیگر بود. این کارشناسان با عنوان ناظر، بر حسب صلاحیت‌هایشان رتبه‌بندی شده و هر یک برای یک یا چند معدن اختصاص می‌یافتدند. هریک از کارشناسان موظف بودند که بر حسب نوع معدن مورد نظرارت خود، یک یا چند بار در سال از معدن بازدید و گزارش بازدیدهای خود را به وزارت صنایع و معادن (وزارت معادن و فلزات سابق) ارائه کنند. هرچند به کارگیری تعداد زیادی از نیروهای خبره و متخصص کشور در امر نظرارت بر معادن سیار مفید و در بهبود سطح فعالیت‌های معدنی موثر بود، این روش به دلایل متعدد و نقایصی که داشت ادامه نیافت. مهمترین نقایصی را که سبب توقف این روش شد می‌توان به ترتیب زیر برشمود :

- الف- یکی از وظایف اصلی دولت، نظرارت است. لذا هر وزارت‌خانه، ساختار و سازوکار مناسبی برای اعمال این وظیفه برقرار می‌کند. استقرار و تحکیم نظام نظرارت مستلزم تداوم فعالیت‌های نظرارتی است. با تعریف نظرارت در چهارچوب طرح و اجرای آن با بودجه مستقل، تداوم این وظیفه کمزنگ شد.
- ب- مقررات و دستورالعمل‌های مدونی برای چگونگی رفتار با بهره‌بردار، درصورت وجود نقص، بوجود نیامد.
- پ- ساختار و تشکیلات اجرایی مناسبی برای پیگیری فعالیت‌های نظرارتی وجود نداشت، فرآیند نظرارت و بازرسی به طور دقیق مشخص نشده بود و روش ارجاع و تقسیم وظایف سلیقه‌ای بود.
- ت- هدایت و اجرای سیاست‌های نظرارتی دولت در بخش معدن، به علت گستردگی و نیاز به تداوم، در قالب یک طرح با محدودیت زمانی و با محدودیت منابع اعتباری قابل انطباق نبود.
- ث- در سال‌های مختلف اجرای طرح، مبلغ بودجه متغیر بود و لذا به علت نوسانات بودجه، امکان برنامه‌ریزی درازمدت وجود نداشت و در هر سال با توجه به بودجه همان سال برنامه‌ریزی می‌شد.
- ج- مجری طرح باید هر سال تعیین می‌شد و تغییر مجریان طرح، باعث تغییر روش‌های اجرایی می‌شد.
- چ- بانک اطلاعاتی مدونی از نتایج بازرسی‌ها و اعمال نظرارت به وجود نیامد و لذا بازرس بدون توجه به سوابق در هر بار فقط نظرهای خود در آن بازدید را اعلام می‌کرد.

- ح- غالباً ناظران به طور دقیق از وظایف خود و چگونگی انجام بازرسی و گزارش دهی مطلع نبودند.
- خ- دستورالعمل یکنواخت و واحدی برای بازرسی و اعمال نظارت وجود نداشت و مجریان طرح و همچنین ناظران انتخابی، براساس سلیقه شخصی خود انجام وظیفه می کردند. بدین ترتیب با تغییر مجریان و با تغییر ناظران در هر سال، روش نظارت تغییر می کرد.
- د- به طور کلی نظارت یک وظیفه مستمر وزارت صنایع و معادن و بازرسی یکی از ملزمات اعمال آن است، اما وظیفه ای که برای ناظران تعریف شده بود در واقع فقط بازرسی بود. به عبارت دیگر وظایف ناظر و بازرس از یکدیگر تفکیک نشده بود.
- ذ- ناظران انتخابی بعضی متناسب با واحد مورد نظارت نبودند و مقررات یکنواخت و دائمی برای انتخاب و تخصیص ناظران وجود نداشت.
- ر- گاهی وظایف ناظر با وظایف مسئول فنی اشتباه می شد.
- ز- دامنه کار بازرسی و نظارت برای ناظران انتخابی، و حتی برای مجریان طرح، مشخص و تعریف شده نبود.
- ژ- حق الزحمه ای که برای ناظران درنظر گرفته می شد، در سال های مختلف و با تغییرات بودجه متغیر بود و این نابسامانی در انتخاب ناظران با صلاحیت قابل قبول، تأثیر می گذاشت.
- س- هیچگونه تعریفی از فوائل زمانی بازرسی وجود نداشت و تعداد دفعات بازرسی سالانه بعضی با سلیقه ناظر تعیین می شد. در فاصله بین دو بازرسی نیز، وظیفه نظارت قطع می شد.
- ش- ناظران اعم از ازاینکه وظیفه خود را به درستی انجام داده یا کوتاهی کرده بودند، حق الزحمه خود را دریافت می کردند و سازوکاری برای تنبیه و تشویق ناظران وجود نداشت.
- ص- در روش به کارگیری ناظران انتخابی، که صلاحیت حقوقی آنان تعریف شده نبود، وظایف حقوقی نظارت، که جزو وظایف وزارت صنایع و معادن است، قابل اعمال نبود.

۱-۴- الگوهای خارجی

به منظور آگاهی از چگونگی بازرسی از فعالیت های معدنی در کشورهای مختلف، اطلاعات مفصلی (در ۶ جلد) از طریق اینترنت جمع آوری و برای تهیه این سندها مورد استفاده قرار گرفت. قوانین و مقررات فنی و ایمنی معدن در پاره ای از کشورهای مورد مطالعه، مانند آمریکا، بسیار مفصل و به همان نسبت مقررات بازرسی نیز مفصل و دقیق است. برای ایران، که تاکنون ضوابط و اصول فنی برای فعالیت های معدنی بطور رسمی تهیه نشده و آیین نامه ایمنی موجود نیز هنوز کامل نیست، الگوبرداری از تمامی قوانین و مقررات این کشورها برای بازرسی، مفید نخواهد بود. لذا با مطالعه کلی اطلاعات جمع آوری شده، از بخش های مربوط به بازرسی در ایالات متحده آمریکا و استرالیا، نکاتی که در حال حاضر می تواند سودمند بوده و با مقررات فعلی ایران هماهنگ باشد، مورد استفاده قرار گرفت. البته از این مجموعه بعداً برای تدوین دستورالعمل ها و فرم های بازرسی در زمینه های معین نیز استفاده خواهد شد. لازم است با استفاده از اطلاعات گردآوری شده، مقررات فنی و ایمنی موجود در ایران نیز به تدریج تکمیل شود.

فصل ۲ - ساختار

چون وظیفه نظارت بر معادن به عهده دفتر نظارت و ایمنی معادن وزارت صنایع و معادن است، بالطبع بازرسی های مربوط به نظارت نیز باید زیر نظر این دفتر انجام شود. به این ترتیب تشکیلات بازرسی، جزئی از ساختار اداره نظارت بر فعالیت های معدنی است. ساختار کلان بازرسی در ارتباط با دفتر نظارت و ایمنی معادن در نمودار شماره ۱ نشان داده شده است. اداره نظارت بر فعالیت های معدنی، که زیر نظر دفتر نظارت و ایمنی معادن انجام وظیفه می کند، شامل ۳ بخش اصلی به شرح زیر است:

نظام نامه ها و دستور العمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

صفحه ۴ از ۴

- برنامه ریزی بازرگانی.

- بررسی نتایج بازرگانی.

- پیگیری (و رسیدگی به شکایات).

هر یک از این بخش‌ها دارای یک کارشناس مسئول است.

بازرگان حقیقی یا حقوقی زیر نظر مسئول برنامه ریزی بازرگانی انجام وظیفه می‌کنند. دفتر نظارت و ایمنی معادن می‌تواند بر حسب توصیه شورای بازرگانی، اجرای برنامه بازرگانی را کلاً یا بر حسب شرایطی که توسط شورای بازرگانی تعیین می‌شود، به سازمان نظام مهندسی معدن محل کند.

سایر بخش‌هایی که در ارتباط با برنامه بازرگانی در دفتر نظارت و ایمنی معادن تشکیل می‌شوند و زیر نظر مدیر دفتر انجام وظیفه می‌کنند به شرح زیر هستند:

- بانک‌های اطلاعاتی.

- کمیته مشترک تدوین دستورالعمل‌ها و فرم‌ها.

- شورای بازرگانی.

بخش بانک‌های اطلاعاتی شامل یک کارشناس مسئول است.

کمیته مشترک تدوین دستورالعمل‌ها و فرم‌ها، مرکب از تعدادی از کارشناسان دفتر است که بر حسب ضرورت تشکیل می‌شود. در صورت لزوم و برای موارد معین، مدیر دفتر می‌تواند از تعدادی کارشناس خارج از دفتر نیز دعوت کند تا در این کمیته شرکت کنند.

شورای بازرگانی مرکب از مدیر دفتر نظارت و ایمنی معادن، مدیر دفتر بهره‌برداری معادن، مدیر دفتر صنایع معدنی و ۴ عضو خارج از وزارت صنایع و معادن است که از بین کارشناسان خبره کشور، ترجیحاً از رشته‌های مختلفی که دامنه فرآیند بازرگانی را تشکیل می‌دهد، توسط مدیر دفتر نظارت و ایمنی معادن انتخاب و منصوب می‌شوند. ریاست این شورا به عهده مدیر دفتر نظارت و ایمنی معادن است و برنامه تشکیل جلسات و روش اداره آن با تدوین آینه‌نامه داخلی توسط شورا تعیین می‌شود. این شورا می‌تواند بر حسب نیاز کمیته‌های تخصصی تشکیل دهد.

دامنه فرآیند بازرگانی شامل عملیات اکتشافی، معادن، واحدها یا کارخانه‌های کانه‌آرایی، کارخانه‌های فرآوری و کارخانه‌های ذوب فلزات است و نتایج حاصل از بازرگانی‌ها به بخش ذیرپیش در وزارت صنایع و معادن گزارش می‌شود.

بسم الله تعالى

سندي مديرية برنامه تدوين ضوابط و معيارهای فني

سندي مديرية برنامه تدوين ضوابط و معيارهای فني معدن در سال ۱۳۸۰ توسط کارگروه منتخب مجری برنامه (معاون امور معدن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت) با هماهنگی سازمان مديرية و برنامه ریزی تدوين و در فروردین ۱۳۸۴ مورد بازنگری قرار گرفت.

۱-اهداف

اهداف برنامه شامل تهيه و تدوين مقررات، دستورالعملها، معيارها و ضوابط علمي و فني برای انجام مطالعه، برنامه ریزی، طراحی، اجرا، نظارت و ارزیابی در فعالیتهای معدنی و بازنگری و بهروزسانی آنها است. دامنه فعالیتهای معدنی در اين برنامه مشتمل بر پی جوبي و اكتشاف منابع و کانسارها، استخراج معدن، کانه آرایي و فرآوري مواد معدنی و متالورژي استخراجی است. در صورت اجرای صحيح برنامه و به کارگيری صحيح نتایج آن دستاوردهای زیر حاصل خواهد شد:

- ۱- ضابطه مند شدن فعالیتهای معدنی.
- ۲- ايجاد وحدت رویه و هماهنگی در انجام فعالیت‌ها.
- ۳- ايجاد زمينه مناسب برای ارزیابی و قابل مقایسه کردن نتایج و گزارش‌ها.
- ۴- ايجاد زبان مشترك بين گروه‌های تصميم گير و تصميم ساز.
- ۵- ارتقاي سطح مهارتها و اطلاعات کارشناسان و دست اندر کاران.
- ۶- حذف زواند، جلوگيری از تعدد در تصميم گيري، دوباره کاري و اتلاف منابع.
- ۷- انطباق فعالیتهای معدنی با معيارهای فني و در نتيجه اصلاح روش‌ها، بهبود كيفيت محصولات، جلوگيری از اتلاف انرژي، جلوگيری از تخريب محيط زيست و افزایش بهره‌وری توليد.
- ۸- تسهيل در امر بهره برداري و نگهداري تأسيسات و تجهيزات.
- ۹- تهيه الگوهای ارزیابی طرح‌ها برای بررسی کنندگان گزارش‌های فني مربوط در مراحل مختلف.
- ۱۰- بسترسازی برای تدوين استانداردهای موردنیاز در فعالیت‌ها و محصولات مرتبط منطبق بر استانداردهای جهانی.
- ۱۱- بسترسازی لازم جهت صدور خدمات فني و مهندسي.

۲- تعاريف و مفاهيم پايه

به منظور ايجاد هماهنگی و وحدت رویه در استفاده از واژه‌های متداول که در تدوين ضوابط و معيارهای فني معدن به کار می‌روند، مفاهيم پايه به شرح زير تعریف می‌شوند.

۲-۱- طرح عمراني

منظور مجموعه عمليات و خدمات مشخصی است که براساس مطالعات توجيهي فني و اقتصادي يا اجتماعي که توسط دستگاه اجرائي انجام می‌شود طی مدت معين و با اعتبار معين برای تحقق بخشیدن به هدفهای برنامه عمراني پنجساله به صورت سرمایه گذاری ثابت شامل هزينه های غير ثابت وابسته در دوره مطالعه و اجرا و يا مطالعات اجرا می‌گردد و تمام يا قسمتی از هزينه های اجرائي آن از محل اعتبارات عمراني تأمین می‌شود و به سه نوع انتفاعي، غير انتفاعي و مطالعاتي تقسيم می‌گردد.

۲-۲- پروژه (Project)

مجموعه عمليات و خدمات مشخص و همگن است که در يك زمان معين شروع و با صرف منابع مالي معين در جهت رسيدن به اهداف طرح انجام می‌گيرد.

نظام نامه ها و دستور العمل ها

بخش هشتم - خدمات فنی و مهندسی سازمان

صفحه ۲ از ۸

۳-۲- فعالیت (activity)

مجموعه عملیات و خدمات مشخص و همگن و وابسته به هم که برای نیل به هدف معین در چهارچوب یک پروژه برای رسیدن به هدف طرح انجام می‌گیرد.

۴-۲- معیارهای فنی (Technical Criteria)

به مجموعه ای اطلاق می‌شود که با استفاده از ضوابط فنی، مشخصات استانداردها، راهنمایها، تحقیقات علمی، تجرب و دانش فنی تدوین شده و مبنای قضاوت و تصمیم‌گیری‌های مهندسی قرار می‌گیرد.

۵-۲- ضوابط فنی

به مجموعه آئین نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و مقررات فنی اطلاق می‌شود.

۶-۲- آئین نامه‌ها

مجموعه مقررات و روش‌های اجرایی است که به استناد موازین قانونی تهیه و پس از تصویب توسط مراجع ذیصلاح، رسم‌آزم الاجرا است و می‌تواند در برگیرنده دستورالعمل‌ها و مقررات فنی نیز باشد.

۷-۲- دستورالعمل (instruction)

مجموعه روش‌ها و دستوراتی است که برای انجام یک کار مشخص تدوین می‌شود و عموماً رعایت آن الزامی است و می‌تواند در برگیرنده مقررات و مشخصات فنی نیز باشد.

۸-۲- مقررات فنی (Technical Regulations)

مجموعه مقرراتی است که در برگیرنده استانداردها و مشخصات فنی نیز می‌باشد.

۹-۲- مشخصات فنی (Technical Specification)

مجموعه مدارکی است که ویژگیهای مانند سطح کیفیت، نحوه و دقت انجام کار، درجه ایمنی، اندازه، واحدهای اندازه گیری و روش انجام عملیات یا خدمات را تعیین می‌کند.

۱۰-۲- استانداردها (Standard)

مشخصات فنی که به طور عمومی پذیرفته شده و یا رسم‌آزم الاجرا است.

۱۱-۲- راهنما (Guideline)

به مجموعه اطلاعاتی اطلاق می‌شود که برای تسهیل در کاربرد روش یا روش‌های خاصی تدوین شده باشد.

۱۲-۲- فهرست خدمات (List of Services)

مجموعه خدمات مربوط به هریک از فعالیت‌ها یا عملیات‌یا زمینه‌های کاری مربوط به یک پروژه است که انجام آنها برای رسیدن به اهداف تعیین شده در زمینه‌های مطالعاتی، اجرایی و بهره برداری ضروری است و شرح خدمات بر اساس آن تهیه می‌شود.

۱۳-۲- شرح خدمات (Scope of work)

به مجموعه ریز خدمات، جزئیات و روش‌های ضروری انجام خدمات مندرج در فهرست خدمات اطلاق می‌شود و براساس آن می‌توان خدمات انجام شده را کنترل کرد.

۱۴-۲- مفاهیم معدنی

کلیه واژه‌هایی که در قانون معدن و آئین نامه اجرایی آن تعریف شده اند عیناً پذیرفته می‌شود. اصلاحات مربوط به این مفاهیم در صورت لزوم و همچنین تعاریف و اصلاحات اضافی و تکمیلی، در جریان اجرای برنامه تدوین و ضوابط و معیارهای فنی معدن پیشنهاد خواهد شد.

۳- دامنه کار

هیچ فعالیت مهندسی نمی‌تواند به طور انتزاعی مورد اجرا قرار گیرد و همه فعالیت‌های مهندسی در بخش‌های مختلف معمولاً با سایر بخش‌ها ارتباط دارند.

قرار گرفتن کلیه مسایل ذیربسط در دامنه فعالیت برنامه امری غیرممکن است. بنابراین ضمن حفظ ارتباط درونی برنامه با سایر بخش‌های مهندسی، دامنه کار برنامه فقط شامل ضوابط و معیارهای فنی است که بیشترین کاربرد آنها در معدن کاری است و در سایر بخش‌ها قابل تعریف نیست.

برای فعالیتهایی که تدوین ضوابط و معیارهای فنی آن به عهده سایر بخش‌هاست، ضوابط و معیارهای فنی مصوب آن بخش عیناً پذیرفته می‌شود و در صورت لزوم فقط ویژگیهای مربوط به بخش معدن به صورت متمم تدوین خواهد شد. تدوین ضوابط و معیارهای فنی معدن با در نظر گرفتن قانون معدن و آئین نامه اجرایی آن، آئین نامه ایمنی معدن و سایر قوانین جاری و آئین نامه‌های موجود در کشور انجام می‌شود.

با در نظر گرفتن دامنه شامل قانون معدن، دامنه کار برنامه شامل کلیه مواد معدنی بجز هیدرولیکین‌های مایع و گاز است. برنامه در سه زمینه: اکتشاف، استخراج و فرآوری اجرا خواهد شد. ضوابط معیارهای فنی برای زمینه‌های مطالعات، طراحی، اجرا، ساخت، بهره برداری نظارت و ارزیابی عملکرد طرح‌ها و واحدهای تولیدی تهیه خواهد شد. ضوابطی که زمینه‌های کاری مشترک در این پروژه‌ها داشته باشد زیر عنوان پروژه‌ای که بیشترین کاربرد مربوط به آن است قرار می‌گیرند.

زمین شناسی، هرچند دارای کاربرد عمومی است، چون بیشترین کاربرد آن در اکتشاف مواد معدنی است در دامنه کار پروژه‌های اکتشاف قرار می‌گیرد.

ضوابط تولن سازی، که در سایر بخش‌های عمرانی نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد، نظر به اهمیت آن در فعالیتهای معدنی در دامنه کار پروژه‌های استخراج قرار می‌گیرد.

دامنه کار پروژه‌های فرآوری شامل کانه آرایی و صنایع معدنی تا تولید ماده اولیه قابل مصرف در سایر صنایع و فعالیتهای عمرانی (منجمله صنایع سیلیکاتی، متالورژی استخراجی، صنایع دیرگداز، شیمی معدنی) است.

در جریان کار تدوین ضوابط و معیارهای فنی معدن، در زمینه‌هایی که ممکن است تکمیل دقیق دامنه کار نسبت به سایر بخش‌های مهندسی دشوار باشد، می‌توان مسئولیت تدوین ضوابط را به طور مشترک به عهده هر دو بخش قرار داد و یا اینکه هر بخش ویژگیهای مربوط به بخش خود را تدوین کند و در اختیار بخش مسئول قرار دهد.

۴- ساختار

ساختار اجرای برنامه مطابق نمودار شماره یک، مرکب از مجری برنامه، شورای عالی تدوین و ضوابط معیارهای فنی معدن، کمیته‌های تخصصی و مشاوران (ان) تدوین ضوابط است.

ترکیب هریک از اجزای ساختار برنامه (به جز امور اداری و مالی که توسط مجری برنامه تعیین خواهد شد) به شرح زیر است:

۱-۴- مجری برنامه

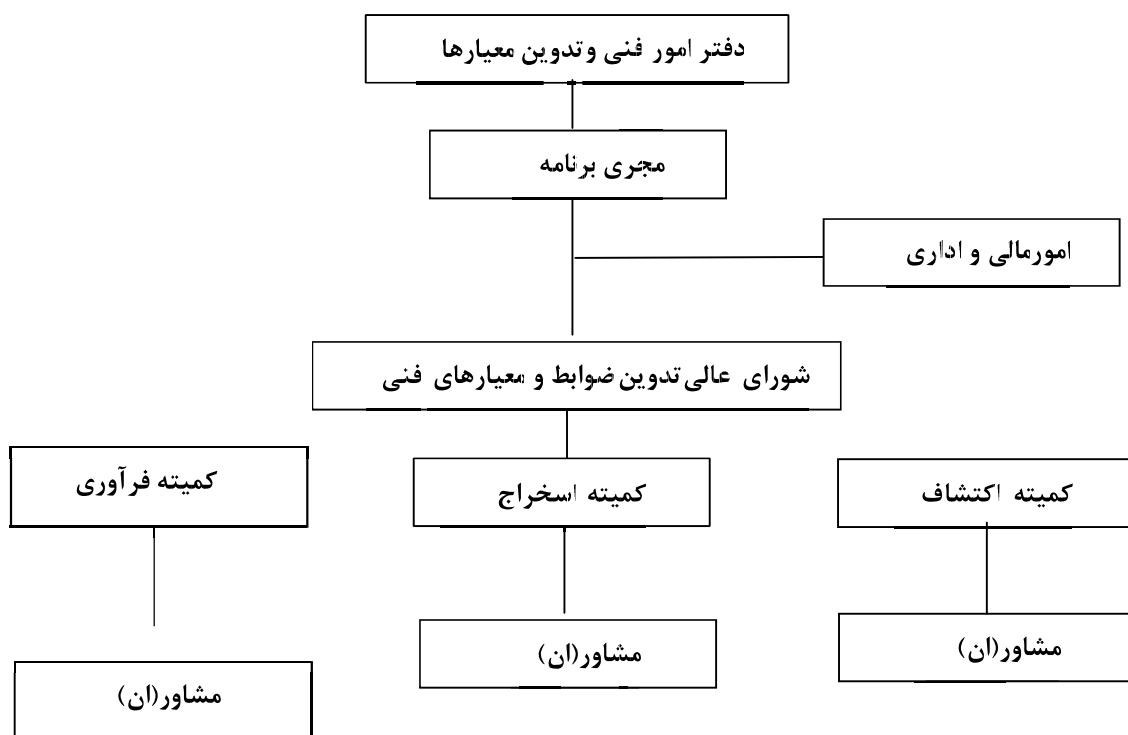
مجری برنامه توسط دستگاه اجرایی (وزارت صنایع و معدن) منصوب می‌شود.

وظایف: علاوه بر وظایف قانونی و اختیارات مواد ۵۳ و ۵۴ قانون محاسبات عمومی کشور، مهم‌ترین وظایف مجری برنامه شامل موارد زیر است:

- انتخاب اعضاء و تشکیل شورای عالی تدوین و نظارت بر اجرای وظایف آن
- تشکیل کمیته‌های تخصصی طبق نظر شورای عالی

- اخذ استعلامها و انعقاد قراردادهای لازم
- تأیید نهایی صورت وضعیت‌ها برای پرداخت
- سازمان‌دهی پرسنل و تأمین تجهیزات مورد نیاز
- نظارت بر انجام امور اداری و کنترل هزینه‌ها
- ارائه گزارش‌های پیشرفته کار
- حفظ تداوم فعالیت‌ها در طول دوره اجرای برنامه
- ارتباط با دفتر امور فنی و تدوین معیارهای سازمان مدیریت و برنامه ریزی

نمودار یک- نمودار سازمانی برنامه تدوین ضوابط و معیارهای فنی معدن

۲-۴- شورای عالی تدوین

شورای عالی تدوین ضوابط و معیارهای فنی معدن، مرکب از ۹ نفر، شامل مج瑞 برنامه و ۸ نفر از کارشناسان مهندس و متخصص در زمینه های اکتشاف، استخراج و کانه آرایی به نسبت یکسان است که توسط مج瑞 برنامه به شرح زیر انتخاب و در ستاد وزارت صنایع و معدن تشکیل می شود:

الف: دو نفر از بین کارشناسان مهندس شاغل در بخش های تابعه وزارت صنعت، معدن و تجارت
 ب: دو نفر از بین کارشناسان مهندس شاغل در دفتر بخشی و دفتر امور فنی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور با معرفی آن سازمان

ج: سه نفر مسئولین کمیته‌های اکتشاف، استخراج و فرآوری د: یک نفر نماینده سازمان نظام مهندسی معدن

مجری برنامه به عنوان رئیس شورا انجام وظیفه کرده و از بین اعضای ردیف الف، یک نفر را به عنوان نائب رئیس و یک نفر را به عنوان دبیر شورای عالی تعیین می کند.

وظایف شورای عالی تدوین شامل موارد زیر است:

- تنظیم آئین نامه داخلی شورای عالی و کمیتهها
- پیشنهاد ترکیب اعضای کمیته ها به مجری برنامه و در صورت نیاز جایگزینی آنها
- تأیید مشاور(ان) منتخب کمیتهها
- تصویب پروژه ها و شرح خدمات آنها
- اولویت بندی و برنامه ریزی اجرای پروژهها
- پیشنهاد بودجه مورد نیاز برای هرسال
- ناظرت بر انجام وظایف کمیتهها
- تلفیق و تصویب پیشنهادهای کمیتهها
- تصویب نهایی ضوابط و معیارهای تدوین شده

۴-۳-۴- کمیتههای تخصصی

فعالیت‌های تخصصی توسط سه کمیته اکتشاف، استخراج و فرآوری زیر نظر شورای عالی انجام می‌شود. تغییر و اصلاح و افزایش و یا کاهش تعداد کمیته‌ها به پیشنهاد شورای عالی و منوط به هماهنگی با سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی است.

اعضای هر کمیته ۵ نفر از کارشناسان مهرب و متخصص در زمینه‌های مربوط به فعالیت‌های تخصصی است که به پیشنهاد شورای عالی و تأیید مجری برنامه انتخاب می‌شوند. مسئول عر کمیته توسط مجری برنامه منصوب و عضو شورا می‌شود. وظایف کمیته‌ها به شرح زیر است:

- تعریف پروژه ها، دامنه کار و شرح خدمات هریک
- پیشنهاد اولویت های و برنامه ریزی اجرای پروژه ها
- تعیین الگوها، روش تدوین ضوابط و معیارها و شرایط انجام کار
- برآورد مدت انجام کار و بودجه مورد نیاز هر پروژه
- بررسی صلاحیت مشاور(ان) و انتخاب مناسب ترین مشاور(ان) برای هر پروژه
- تنظیم شرایط خصوصی قراردادها
- ناظرت بر حسن اجرای خدمات مشاور(ان)
- بررسی و تأیید گزارش‌های ارائه شده توسط مشاور(ان)
- نظرخواهی از کارشناسان و متخصصان مختلف در صورت لزوم
- ارائه گزارش نهایی تدوین شده به شورای عالی

۴-۴- مشاور(ان)

تدوین ضوابط و معیارهای فنی توسط مشاور(ان) انجام می‌شود. مشاور ممکن است فرد، یا گروه، یا یکی از دانشگاه‌ها، یا موسسه، یا سازمان یا شرکت و یا ترکیبی از آنها باشد.

۵- روش کار

نمودار شماره دو مراحل مختلف کار و روند انجام امور تدوین ضوابط و معیارهای فنی معدن را نشان می‌دهد. مسئولیت اجرا و یا تصمیم گیری در مورد هریک از مراحل کار در زیر هر یک از این مراحل توضیح داده شده است.

۱-۵- تعریف و تصویب پروژه ها

۱-۵-۱- تعریف زمینه ها

در این مرحله، زمینه های متناسب با نیاز بخش معدن کشور تعریف می شود.

در سند مدیریت سال ۱۳۸۰ سه زمینه زیر به تصویب رسیده است:

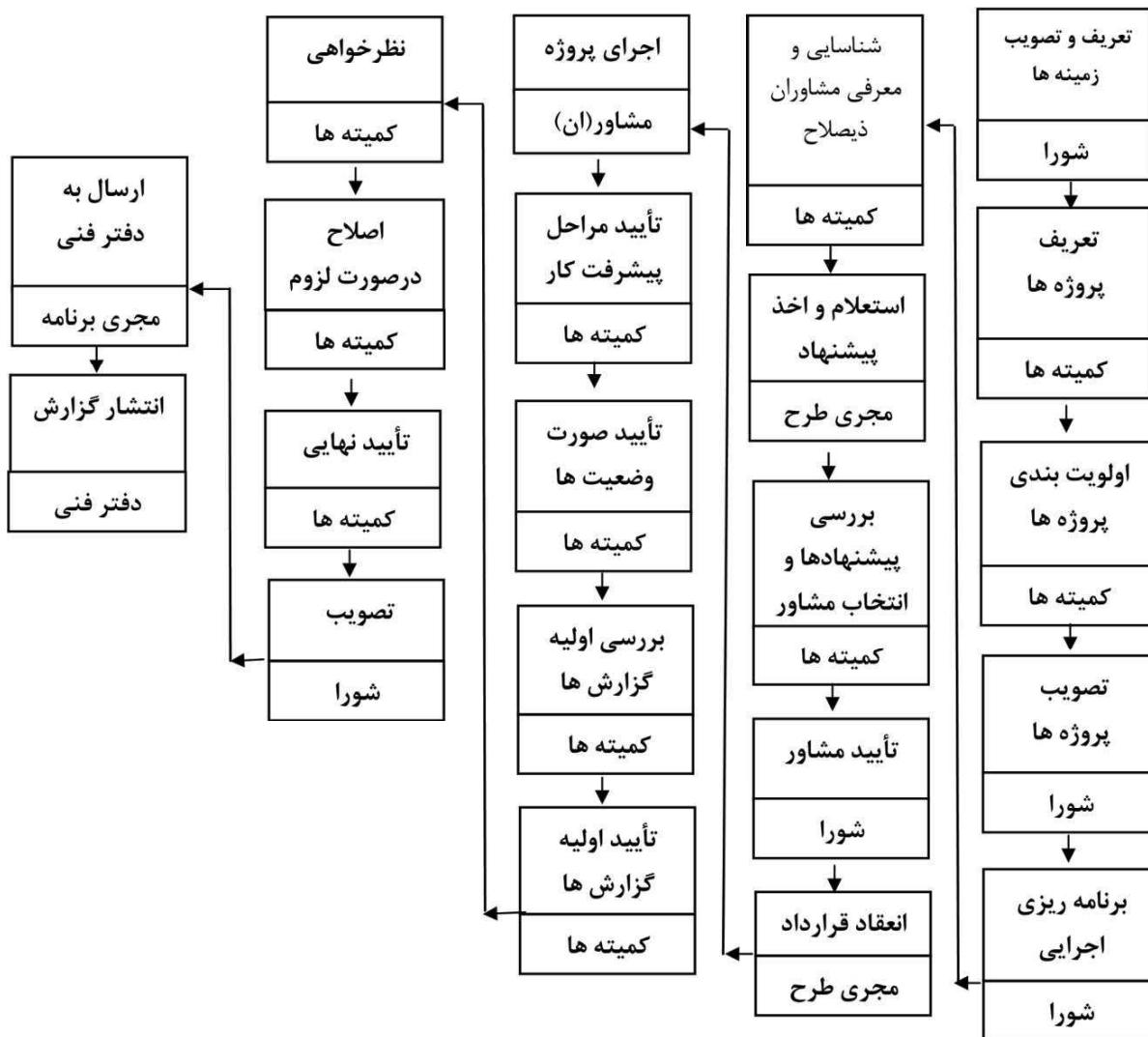
الف- اکتشاف

ب- استخراج

ج- فرآوری

نمودار ۲- نمودار گردش کار برنامه تدوین ضوابط و معیارهای فنی معدن

مرحله پنجم انتشار	مرحله چهارم تصویب	مرحله سوم اجرا	مرحله دوم انتخاب مشاور(ان)	مرحله اول تعریف
----------------------	----------------------	-------------------	-------------------------------	--------------------

۱-۵-۲- تعریف پروژه ها

در هریک از زمینه های اکتشاف، استخراج و فرآوری، پروژه هایی توسط کمیته ها تعریف می شود. در تعریف پروژه ها، باید اهداف اصلی برنامه تدوین ضوابط و معیارهای فنی معدن در نظر گرفته شود و متناسب با ضرورت های بخش معدن باشد. عناوین اصلی شرح خدمات هر پروژه توسط کمیته تخصصی تعیین می شود.

۳-۱-۵- اولویت بندی پروژه ها

با توجه به تنوع موضوعات بخش معدن و متناسب با بودجه اختصاص یافته در هر سال، پروژه های تعریف شده توسط کمیته ها بررسی و اولویت بندی می شود.

در صورت تغییر شرایط بودجه ای، اولویت های تعیین شده در کمیته ها بازنگری می شوند.

۴-۱-۵- تصویب پروژه ها

پروژه های اولویت بندی شده پس از بررسی در شورای عالی به تصویب می رسد.

۵-۲-۱- انتخاب مشاوران برای هریک از پروژه ها

۱-۲-۵- شناسایی و معرفی

متناسب با هریک از پروژه های مصوب در بند ۴-۱-۵ مشاور(ان) توسط کمیته های اصلی شناسایی و معرفی می شوند. مشاور می تواند فرد، گروه، دانشگاه، شرکت، موسسه، سازمان و یا ترکیبی از آنها باشد که براساس توانایی و سوابق شناسایی و به مجری برنامه معرفی می شوند.

۲-۲-۵- استعلام و اخذ پیشنهاد

مجری از مشاور(ان) معرفی شده در بند ۴-۲-۱ برای هریک از پروژه ها استعلام و پیشنهاد آنان را جهت بررسی به کمیته های اصلی ارجاع می کند.

۳-۲-۵- بررسی پیشنهادها

پیشنهادهای ارجاعی از سوی مجری، متناسب با موضوع در کمیته های ذیربسط بررسی و ارزیابی می شوند.

در صورت نیاز، شرح خدمات پیشنهادی توسط کمیته اصلاح و از طریق مجری به مشاور(ان) اعلام می شود.

۴-۲-۵- انتخاب مشاور

کمیته پس از بررسی پیشنهادهای نهایی، مشاوران را براساس تجارت و سوابق کار و ارتباط موضوع با زمینه تخصصی آنها، اولویت بندی و به شورای عالی معدن معرفی می کند.

۵-۲-۵- تأیید مشاور

شورای عالی صلاحیت و اولویت بندی مشاور(ان) منتخب کمیته ها را بررسی و در صورت لزوم اصلاح و تأیید می کند. در صورتی که شورای عالی، هیچ مشاوری را تأیید نکند، موضوع برای بررسی و انتخاب مشاور(ان) مناسب به کمیته های اصلی برگردانده می شود.

۶-۲-۵- عقد قرارداد

تنظیم و عقد قرارداد با مشاور(ان) با توجه به اولویت های مورد تأیید شورای عالی (بند ۴-۲-۴) به عهده مجری برنامه است.

بدیهی است نظرات شورای عالی در مورد شرایط خصوصی پیمان نیز باید در عقد قرارداد در نظر گرفته شود.

۳-۱-۵- اجرا

۱-۳-۵- اجرای پروژه ها

پروژه ها، براساس قرارداد و شرح خدمات مربوط توسط مشاور(ان) انجام می شود.

۲-۳-۵- تأیید مراحل پیشرفت کار

گزارش پیشرفت کار که مطابق با قرارداد از طرف مشاور(ان) تهیه و به مجری تحويل می شود، جهت بررسی و تأیید به کمیته ذیربسط ارجاع می شود.

۳-۳-۵- تأیید صورت وضعیت

تأیید صورت وضعیت منوط به تأیید گزارش و پیشرفت کار آن مرحله توسط کمیته ذیربسط است.

۴-۵- بروزی، تأیید و تصویب گزارش

هریک از گزارش های ارجاعی به کمیته ها توسط اعضای کمیته بررسی و در صورت لزوم برای ارزیابی نهایی به افراد صاحب نظر و متخصص جهت داوری ارسال و نظرات این افراد جمع آوری و در کمیته بررسی می شود.

نحوه بررسی در کمیته ها به شرح زیر خواهد بود:

۱-۴-۵- گزارش نهایی از سوی مشاور به دفتر مجری برنامه تحويل و رسید دریافت می شود.

۲-۴-۵- دفتر مجری برنامه بررسی اولیه را انجام و اسناد را بررسی و در صورت کمبود مدارک آن را جهت تکمیل به مشاور عودت می دهد.

۳-۴-۵- در صورت نبود نقص، گزارش به تعداد اعضای کمیته مربوطه تکثیر و حداکثر ظرف مدت سه روز به کمیته تحويل می شود.

۴-۴-۵- کلیات گزارش در جلسه کمیته بررسی شده و در صورت وجود نقص به دفتر مجری عودت داده می شود.
اگر از نظر مدارک و کلیات مشکلی وجود نداشته باشد گزارش بین اعضای کمیته توزیع می شود تا در مورد هر گزارش حداکثر ظرف دو هفته نظر کتبی خود را اعلام دارند.

۴-۵-۵- پس از بررسی نظرات اعضای کمیته در صورتی که اکثریت اعضاء، رأی به تأیید آن بدنهند به منزله تأیید در کمیته تلقی شده و مراتب در صورت جلسه درج می شود و در غیر این صورت برای رفع اشکالات و نظرات کتبی به دفتر مجری اعلام می شود تا به اطلاع مشاور برسد.

۴-۶- تأیید نهایی گزارش پژوهه

کمیته ها گزارش های نهایی مشاور(ان) را مورد بررسی قرار می دهند و اعمال اصلاحات و تغییرات لازم کنترل کرده و در صورتی که اصلاحات لازم انجام شده باشد، آنها را تأیید می کنند. گزارش های تأیید شده برای تصویب نهایی به شورای عالی ارسال می شود.

۴-۷- تصویب نهایی گزارش پژوهه

شورای عالی، گزارش های مورد تأیید نهایی کمیته های اصلی را بررسی می کند و در صورتی که بلاشکال باشد به تصویب می رساند و مراتب در صورت جلسه شورای عالی درج می شود. در صورتی که نیاز به اعمال اصلاحات و تغییراتی باشد، گزارشها به کمیته های ذیربسط عودت داده می شود. گزارش های مصوب به مجری تسلیم می شود.

۵-۵- انتشار

۱-۵-۵- گزارش های مصوب توسط مجری به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور ارسال می شود.

۲-۵-۵- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مجوز انتشار نشریه را صادر می کند.